

गीतमञ्जुषाअनेअजितसूक्तसिंधु.

रचयिता,
प्रसिद्धवक्ता भाष्यार्थ
श्रीमद् अजितसागर सूरि

विश्ववन्द्य सद्गुरु श्रीमद् बुद्धिसागर सूरिश्वरराय
नमोऽस्तु.

गीतमञ्जुषा अने सुक्तसिन्धु.

प्रसिद्धवक्त्रा आचार्य श्रीमद् अल्लतसागरसूरि.

छपायी प्रसिद्ध कर्ता.

सूरिश्रीअल्लतसागरशास्त्रसंग्रह
(नीवती शा. शास्त्रसंग्रहसंस्करणम्)

वीर सं. २४५२

सुद्धि सं. १

श्रीमद्गीतरागाय नमः ॥

अखिलसामयिकतत्त्वमहोदधिपारगामिभ्यः शास्त्रविशारद
जैनाचार्य योगनिष्ठाध्यात्मज्ञानप्रभाकरसकलसंयतशिरो-
रत्नपूज्यपादारविन्दनिरवद्यशोधवलितदिङ्मण्ड-
लसद्गुरुश्रीमद्बुद्धिखागरसूरिवर्येभ्यो नमः ॥

॥ गीतमञ्जुषा. ॥

नम्र सूचन

इस ग्रन्थ के अभ्यास का कार्य पूर्ण होते ही नियत
समयावधि में शीघ्र वापस करने की कृपा करें.
जिससे अन्य वाचकगण इसका उपयोग कर सकें.

श्रीशंभुनेश्वरपार्थीप्रभुना, अरुणकमणवित्त धारुं रे;
विभणवाणी व्यापो प्रभु ? मुजने, अेवी अरुण गुणरुं रे. श्री १
पुष्पहार मुज ह्वाथे गुंथी, प्रभुना कठे प्हेरापुं रे,
केशर अहन मृगभद्र घोणी, लादे तिलक करापुं रे. श्री. २
धूप हीप नैवेद्य आरती, आनन्द साथ उतारुं रे;
पार्थीनेश्वर नाम मनोहर, आठे प्हेर उव्यारुं रे. श्री. ३
मानव लपनो नैतम ल्हापो, लाव सहित शुभ लकितरे;
अन्याशा अलिहापा त्यागी, धरुं अंतर आसक्तिरे. श्री. ४

(२)

हूर दशथी दर्शन करवा, अनेक लविजन आवे रे;
 प्रेम अश्रु परमेश्वर पेभी, नयन कुमणमां लावे रे. श्री. ५
 गडगड गडगड नोपत गाळे, प्रेम उत्तम उपलवे रे;
 दीव्य तीर्थनी शोभा दीसमां, दीव्य लाव प्रगटावे रे. श्री. ६
 कामीने जेम कामिनी व्हाली, लोलीने जेम दाम रे;
 पार्वती केरी जे प्रीति शिवमां, श्री सीताने राम रे. श्री. ७
 हे प्रभु ? पार्थिवनेश्वर ? प्यारा, जे प्रीति मुजने आपोरे;
 आप यरलुमां रायुं मायुं; सर्व कष्ट मुज आपोरे. श्री. ८
 गांडो घेलो मननो भेलो, सदाचार नव जळुं रे;
 अलत कळे आनाथ ? निरंजन, पडयुं तुज संगे पानुं रे. श्री. ९

श्रीसिद्धाचलस्तवन. (२)

नाथ ? कैसे गळका अंध छुडायो. जे राग.

आदिनाथ सिद्धायलकेरावासी, शिवपुरीनाविहारिविलासी.
 आदि. टेक

शो भलिमा ? सिद्धायल केरो, मुअथी कळो नव जय;
 दर्शन करतां दीव्य दृष्टिथी. आनंद उर उलराय. आदि० १
 रत्न समूहनेो नाथ पारसभलि, कल्पतरु तरेवरनेो;
 तैजस-राशिनेो सूर्य शिरोभलि, सिद्धअयलगरिवरनेो. आदि० २
 विद्यतला सडु वैद्य जनाने, धन्यतरि वैद्य राय;
 सर्व सरितामां उत्तम गंगा; जेम तुं सिद्ध सदाय. आदि० ३
 लहारा प्रति शुभ पगलां लरतां, पाप समूह पणाय;
 आदिनाथ तळुं उत्तम आसन, दृष्टिने दीव्य थवाय, आदि० ४
 पुष्प समूहनेो पार नथी कंध, उत्तम वृक्ष अपार;
 सिद्ध समूहजे सेवेल डंगर, प्रगटावे मनडामां प्यार. आदि० ५
 आदि प्रभुजने शिरपर धार्या, मानुं महुा भलिभाय;
 ह्यैानी अंदर रहजे निरंतर, प्रेमथी लागुं छुं पाय. आदि० ६

(૩)

કામધેનુ મહારો તું ગિરિ રાજ ? કલ્પતરુ મહારો તું છે ;
 મન મંદિરનો રાજમહારો, તહારા સમુ ખીલું શું છે ? આદિ ૭
 અજીત સદા પદ તહારું ખિરાજે, ખરદ અજીત સદા તહારું ;
 અજીત સ્તવું તહને જીત મનેથી, ઉત્તમ અરજ ઉચારું. આદિ ૮

શ્રીગિરનારસ્તવન (૩)

સગપણ હરિવરનું સાચું. ઐ રાગ.

ચાલો સખી ? ગિરનારે જઈએ, લાખેણો લહાવો તો લઈએ;
 નિરખિ નેમનાથ પાવન થઈએ, ચાલો સખી ? ગિરનારે જઈએ. ૧
 પ્રભુજની મૂર્તિ કામણગારી, અંતરમાં ગુણવંતી ગમનારી;
 લાગે ઘણી પ્રાણ થકી પ્યારી, ચાલો સખી ? ગિરનારે જઈએ. ૨
 શરણ કેરી લાજ સદા રાખે, નરક દ્વાર નિવારી નાખે;
 ભ્રમણ ભવવનની લાગે, ચાલો સખી ? ગિરનારે જઈએ. ૩
 સાધુ કેરો સ્વામી છે સુખકારી, જૈનો કેરો માલીક જયકારી;
 દર્શને નિત્ય આવે નરનારી, ચાલો સખી ? ગિરનારે જઈએ. ૪
 ઉત્તમ ટાણું હાથમાં આવ્યું છે, મોહનજીએ મન લલચાવ્યું છે;
 આવરણ મૂળ અળગું કરાવ્યું છે. ચાલો સખી ? ગિરનારે જઈએ. ૫
 આપણ છેએ એમનાં અનુરાગી, લગન સદા લક્ષ વિષે લાગી;
 જ્યોતિ રૂડી પ્રેમ તણી જગી; ચાલો સખી ? ગિરનારે જઈએ. ૬
 પ્રભુ વિના દુઃખડાં કોણુ હરે ! કૃતારથ દુનિઆમાં કોણુ કરે ?
 ઈતર કામ કોણુ હવે આદરે ? ચાલો સખી ? ગિરનારે જઈએ. ૭
 લોક લાજ ત્યાગી દર્શને ચાલો ? મહા સુખ મહાપદમાં મહાલો
 અજીત પીવો પ્રેમ સુધા પ્યાલો, ચાલો સખી ગિરનારે જઈએ. ૮

(૪)

શ્રીસમેતશિખરસ્તવન. (૪)

આ શી ? આડાઈ ત્હારી મનડારે મહારા-એ રાગ.

- સમેત શિખર મુજને ંહાલું લાગે છે,
 પ્રગટ વસે છે ંહાલા પારસનાથ સખી ? સમેત-૧૬૬.
- આટલો સંદેશો જઈને કહેજે પ્રભુને,
 ભવરૂપ દરીયામાં ક્યારે ? ઝાલશો હાથ સખી ? સમેત-૧
- કોથ અગ્નિની જ્વાળા મુજને વાળે છે,
 કૃપા વારનો ક્યારે ? કરશો વરસાદ સખી ? સમેત-૨
- કામ સ્વરૂપી હુસ્તી કયરી નાખે છે,
 શઠતા સ્વરૂપી સિંહ કરે છે સાદ સખી ? સમેત-૩
- સૃષ્ટિ ન જાણું આ તો રાન ભયંકર,
 નજરે ન આવે પ્રેમ પ્યારો સુપંથ સખી ? સમેત-૪
- હું તો દાસી છું પ્યારા પાર્શ્વપ્રભુની,
 સહજ સલુણો મહારો કોડીલો કંથ સખી ? સમેત-૫
- હિંસા ઊલ્લૂક જ્યાં ત્યાં શોર કરે છે,
 આળસ અજગર કેરો ભારે છે ત્રાસ સખી ? સમેત-૬
- કુટુંબ કખીલો સાચાં શીયાળવાં છે;
 ઘેરી રહ્યાં છે મુજને આવી ચોપાસ સખી ? સમેત-૭
- અંતરના બેલી મુજને ક્યારે ઉગારશો ?
 હૈયામાં હવે મહને કાંઈ નથી હામ સખી ? સમેત-૮
- કરુણાના સાગર પ્રભુજી જ્ઞાન ઉજગર,
 ંહાલું લાગે છે ંહાલા આપનું ધામ સખી ? સમેત-૯
- અમીરસ ઝરતી મૂર્તિ પ્યારી લાગે છે;
 કુમુદને ંહાલો જેવો શરદનેઃ ચંદ સખી ? સમેત-૧૦
- સમેતશિખર વાસી શામળીયા ંહાલા ?
 વામા માતાના રૂા લાડીલા નંદ ? સખી ? સમેત-૧૧

(૫)

નરડીની દ્વાર ઉપર સુરતા છે જેવી,
એવી પ્રભુમાં જહેની ! મહારી છે પ્રીત સખી ! સમેત-
અજીતસાગર સુરિ એ રીતે ઘોલે;
પ્રભુએ સંભાળી ફડી રાખીને રીત સખી ! સમેત-

શ્રીકેશરીયાનાથસ્તવન. (૫)

ઝોધવરાય ! અમને. એ રાગ.

- દેશ મેવાડ દીપાવ્યો પ્રભુજી ! ધૂલેવા નગરમાં નિવાસ.
નિર્મળ નાથ કેશરીઓ. ૧
- દર્શન દેહ મહારા દોષ દખાવ્યા, પ્રગટાવ્યો આત્મ પ્રકાશ.
નિર્મળ નાથ કેશરીઓ. ૨
- શી ! ઉપમા આપુ આદિ પ્રભુને, મહિમા કહ્યો નવ જાથ.
નિર્મળ નાથ કેશરીઓ. ૩
- દર્શને આવે છે લોક હજારો, પૂજે પ્રભુજીના પાય.
નિર્મળ નાથ કેશરીઓ. ૪
- દર્શન પામીને વિપદાઓ વામી, કીધી પાવન મહારી કાય.
નિર્મળ નાથ કેશરીઓ. ૫
- આદિનાથ તણા મહિમા અનંતો, સ્વામિ પવિત્ર સદાય.
નિર્મળ નાથ કેશરીઓ. ૬
- આંખલડીમાંહિ અમૃત વરસ્યાં, પ્રગટી છે પૂર્વની પ્રીત.
નિર્મળ નાથ કેશરીઓ. ૭
- સંસ્કાર જાગ્યાને ભય મહારા ભાગ્યા, વાત મટી વિપરીત.
નિર્મળ નાથ કેશરીઓ. ૮
- ચંદ્રમાં પ્રીત ચકોરની જેવી, પકને સૂર્ય પ્રકાશ.
નિર્મળ નાથ કેશરીઓ. ૯
- એવો અચળ મહારો સ્નેહ સોહાજો, શબ્દને જેવું આકાશ.
નિર્મળ નાથ કેશરીઓ. ૧૦

(૬)

સ્પર્શનો સંખંધ જેવો પવનમાં, એવો હું એમનો દાસ.
નિર્મળ નાથ કેશરીઓ. ૧૧

અગ્નિને દિશ્વતા જેવી છે વહાલી, એવો રહેજો વિદ્યાસ.
નિર્મળ નાથ કેશરીઓ. ૧૨

રૂડી વાણી પ્રભુના ચરણોમાં રહેજો, સેવામાં કાયા સદાય.
નિર્મળ નાથ કેશરીઓ. ૧૩

અજીત સૂરિ શુભ અરજ કરે છે, ચિત્તમાં નિરંતર ચહાય
નિર્મળ નાથ કેશરીઓ. ૧૪

શ્રીતારંગાતીર્થસ્તવન. (૬)

આધવજ સંદેશો કહેજો સ્થામને એ રાગ.

તારંગાનું તીર્થ અતિ રળિયામણું,
અજીત જીનેશ્વર કેરું ધીંગું ધામજો;
મનમાની શ્રીમનમોહનની મૂર્તિ,
નિરખી અંતર ઉપજે છે આરામજો. તારંગા. ૧

દર્શન કરતાં સઘળાં કષ્ટ કપાય છે,
અંતર માંહી ઉત્તમ આનંદ થાયજો;
પ્રભુની સાથે સ્નેહ બંધાણો સર્વથા,
વાળુ પણ મન ઘડી ળીજે નવ જાયજો. તારંગા. ૨

તારંગાની ધન્ય ધરા સુખ આપતી,
ધન્ય ધામને ધન્ય ધન્ય એ ગામજો;
દર્શન કરતા દીવ્ય જનોને ધન્ય છે,
અજીત પ્રભુજી અંતરનો વિશ્રામજો. તારંગા. ૩

પ્રેમ વધે છે પુણ્ય પ્રતિમા પેખતાં,
અધિક અધિક ઉપજે છે પ્રભુ ? અનુરાગજો;
નિર્ભાગી જનથી તો દર્શન નવ ખને,
આનવ કાયા શુભ દર્શનનો લાગજો. તારંગા. ૪

(૭)

આપ ચરણની સેવા શ્રી પ્રભુ ? આપજો,
 મુખડે દેજો આપ તણું શુભ નામજો;
 પાવનકારી પૂર્ણ સ્વરૂપ પરમેશ્વરા ?
 આપ વિના નથી અન્ય તણું કંઈ કામજો. તારંગા. ૫
 અગગી કરાવો અંતર કેરો આપદા,
 અગમ અગાચર આનંદધન અભિરામજો;
 માંધી મિલકત મહારી છે મહારાજજી ?
 સાચા સ્વામી દીવ્યસમાના દામજો. તારંગા. ૬
 ઘેલી મુજ થાજો ! હે દીનાનાથજી ?
 મન વચને મહિમા નવ કીધો જાયજો,
 અજર અમર અવિનાશી જીનવર ? આપ છે,
 અજીત સૂરિ શુભ ગાન તમેહાડંગાયજો, તારંગા. ૭

શ્રીસુખસાગરગુહજી. (૭)

(અલખેલીરે અંબે માત. એ રાગ.)

સુખસાગર ? શ્રી ગુરરાજ ? વસો મન મંદિરમાં.
 સૂર્ય વિના કોણ ? રજની કાપે, ઉત્તર ઘો ? મહારાજરે ?
 ગુરુ વિનાની ગમ નવ આવે, ગુરુ સાચા રવિરાજ; વસો-૨
 ભાવ ભક્તિથી મનકું લીંચ્યું; ઉપજયો અધિક ઉમંગરે;
 કમળા વૃન્દ હરખે સૂરજનો, પામી સુખદ પ્રસંગ; વસો-૨
 તન મન ધનથી આપતણા છું. ચરણ કમળનો દાસરે;
 કાળ તણી જ્વાળાને પામી, હું પામ્યો ખડું ત્રાસ, વસો-૩
 અંધારામાં સૂજ પડે નહી, આંખ છતાં અથડાયરે;
 વસ્તુ પ્રદર્શક દીપક કરતાં, પૂર્ણ પછે પેખાય; વસો-૪
 મોહ તણું અંધારું મોહાડું, પ્રભુજી નવ પરખાયરે;
 સદ્ગુરુ દીપક શાસ્ત્ર કહે છે, સુંદર દેવ સોહાય; વસો-૫

(૮)

દીપક સ્વરૂપ હે ગુરૂજી ? સાચા; દૂર કર્યો અધકારરે;
 દર્શાવી મુજ આત્મ વસ્તુને, પ્રેમે લાગું પાય; વસો-૬
 કરી કરૂણાને રૂઠીએ રહેજો, બળીને નિજ દાસરે;
 એઉ કરજોડી અજીત ઉચ્ચારે, કરો અંતરમાં વાસ. વસો-૭

શ્રીપાર્શ્વજિનસ્તવન. (૮)

રાગ-પ્રભાતી,

સિદ્ધ શાનો કહું ? સૃષ્ટિમાં હું તહને,
 માહરૂં કામ તહે શું કયું છે ?
 જન્મ ઝાઝા ભમૂં અહીં તહીં આથડું,
 કષ્ટ મહારૂં કરૂંયે હયું છે ? સિદ્ધ-૧
 સત્ય આનંદયુત શું કહું નાથજી !
 વગર આનંદ જો ? હું કરું છું;
 અભય શાનો કહું સ્વામી ? શુભ લક્ષણા ?
 તાહરો દાસ તો પણ ડરું છું. સિદ્ધ-૨
 પૂર્વનાં પાપ મુજને મલ્યાં પાર્શ્વજી ?
 સામ્યતા સુંદરીને તું પામ્યો;
 પૂર્વની વૈરિણી મહારી શમતા થઈ,
 સ્થિર ઠીકઠાક થઈ તું વિરામ્યો. સિદ્ધ-૩
 પૈસા લેતો નથી નોકરી તુજ કરું,
 માહરું હાડને ચામ ગાળી;
 તોય તુજને દયા નાવો હે નિર્દય ?
 પ્રીતની રીત શી ? દેવ ? પાળી. સિદ્ધ-૪
 વૈધવું કામ શું ? રોગ તહારો ગયો,
 સૃષ્ટિવું કામ શું ? તત્ત્વ લાધ્યું;
 આજ સૃષ્ટિ થકી તત્ત્વ તુજને મલ્યું.
 ઝેનું શું ? શુભ પ્રભુ ? તહે આરાધ્યું ? સિદ્ધ-૫

(૯)

ગુણા જનો ગુણને નવ કદી વિસરે,
 અમ તણા સદ્ગુણો કેમ ? ભૂલ્યો ?
 એજ સૃષ્ટિ તણા હું'ય છું' માનવી,
 દુઃખના સિંધુમાં હાલ કુલ્યો. સિદ્ધ—૬

ગાળ તુજને દઉં આળ તુજને દઉં.
 ભાળ મહારી નથી કેમ ? લેતો.
 હરઘડી અજીત સાગર સૂરિ ઉચ્ચરે;
 પાર્થજીન ? આશરે ત્હારે રહેતો. સિદ્ધ—૭

શ્રીસિદ્ધગિરિસ્તવન. (૬)

રાગ—પ્રભાતી. શ્રી રેસિધાયળ બેટવા—એ રાગ.

શ્રીરે ? સિદ્ધાયળ દેખતાં. મન મહારૂં વિરામ્યું,
 તાપે તપેલું દીલકું, પ્રેમ આનંદ પામ્યું. હાંહારે, પ્રેમ —૧

શીરે ? શોભા ગિરિ રાજની, સહુ ગિરિ કેરો રાજ;
 મનમાન્યું ક્ષેત્ર સિદ્ધનું, માની સંતોએ માઝા. હાંહારે, માની—૨

પગલે પગલે પુણ્ય ઉપજે, શ્રીસિદ્ધાયળ જાતાં;
 અમૃતનો કુંડ મીઠડો, પેખી સ્થિર મન થાતાં. હાંહારે, પેખી—૩

વિધવિધ ઉગી વનસ્પતિ, પ્રગટે પુષ્પ અપાર;
 આઘ નિરંજન નાથજી, એમાં શોભે ઉદાર. હાંહારે, એમાં—૪

કાળની જવાળ બીહામણી, દેખ્યાથી દૂર જાય;
 પ્રેમ અશ્રુભરી આંખડી, પેખી પાવન થાય. હાંહારે, પેખી—૫

સર્વ સરિતા સિંધુમાં, જૈને જેમ શમાય;
 સર્વ તીર્થનાં પુણ્ય સૌ. સિદ્ધાયળથી સોહાય. હાંહારે, સિદ્ધા—૬

સવાટવી ભાગી ગઈ, સ્પર્શ્યું પાવન ધામ;
 અજીતસૂરિ એમ ઉચ્ચરે, ગિરિ મનનો વિશ્રામ. હાંહારે, ગિરિ—૭

(૧૦)

શ્રીસિદ્ધાચલસ્તવન. (૧૦)

રાગ-પ્રભાતી.

જૈ વસ્યો સિદ્ધના દેશમાં સ્વામીજી ?
 અમ પ્રતિ તું જીવે નાથ ? શાને ?
 તાણુ ખોલ્યા પછી મીસ્ત્રીનું કામ શું ?
 દાસનાં દુઃખ તે કેમ ? જાણુ. જૈ વસ્યો—૧

અંગ વાળો હું છું અંગહોણુ નાથ ? તું ;
 દાઝ એ દીલમાં આજ ધારી ;
 અરજ સૂણુતો નથી મુક્તિ કરતો નથી,
 ક્યાં ? આ ? વૃત્તિથઇ દેવ ? ત્હારી. જૈ વસ્યો—૨

નેત્રે હું નિરખતો નેત્ર હોણુ છે તુંતો,
 નેત્રહોણુ ક્યાંથી ? મુજ સામું જોશે !
 સ્વામી ? સર્વેશ્વરા ? દેવ ? છનેશ્વરા ?
 બેઠો છું એક ત્હારે ભરોસે. જૈ વસ્યો—૩

સુણુ ? અલ્યાસિદ્ધ ? તૂં પૂણુ પ્રસિદ્ધ તૂં,
 પ્રેમનું પાત્ર છે નાથ મ્હારો ;
 લોક લગ્યા વિનો સાધુ મહુને જાણુજે,
 રોગરૂં ફેળેતો કરીશ ત્હારો. જૈ વસ્યો—૪

નાત ને જાત મુત બ્રાતને ત્હું તબ્યાં,
 દેશી થઇ અન્યદેશે વસ્યો છે ;
 દાસના દુઃખને કેમ ? જોતો નથી ?
 હાંસી કરી વિશ્વની ને હસ્યોછે. જૈ વસ્યો—૫

પેટ ત્હારૂં ભયું એમાં ત્હું શું કયું ?
 મુક્તિ ત્હારી થઇ તો થયું શું ?
 હાંસી ત્હારી થશે દાસ લગ્યા જશે,
 ગુણુ ભર્યા નાથ ? મ્હારૂં ગયું શું ? જૈ વસ્યો—૬

(૧૧)

ગરજીને વિશ્વમાં અકલકંઠ નવ મળે,
 જાણજે વિનતી એમ મહારી;
 સુરિ અજીતાપિંચની અરજ ઉર ધારજે,
 ઘેઠો છું ધારીને આશ તહારી. જૈ વસ્યા—૭

શ્રીગૌતમસ્વામિનુંસ્તવન.

રાગ-પ્રભાતી શ્રીરે સિદ્ધાચળ ભેટવા-એ રાગ.

વહાલા ? ગૌતમ ? તહારા નામની, લગની મહુને લાગી,
 લગન મંગળ તહારી લાગતાં, જ્યોતિ અંતરજાગી, હાંહારે, જ્યોત-૧
 મંગળ કારક નામ છે, મંગળ સુખ દેનાર,
 મંગળ તહારી મૂરતિ, પ્રગટે મંગળ પ્યાર, હાંહારે, પ્રગટે-૨
 મંગળ પુત્રો આપતો, મંગળ છે તુજ ધ્યાન,
 મંગળ મહારા દેશમાં, દેજે મંગળ દાન, હાંહારે, દેજે-૩
 મંગળ નર ઉપજાવજે, મંગળ નિપજાવો નાર.
 મંગળ તહારા ભક્ત છે, મંગળ ઘો વ્યાપાર, હાંહારે, મંગળ-૪
 મંગળ વૃષ્ટિ આપજે, મંગળ પકવજે ધાન,
 મંગળ ગૌતમ દેવનું, મંગળ ગંભીર જ્ઞાન, હાંહારે, મંગળ-૫
 મંગળતા મુજ વાણીમાં, આપો મંગળ દેવ ?
 મંગળ મુજ સેવક પહું, મંગળ તહારી છે સેવ, હાંહારે, મંગળ-૬
 પતિવ્રતા મુજ દેશની, મંગળ કારી સદાય.
 મંગળ સ્મરણ આપનું, કરતાં મંગળ થાય, હાંહારે, કરતાં-૭
 મંગળ મુજ મનમાં વસો, મંગળ આપજે માન,
 મંગળ ભોખ નિભાવજે, મંગળ ભાવિક ભાન, હાંહારે, મંગળ-૮
 અજીત સ્તવે મંગળ મને ! મંગળકારી મહેશ ?
 મંગળ કરો મુજ દેહને, મંગળ કરો મુજ દેશ. હાંહારે, મંગળ-૯

(૧૨)

શ્રીગૌતસ્વામિસ્તવન. (૧૨)

રાગ-પ્રભાતી.

સ્વામી શ્રીગૌતમા ? દેવશ્રી, ઉત્તમા ?
 શુદ્ધિ બુદ્ધિ અને વૃદ્ધિ દેજે;
 આપતું નામ મંગળકરેસર્વને,
 દાસના દીલડા માંહી રહેજે. સ્વામી. ૧
 નિર્ધની લોકને ધાન્ય ધન આપતા,
 કષ્ટને કાપતા શાંતિ દાતા,
 પુત્ર હૌંનલોકને પુત્ર દાતાપ્રભુ,
 સ્મરણ કરનારને થાય શાતા. સ્વામી. ૨
 પ્રેમ દષ્ટિવડે જો જો મહારા પ્રતિ,
 દૌન તણા બેલી છા દેવ ? ખ્યારા;
 રોગને શોક સહુ સૃષ્ટિના સંહરો,
 પ્રાણુ આધાર છા ઇષ્ટ મહારા. સ્વામી. ૩
 ધર્મ રક્ષણ કરો પાપને પરિહરો,
 આશરો આપનો ઉર ધાર્યો;
 લક્ષમાં લાવજો વૃષ્ટિ વરસાવજો,
 દાસજી કેમ ? બહાલા ? વિસાર્યો. સ્વામી. ૪
 શિષ્યમાં શિષ્યના ધર્મ દેજો તમે,
 સદ્ગુણ દેવમાં જ્ઞાન દેજો;
 પુત્રમાં પુત્રના ધર્મને આપજો,
 રહેમ રાખીડડા દીલ રહેજો. સ્વામી. ૫
 આદિ ઉત્થાપજો, વ્યાદિ વિદારજો,
 સંપ સહુ પ્રાણીઓ માંહી આપો;
 વાણીમાં પ્રાણીમાં રાણીમાં શાણીમાં,
 પાણિમાં આપનો પ્રેમ વ્યાપો ! સ્વામી. ૬
 લોક નવ આથડે શત્રુઓ નવ નડે,
 આત્મસુખ આવડે એમ કરજો;

(૧૩)

સાંજ સંવાર અમ દેશના હોત માટે,
 ભાવ સાથે તમે પાય ભરજો. સ્વામી. ૭
 ધામ મંગળ સદા નામ મંગળ સદા,
 કામ મંગળ સદા દેવ તહારં;
 અભૂત મંગળ સદા, ભૂત મંગળ સદા,
 ધ્યાન મંગળ સદા પ્રાણ પ્યારં. સ્વામી. ૮

શ્રીપાર્શ્વજિનસ્તવન. (૧૩)

રાગ-પ્રભાતી.

પાર્શ્વ ભનેધરા ! ધન્ય કાશીધરા,
 નગરી વાણારસી સૌખ્યકારી;
 દેવના દેવ છો ! રૂપ સ્વયમેવ છો,
 મૂત રળિયામણી લાગે પ્યારી. પાર્શ્વ-૧
 હસ્ત દશનું રૂડું દેહ પરિમાણુ છે,
 ઉમર સો વર્ષની રંગે લીલા;
 ભમણુતા ભાગીને, મોહ મદ ત્યાગીને,
 સિદ્ધપદ જમ વસ્યા છો છમીના ! પાર્શ્વ-૨
 કમઠ તાપસ તણી કાષ્ટ કેરી ધૂણી,
 મધ્ય બળતા અહિને બચાવ્યો;
 સર્પના રાજને સ્વર્ગમાં મોકલ્યો,
 કમઠ સુર મેઘમાલી બનાવ્યો. પાર્શ્વ-૩
 વડતળે સ્થિર થઇ ધ્યાન ધાર્યું તમે,
 વાસવે ઘોરતમ વૃષ્ટિ કીધી;
 દેવ-ધરણેન્દ્ર ત્યાં આવી પ્રભુ પાસમાં,
 નાગ ફણથી કરી છાય લીધી. પાર્શ્વ-૪
 મૃત્યુ પાતાળ સહ સ્વર્ગના લોકમાં,
 પ્રેમપૂર્વક પ્રભુશ ! પૂજયા;

(૧૪)

ધન્ય છે ! ધન્ય છે ! ધન્ય તે દેહીને,
 વૃત્તિ નિશ્ચળ કરી તમને ધ્યાયા. પાર્શ્વ-૫
 સૌખ્ય શાંતિ કરો વિપદ મહારી હરો,
 જે રીંતે નાગને છે ખચાવ્યો;
 આવી જગદીશ્વરા ! સામું જો જો જરા,
 આપના શરણમાં દાસ આવ્યો. પાર્શ્વ-૬
 વિનતી સાંભળો મૂર્તિ મન આંખળો,
 શરણ આવ્યા તણી સહાય કરજો;
 આપો વિશ્વાસને કલેશ કંકાસને,
 વિશ્વની આશને નાથ ! હરજો. પાર્શ્વ-૭
 મૂર્તિ મનભાવતી ગદ્ય તે ચોવીશીમાં,
 ભાવે ભરાવે શ્રાવક અષાઢી;
 મૂર્તિના પામીયા યાદવો યુદ્ધમાં,
 કુણ્ણદેવે તદા ખહાર કાઢી. પાર્શ્વ-૮
 પુણ્ય પૂજા કરી શાંતિ પાછી મળી,
 સર્વ વિપદા ટળી હે કૃપાળુ !
 અજીત સૂરિ ઉચ્ચરે બહાર કરજો હવે,
 સર્વના સેવ્ય છે હે દયાળુ ! પાર્શ્વ-૯

શ્રીસુખસાગરગુરુજી (૧૪)

મહીઆરી ! રે તું ગામ કીએ વસનારી-એ રાગ.

ગુણસાગરે! સુખસાગર! ગુરુરાજ! મહારામનમંદિરમાંખિરાજ્યા.
 હું તેા આપનું નામ ઉચારે, રૂડું ધ્યાન નિરંતર ધારે;
 જન ધર્મેરે, છત્રપતિ સમ છાજ્યા, સુખસાગર ! શ્રી ગુરુરાજ. ૧
 મહુને વાણી ગમી છે તમહારીરે, મીઠી મૂર્તિ દ્રઢ્યમાં ઉતારીરે;
 પ્રાણ પ્યારારે, સાધુજને માની માઝા, સુખસાગર ! શ્રી ગુરુરાજ. ૨
 પ્રિય ભાવ સદા પ્રગટાવોરે, વારિ વિરતિ તણું વરસાવોરે;
 કામ કંઠોરે, લાખ વખત જોઇ લાજ્યા, સુખસાગર ! શ્રી ગુરુરાજ. ૩

(૧૫)

સહુ સદ્ગુણના તમે સિંધુરે, જ્ઞાન ઉજ્જ્વળના શુભ ધન્ધુરે;
 પ્રેમ ભાવેરે, પ્રેમીના પીંડે પ્રકાશ્યા, સુખસાગર ! શ્રીગુરરાજ. ૪
 તમે આધાર એક અમહારારે, દૈર્ઘ્ય ગંગાતણી શુદ્ધ ધારારે;
 મન માનેરે, ખલકે જાણ્યા સંત ખાશા, સુખસાગર ! શ્રીગુરરાજ. ૫
 આપ સ્નેહ સદા સુખકારીરે, દુષ્ટ સંગે તથા દુઃખ ભારીરે;
 દીલમાં છેરે; શબ્દ તમહારા તાજ, સુખસાગર ! શ્રી ગુરરાજ. ૬
 કૃપા મુજ ઉપર સદા કરજોરે, ભવઅગ્નિ તણી જ્વાલા હુરજોરે;
 સ્નેહ સાથેરે અજીતને આજ નિવાજ્યા, સુખસાગર ! શ્રીગુરરાજ. ૭

શ્રીરવિસાગરગુરુજી. (૧૬)

રઘુપતિરામ રૂઠેમાં રહેજોરે— એ રાગ.

રવિ ગુરરાજને નિત્ય સેવુરે, મટે જન્મ મરણ તણુ દેવું. રવિ—ટક.
 ગુરુદેવ ! તમહારો હું દાસરે, મહને પ્રેમ સાથે રાખો પાસરે;
 હુંતો પામ્યો વિમળ વિદ્યાસ, રવિ ગુરરાજને નિત્ય સેવુરે. ૧
 શરણે આપ્યાની લજ્જા રાખોરે, ભવ્ય ભાવ ભર્યું જ્ઞાન ભાખોરે
 લપટાણો વખત ગુરુ ! લાખો, રવિ ગુરરાજને નિત્ય સેવુરે. ૨
 પ્રેમ પીયુષ વાણી તમહારીરે, ગુરુ ! સેવકના ઉપકારીરે,
 આપ ચરણમાં ચરણ અમહારી, રવિ ગુરરાજને નિત્ય સેવુરે. ૩
 મહામોહના ખંધ મટાડ્યારે, જ્ઞાન ગોપીથી રાસ રમાડ્યારે;
 જૈન ધર્મને સૂતા જગાડ્યા, રવિ ગુરરાજને નિત્ય સેવુરે. ૪
 નિત્ય કરજોડી નમિયે તમોને, હૈડે હામ તમહારી અમોનેરે;
 આપ દૃઢ્ય મંદિર મધ્યે રહોને, રવિ ગુરરાજને નિત્ય સેવુરે. ૫
 સત્યવૃત્ત નિયમ તપ ધારીરે, ઉપદેશ્યાં ઘણાં નરનારીરે;
 નિર્મળ નિશ્ચયની વાટ તમહારી, રવિ ગુરરાજને નિત્ય સેવુરે ૬
 અમે લોભ વિષે લપટાણારે, જગ જંજીરમાં ઝકડાણારે;
 અંધકારમાં ખહુ અથડાણા, રવિગુરરાજને નિત્ય સેવુરે. ૭

(૧૬)

ત્યાં તો આપ રવિ ઉગ્યા સાચારે, આપ કેરી કિરણ જેવી વાચારે;
 પરિપક્વ કર્યા ભાવ કાચા, રવિગુરુરાજને નિત્ય સેવુરે. ૮
 રવિસાગર ? શરણ તમહાડરે, આજ્યુ જન્મ મૃત્યુ કેરૂં આડરે;
 સૂરિ અજીતનું ભાગ્યુ અંધારૂં, રવિગુરુરાજને નિત્ય સેવુરે. ૯

શ્રી રવિસાગરગુરુજી (૧૬)

રઘુપતિ રામ રૂંદેમાં રહેજેરે. એ રાગ.

રવિગુરુરાય ? હૃદયમાં રહેજેરે, વારિ વિભળવિવિકનાં વહેજે. રવિ-ટેક.
 સખી ? તેજ રવિ તણું સારૂંરે, જાય અજ્ઞાનનું અંધારૂંરે;
 મટે મમતા માયા ત્હાડું મહાડું, રવિગુરુરાય ! હૃદયમાં રહેજેરે. ૧
 સખી ! સોમ ઉગ્યા છે આકાશેરે, પ્રેમવંત પવિત્ર પ્રકાશેરે;
 ઉપજી આત્મા ઉદ્ધાર્યાની આશ, રવિગુરુરાય ? હૃદયમાં રહેજેરે. ૨
 સખી ? મંગળે મંગળ થાશેરે, ગુરૂ જ્ઞાનની વાંસળી વહાશેરે;
 જન્મ મૃત્યુ તણી લીતિ જાશે, રવિગુરુરાય ! હૃદયમાં રહેજેરે. ૩
 સખી ? બુદ્ધે તો નિર્મળ બુદ્ધિરે, ગુરૂ જ્ઞાન વડે થઈ શુદ્ધિરે;
 આત્મારામની પ્રગટી છે રૂદ્ધિ, રવિગુરુરાય ! હૃદયમાં રહેજેરે. ૪
 સખી ? ગુરૂએ ગુરૂ મળ્યા સારારે, ભવ ભ્રમણાનો ભય ભાગનારારે;
 તરે પોતે અને તારનારા, રવિગુરુરાય ? હૃદયમાં રહેજેરે. ૫
 શુકવારે શુકન શુભ થાતારે, મહને નિર્મળ અંધાણા નાતારે;
 થાશે નક્કી હવે સુખશાતા, રવિગુરુરાય ? હૃદયમાં રહેજેરે. ૬
 શનિવારે મટી શનિ દષ્ટિરે, થઈ વિરતિ વારિ તણી વૃષ્ટિરે;
 સુખકારક થઈ તનુ સૃષ્ટિ, રવિગુરુરાય ? હૃદયમાં રહેજેરે. ૭
 આઠ વાર તે જે કોઈ ગાશેરે, તેના આત્મા સુપાવન થાશેરે.
 પાપ તાપ ના પુજ પળાશે, રવિગુરુરાય ? હૃદયમાં રહેજેરે. ૮
 જાણું ઠાઠ ઠઠારાને ઠેલીરે, જાણું માયા મમત બધું મેલીરે;
 વહાલા ? અજીતસાગર ગુરૂ ? એલી, રવિગુરુરાય ! હૃદયમાં રહેજેરે. ૯

(૧૭)

શ્રીમોચણીમલ્લિજિનસ્તવન. ૧૭

ગરૂડ ચઢી આવળે ગિરધારી. ઐ રાગ.

- પ્રભુ મહિનાથ ? મહાસુખ આપો,
મહારા મસ્તકે શુભ કર સ્થાપો. પ્રભુ ? ટેક.
ગુજરાત ગાંભીર દેશ સારો,
તેનો ઉત્તર પ્રાંત છે પ્યારો;
ભોયણી ગામે વાસ તમહારો,
પ્રભુ ? મહિનાથ ? મહા સુખ આપો. ૧
ઠહાલા ? આપ વિમળભાવે વસિઆ,
હેત સાથે ભાવિક મન હસિઆ;
રાત્રિ દિવસ ભક્તિના રસિઆ,
પ્રભુ ? મહિનાથ ? મહા સુખ આપો. ૨
દેવ ? દર્શને પ્રેમી પધારે,
આપશ્રીનું સુનામ ઉચ્ચારે;
સંકટ ભવો ભવનાં સંહારે,
પ્રભુ ? મહિનાથ મહા સુખ આપો. ૩
દિવ્ય દેવળની શોભા સારી,
પીંડ માંહીં લાગે છેળ પ્યારી;
સ્નેહ સરિતાની સરજન હારી,
પ્રભુ ? મહિનાથ મહા સુખ આપો. ૪
જીવની આપમાં વૃત્તિ જામી,
વાસનાઓ સમગ્ર વિરામી;
ઠહાલા ? અંત સમયના વિશ્રામી,
પ્રભુ ? મહિનાથ મહા સુખ આપો; ૫
ઓપે ઉત્તમ તારામાં ધંદુ,
શોભે સર્વ સલિલ માંહી સિંધુ.
આપ સાચા જગત માયા મીડું,
પ્રભુ ? મહિનાથ ? મહા સુખ આપો. ૬

(૧૮)

હાથ ઝાલીને ધોલાવો અમને,
 ઘેઉ કર જોડી કરગરીએ તમને;
 સૂરિ અજીત પ્રીતે છે પ્રીતમને,
 પ્રભુ ? મહિનાથ ? મહા સુખ આપો. ૭

શ્રી પાનસરમહાવીરજિનસ્તવન.

ગરૂડ ચડી આવજો ગિરધારી—એ રાગ.

સદામનગમતા મહાવીરસ્વામી, પ્રેમપ્રગટાણું પાયપ્રણામી. સદા.
 પૂર્ણ ભાગ્ય પાનસર કેરું જાણું, પાશ્યું પ્રભુ પધરાવાનું ટાણું;
 મારે મનથી મહાભાગ્ય માનું, સદા મનગમતા મહાવીરસ્વામી. ૧
 દેવળ આભથી વાતો કરે છે, થાળ નૈવેદ્ય ભક્તો ધરે છે;
 અતિ પ્રેમે અરજ ઉચ્ચરે છે, સદા મનગમતા મહાવીરસ્વામી. ૨
 દેશ દેશના સંઘ સિંધારે, આરતી અતિ ભાવે ઉતારે;
 વિદ્યે કેરાં ત્યાં કષ્ટ રિસારે, સદા મનગમતા મહાવીરસ્વામી. ૩
 વાગે નોખતના દિવ્ય ડંકા, જેવી રામે શાભાવેલી લંકા;
 એને સાંભળી થઇએ અશંકા, સદા મનગમતા મહાવીરસ્વામી. ૪
 નાથ પૂજે એની ધન્ય કરણી, હું તો શું સુખથી શકુ વરણી.
 આપે સ્પર્શેલી ધન્ય ધન્ય ધરણી, સદા મનગમતા મહાવીરસ્વામી. ૫
 સ્નેહ સંસાર કેરા સંહારો, આપદા ભર્યો મિંધુ ઉતારો;
 આપો દર્શન દિવ્ય કીનારો, સદા મનગમતા મહાવીરસ્વામી. ૬
 રૂપ જોઇને રતિ પતિ લાજે, બધાં સુખ આપ ચરણે ધીરાજે;
 વહાલાજીની શીતળ છાયા છાજે, સદા મનગમતા મહાવીરસ્વામી ૭
 જગ અગ્નિ તણી જવાગા ભારી, બળતાં જોઉં સહુ સંસારી
 સૂરિ અજીતને લેજો ઉગ્ગરી, સદા મનગમતા મહાવીરસ્વામી. ૮

(૧૯)

શ્રીઆબુપરનેમજિનસ્તવન. (૧૬)

સરેયા.

ચાલો બાંધવ ? દર્શન કરવા, જ્ઞાન વારિ વરસાવે છે;
 દીવ્ય દેવ પ્રતિમા રૂપધારી, દીવ્ય રૂપ દર્શાવે છે;
 લક્ષ વિષે કંઈ લલિત ભાવના, લગની પૂર્વક લાવે છે;
 નેમનાથ પ્રભુ અર્ચુદ ઉપર, પ્રેમ ભાવ પ્રગટાવે છે. ૧

સૌથી વેદી અમૃતની જેવી, દુઃખ દારિદ્ર દખાવે છે;
 ભૃષ્ટ કૃષ્ટ સહુ નષ્ટ કરીને, સ્પષ્ટ ધર્મ સમજાવે છે;
 એમ અલૌકિક પ્રભુનો મહિમા, કામ ક્રોધ કષાવે છે. નેમ-૨

વિવિધ જાતિની વિમળ વેદિઓ, યાત્રાળુને વધાવે છે;
 મસ્તકપર મૃદુ કુલડાં વેરી, પરિમલતા પ્રસરાવે છે;
 તપ્ત થયેલાં સંસારીના. ખૂટલ ભાવ ખપાવે છે. નેમ-૩

દીવ્ય લોકથી આવ્યાં જાણે, કરનારા કો-દેવ હુશે;
 એમ કલ્પના સ્પષ્ટ કરાવે, માયિક જનથી કેમ થશે ?
 સુંદર મંદિર ગહન ગંભીર, શિલ્પ શાસ્ત્ર સમજાવે છે. નેમ-૪

પ્રભુના મહિમાથી અકિત છે, નિષ્કલંક તે માટે છે;
 નિર્મળ ગિરિ અર્ચુદ અતિ ઉત્તમ, લાખેણો લહાવો લે છે;
 વિવિધવિમળવિશ્રામવિરાજે, વિપદાને વિસરાવે છે. નેમ-૫

કામિ કુટિલ પણ કામ કુટિલતા, ત્યાગી મનને શાંત કરે;
 વિમળભાવ વાળા વૈરાગી, ઉત્તમ મન અભ્રાંત કરે.
 કામધેનુ સમ અદ્રિનાથએ, પ્રેમ ભક્તિ પ્રસરાવે છે. નેમ-૬

ચાલો પ્રેમી ? દર્શન કરવા, ચંચળતા સહુ દૂર થશે;
 ઘન અનાદિ વ્યાપેલું જીનું, અંધારું અતિ દૂર જશે;
 અજીત સૂરિશ્રી ગુરૂ કરૂણાથી, સ્નેહે શીર્ષનમાવે છે. નેમ-૭

(૨૦)

શ્રીપંચાસરાપાર્શ્વજિનસ્તવન. (૨૦)

રાગ-પ્રભાતી.

પાર્શ્વ પંચાસરા ? સર્વદા સુખકરો ?
 ધર્મ ધૂરંધરો ? પાય લાગું;
 કષ્ટને કાપજો ? શાંતિને સ્થાપજો ?
 જીવનવરો ? આપની ભક્તિ માગું. પાર્શ્વ—૧
 ધ્યાન ધરો આપનું, બાણું બીજ પાપનું,
 શોક સંતાપનું, મૂળ કાઢું;
 આવજો આ સમે, મોહ વૈરી દમે,
 તમ દીલને કરો નાથ ? ટાકું. પાર્શ્વ—૨
 મોહમાં માણતો, જ્ઞાન નથી જાણતો,
 રાત્રિદિન નામને હું ઉચ્ચારું;
 ધર્મ ધન આપજો, વપુ વિષ વ્યાપજો,
 સત્ય છે સૃષ્ટિમાં ખિરક તહારું. પાર્શ્વ—૩
 કાળ વિકાળ નિત્ય, મહારી કેડે ભમે,
 આવી હુગારજો, સત્ય સ્વામી;
 દેવના દેવ છે, સર્વથા સેવ્ય છે,
 ભ્રાંતિ વિચ્છેદજો, પૂર્ણ કામી. પાર્શ્વ—૪
 કુટિલ મહારી ગતિ, ના જીવો તે પ્રતિ,
 આપ આરાધને, હું રહું છું;
 આપની આશ છે, વિમળ વિશ્વાસ છે,
 આપનું ધ્યાન, હું ચિત્તે ચહું છું. પાર્શ્વ—૫
 આપની સાથે છે, હામ ઘટ માંહી છે,
 તરણ તારણ પ્રભુ ? આપ સાચા;
 અધમ ઉદ્ધારજો, દોષ વિદારજો,
 સૃષ્ટિના ભાવ છે, છેક કાચા પાર્શ્વ—૬

(૨૧)

માન મમતા હરો, સૌમ્ય સમતા કરો,
 પાર્થ પંચાસરા, હે પ્રભુ ?
 અજીત સૂરિ વદે, નામ નૌતમ રટે,
 વિષયને વારણે, હે વિભુ ? પાર્થ—૭

અનુભવાનંદ. (૨૧)

રાગ—માર્ગીના ભજનનો.

ઉલટનયનભરી દેખામેરેબાણુ ? ઉલટ નયનભરી દેખારે...૭, ૭,
 કૂટી કવડી પાસ ન જનકે, ગિનતા લાખોકા લેખા,
 મેરે બાણુ ? ઉલટ- ૧

ગગન મંડળમેં અમૃત કૂવા, સદ્ગુરુ-મંદા પીતા હે...૭,
 નગુરા ખિચારા ગમ નહીં પાતા, બકરો સેં જો બહીતા,
 મેરે બાણુ ? ઉલટ- ૨

વિના દૂધકા દહીં જમાયા, વધ્યા મુતને પાયા હે...૭.
 કાર્ય કારણ કા ઝઘડા સમાયા, અલખ લિખેમે આયા,
 મેરે બાણુ ? ઉલટ- ૩

ઉડત પંખી આકાશકે ખીચમેં, નહીં પાંખ નહીં કાયા હે...૭,
 અજખ જાદુગર દિલમેં આયા, અખિલ વિદ્યે ભરમાયા,
 મેરે બાણુ ? ઉલટ- ૪

ખિન વસ્તિકા દેશ જમર હેં, બહુત હોત વ્યાપારા હે...૭,
 સસલાને બડ સિંહ ડરાયા, કીડી મુખ મેરે સમાયા,
 મેરે બાણુ ? ઉલટ- ૫

બાવા બૈઠા જપત નાથકું, નહીં આસન નહીં ડરા હે...૭,
 ફેલ જલ અન્ન મિલા નહીં ઉનકું, પાતા સાજ સર્પેરા,
 મેરે બાણુ ? ઉલટ- ૬

ખિંદુ ખીચમેં સિંધુ સમાયા, પરમ અજમેં મેરે હે...૭,
 અજીત વદત યહુ બાની નિરાલી, નહીં ભાગ્યા નહીં ભેદ,
 મેરે બાણુ ? ઉલટ- ૭

(૨૨)

શ્રીશ્રમિંધરજિનસ્તવન. (૨૨)

- મનહું લોલાણું તેને શું કરું ? મેવાડા રાણા ? એ રાગ.
- શરણુ આવ્યાની લજ્યા રાખજો, શ્રીમંધર સ્વામી ?
- ઉત્તમ યુદ્ધિ વહાલમ ? આપજો, શ્રીમંધર સ્વામી ? ૧
- મમતા માયામાં માન્યાં સુખડાં, શ્રીમંધર સ્વામી !
- દ્વાપ વિદારો જય દુઃખડાં, શ્રીમંધર સ્વામી ! ૨
- ધ્યાન તમેહાડું કદી ધરતો નથી, શ્રીમંધર સ્વામી !
- કરણી સુખકારક પ્રભુ ? કરતો નથી, શ્રીમંધર સ્વામી ? ૩
- વાણી વિમળ વદતો નથી, શ્રીમંધર સ્વામી ?
- રસનાથે પ્રભુ રટતો નથી, શ્રીમંધર સ્વામી ? ૪
- તીર્થાટન મહેંતો કદિયે નવ કર્યાં, શ્રીમંધર સ્વામી ?
- અવળાં ને આડાં કામો આદર્યાં, શ્રીમંધર સ્વામી ? ૫
- દાન ગરીબ જનને નવ દીધાં, શ્રીમંધર સ્વામી ?
- અવસર પામીને કારજ નવ સિધ્યાં, શ્રીમંધર સ્વામી ? ૬
- કેવળ બાણું છું શરણું આપનું, શ્રીમંધર સ્વામી ?
- ક્રાડી નાખેને પાનું પાપનું, શ્રીમંધર સ્વામી ? ૭
- અજીત ઉચ્ચારે અરજી ધર્મની, શ્રીમંધર સ્વામી ?
- સાંકળ સંહારો કુડાં કર્મની, શ્રીમંધર સ્વામી ? ૮

શ્રીયુગમંધરજિનસ્તવન. (૨૩)

- મનહું લોલાણું તેને શું કરું ? મેવાડા રાણા ? એ રાગ.
- આર્તની અરજી ઉરમાં ધારજો, યુગમંધર વહાલા ?
- શોક કલંક સહુ સંહારજો, યુગમંધર વહાલા ? ૧
- કામ વૈરીને દીલથી કાઢજો, યુગમંધર વહાલા ?
- છાપ તમેહારી મુજ પર છાપજો, યુગમંધર વહાલા ? ૨
- શઠતા ભરેલો આ સંસાર છે, યુગમંધર વહાલા ?
- તેમાં તુજ નામથી ઉદ્ધાર છે, યુગમંધર વહાલા ? ૩

(૨૩)

- લગની લાગી છે ત્હારા નામની, યુગમંધર ંહાલા ?
 પ્રીતિ લાગી છે પૂરણ કામની, યુગમંધર ંહાલા ? ૪
 જગની જંજળ ખારી લાગતી, યુગમંધર ંહાલા ?
 અખંડ હું તુજથી અનુરાગતી, યુગમંધર ંહાલા ? ૫
 આવીને ઝાલો મ્હારા હાથને, યુગમંધર ંહાલા ?
 સમજવો સજ્જન કેરા સાથને, યુગમંધર ંહાલા ? ૬
 તુજથી ંહાલેરૂં બીજું કોઇ નથી, યુગમંધર ંહાલા ?
 અભૂત આનંદ પામે આપથી, યુગમંધર ંહાલા ? ૭

શ્રીબાહુજિનસ્તવન. (૨૪)

હરિનો મારગ છે શ્ચરનો, એ રાગ.

- હે બાહુ ભન ? બહુ નામી છો; હેતે ઝાલો હાથ જોને.
 સૌના કરતાં સારો લાગ્યો, સ્વામી ? તમ્હારો સાથ જોને. ૧
 કમળવૃંદની જેવી પ્રીતિ, સૂર્ય બિંબમાં લાગી જોને.
 એ રીતે હું આનંદ સાથે, આપ પદે અનુરાગી જોને. ૨
 પ્રેમ અગ્નિની જખરી જવાળા, પીંડ વિષે પ્રગટાણી જોને,
 પતંગ આત્મ તો તન્મય થાશે, જેણે પ્રીતિ જાણી જોને. ૩
 કુમુદ ચંદ્રને દેખી હુરખે, પ્રગટાવે આનંદ જોને,
 ભક્ત હોય તે ભગવત નીરખી, સહજ બને સુખકંદ જોને. ૪
 અજ્ઞાનીથી અળગા રહો છો, પ્રેમી જનની પાસ જોને,
 અપ્રેમીને પંથ જડે નહીં, અખંડ રહે ઉદાસ જોને. ૫
 માનવ કાયા પામી તમને, જે ન ભજે નિરધાર જોને,
 વિકાર ભયુ છે ભવતર તેનું, વ્યર્થ ગયો અવતાર જોને. ૬
 પ્રીતિ દેખે હે પાતળીઆ ? સજ્જનના શણધાર જોને,
 અભૂત આરાધે બે કર જોડી, પ્રીતમ પ્રાણાધાર જોને. ૭

(૨૪)

શ્રીસુબાહુજિનસ્તવન. (૨૫)

હરિતો મારગ છે શ્વરનો—એ રાગ.

સુખાહુતું સમરણ કરતાં. લાગે લવ જંગળ જોને,
 સજ્જનને શોભે છે કરવી, પાણી પહેલાં પાળ જોને. ૧
 શું? જાણે જે પાહુક જન તે, સુખાહુનો સ્નેહ જોને,
 આત્મજ્ઞાનતું મીઠું વારિ, મીઠો વરસે મેહ જોને. ૨
 ખાખરની જે ખીશકોલી તે, સાકરમાં શું? સમજે જોને,
 સુખાહુથી સ્નેહ કરીલે, લવ વનમાં નવ લમજે જોને. ૩
 અમૃતથીયે અધિકો મીઠો, વદતો અમૃત વાણી જોને,
 સંત શિખામણ આપે તો પણ, જીવિ જીવે નવ જાણી જોને. ૪
 કામ કોધને અળગા કરજે, તજજે દુર્ગન સંગ જોને,
 બહાલમ સાથે બહાલ કરી લે, આણીને ઉમંગ જોને. ૫
 પ્રેમ પદારથ પ્રીછી લેજે, કરજે અળગાં ઝેર જોને,
 સત્ય સ્વામી સુખાહુ ભજતાં, ધારે લીલા હૃદય જોને. ૬
 અજીત તણો એ અંતર્યામી, પ્રાણ થકી પણ પ્યારો જોને,
 શું? જાણે અજ્ઞાની સમરયા, આવ્યો તરવા આરો જોને. ૭

શ્રીસુજાતજિનસ્તવન. (૨૬)

બહાલો લાગે મહને પ્યારો લાગે દર્શનમાં ગંભીરોજી. એ રાગ.

સુજાત ભજે શ્રી સુજાત ભજે, જન્મ પામી પ્રાણી ?
 સ્વામી સુજાત ભજે—એ ટેક.

દેહ તમેહારો માટીમાંહી માટી થઈ જશે,
 માન ને મમત હવે મનના તજે, જન્મ પામી. ૧
 નામ ભજે નાથતું જે પાતુ પૂર્વ સાથતું,
 સમંતા સુવર્ણના શણધાર સજે, જન્મ પામી. ૨
 કાયા છે દુર્ગંધી નવ ગર્વ જરા કીજીએ,
 મરી ગયા માલ મૂકી રાય રંક જો, જન્મ પામી. ૩

(૨૫)

નિશ્ચય નિવિહીન ૨૦૦૦ દેશમાં તમે જશો,	
પીડતું પ્રમાણ જેવાં સાંજે પંકજો, જન્મ પામી.	૪
સોના સમી કાયા ફરી ફરી પામશો નહી,	
કુળત સંબંધ અન્ય એવું જાણજો, જન્મ પામી.	૫
જાતવંતી છે સગાઈ પ્રભુ શ્રી સુજાતની,	
પીડમાં પ્રત્યક્ષ વાત છે પ્રમાણ જો, જન્મ પામી.	૬

શ્રીસ્વયંપ્રમજિનસ્તવન. (૨૭)

હૂમરી-નારાયણ જીનકે-એ રાગ.

ભરસિંધુમાં નૌકા મહારી, સ્વામી સ્વયંપ્રભ પાર કરો,
ભર સિંધુમાં—ટેક.

મુજમાં બળ કિંચિત પણ ન મજો, હોહાહમ! આવી હોહાર કરો, ભર-૧
અનાથનાથ ? છે શરણ તમહાર, હોહાણુ કુખે કેમ ? હોહાર કરો, ભર-૨
શુ ? એઠા નિર્દય થઈ શ્રી પ્રભુ ? મુજ રક્ષણ સુખકાર કરો, ભર-૩
કામી કુટિલ છું તોપણ આવી, અભિનવ પ્રેમ અપાર કરો, ભર-૪
મુજ અવગુણ સહામું નવ જોશો, આપ ગિરદને યાદ કરો, ભર-૫
આપ તણા દેશે લઈ ચાલો, જીનવર ? વાદવિવાદ હરો, ભર-૬
અજીત નમે નિર્મળ પ્રભુ પદમાં, દુઃખદ પંથ નિસ્તાર કરો, ભર-૭

શ્રીશ્રુષ્માનનજિનસ્તવન. (૨૮)

હૂમરી-રાગ.

ડગમગતિ નૌકા આ આવી, ઋષભાનન ? ઉદ્ધાર કરો-ટેક.
પ્રચંડ પવનની આંધી આવી છે, નિચિંતને નિરંધાર કરો, ડગ-૧
મોહ તણાં મોજાં બહુ ઉચ્છળો, સ્નેહ આવી, શાંત કરો, ડગ-૨
મૂશળધાર મમતાની વૃષ્ટિ, ભ્રાંત નાવ અભ્રાંત કરો, ડગ-૩
નિશ્ચય ધૂવ દેખાય નહી તો, પાર જવા તૈઆર કરો, ડગ-૪
સ્વામી તમહારા ત્યાં લેઈ જવા, મુજ પામર પર પ્યાર કરો, ડગ-૫

(૨૬)

રાત્રિ ભયાનક અતિ ભય લાગે, હું જીવનવર? અધિકારહુરો, ૩૦-૬
અજીત સૂરિના નાથ નિરંજન? સ્નેહ પુનઃ સવાર કરો. ૩૦-૭

જૈનકોનેકહીય ? (૨૬)

ધીર સમીરે યમુના:તીરે—એ રાગ.

જૈન ભાઈ તો તેને કહીએ, નિજ સમ સહુ જીવ જાણે રે;
પર ગુણુ પેખે પર્વત જેવા, નિજને નાજ વખાણે રે. જૈન-૧
સ્નેહ સત્ય ઉચ્ચારે વાણી, અસત્યને ઉત્થાપે રે,
પર પ્રાણીતું પ્રિય કરવાને, દૃઢતા દિલમાં સ્થાપે રે. જૈન-૨
ઝર વેરતું નામ ન જાણે, શાંતિ દૃઢ્યમાં રાખે રે;
પાય પાણી તરસ્યા પ્રાણીને, હિત પ્રિય વાક્યો ભાખે રે. જૈન-૩
પર પ્રમદા માતા સમ પેખે, પરધન પત્થર જેવું રે,
પ્રભુ સાથે પ્રીતલડી રાખે, પતંગ દીપકમાં કેવું રે. જૈન-૪
કલેશ કંકાસ કરે નહી કોઈથી, નવ દુભવે પર મનને રે,
કોવ શત્રુને કાપી નાખે, પ્રભુ અર્થે દે ધનને રે. જૈન-૫
સંત સાધુની સંગત કરતો, ભજન કરે ભગવતતું રે,
કાયા માયા કાચી જાણે, પ્રભુ સુખ છે શાશ્વતતું રે. જૈન-૬
પ્રેમ ભરી આંખડલી જેની, પ્રેમ ભરેલી કરણી રે,
અજીત સાગર એ જૈન ભાઈના શુ? શકીએ ગુણુ વરણી રે. જૈન-૭

આત્મસરિતા (૩૦)

આધવજ સંદેશો કહેજો શ્યામને—એ રાગ.

રૂપણું જે કરશો તો પ્રભુ ? નહી પાલવે,
જેવાં તેવાં પણ અમે તમારાં જન્મ જો;
પાલવડો ઝાલ્યો રે પીયુ ? પરદેશિનો,
મોહી રહ્યું છે મનમોહન શું મત્ર જો—રૂપણું. ૧
બાળાંને ભોળાં રે અમે પાલે પડ્યાં,
જાણી નથી કાંઈ પ્રીતલડીની રીત જો;

(૨૭)

- જાતિને ભાતિ રે પ્રીતડી ના જીએ,
હું શું જાણું ? આત્મ રતિની રીત જો—૩૫૬. ૨
- સરિતા જઈ વિરમે છે સાગર નાથમાં,
નામ ઠામને ૩૫ ગુંજી અટવાય જો;
જીવ સરિતા જઈ શિવ સિન્ધુ મધ્યે ભજો,
ત્યાં જીવ શિવના ભેદ ખેદ મટી જાયજો.—૩૫૬. ૩
- પ્રેમ પંથ પાવકની જ્યોતિ આકરી,
ખાળી ભસ્મ કરે છે વિવિ અનંત જો;
આગમને જાણે નહી મુરખા મોજલા,
જગમાં જાણે સમજી સાચા સંત જો.—૩૫૬. ૪
- ભોળાંને ભરમાવી નવ તરછોડશો,
નહી ખાંધે કોઈ તમશું પ્રીતમ ? પ્રીતજો;
લોપાઈ જાશે રે પ્રીતડી પંચિની,
લય થઈ જાશે જગ ઝગડાની જીતજો.—૩૫૬. ૫
- પાતળીઆ ? પ્રીતલડી નવ ખંધાવીએ,
હોંસ કરીને પકડીએ નવ હાથ જો;
સ્વામી અજીતનો આનંદ ૩૫ અનૂપ છે.
જીવ નારીનો નૈતમ નવલો નાથ જો.—૩૫૬. ૬

નિરંજન (૩૧)

ઝાંધવજી સદેશો કહેજો શ્યામને—એ રાગ.

- વાટલડી જેતાંરે દહાડા વહી ગયા,
ક્યારે મળશે ? ઉચરો ? આતમ રાયજો ?
આ દેશે આવ્યો છું તમને પામવા,
આપ વિના તો હૈકું વ્યાકુળ થાયજો—વાટડલી. ૧
- ખડ સુક્યાં ને ખાખડ સર્વ વસૂકીયાં,
ઠહાલાં જન તો ચાલી ગયાં વિદેશજો;

(૨૮)

અવસરીયું ચૂકીને ઉત્તમ મેડલા !
 વૃષ્ટિ હરીને પાછળ ના વરશેશ જો.—વાટહલી. ૨
 તુજ અર્થે હું કોરે તીર્થાટન કરું,
 તુજ માટે હું ગાણુ મહારી કાયજો;
 અન્ન તણને વિધવિધ અપવાસો કર્યા;
 તોય આપતું દર્શન નવ દરશાયજો—વાટહલી. ૩
 તણ અમીરી લીધી ફકીરી કારમી,
 પ્રેમી જનનો કીધો છે પરિત્યાગ જો;
 સ્નેહી જનના સ્નેહ સદા માટે તબ્યા,
 રાખ્યો નથી કંઈ આંધવમાં અનુરાગજો.—વાટહલી. ૪
 હવે નહી અકળાવો પ્રભુ ? અલખેલડા ?
 પ્રેમ નેમના સંભાળો શુભ ધર્મજો;
 ભૂલ હોય નિજની તો ગણવી ના ઘટે,
 આપ પ્રાપ્તિનાં સમજવો શિવ કર્મજો—વાટહલી. ૫
 ક્યાં જઈને છૂપ્યા છો ! શાના કારણે !
 આપ વિના મુજ જીવન એળે જાય જો,
 અજીત નિરંજન નાથ ! પધારો આંગણે,
 નિર્મળ દર્શન નિર્મળ જીવન થાય જો—વાટહલી. ૬

પરદેશીપંથી (૩૨)

અલિ સાહેલી ? જંગમ તીરથ જોવા—એ રાગ.

ઓ પરદેશી ! આઘો રહે મુજ આંગણીયું અભડાય છે. એ ટક.
 મહારી દવા દરદને હરનારી કહી ભરમાવી દુનિયા સારી;
 વળી મઘ માંસમાં ભળનારી. ઓ પરદેશી ? ૧
 તહે ઉપર સ્વચ્છ સાણુ કીધા, રૂપીયા ઘઈ સૌએ તે લીધા;
 દુષ્ટ ચરખીથી મારી દીધા. ઓ પરદેશી ? ૨
 નથી દાઝની તને દરકારી, નથી માંસ ગણ્યું તહે ભયકારી,
 નથી વિષ સરખી ગણ્યો જારી, ઓ પરદેશી ? ૩

(૨૬)

વિશ્વાસથી લોકો વટલાવ્યા, તહને કંઈ ઘણા અહીંયાં કાવ્યા;
 તહે ધર્મી પુરૂપને ધમકાવ્યા. ઓ પરદેશી ? ૪

તહારી ચાલે છે સઘળે ગાડી, તું દાપ નિચોવે છે દહાડી;
 તહારી વિલાસે અંતે વાડી. ઓ પરદેશી ? ૫

તહારું કાપડ અહીંયાં આવે છે, હુત્તર ઉઘોગ અટકાવે છે;
 તું ભોળાં જન ભરમાવે છે. ઓ પરદેશી ? ૬

હવે પાપ રાજ અહીં નહી ચાલે, કુલવાડી તહારી નહી ફાલે;
 તહને નરકદ્વાર જમડા ઘાલે. ઓ પરદેશી ? ૭

 સત્યસ્નેહ (૩૩)

ઓધવજી સંદેશો કહેજો સ્યામને—એ રાગ

પ્રીતલડીની રીતી કોઈ જન જાણતા.
 લાખો હુજારો મધ્યે સજ્જન એક જો;
 વનવન પ્રતિ ચંદનનાં તરૂં નથી ઉગતાં,
 મળે ન મોતી સહુ ગજમાં એ ટેક જો—પ્રીતલડી. ૧

આ મારગ મોંઘો છે શિરનાં સાટુનો,
 કાયા દીપમાં બાળે પ્રેમી પતંગ જો;
 રણમાં મસ્તક મેલે સહુજ શૂરા જનો,
 સતી જળાવે કાયા સ્વામી સંગ જો—પ્રીતલડી. ૨

ચાતકને સ્વાતીનું પાણી પાલવે,
 અમૃતના ઘટ ઢોળો પણ શું કામ જો ?
 ચકોરનું ચંદામાં ચિત્ત ચોટી રહું,
 સો સો સૂરજ ઉગે તોય હરામ જો—પ્રીતલડી. ૩

પરમાતમ સાથેરે જેની પ્રીતડી,
 તન ધન તેને મન છે વિષની તુલ્ય જો;
 સંશય સર્વ સમાશે કારજ સીધશે,
 ભવાટવીની જ્ય ભયંકર ભૂલ જો—પ્રીતલડી. ૪

(૩૦)

અગ્નિમાં પડ્યું ને નેહુ નિભાવવો,
 એ ઘે તવો સમજો એક સમાન જો;
 કામ કોવિ કપટ અરિના કટકા કરે,
 ટાળે તનની આળસને અભિમાન જો—પ્રીતલડી. ૫
 ભેદુ જન સમજેરે ભેદી વાતને,
 પ્રેમી જાણે પ્રેમ પંથની વાત જો;
 દેહુ દર્શી શું સમજે સાચા સ્નેહને,
 પથર ન ભીજે વરસંતાં વરસાદ જો—પ્રીતલડી. ૬
 કુલટા શું જાણેરે ? સતીના સાચને,
 કઠીન દુદય શું જાણે ? નિર્મળ ભાવ જો;
 પ્રભુ પદમાં પ્રીતિ તે માંધો માર્ગ છે,
 અજીત લલિત ક્યમ જાણે શઠમતિ દહાવ જો—પ્રીતલડી. ૭

દેહમંદિર (૩૪)

અવસર આવ્યો છે—એ રાગ

બહાલા મહારો અંત સમાનો છે ઘેલી રે,
 મનુષ્યાએ તોયે મમતા નવ મેલી રે.
 પ્રભુજીવું મુખડું પૂનમ કેરો ચંદરે,
 શેક કરે ભવ ભ્રમણાના ફંદરે.
 દેહુ દેવળમાંહી વસીઆ છે દહીરે,
 સલુણા છે અનંત જનમ કેરો સ્નેહી રે.
 રૂઠે જગત તો તે રૂઠવા દઈએરે,
 પ્રભુજીને તો હોંશ ધરી રાખું હુધએરે.
 મન મહારૂં મોહન વર સંગે મહાભેરે,
 ચિતડાને તેના વગર નવ ચાભેરે.
 પાત્રું પડ્યું મહારૂં પ્રીતમ સાથેરે,
 હવે હું તો વેચાણી એમના હાથેરે.
 અહીંના તો સુખડાં અધમ કરી જાણેરે,
 અજીત મોહન સંગે શિવસુખ માણેરે.

(૩૧)

જ્ઞાનસુધારસ (૩૫)

રાગ-ઉપરનો.

અથડાયો અનંત ધરી અવતારરે.
 તોયે ના દેખ્યો સંસારમાં સારરે.
 ઝાકળખિંદુઓ સુખકર જાણ્યાં રે,
 માન મમત મોહ પ્રેમે પીછાણ્યાં રે,
 અધારી રાતે ઘણું અથડાયો રે,
 પત્થરની સાથે ઘણું પછડાયો રે.
 મૃગજળ દેખીને માનવી મોહ્યો રે.
 પાપના પંથમાં પ્રાણી તું ગ્રાયો રે.
 સાચા તહે સુખડાને માન્યું છ કાચું રે.
 એ માટે સુખડું મધ્યું નહીં સાચું રે.
 હવે ભાઈ! ભગવતમાં ભાવ રાખો રે,
 જ્ઞાન સુધારસ ચિતડામાં ચાખો રે.
 ફરી ફરી અવસર ક્યાં તહુને મળશેરે,
 અજીત કહે ફેરા ચોરાશીના ટળશેરે.

સ્વાદીવિષે (૩૬)

રે સગપણુ હરિવરનું સાચું-એ રાહ.

ખાદી પહેરી ખાંતે ખુશી થઈએ,
 કે મૂરખના મારગ નવ જઈએ. ખાદી પહેરી-એ ટેક.
 ગાંડી તોએ માતાને નિત નમીએ,
 સેવા વડે પાપ સદા સમીએ;
 ભવાટવી મધ્યે નવ ભમીએ. ખાદી પહેરી- ૧
 રસિક અને રંગે રૂપાળી, બોલી બોલે મીઠી ને મરમાળી;
 નરકે જઈએ ગુણકાનારી ન્યાળી. ખાદી પહેરી- ૨
 સુતર કાંતે સર્વે સુંદર થાશે, વિધવા ફેરા વખત સહેજે જાશે;
 શીયળ તેથી સાફે સચવાશે; ખાદી પહેરી- ૩

(૬૨)

કંતામણુ કેરો હુત્રર રહેશે, પૈસા જાતા અટકશે પરદેશે;
 વાવે તેવાં ફળ જગ જન લેશે. ખાદી પહેરી- ૪
 ખાદી થકી પરદેશે ખાદ પડે, રાત્રીદિન દીનતાથી દશ રડે;
 વિના અન્ને અગણિત જન આથડે. ખાદી પહેરી- ૫
 માટે ભાઈ બહેનો! પહેરો ખાદી, ખાદીમાંહી ઉત્તમ આખાદી;
 ગૌરવભયુ ઉચરે છે ગાંધી. ખાદી પહેરી- ૬
 ખાદી કેરો માલ મજાનો છે, અરે ખરે દેશી ખજાનો છે;
 અજીત પંથ વિદ્ય વિનાનો છે. ખાદી પહેરી- ૭

વૈરાગ્યમાવ (૩૭)

રાગ-ઉપરનો.

ઠહાલા! ત્હારી વાટલડી જોતી,
 મિથ્યા વસ્તુ ખીજે નથી મહોતી; ઠહાલા! ત્હારી-એ ટેક.
 ત્હારા વિના ભોજન નવ ભાવે, આંખડલીમાં નિદ્રા નવ આવે;
 ફેગટ મહુને જીવન! નવ ફાવે. ઠહાલા ત્હારી- ૧
 રાત્રી માંહી ભણકારા ત્હારા, મઠી છળી મનડા વિષે મહારા;
 ખોટા લાગે વિરહીને દિન ખારા. ઠહાલા! ત્હારી- ૨
 જીવું છું જીવન! ત્હારી આશે, ત્હારા વિના શીરે દશા થારો;
 આવો નકે જીવ જરૂર જાશે. ઠહાલા! ત્હારી- ૩
 શરદ સુખ દરદ સમાં લાગે, કૂડા કાંટા વિરહ તણા વાગે;
 રંગાણી રસિયા આપના અનુરાગે. ઠહાલા! ત્હારી- ૪
 શૃંગાર સર્વે લાગે છે અંગારા, મધુર પટ કષ્ટ તણા ક્યારા;
 ડહાપણ વાળા થઈ ન મારો દારા. ઠહાલા! ત્હારી- ૫
 વિકળ થઈ છું દરદ થયું વસમું,
 ખીજું રૂઠું પણ નહીં આ દરદ સમું;
 ઠહાલમ! નકે ઠહાલા આશે દશમું. ઠહાલા! ત્હારી- ૬
 મુવા પછી કહોને ફોને મળશો?
 સમજો પ્રભુ! નહીં આવે સાર કશો;
 અજીત પ્રભુ! બોલ્યું ક્યારે પળશો? ઠહાલા! ત્હારી-૭

(33)

शांतसुधारस. (३८)

आधवराय अमने—अे राग.

अेक दिशा तणां व्यापणु पंभी,
 क्यारे भणीशुं मन साथ ?—उत्तर देव ? हजे. १
 पासे येसी क्यारे वातो करीशुं ?
 पकडी परस्पर छुथ,—उत्तर देव ? हजे. २
 शांत सुधारस पीवा समय छे;
 प्रेमी विना कोणु पाय ?—उत्तर देव ? हजे. ३
 व्याप विना भूरां भदिर सुनां;
 लवभां उदासी जणुय.—उत्तर देव ? हजे. ४
 अंतर घटभां गुंथाअेली अन्थी;
 प्रिय विणु कयां कडेवाय ?—उत्तर देव ? हजे. ५
 तमस त्यागीने तैजस हेरें;
 प्रिय कोणु विणु लछ जय ?—उत्तर देव हजे. ६
 अेक अमीलर अद्वैत रसभां;
 क्यारे अतापस थाय ?—उत्तर देव हजे. ७
 मानव लव केरा निर्भण लुहावा;
 पियु अलताण्ठि पमाय.—उत्तर देव हजे. ८

अमृतवारि. (३९)

राग उपरनो.

अनुलव दश देखाज्यो आजे अमने.
 काये छे मनना कंकास;—सद्गुरुराज ? अमने. १
 अज्ञान केर अंधाईं अजयअ,
 प्रगटाय्यो ज्ञान प्रकाश;—सद्गुरुराज ? अमने. २
 तापे तपेलां अणेलां प्राणीने;
 आपी शीतणतानी छाय.—सद्गुरुराज ? अमने. ३

(૩૪)

અમૃતજળ અતિ ઉત્તમ પાયાં;
 કીધી પાવન મહારી કાય.—સદ્ગુરરાજ ? અમને. ૪
 ઉત્તમ ભવનાં અમૂલ્ય લહાણાં;
 દીધાં અલખ કેરાં દાન;—સદ્ગુરરાજ ? અમને. ૫
 ઘોલે ઘોલે મહુને ઘેલાની આવે;
 મળીયું પ્રભુના ત્યાં માન.—સદ્ગુરરાજ ? અમને. ૬
 અંગ અનુપમ આપ્યાં અમારાં;
 પ્યારે પ્રભુને પ્રદેશ.—સદ્ગુરરાજ ? અમને. ૭
 સંસારી રંગ ઉતારીને પ્હુર્યાં;
 અજીત વૈરાગનો વેષ—સદ્ગુરરાજ ? અમને. ૮

સંસારસ્વરૂપ. (૪૦)

રાગ-ધોળનો.

જ્યારે જીવ ઘણા ગભરાશેરે,
 ત્યારે શી ગતિ થાશે ? એ કેક.
 ઘેની કહેશે ચાલ્યો બાંધવ મહારે;
 પ્યારી ત્રિયા પસ્તાશે રે.—ત્યારે શીગતિ-૧
 પુત્ર કહેશે મહારા પ્યારા પિતાજી,
 જગની જાળ તજી જાશે રે,—ત્યારે શીગતિ-૨
 પાપવડે પુજી પ્રાપ્ત કરેલી;
 ખૂશી થઇ બીજા ખાશે રે.—ત્યારે શીગતિ-૩
 રાત્રી દિવસ તણી સૂજ પડે નહીં;
 વહાણું ચે નહીં વરતાશે રે.—ત્યારે શીગતિ-૪
 સતસંગ સતોષ નવ કદી સાધ્યાં;
 આબ્યો હુતો ઉચ્ચી આશેરે.—ત્યારે શીગતિ-૫
 આવી અચાનક લઇ ચાલ્યા જમડાં;
 અજીત કાયા કરમાશે રે,—ત્યારે શીગતિ-૬

(૩૫)

કાઠનોંચત. (૪૧)

રાગ-ઉપરનો.

ક્યમ ઉંઘે છે ? જીવ અભાગી રે;
 કાળ નૌખત વાગી એ ટેક.
 પાપ કર્મ કર્યાં પ્રેમ કરીને;
 જીવડે ના જોયું જાગી રે,—કાળ નૌખત.
 સુત વિત્ત દારામાં મન મોહ્યું;
 લાલચમાં મતિ લાગી રે.—કાળ નૌખત.
 સદ્ગુણો તહને પંથ ગમ્યો નહીં;
 યમનું મંદિર લીધું માગીરે.—કાળ નૌખત.
 સમજ્યાં હતાં ધન યૌવન સાચાં;
 અખળા તણા અનુરાગી રે.—કાળ નૌખત.
 જેના કાળે જર મેળવ્યું જખર;
 તે ના શક્યાં લય ભાગી રે.—કાળ નૌખત.
 અજીત સાગર તણી શીખ સમજતાં;
 મળશે સુસંત સોહાગી રે.—કાળ નૌખત.

અમરરસ (૪૨)

રે સગપણુ હરિવરનું—એ રાગ.

પીયાલો સદ્ગુણે પાયો, અનુભવ અંતરે ઉભરાયો; પીયાલો.—એ ટેક
 બેલાની તો આવી રહી તનમાં, જમ્યો રૂડો રંગ મધુર મનમાં;
 નીશો ચક્રો ચિત્તડાને ક્ષણમાં. પીયાલો.—
 વર્ષા આળે આનંદની હેલી, પ્યારી ગણું પ્રેમ દશા પ્હેલી;
 છબીલાથી પ્રીતિ ખની છઠી પીયાલો.—
 અમર રસ આજ ચઢ્યો નસમાં, ગુલામ મહુરો આવી ગયો વસમાં;
 રસિક રંગ અનુભવના રસમાં. પીયાલો.—

(૩૬)

ચઢી કેરૂં નયન વિષે ન્યારી, શકે કોણુ આ કેરૂં ઉતારી;
 નૌડા મહારી ડબેલી. તારી. પીયાલો.—

ચઢેલી કેરૂં નહીં ઉતરે, આંખડલીમાં ગુણુભરી ઘેન ડરે;
 હવે કેમ ખીજથી દીલ ડરે. પીયાલો.—

પીજે તોતો અમૃત રસ પીજે. લીજે તોતો લહાવો લલિત લીજે;
 આતમ જેવાં સુખ નથી ખીજે. પીયાલો.—

મળ્યા મહુને સદ્ગુરૂ મનમાન્યા; જીવણુજીને અંતરમાં જાણ્યા;
 અજીતે પ્રભુ પીડમાં(હી) પીછાણ્યા. પીયાલો.—

તમેઝનેઝમે (૪૩)

ગજલ-કવ્વાલી.

તમારા ને અમારા એ, ગુલાખી રંગના ચહેરા;
 હતા નહીં ભૂલવા જેવા, છતાં આજે ભૂલાયા છે.

લખેલાં લેખ દીલડામાં, પરસ્પર કોલ કીધાના;
 હતા નહીં ભૂસવા જેવા, છતાં આજે ભુસાયા છે.

પ્રભુજીની પ્રભુતાના, કથેલા રમ્ય આલાપો;
 હતા નહીં ત્યાગવા જેવા, છતાં આજે તજવા છે.

તમે તે હું કથાએલા, અકથ્ય વાદો મનોહારિન;
 મધુરા એક્યના ભાવો, દ્વેષમાંથી સુકાયા છે,

સુકાયામાં નથી બાકી, અધુના નાય સૂકારો;
 ભવિષ્યતનું નથી નક્કો, તરંગો વિસ્તરાયા છે.

ભલે આવો મળે લહાવો, પરંતુ માનજો મનમાં,
 જીડાણાના સમુદ્રોમાં, પ્રભુ નિશ્ચય છુપાયા છે.

રસો આ સૃષ્ટિના સર્વે, પલકવાદી નકામા છે;
 ખતાસાં પાણીમાં એવી, બધી આલમની માયા છે.

(૩૭)

માનસહંસ. (૪૪)

અલિ સાહેલી ? જંગમ તીરથ—એ રાગ.

એણે શવ હંસા ? માન સરોવર પ્રભુના પદ પ્રતિ જાને;
 નિજ ભાન વિના, ભયવાળા ભવવનમાં ભમે છે શાને ?—એ ટેક.
 સૌ સુખનો સાગર છે પ્રભુ પ્યારો, કુડ કપટ ભર્યો છે ખલક ખારો;
 શવ ! સફળ કરી લે તહારો જન્મારો.—એણે શવ હંસા ? ૧
 તહને વિષયની વાત ઘણી વહાલી, અણુ સમજે પીધી વિષ પ્યાલી;
 મહા કેરૂં ચઢી છે મતવાલી.—એણે શવ હંસા ? ૨
 મોંઘાં મોતીડાં મેલ્યાં પડતાં, તહને પૂર્વ તણાં પાતક નડતાં;
 અલ્યા આળસ નથી કેમ આખડતાં ?—એણે શવ હંસા ? ૩
 હવે સારું સ્થાનક તહારું લે શાધી, તણ કોથ અને થા અકોધી;
 સહુ સંતે કહું બહુ છે બોધી.—એણે શવ હંસા ? ૪
 અંતરમાં કરી લેને અજવાળું, તહારા દીલમાંહી વાસ્તુ છે તાળું;
 કેમ હાથે કરે છે તહારું મહું કાળું ?—એણે શવ હંસા ? ૫
 તહે સોખત કાગ તણી કીધી, ભલ્યો સુખકરી વાતલડી સીધી;
 હાથે લપટતા વહોરી લીધી.—એણે શવ હંસા ? ૬
 એક આતમદેવ છે હીતકારી, ખારી દુનીયાં બધી છે દુઃખકારી;
 કહે અજીત માન શિક્ષા મહારી.—એણે શવ હંસા ? ૭

સુખદુઃખ. (૪૫)

રાગ—ઉપરનો.

એ કલ્યાણિ ? ફરી મળશું એ આશામાં દિન જાય છે;
 એ પ્રિયનારી ? વિમળ સ્મરણ થકી ચિત્તકું વિહ્વળ થાય છે.
 મળવા તણી આશ ધરી મનમાં, માટે પ્રાણ ટકાવી રહ્યો તનમાં;
 ન કે જાત ઉડી શવ એક ક્ષણમાં.—એણે કલ્યાણિ ? ૧

(૩૮)

તહારે દીલે દિલગિરી નાજ ઘટે, ચિત્ત ચાતક સ્વાતિતું ખિન્દુ રંટે;
 મૃદુ સુરતામાં દુઃખ ઓઘ મટે.—ઓ કલ્યાણિ ? ૨
 સુખડું કેને શિર રહું નિત્યે, દુઃખ કેને રહું એવી રીતે;
 સમભાવ સમજ ઓ પ્રિયે ? પ્રીતે.—ઓ કલ્યાણિ ? ૩
 જીઓ રથના ચક તણી ધારા, ઉપર નાચે ફરતા આરા;
 સુખ દુઃખ તણા એવા વારા.—ઓ કલ્યાણિ ? ૪
 ફરતી સુખ દુઃખ તણી ઘંટી, કદી મિષ્ટ અન્ન-ને-કદી ખંટી;
 એક પ્રિયને પ્રિયતાની કંઠી.—ઓ કલ્યાણિ ! ૫
 દુઃખડાંના દિવસો વહી જશે, સંયોગવડે વળી સુખ ધારે;
 ઉચું જીવતર છે ખસ એ આશે !—ઓ કલ્યાણિ ! ૬

પ્રમુકુપા. (૪૬)

અલિ સાહેલી ? જંગમ—એરાગ.

શ્રી લક્ષ્મીપતિ, ભુજગ શયન થકી જ્યારે ઉત્થિત ધારે;
 મુજ નાથ તણો, જીલમ ભરેલો શાપજ ત્યારે જશે,—એ ટેક.
 અખળાને અષાઠ ઘણો ંહાલો, પિયે પ્રેમી પ્રેમ તણો પ્યાલો;
 એ માસ જશે ઠાલો માલો.—શ્રી લક્ષ્મીપતિ ૧
 શુચિ શ્રાવણે સજ્જન સ્નાન કરે, મથુરામાં હુરી અવતાર ધરે;
 વિરહી નયને નિત્ય નીર ઝરે.—શ્રી લક્ષ્મી ૨
 આવે ભાદરવો સુખનો ભરીઓ, દરશે નભમાં જળનો દરિઓ;
 જેને કામી જને પ્રીતિમય કરીઓ.—શ્રી લક્ષ્મી ૩
 અતિ ઉજવળ આશ્વિન માસ દિસે, હૈડાંમાં પ્રિયાને પ્રિતમ હીચિ;
 લલના રમતી નવ રાત્ર વિષે.—શ્રી લક્ષ્મી ૪
 એવા ચારમાસ જેમ તેમ કરી, વહજે વિમળા દીલ હામ ધરી;
 અંતરે અખળા નવ જાતિ ડરી.—શ્રી લક્ષ્મી ૫
 પ્રભુજીની કૃપા તો પછી મળશું. અતિ ઉત્તમ અલિલાષા વરશું;
 સુખ સાગરના પંથે પળશું.—શ્રી લક્ષ્મી ૬

(૩૯)

મધુરી શશિની શીતળ છાયા, પૂરણ મીઠી કરીશું માયા;
શાય સુવરણ ભરી કરીશું કાયા—શ્રી લક્ષ્મીં ૭

—●—
ઉપદેશરત્ન. (૪૭)

અલી સાહેલી ? જંગમ—એરાગ.

ઓ સંસારી ? સાધુ શીખામણ મानी લે મનમાંહી;
પ્રભુ પ્રાપ્તિ વિના, સકળ જગતમાંહી સુખ છે નહી કયાંધ, એ-ટર.
તહને સાધુ શીખામણ નિત્ય દેછે, તહોયે મન તહાઈં ભવમાં ભટકેછે;
સાચાં શાસ્ત્ર થકી શીદ છટકે છે?— ઓ સંસારી ? ૧
તહને સાધુ અહુર્નિશ સમજવે, તહોયે નામ પ્રભુનું સુખ ના આવે;
ફળ પામીશ જેવાં જગમાં વાવે.— ઓ સંસારી ? ૨
રજની રવિ વગર નથી જાતિ, નથી શાંતિ વિના મતિ સ્થિર થાતી;
કૂડી અંતરમાં ભરી છે કાતી.— ઓ સંસારી ? ૩
પ્રીતડી છનવર સાથે કરીલે, હૈડાની પાપ મતિ હુરી લે;
મહા સંકટની સરિતા તરી લે— ઓ સંસારી ? ૪
તહારો તરણી તે સાથ નહી આવે, સમશાન વિષે સગાં સળગાવે;
કોઈ લક્ષમાં તહાઈં દુઃખ ના લાવે. ઓ સંસારી ? ૫
કરી લે પ્રીતડી પરમાતમથી, ઉદ્ધાર કરીલે આ તનથી;
આતમ ભણલે અધ્યાતમથી— ઓ સંસારી ? ૬
છે માનવ તન શુભ નાવડલી, તહને વાર લાગે છે કેમ ? આવડલી;
કહેઅજીત વળ રૂડી વાટડલી.— ઓ સંસારી ? ૭

—●—
મનપંચી. (૪૮)

રાગ ઉપરનો.

ઓ મન પંખી ? વૃક્ષ વૃક્ષ અથડાતાં દિન વહી જશે;
ઘન રાત્રિ થતાં, ગહન સમયમાં ગાફલ જીવ ગભરાશે. એટક.

(૪૦)

આદિત્યનું તૈજસ અસ્ત થશે, કમલિનીનું મુખ ખીડાઈ જશે;
 ત્હારી આંખલડી અંજલ જશે— ઓ મન પંખી ? ૧
 ત્હારી જ્ઞાન ધ્યાન બેઉ આંખડલી, પ્રભુ પ્રેમ નિયમ બેઉ પાંખડલી;
 પણ છેઢી ઘડી છે સાંકડલી.— ઓ મન પંખી ! ૨
 મધુરો પ્રભુ ભજન તણે માળો, તજ અંચળતા કેરો ચાળો;
 એજ અંતે ઉગારવા વાળો.— ઓ મન પંખી ? ૩
 કાળ પારધી ત્હારી કેડે પડ્યો, ચેત ચેત નજર તેની તૂજ ચઢ્યો;
 ત્હારો ઘાટ જાણજે ઘડ્યો ન ઘડ્યો.— ઓ મન પંખી ? ૪
 અલ્યા સમજ સમજ ત્હને સમજવું; ત્હને નાજ ઘટેગાફલ થાવું;
 જગ જગ દુઃખદ દરિએ જાવું,— ઓ મન પંખી ? ૫
 કર સાધુ પુરૂષ તણી સંગતને, તજ રંગ રાગ તણી રંગતને;
 પ્રિય જાણ પવિત્રની પંગતને.— ઓ મન પંખી ? ૬
 ત્હારી માનુનીમાં ત્હાડું મન મોહું, પ્રિય વિશ્વગણી તેમાં ચિત્ત પ્રોચું;
 કહે અજીત પ્રભુ પ્રતિ નવ જોયું.— ઓ મન પંખી ? ૭

અસારસંસાર. (૪૬)

અલિ સાહેલી ? જંગમ—એ રાગ.

ભગવાન વિના, જન્મ મરણ ભય હરવા અન્ય ઉપાય નહીં;
 સુખ ધામ વિના, કોઈ દિવસ જન નિશ્ચય નિર્મળ થાય નહીં.
 અલ્યા કાચ કૂંપો ત્હારી કાયા, જૂઠાં જગ સુખ જૂઠી જાયા;
 માથે જન્મ મરણના વા વહાયા,—ભગવાન વિના.— ૧
 ત્હેં અનંત અનંત અવતાર ધર્યાં, નારીના જન્મે નાથ કર્યાં;
 તો ચે સુખના સાગર ના સમર્યા,—ભગવાન વિના.— ૨
 જીવ ? જૂઠું સુખ સાચું જાણ્યું, નૌતમ જગતું સુખડું જાણ્યું;
 ત્હાડું માયામાં મનડું માન્યું.—ભગવાન વિના.— ૩
 કલ્પી કોમળ કુલની કરમારો, વાઠી વનિતાની વીલાઈ જશે;
 ત્હારી અંત સમે શી ગતિ થાશે ?—ભગવાન વિના.— ૪

(૪૧)

ભય ભાગ્ય ? વખત ઉત્તમ આવ્યો, શિખ સંતની લક્ષમાં નવ લાવ્યો;
 તહને વિદ્યતણા તાપે તાવ્યો,—ભગવાન વિના— ૫
 ખોટું બળ જોખનનું જગમાં, મતિ પાપ તણી અતિ છે પગમાં;
 રસ ભ્રષ્ટ ભયો હુણ રગરગમાં:—ભગવાન વિના— ૬
 થાને પાવન પાવન નામ લઈ, આખી ઉમર પાપમાં વ્યર્થ વહી;
 કહે અણત સંસારમાં સાર નહી,—ભગવાન વિના— ૭

શુભસંસ્કાર. (૫૦)

અલિ સાહેલી ? જંગમ—એ રાગ.

દેહ દેવળમાં, દર્શન કરવા લાયક ઉત્તમ દેવ છે;
 નવ ખખર પડી, બાહીર નજર કરવાની તહારી દેવ છે. એ દેક.
 ભરી હરિણ નાલિમાં કરતૂરી, પણ જાણુ વિના ઢાડે ફરી;
 દીલમાં દાનત છે બહુ ખૂરી, દેહ દેવળમાં— ૧
 દેહ દેવળ કેવું બન્યું સારું, પ્રભુ પારખવા માટે પ્યારું;
 જેને ચતુર પુરૂષે ગણ્યું ચારું,—દેહ દેવળમાં— ૨
 કેવું શિખર સુંદર શાલિ રહ્યું, કવિ કોટીવડે નવ જાય કહ્યું;
 શુભ જન્મ તણા સંસ્કારે થયું,—દેહ દેવળમાં— ૩
 કેવો સીમેટ કર્યો તે પર સુખકર, ચિતહર જેવું દરસે ચણતર,
 ભણે ભાવિક જન એવું ભણતર,—દેહ દેવળમાં— ૪
 જેમ કામધેનુ મન પૂર્ણ કરે, સતસંગમાં શાન્તિનું ઝરણ ઝરે;
 એમ દેવળ દેખીને દીલ ઠરે,—દેહ દેવળમાં— ૫
 જેમ સાગરમાં સહુ જાય નદી, નવ લાભ મળે આવો ફેર કદી;
 પ્રભુ ઝોળખવાની છે છેલ્લી સદી,—દેહ દેવળમાં— ૬
 દર્શન કરે ઉત્તમ લાભ થશે, દુઃખડાં દીલનાં સહુ ફર જશે;
 કહે અણત મનુષ્ય તન ક્યાં મળશે ? દેહ દેવળમાં— ૭

(૪૨)

સંપસિદ્ધિ. (૫૧)

ઓધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને-એ રાગ.

સંપકરીને રહીએ આ સંસારમાં;
 સંપ કર્યા વિણ સુખમાં નવ રહેવાય જો;
 સંપ કર્યાથી સાચી લક્ષ્મી સાંપડે;
 ધન દૌલત સહુ સંપ થકી સંધાય જો.—સંપ કરી-૧
 શું લાવ્યો ? ને સાથે શું છે લઈ જવું ?
 એમ વિચારી કરીએ નહી કંકાસ જો;
 કેક ચતુર નર જન્મ ધરીને ચાલીયા;
 ઉગરવાની જૂઠી જાણો આશ જો.—સંપ કરી-૨
 જૂઠ વચન વદીએ નહી કટ્ટ કહીએ નહી;
 જૂઠ વચનથી આત્મા નરકે જાય જો;
 પર આત્માના પ્રાણ દુભવતાં દોષ છે;
 સંપ લક્ષ્મી ને સાધન નવ સચવાય જો.—સંપ કરી-૩
 આતમ સ્વરૂપે સર્વે પ્રાણી આતમ છે;
 મહારૂં તેવું પરતું દીલ દુભાય જો;
 મુજ સુખ સરખુ પરતું પ્યાડું સુખ છે;
 એ અનુભવથી અખંડ શાંતિ સધાય જો.—સંપ કરી-૪
 રંક રાય એ આદ્ય તણા દેખાય છે;
 પણ એ સૌના અંતરમાંહી અભેદ જો;
 પરમાતમ દૃષ્ટિથી ધોખો પ્રાણીને;
 કપાઈ જાશે અશુભ કરમની કેદ જો.—સંપ કરી-૫
 નથી આવ્યા કંઈ પરતું ખોટું તાકવા;
 પ્રભુ ભજવાની પામ્યા ઉત્તમ કાય જો;
 મારે મહારૂં માની જીવડા ? જંપ જો;
 અજીત સંપમાં જંપ મહામુનિ ગાય જો.—સંપ કરી-૬

(૪૩)

સત્યશિષ્ટા. (૫૨)

પ્રથમ પાર્વતીના પુત્રને પાયે નમું:રે લોલ-એ રાગ.
 શિક્ષા એક કહું સર્વને સોહ્યામણી રે લોલ.
 મદ્યો માનવનો દેહુ તો ચિંતામણી રે લોલ.
 સર્વ ધર્મ તણું મૂળ દયા દાન છે રે લોલ,
 સર્વ પાપ તણું મૂળ અભિમાન છે રે લોલ.
 ભુંડું વેણુ કદી જલથી ના ભાખીયેરે લોલ,
 રહેમ સર્વ જીવ-જંત પર રાખીએ રે લોલ.
 ખોટી શાખ રાજદ્વારમાં ના પૂરવી રે લોલ,
 રૂડી શીખ માને એનું નામ માનવી રે લોલ.
 અધમ કર્મ કરી જીવણું અધર્મ છે રે લોલ,
 શાણા લોકને કુકર્મ કેરી શર્મ છે રે લોલ.
 નિંદા પારકી કદાપિ નહી કીજીએ રે લોલ,
 લાખ કાજ પણ પાપ નવ લીજીએ રે લોલ.
 જેની પારકાના હિતમાંહી હામ છે રે લોલ,
 અજીતતેણેતો કીધેલું ઉત્તમકામ છે રે લોલ.

આત્મદેવ. (૫૩)

રાગ ઉપરનો.

ભલે રાખ ઘેર ગાડી અને ઘોડલા રે લોલ,
 જાણું એક દિન રહેણું દિવસ થોડલા રે લોલ.
 ધર્મ વિના રજો મળે કદી રોટલા રે લોલ.
 પણ દુઃખદાઈ પાપ તણા પોટલા રે લોલ.
 હુકમ ચાલતા હુજર ગામ ધામમાં રે લોલ,
 રહેતા આઠ જામ એશ ને આરામમાં રે લોલ.
 એવા મરી ગયા કેક મહારાજવી રે લોલ,
 માટે મમતા વ્યર્થ તહારે નવ રાખવી રે લોલ.
 ઉંચાં મંદીરને માળીઆં શું કામનાં રે લોલ.

(૪૪)

છૂટે પ્રાણ ત્યારે પોઠવું સ્મશાનમાં રે લોલ.
 રામા રૂવે અને પોક મેલે પાટવી રે લોલ,
 માટે દ્વાપ તણી દ્વાણી દેવી દ્વાટવી રે લોલ.
 અસાર વિશ્વમાંહી સત્ય એક સાર છે રે લોલ,
 અજીત આત્મદેવ સદા સુખકાર છે રે લોલ.

આકાશવાદલી. (૫૪)

અલી સાહેલી ? જંગમ—એ રાહ.

ધન વૈભવનો, આભમાન કરવો ઉત્તમને નાજ ઘટે;
 નથી નિત્ય રહ્યો, ગર્વ કોઈના આવરદા ત્હારોજ હુઠે. એ ટેક.
 તું જાણે છે મહોટો થાઉં છું. તજ નિર્ભયતા બળમાં જાઉં છું;
 પણ કાળ કહે હું તો ખાઉં છું. ધન વૈભવનો-૧
 મહોટા મહિપતિ પણ ચાલ્યા ગયા, રતિ જાણનહારા નાજ રહ્યા;
 બળવંત પુરૂષ બળી ભરમ થયા. ધન વૈભવનો-૨
 ત્હારી લય થાશે તરણી લાડી, નહીં નિત્ય રહે ઘોડાગાડી;
 વળી વિખરાશે લીલી વાડી. ધન વૈભવનો-૩
 યુદ્ધ યુદ્ધ જળ મધ્યે બહુ થાતા, પણમાં ફટ ફટ ફટી જાતા;
 મૃત્યુ પામ્યા એમ મદમતા. ધન વૈભવનો-૪
 મૃત્યુ તણી ખીક ઘણી મહોટી, નહી ચૂકે બહલાતાં ચોટી.
 ત્હારી ખૂમારી એક દિન ખોટી, ધન વૈભવનો-૫
 અતિ કૂર કાળની ઘાતજ છે, રવિ જાય વહી પછી રાતજ છે;
 શિખ સમજ વિમળ મુજ વાતજ છે. ધન વૈભવનો-૬
 જુઓ ! આવી વાદળી આકાશે, ઘડી પણ મધ્યે વિખરાઈ જાશે;
 કહે અજીત એમ તુજ ગતિ થાશે. ધન વૈભવનો-૭

ચિંતામણી. (૫૫)

અલી સાહેલી ? જંગમ—એ રાહ.

મલ્યો ચિંતામણિ, માનવ તન જગ માંહી સૌથી મહોટો;
 એની કિંમત અમૂલ્ય, ત્રણ ભુવનમાંહી તે જીવને શો ટોટો ? એ ટે

(૪૫)

દૂર થાય દરિદ્ર બધું તહાઈ, મિથ્યા કર નહી તહાઈ 'મહાઈ';
 શિખ માની લે હુજી છે સાઈ. મદ્યો ચિંતામણિ-૧
 આ તનથી ઉત્તમ કાજ બને, તેની સમજણ કેમ નથીજ તહુને ?
 દુઃખ ંહોરી કેમ ? વલવલતો વને. મદ્યો ચિંતામણિ-૨
 દેવ સ્વર્ગે માનવ દેહ ચહે, તેને દાષ અગ્નિમાં કેમ દહે ?
 અતિ કૂર ભયંકર રણમાં રહે. મદ્યો ચિંતામણિ-૩
 કિંમત તેની તને નાજ જડી, ગાળી ગાફલતામાંહી ઘડી;
 ચૂલે તહારી ચંચળતાઇ ચઢી, મદ્યો ચિંતામણિ-૪
 શુભ મણી તુજ હાથમાં સાંપડીઓ, ગણી કાચ અને કાઢે હડીઓ;
 પણ પાપ તણા પથમાં પડીઓ. મદ્યો ચિંતામણિ-૫
 ઓળખી ઉત્તમ તેના લહાવ લીજે, પ્રભુ પ્રેમામૃત પ્રેમે પીજે;
 આપુ ? નથી માનવ કાયા ખીજે. મદ્યો ચિંતામણિ-૬
 આ તન એક સુંદર અવસર છે, પરમારથ કારણ સરવર છે;
 કહે અજીત મનુષ તન તરવર છે. મદ્યો ચિંતામણિ-૭

પ્રેમામૃત. (૫૬)

અલિ સાહેલી ? જંગમ-એ રાગ.

તહાઈ તન તરવર, વિધિ બગીચામાંહી ઉચ્ચ આવી;
 તેની લેને ખખર, એક સુરતલર જોને લગન લગાવી. એ ટેક.
 આનાં મૂળ ઉંડાં ઉતર્યાં છે ઘણાં, શુભ પત્ર ખીલી-રહ્યાં સોહામણાં;
 પ્રસરે છે સુગંધ સુપુષ્પ તણાં,— તહાઈ તન તરવર.—૧
 આમાં વાસવ લોકે વાસ કર્યો, વળી દૈત્ય જનોએ નિવાસ ભર્યો;
 કોઈ જોઇ હુરખ્યો કોઈ દીલમાં ડર્યો,— તહાઈ તન તરવર.—૨
 બે પંખી તત્ર ખીરાજે છે, સુખદુઃખ બે ફળ ત્યાં છાજે છે;
 એક વાસ કરે ખીજે લાજે છે.— તહાઈ તન તરવર.—૩
 સુખ ચતુર પુરૂષે ફળ ચાખ્યું, દુઃખ દુષ્ટ જનોએ છે દાખ્યું;
 એમ ભવ્યજને મુખથી ભાખ્યું.— તહાઈ તન તરવર.—૪

(૪૬)

ઉત્તમ જન એમ અલિલખે, અમરાણ જનો દુઃખરૂપ ભાષે;
એના સદ્ગુણ સંહુ સેતી શીખે.— ત્હારૂં તન તરવર.—૫
પ્રભુ પ્રેમામૃત પાણી પાજે, શિવરૂણ પકધી પોતે ખાજે;
એને પ્રાપ્ત કરી હૈયે હરખાજે.— ત્હારૂં તન તરવર.—૬
ધર શાંતિ સુખાવહ અંતરમાં, શુભ શોધ કરીલે ઘટઘરમાં;
કહો અજીત શિવ સુખતરવરમાં— ત્હારૂં તન તરવર.—૭

સદ્ગુરુસંગ. (૫૭)

આવો તો રમીએ રંગે રાગથી ગોવિંદલાલ ! એ રાગ

સમજે તો સમજવું એક વાતડી,	સંસારીલાલ ?
શીતળ કરી લે તપી છાતડી,	સંસારીલાલ ?
સાર છે શ્રી સદ્ગુરૂની શાનમાં	સંસારીલાલ ?
ધૂતપણું ધર્યું ત્હારી ધ્યાનમાં,	સંસારીલાલ ?
જાણે છે કે જીવવું કોટી કલ્પ છે,	સંસારીલાલ ?
આયુષ્ય ઘડેલું ઘણું અલ્પ છે,	સંસારીલાલ ?
દ્રોગટ ફૂલો ફરે છે ફંદમાં,	સંસારીલાલ ?
ભાન નવ રાખ્યું ભગવંતમાં,	સંસારીલાલ ?
ગર્વ તણી ઘેન ચઢી અંગમાં,	સંસારીલાલ ?
ફરે છે કુસંગી કેરા સંગમાં;	સંસારીલાલ ?
વિધના વિલાસ તણા નાશ છે,	સંસારીલાલ ?
પાપનો આંધેલો ગળે પાશ છે;	સંસારીલાલ ?
પ્રભુના સંગાથ કર પ્રીતડી,	સંસારીલાલ ?
રમ્ય છે અજીત એજ રીતડી,	સંસારીલાલ ?

સ્વચ્છંદવિષે. (૫૮)

રાગ ઉપરનો.

આવને ખેસાડું મહારી પાસમાં,	વિહારીલાલ ?
અંતર ભર્યું છે ભુડી આશમાં,	વિહારીલાલ ?

(૪૭)

ચિત્ત ચાહ્ય તેમ ગમ્યું ચાલવું,
 મન માને તેમ ગમ્યું મહાલવું,
 જ્યુઠમાં બાંધેલી તહારી જાતડી,
 રમત ગમતમાં ગાળી રાતડી,
 તેલને કુલેલ ફાળ્યું અંગમાં,
 રામાની ખુમારી ચઢી રંગમાં,
 હાથમાં રૂમાલ અંગે કેટ છે,
 માને છે કે મહારે શાનો ખોટ છે ?
 ભાવે તેવું ભૂડું મુખે ભાખતો,
 રંગે રંગ માંહું રોષ રાખતો,
 સાધુ તણી શિખ તહુને ના ગમી,
 અજીત શાંતિમાં વૃત્તિ ના શમી.

વિહારીલાલ ?
 વિહારીલાલ ?
 વિહારીલાલ ?
 વિહારીલાલ ?
 વિહારીલાલ ?
 વિહારીલાલ ?
 વિહારીલાલ ?
 વિહારીલાલ ?
 વિહારીલાલ ?
 વિહારીલાલ ?
 વિહારીલાલ ?
 વિહારીલાલ ?
 વિહારીલાલ ?
 વિહારીલાલ ?

અસત્યવેપાર. (૫૬)

આવો તો રમીએ રંગે રાગથી, ગોવિંદલાલ ? એ રાગ.
 સહેજમાં સોગન જુઠા ખાઓ છો,
 જુઠના મારગે પ્રેમે જાઓ છો,
 સાચાનું જૂઠું, સમજવતા,
 જૂઠને સાચું કરી મનાવતા,
 ગર્વ કરો સિંહુ જેવો ગામમાં,
 મસ્ત કરો ધરા અને ધામમાં,
 કુડ ને કપટે ભર્યો દેહને,
 સાચવો સંબંધી તણા સ્નેહને,
 દારાની આગળ બન્યા દાસ છો,
 વિદ્ય તણાં પ્યારાં કરી પાસ છો,
 રાજાની સમાન કરો રોકમાં,
 સ્નેહ વડે ખેસો પછી શોકમાં,
 આજ કાલ કાળ તને લઈ જશે,
 અંતમાં અજીત શી વલે થશે ?

વેપારીલાલ ?
 વેપારીલાલ ?
 વેપારીલાલ ?
 વેપારીલાલ ?
 વેપારીલાલ ?
 વેપારીલાલ ?
 વેપારીલાલ ?
 વેપારીલાલ ?
 વેપારીલાલ ?
 વેપારીલાલ ?
 વેપારીલાલ ?
 વેપારીલાલ ?
 વેપારીલાલ ?
 વેપારીલાલ ?
 વેપારીલાલ ?

(૪૮)

પુન્યમાર્ગ. (૬૦)

રાગ ઉપરનો.

આકરો દિવસ એક આવશે,
 કોણ એ ઘડી થકી ખચાવશે ?
 જાવાનું છે સત્ય કરી જાણજે,
 પુણ્ય પંથ કાજ તું પહેલો થજે,
 આવળ તરનાં ખીજ વાવીઆં,
 કંટકને કટુ રૂળ આવીઆં,
 લાડી માટે ખર્ચે લાખ રોકડા,
 દેવ માટે આપે એ ન દોકડા,
 પારકી નિંદામાં પુરો પ્યાર છે,
 આશા તણા ઉંટપર સ્વાર છે.
 પાપી થતાં પાછું તેં જોયું નહી,
 પ્રભુ માંહી ચિત્તકું પ્રાયું નહી,
 મોટર ને મીલ માંહી મહાલતો,
 અજીત પ્રભુનો પંથ પાલતો,

સોહાગીલાલ ?
 સોહાગીલાલ ?
 સોહાગીલાલ ?
 સોહાગીલાલ ?
 સોહાગીલાલ ?
 સોહાગીલાલ ?
 સોહાગીલાલ ?
 સોહાગીલાલ ?
 સોહાગીલાલ ?
 સોહાગીલાલ ?
 સોહાગીલાલ ?
 સોહાગીલાલ ?
 સોહાગીલાલ ?
 સોહાગીલાલ ?
 સોહાગીલાલ ?

મનમર્કટ. (૬૧)

આવો તો રમીએ રંગે રાગથી, ગોવિંદલાલ ? એ રાગ.

મનકું જ્યાં માને ત્યાંહી જાય છે,
 ખોટી ખોટી વસ્તુ તથા ખાય છે,
 રંગના ઉમંગે ભરી આંખ છે,
 લટક ચટકમાં માન્યું લાખ છે,
 કામમાં પ્રવીણ પૂરી કાય છે,
 રંગ રાગમાંહી ઝટ જાય છે,
 જીવાનીનું જોર ઝલકાય છે,
 છેલ ખની છકી છલકાય છે,
 કેશન ને ખલ રાખ્યા કેશ છે,

રસીકલાલ ?
 રસીકલાલ ?
 રસીકલાલ ?
 રસીકલાલ ?
 રસીકલાલ ?
 રસીકલાલ ?
 રસીકલાલ ?
 રસીકલાલ ?
 રસીકલાલ ?
 રસીકલાલ ?

(૪૨)

દહુ દેશી ને વિદેશી વેષ છે,
 માની નહી વાત પિતા માતની,
 પરવા નહીં લલના કેરી લાતની,
 ચાંદનીની છાયા ઘડી ચારની,
 રાખ અજીત વાત સુવિચારની,

રસીકલાલ ?
 રસીકલાલ ?
 રસીકલાલ ?
 રસીકલાલ ?
 રસીકલાલ ?

કારમીકેફ. (૬૨)

રાગ ઉપરનો.

ડાઠ તો રાખે છે ઠકરાઠ નો,
 પાઠ તો રાખે છે પંડિતાઠ નો,
 પારકી નારીમાં ત્હારો પ્યાર છે,
 વાસનામાં ભરેલો વિકાર છે,
 મંદ મંદ હુસે ગોરા ગાલમાં,
 ચાલે છે લટક ભરી ચાલમાં,
 હાંસી તો કરે છે સાધુ સંતની,
 ગમે ના સંગત ગુણવંતની,
 હાટે વાટે ઘાટે ધૂમે ડાલતો,
 ખક ખક ફવે તેવું ખેલતો,
 સંસારમાં સાર ચાચો જાણીઓ,
 ભુખ્યાં જાય લાણુ અને લાણીઓ,
 સારી લાગે સાળા અને સાળીઓ,
 ડાપણુ કરીને ડાટ વાળીઓ,
 મોહની ચઢેલી કેફે કારમી,
 અજીત ગુરૂની શિખ ના ગમી,

વિલાસીલાલ ?
 વિલાસીલાલ ?
 વિલાસીલાલ ?
 વિલાસીલાલ ?
 વિલાસીલાલ ?
 વિલાસીલાલ ?
 વિલાસીલાલ ?
 વિલાસીલાલ ?
 વિલાસીલાલ ?
 વિલાસીલાલ ?
 વિલાસીલાલ ?
 વિલાસીલાલ ?
 વિલાસીલાલ ?
 વિલાસીલાલ ?
 વિલાસીલાલ ?
 વિલાસીલાલ ?

(૫૦)

સદ્ગુરુપ્રેમ. (૬૩)

- મન ? મંદિર આવો રે, કહું એક વાતલડી. એરાગ.
 આજે સદ્ગુરુ સાથેરે, લગન મુને લાગી છે,-
 ભય આન્તિ લાગીરે, દુઃખ જ્યોતિ જાગી છે.- ૧
 સૂર્ય તાપે તપેલાં રે, શશી છાયે શાંત બને,
 એમ સદ્ગુરુ શબ્દે રે, મહા શાન્તિ આવી મહુને.- ૨
 વસ્તુ દર્શાવી ંહાલે રે, જીવડલાને દુઃખહારી,
 એક નાથ નિરંજન રે, સદા માટે સુખકારી.- ૩
 દીવ્ય દેશ દેખાઓરે, હુતો ભમતો ભવમાં,
 અમૃત રસ રેઓરે, હુતો બળતો દવમાં.- ૪
 મહારા મનડાના માન્યારે, ગુરુ મલ્યા ગુણરાશી,
 હવે હૈકું થયું છે રે, વસ્તુ માંહી વિશ્વાસી.- ૫
 કરી કોટિક વંદનરે, ગુરુજીના ચરણે નમું,
 ટાળી વ્યાધિ ઉપાધિરે, વિમળ પદમાં વિરમું.- ૬
 મહારૂ સુરતાના સાક્ષીરે, મોંઘા ગુરુ આજ મલ્યા,
 મુનિ અજીત ઉચ્ચારે રે, ફેરા કૈક ભવના કલ્યા,- ૭

સ્વહિત. (૬૪)

રાગ-ઉપરનો

- અમે મનનાં મુઝાણાં રે, ક્યાં જઈને રહીએ ?
 અમે દોલડાનાં દાઝ્યાંરે, કોની આગળ કહીએ ?- ૧
 ભવ વનનાં ભમેલાં રે, ક્યાં જઈને ઠરીએ ?
 માંઘા મનકેરી વાતોરે, કોની પાસે કરીએ ?- ૨
 બહાલા સદ્ગુરુ સ્વામી રે ? દરદ સર્વ હરનારા,
 જે જન મનમાં મુઝેલાં રે, તેનાં દુઃખ દળનારા.- ૩
 ચાલો તેમની પાસેરે, વિનતી જઈને કરીએ,
 પૂર્વ જન્મનાં પાપોરે, કાપી અને સ્થિર ઠરીએ.- ૪

(૫૧)

દાવાનળથી ખળેલાં રે, સલિલથી શાન્ત થશે,
 પણ અંતરનો અગ્નિરે, ગુરૂ વિના કેમ જશે ?- ૫
 સુખસાગર ગુરૂજી રે ? તમારે હું શરણ પડ્યો,
 દુઃખ પાર ઉતારો રે, અનંતા ભવ રંખડ્યો.- ૬
 સુજ હિત થાય શાથી રે ? મુને તેની અખર નથી,
 હવે મારો-ઉગારો રે, અજીત હિત છે તમથી.- ૭

પ્રમુસંગવિષે. (૬૫)

મન ? મંદિર આવોરે, કહું એક વાતલડી-એ રાગ.
 પુણ્ય પૂર્વ જનમનાં રે, પ્રભુજીથી પ્રીત ખાંધી.
 ખીજી સુરતા સમેટીરે, સુજન સાથે સાંધી.- ૧
 મીઠા જળની માછલડી રે, વારિ વિના નવ જીવે,
 પ્રભુ માર્ગનાં પંથી રે, વખાણ્યાં છે મરજીવે.- ૨
 રસ લાગ્યો રસિકમાં રે, ખીજું કશું નવ જોઈએ,
 પામ્યો પારસ પ્રેમે રે, પતથરે મન નવ પ્રોધએ.- ૩
 પાલવ ઝાલ્યો પ્રભુનોરે, જરૂર ખીજે નવ જાણું,
 સતી પ્રમદાની પેઠે રે, સ્વામી સંગે લય થાણું.- ૪
 એક સુરતા ધયળની રે, ભ્રમર સંગે લાગી,
 ત્યાગી જાત પોતાની રે, ભ્રમર થઈને જાગી.- ૫
 ભમે ભાસ્કર ગગનેરે, કમળ રહે છે જળમાં,
 તોયે સુરતાને સાંધેરે, જીઓ પ્રેમ પ્રેમીમાં.- ૬
 જેને લગની પ્રભુની રે, એતો જન જગ જીતે,
 અજીત થાય અમર તે રે, પ્યાલો પ્રભુનો પીતે.- ૭

અપકારવિષે. (૬૬)

રાગ-ઉપરનો.

એક અલકા એ નામેરે, નગરી છે સોહામણી,
 પૂરાં પ્રેમ પિપાસી રે, વસ્તિ છે યક્ષ તણી.- ૧

(૫૨)

ભલા કુબેર ભંડારી રે, યજ્ઞોના રાજ છે,
 દેવ દાનવ દૈત્યો રે, માને જેની માઝા છે.- ૨
 કરે નોકરી તેની રે, યુવા એક યજ્ઞ હતો,
 કાંઈ ભૂલ કીધાથી રે, કુબેરે શાપ દીધો.- ૩
 યજ્ઞ ? મત થયો છે રે, અહીંથી દૂર જજો,
 ત્હારી પ્રાણુ પ્રિયાનો રે, હવેથી વિયોગ થશે.- ૪
 પૂરા ખાર મહીના રે, ચિત્રકૂટમાં રહેજો,
 રામગિરિ આશ્રમમાં રે, વિરહ વેદના સહજો.- ૫
 જળ નિર્મળ પાવન રે, સીતાળના સ્નાને સહી,
 સૌમ્ય વૃક્ષોની છાયારે, સુખાવહુ છાઈ રહી.- ૬
 ભાવે આશ્રમ કીધારે, યજ્ઞે તિહાં આવીને,
 વહાલી વનિતા વિયોગીરે, રહે રજની દીને.- ૭
 મેઘદૂત.

અલંકારસુત્રસાગર. (૬૭)

રાગ-કુમરી.

પ્રેમ તણી ઘણી ઉંડી પીડા, નિદ્રા નયનમાં નાવે રે-એ ટેક.
 ખાંતે સાકર ખાંધી મુંગે, શુ' સુખતે ઉચ્ચરશે રે ?
 સ્મૃતિ આણી આનંદ કરે છે, ઠીક આંતરડી ઠરશે રે. પ્રેમ તણી.-૧
 પતિના ત્યાં પ્રમદા જૈ આવી, લાવી પતિનો લહાવો રે.
 શુ' ઉચરે સાહેલી પાસે ? અનુભવ આનો આળ્હો રે. પ્રેમ તણી.-૨
 જળ મધ્યે માછલડી રહે છે, જળ વિષુ તે મરી જાતી રે,
 ભૂંડ ભમે ઉકરડ તહેને, તે પ્રીત નથી પરખાતી રે. પ્રેમ તણી.-૩
 હોથે હળદર નથી કદી વહેરી, શુ' કેશરને જાણુ રે ?
 દર્દીના દૌલ કેરું દુઃખડું, દરદ વિહીન નવ નાણુ રે. પ્રેમ તણી.-૪
 અનુભવોના અંતરનું સુખડું, અનુભવોથી સમજાશે રે,
 સતી નારીનાં સુખડાં સુણીને, પાપી ત્રિયા પરતાશે રે. પ્રેમ તણી.-૫
 અખંડ સુખનો સાગર આતમ, પ્રેમી અનુભવી ઘેખે રે,
 અજીત નિર્મળ નિશ્ચય નજરે, દીવ્ય દેવ કોઈ દેખે રે. પ્રેમ તણી.-૬

(૫૩)

હૃદયદુરાશા. (૬૮)

રાગ-હુમરી.

લાલચમાં લપટાણો બંદો, લાલચમાં લપટાણો રે-એ ટેક.
 પાણીમાં ભીંજાય ન પત્યર, સો સો વર્ષ રહતાં રે,
 સુતવિત્ત પ્રમદામાં મન પ્રોયું, શિર પર કંઠ સહતાં રે. લાલચ-૧
 બાલપણું ખેલ્યામાં ખોયું, યૌવન સુન્દરી સાથે રે.
 વાત કરે વ્યવહારની નિત્યે, વહતો હરેક વાતે રે. લાલચમાં-૨
 પાંચ મળે પચ્ચીશની ઇચ્છા, પચ્ચીશ બાદ પચ્ચાશે રે,
 સો સો માં સુરતા સાંધી પછી, હુબર કેરી આશે રે. લાલચમાં-૩
 સો સો વર્ષ જીવ્યા નહી જગમાં, લાખ ન દેખ્યા દમડા રે,
 આવ્યો અચ્ચાનક કાળ દેવ ત્યાં, ઝડપી ઉપડ્યા જમડા રે. લાલચમાં-૪
 ઊર્ધ્વગામી થાવાનો અવસર, પડીયો નીચા પથે રે,
 દુઃખમાં દૂધ્યો મુખથી ભૂધ્યો, રનેહુ ન સાંધ્યો સંતે રે. લાલચમાં-૫
 ભગવત કેરું ભજન કરીલે, જા પાછા પાપોથી રે,
 શીતળ છાયા સદ્ગુરૂ કેરી, તપીશ નહી તાપોથી રે. લાલચમાં-૬
 ભાવ ભજન વિષુ મળે નહી ભગવત, અજીત એમ ઉચરે છે રે,
 પચ્ચો પાપમાં પ્રાણી તો પણ, આતમ પ્રભુ ઉચરે છે રે. લાલચમાં-૭

અનાદિઆત્મસત્તા. (૬૯)

રાગ-હુમરી.

આતમ દેવ અનાદી બાપું ? આતમ દેવ અનાદિ રે. એ ટેક.
 પૂર્વકાળમાં હતો ખરો ને. વર્તમાન મધ્યે છે રે,
 ભવિષ્ય કાળમાં સદા હોય છે, ગુરૂજ્ઞાને દરસે છે રે. આતમ-૧
 નૌતમ રૂપવતી નારી નહી, નહી નપુંસક જાતિ રે,
 નર જાતિ એને નહી નિરખો, નહી જાતિ નહી ભાતિ રે. આતમ-૨

(૫૪)

વનસ્પતિ નાના વિધની નહી, વૃક્ષ નહી વન ઘરનું રે,
 શૃંગવતી શુભ સુરભિ નહી તે, હરણુ નહી જંગલનું રે. આતમ-૩
 નહી યૌવન તેને કદી આવે, વૃદ્ધ અવસ્થા નાવે રે,
 બાળક નહી મૃદુ ભાષણ વાળું, નહી આવે નહી જાવે રે. આતમ-૪
 નથી જન્મ એનો કદી થાતો, થાય ન મૃત્યુ તેનું રે,
 હરે કરે પણ હરે કરે નહી, અજર અમર પદ જેનું રે. આતમ-૫
 જગત વિષે દરસે પણ જગથી, સદા સુહાવે ન્યારો રે,
 અજીત કહે સદ્ગુણ સમજાવે, પ્રિયતમ આતમ પ્યારો રે. આતમ-૬

શુદ્ધોપદેશ. (૭૦)

રાગ-હૂમરી.

નઠોરથી છે ન્યારો ંહાલો, પ્રિયજનની છે પાસે રે-એ ટેક.
 સૂર્ય કિરણ સૃષ્ટિપર આવે, દરપણુમાં દેખાશે રે,
 કોટિ ઉપાય કરો પણ નાવે, નજરે ઉંધા પાસે રે. નઠોરથી-૧
 નિર્મળ જળમાં ભાસે ભાસ્કર, સુંદર શશી સુહાશે રે,
 પણ તે પર જો લીલ વળો ગર્ધ, કેમ ? તેમાં વરતાશે રે. નઠોરથી-૨
 દેવ તણાં દર્શન કરવાથી, કૃત્ય કૃત્ય જન થાશે રે,
 ખીસાં કાતરતા પૂરલના, દોષ કેમ કરી જાશે રે ? નઠોરથી-૩
 છે નિર્મળ આ ઉડુપતિ પોતે, નિર્મળ નજરે ન્યાગો રે,
 પિત્ત પાંડુને રોગ થયો પછી, કેમ ન પીગો ભાગો રે ? નઠોરથી-૪
 અશુભ કર્મ અંતરમાં વળગ્યાં, અશુભ કર્મ આદરતો રે,
 શી રીતે આતમ અવલોકે ? ધ્યાન પ્રભુનું નથી ધરતો રે. નઠોરથી-૫
 શ્રી સદ્ગુણની પાસે જઈને, પ્રભુ પંથે પરવરજો રે,
 અજીત અગાધ સરિતા જળની, તરણી સહાયે તરજો રે. નઠોરથી-૬

(૫૫)

સમભાવવિષે. (૭૧)

અનબરારા-તું સાંભળ સૈયર મહારી-એ રાગ.

જેની પ્રભુ પદમાં દહેડેં લાગી, તેને શું ઔજી જગમાં બાકી ?
જેની ગુરૂના જ્ઞાને ગતિ છે, જેની પાપ રહિત રતિ છે;
પ્રીતિ વળી પ્રભુમાં પાકી.— તેને શું.—૧

સુખ દુઃખ સરખાં કરી જાણે, મનમાં અભિમાન નવ આણે;
સાચા સંત પુરૂષ છે સાખી.— તેને શું.—૨

જ્યારે ભાસ્કર જ્યોતિ પ્રકાશે, ત્યારે અંધકાર સહુ નાસે;
નાસ્તિકતા દૂર કરી નાખી.— તેને શું.—૩

શુભ ચિંતામણિ કર લાધ્યો, સ્વાસ્થ તેના શુભ સાધ્યો;
અવિચળ પ્રભુનો અનુરાગી.— તેને શું.—૪

છે કામધેનુ ઘર આગે, શામાટે ભીખને માગે;
એની સફળ કલ્પના આખી.— તેને શું.—૫

ટંટા ત્રણ જગના ટળીઆ, ફેરા નર તનના ફળીઆ;
મહા પદની અજીતે મતિ માગી.— તેને શું.—૬

પ્રશ્નનોપંથ. (૭૨)

ગજલ-કવ્વાલી.

ફેરા આખી ભલે દુનિઆં, છતાં સુખ શાંતિ નહી મળશે;
મધુરું સુખ નહી મળશે, ત્રિવિધના તાપ નહી ટળશે.—ફેરા-૧

વિના પુત્રે રડે છે કંઈ, વિના પૃથ્વી લડે છે કંઈ;
વિના સ્વામી રડે વિધવા, રડ્યાથી દીન શા વળશે ?—ફેરા-૨

નથી જન વિધમાં સુખીઆ, બધા દખાય છે દુઃખીઆ;
ફેરા કોટી જતન પાકું, ચલિત કાયા છતાં ચલશે.— ફેરા-૩

પ્રભુ છે એક અવિનાશી, સુખદ શિવધામનો વાસી;
પ્રભુની ભક્તિ સુખ વાસી, બધા મન ભાવ ત્યાં ફળશે.—ફેરા-૪

(૫૬)

નિરાશા સાચી સુખદાઇ, દુરાશા એજ દુઃખદાઇ;
 અવિચળ કોણુ આજગમાં ? ભજન વિણુ કોણુ દુઃખ દળશે ?—ફરો—૫
 પ્રભુના પ્રેમના પંથે, જરૂર જલુ' સુખી થાલુ';
 અજીત ઉત્તમ જીવન થાતાં, રૂડા તન દેશમાં રળશે.— ફરો—૬

ગુરુસ્તવન. (૭૩)

બનભરા—તું સાંભળ સૈયર મ્હારી.—એ રાગ.

સુખ સાગર ગુરૂ મહારાજ ? મ્હારી રાખો જગતમાં માઝા. એ ટેક,
 મહેં વિષયનો વિષ રસ ચાખ્યો, અમૃત રસ ઢોળી નાખ્યો;
 ગુરૂરાજ ? ગરીબ નવાજ.— મ્હારી રાખો. ૧
 કોણુ દરદ વૈદ વિણુ કાપે ? ઉપદેશ ગુરૂ વણુ કો આપે ?
 છે જખમ થયેલા ઝાઝા.— મ્હારી રાખો. ૨
 વિદ્યાસે વળગી રહ્યો છું, શુભ આપનો શિષ્ય થયો છું;
 જીવ ? હવે બીજે કદી ના જા.— મ્હારી રાખો. ૩
 માંઘી ગુરૂજી તણી મહેરબાની, ગુરૂ ધર્મ ધુરંધર ધ્યાની;
 જીવડા ? ગુરૂ શરણમાં જા ? જા ?— મ્હારી રાખો. ૪
 જેમ જળ મીન કેરી સગાઈ, અવિચળ કવિ કલમે લખાઈ;
 તેવા ભાવ ગુરૂમાં રહો તાજ.— મ્હારી રાખો. ૫
 જ્યારે અમુલખ અવસર જાશે, ત્યારે ત્હારી ગતિ શી થાશે ?
 સૂરિ અજીત રાખે ગુરૂ લાજ.— મ્હારી રાખો. ૬

તૃષ્ણાત્યાગ. (૭૪)

રાગ ઉપરનો.

માન સત્ય વચન મન ? મ્હારૂં, તલભાર નથી કંઈ ત્હારૂં. એ ટેક.
 કર સંગત શુભ સંજ્ઞાની, તૃષ્ણા તજ ધામને ધનની;
 નક્કી અંતે થશે તે ન્હારૂં.— તલભાર. ૧
 અવિચળ આતમ ઘટમાં છે, પણ ત્હેની ખબર ત્હને ક્યાં છે ?
 ખારા ખલકલું સુખ છે ખારૂં.— તલભાર. ૨

(૫૭)

માત તાત કહે સુત મહારો, પ્રમદા કહે છે પતિ પ્યારો;
 અંતે સહુ અળગું થનારું.— તલભાર. ૩

મેડી મંદીર મેલોને જાણું, સમશાન નિવાસી થાણું;
 લંપટ દુનિઆણું લહારું.— તલભાર. ૪

ધન ધામ ધરા અને ધરણી, કોઈ સાથી ન સાથ છે કરણી;
 વારંવાર તહને હું વારું.— તલભાર. ૫

સુકૃત નિજ હાથ કરી લે, ભાણું પરભવણું ભરી લે;
 સ્વરિ અજીત કહે તુજ સારું.— તલભાર. ૬

દુરુપયોગીંઞ્ચિકાર. (૭૫)

પ્રથમ પાર્વતીના પુત્રને પાયે નમુરે લોલ. એ રાગ.
 પૂર્વ પુણ્યથી પામ્યો જે અધિકારને રે લોલ,
 છતાં કોઈના કરે ન ઉપકારને રે લોલ.
 અધિકારથી અકાર લોપ પામશે રે લોલ,
 તેના મસ્તકે ઢિકાર શબ્દ જામશે રે લોલ.
 અધિકારની છે કેફ ઘણી કારમી રે લોલ,
 ઘડી માત્ર માંહી જાય રંગેરંગ રમી રે લોલ.
 સાધુ સંતને તે પ્રાણી નમતો નથી રે લોલ,
 ગરીબ લોકની તે દાદ સૂણતો નથી રે લોલ.
 બોલે બોલ અભિમાનના મમત્વમાં રે લોલ,
 ઘડી શાંત બની ના શકે સમત્વમાં રે લોલ.
 લે છે લાંચ આંચ આપતો તે સત્યને રે લોલ,
 આદર આપે છે અખંડ તે અસત્યને રે લોલ.
 ગાલી દાન આપે તાકે ભૂંડું અન્યણું રે લોલ,
 અજીત થાય નહીં સારું કદી તે તણું રે લોલ.

(૫૮)

આત્મવંધુ. (૭૬)

રાગ-કુમરી.

તું ત્હારો છે બાંધવ બાંધુ ? તું વૈરી છે ત્હારો રે-એ ટેક.
 તું ત્હારે હુથે ભટકાણા, તું પાછો ઘેર આવ્યો રે,
 તું પર્વતથી પછડાણા, તું લક્ષ્મી મન લાવ્યો રે. તું ત્હારો-૧
 દરિદ્રી થઈ પોતે પીડાણા, કોટી ધ્વજ કહેવરાવ્યો રે,
 ભૂલ ભ્રમણા ત્હેં તુજ ભાગી, ત્હેં તુજને સમજાવ્યો રે. તું ત્હારો-૨
 દર્દીપણું ત્હેં હુથે ઠોડ્યું, સહજ બન્યો તું સાચો રે,
 ઘડાઈ ઘડાઈ બન્યો તું પાકો, હૃતો કાચ સમ કાચો રે. તું ત્હારો-૩
 તુંજ અસુર આસુર કર્મથી, દુનિઆનો દુઃખદાઈ રે,
 દેવ બને છે દીવ્ય કર્મથી; સર્જનને સુખદાઈ રે. તું ત્હારો-૪
 જાતે કોશ હજારો જાતો, હૃતે બેસે હૃટો રે,
 પાપ પંથમાં તું પરવરિઓ, પુણ્ય પંથે તું પેઠો રે. તું ત્હારો-૫
 અબુધ ? હવે તું બુધ બની જા, અસાધુ ? બન તું સાધુ રે,
 અજીત હવે તું જીત બની જા, લલિત ટાણું લાધ્યું રે. તું ત્હારો-૬

સદ્ભાવના. (૭૭)

પ્રથમ પાર્વતીના પુત્રને પાપે નમું રે લોલ એ રાગ.
 મલ્યાં ધરા અને ધામ તોયે શું થયું રે લોલ ?
 કૂડાં કામે મલ્યા દામ તોયે શું થયું રે લોલ ?
 ઇજત હોય દશે દિશ તોયે શું થયું રે લોલ, ?
 પગાર પાંચશે પચીશ તોયે શું થયું રે લોલ; ?
 હોય રૂપજો અનૂપ તોયે શું થયું રે લોલ, ?
 ખાસો પ્હુર્યા પુષ્પ ખુષ્પ તોયે શું થયું રે લોલ. ?
 મૌંટર મીલની ધમાલ તોયે શું થયું રે લોલ, ?
 ચટક ચાલ બન્યો લાલ તોયે શું થયું રે લોલ. ?
 રાખો વનિતામાં ઠહાલ તોયે શું થયું રે લોલ, ?
 પ્હુર્યાં મોતીને પ્રવાળ તોયે શું થયું રે લોલ. ?

(૫૯)

ધર્યાં અત્તર ધૂપેલ તોયે શુ' થયું રે લોલ, ?
 વૃત્તિ ઠાઠમાં ઠરેલ તોયે શુ' થયું રે લોલ, ?
 અંતકાળ વિષે નાવે કોઇ સાથમાં રે લોલ, ?
 અશ્વત આત્મનો ઉદ્ધાર ત્હારા હાથમાં રે લોલ. ?

ચિતાઅનેચિતા. (૭૮)

રાગ ઉપરનો.

પશુ પક્ષિને ખાવા મળે છે રાતમાં રે લોલ,
 કેમ સમજે તું નહી ભાઈ ? શાનમાં રે લોલ.
 ચિતા ચિતા બે સમાન કદી છે નહી રે લોલ,
 ચિતા બિન્દુથી આંધક સજ્જને કહી રે લોલ.
 ચિતા આત્મહીન દેહને જલાવતી રે લોલ,
 ચિતા આત્મવાન દેહને જ બાળતી રે લોલ.
 એમ માનીને કરો ના ચિતા માનવી રે લોલ,
 સુખદુઃખ દશા નાશવંત જાણવી રે લોલ.
 જેવી વાદળની છાય આવે જાય છે રે લોલ,
 એમ સુખ દુઃખ જાય છે ને થાય છે રે લોલ.
 સદા સજ્જને સંતોષ ભાવ રાખવો રે લોલ,
 ખોટો ખરખરો ખચીત કાઢી નાખવો રે લોલ.
 કરો કામ પ્રભુ પ્રાપ્તિ કેરા કાજનાં રે લોલ,
 અશ્વત વાક્ય રૂડાં સાધુના સમાજનાં રે લોલ.

જ્ઞાતિપટેલીઆ. (૭૯)

છાંપય.

લૂચ્યા જૂઠા લાલચૂ કરે જ્ઞાતિનાં કામ;
 પરની પચાતો કરે પોતે લૂણહરામ;
 પોતે લૂણ હરામ ઉચરતા અવળું અવળું;
 જૈન શાસ્ત્રના વૈરી સત્ય નવ સમજે સવળું,

(૬૦)

પરધન કેરા દ્રેષીં યુદ્ધિના પાકા ખૂઠા; ૧
 કરે જ્ઞાતિનાં કામ લાલચૂ લૂચ્યા જૂઠા.
 વ્યસન તણે આધીન એ શો આપે ઉપદેશ ?
 ધીડી ચલમ અફીણને વાપરતા હુંમેશ;
 વાપરતા હુંમેશ ખાનગી ઘરમાં જઈને;
 કરે મદીરાપાન નામ શક્તિનાં લઈને;
 અન્ય તણાં તો છિદ્ર પેઝે છે પર્વત પથ્થે;
 શો આપે ઉપદેશ ? એ આધીન વ્યસન તણે. ૨
 કન્યાવિક્રય નવ કરો યોલે એવા યોલ; ૩
 ખંદા ખાંધે ગાંઠડી પટેલનો એ તોલ;
 પટેલનો એ તોલ પુત્રીનાં સાટાં કરતા;
 આપે નરકનિવાસ પ્રભુ ડરથી નથી ડરતા;
 એવા નિર્દય લોક ? સાચે મારગ સંચરો ?
 યોલે જૂઠા યોલ કન્યા વિક્રય નવ કરો. ૩
 અન્ય તણા દોષો કદા અણુ સરખા જો હોય;
 પર્વત સરખા માનીલે ગુણુ સામું નવ જોય;
 ગુણુ સામું ના જોય આપનાં ઢાંકે પાપો;
 ગુણુના કરવા દોષ લાંચની મારે થાપો;
 નિજના દેખે નહિજ ગિરિ સરખા દોષો સદા;
 અણુ સરખા જો હોય અન્ય તણા દોષો કદા. ૪
 ંહાલાં માંહી વૈરનાં એ વાવે છે ઝાડ;
 ધૃતિ ક્ષમાના વૈરવી ત્રાસદોષના ત્રાડ;
 ત્રાસ દોષના ત્રાડ, નથી જપ તપ પર શ્રદ્ધા;
 ભગવતનો દરબાર ગણે નહી ઉંઘા ગદ્દા;
 પકવ અત્રમાં પ્યાર ઘરનાં ભોજન ઝેરનાં;
 એ વાવે છે ઝાડ ંહાલાં માંહી વૈરનાં. ૫
 અક્કલ કેરા આગળા ઉદમ ન કરે એક;
 નિંદા કરવા શૂરવીર ન મળે શાસ્ત્ર વિવેક;

(૬૨)

ન મળે શાસ્ત્ર વિવેક ખારમાં ખાવા દોડે;
 ધર્મી લોકો કેરી ખ્યાતિ બળલોક વખોડે;
 ખાવા ન મળે અન્ન પરાયા ઘેરે ડેરા;
 ઉદમ ન કરે એક આગળા અક્કલ કેરા. ૬
 ઇચ્છે સાડે આપનું પરનું ભૂંડું મહાય;
 પરનાં દુઃખડાં પેખિને ઉરમાં આનન્દાય;
 ઉરમાં આનન્દાય ધ્યાનવત્ વિષયાસક છે,
 સત્ય માર્ગના શત્રુ દામના ઉપાસક છે;
 કલિયુગ માંહી એમ પટેલ પુતળું પાપનું;
 પરનું ભૂંડું મહાય ઇચ્છે સાડે આપનું. ૭
 વદતા મીઠાં વેણને પેટ વિષે છે પાપ;
 બુઢા સાથે બાળકી પરણાવી લે શાપ;
 પરણાવી લે શાપ શાસ્ત્રની નિંદે છાયા;
 ઉત્તમ છેયે આપ વદે પાપીના જાયા;
 કરે નારી કકલાટ ભૂતસમ ઘરમાં ભમતા;
 પેટ વિષે છે પાપ વેણતો મીઠાં વદતા. ૮
 અન્ધે દાયુ' સૈન્ય તે પડશે કુવા માંહી;
 તદ્વદ પાપી લોક જો શુદ્ધે જ્ઞાતિની બાંધી;
 શુદ્ધે જ્ઞાતિની બાંધી જ્ઞાતિને પાપી કરતા;
 દીનનાં દુભવે દીલ પુણ્યનું નામ ઉચરતા;
 કૂવે નાખે જ્ઞાતિ પાપને પૂરણ ધંધે;
 પડશે કૂવા માંહી સૈન્ય જે દાયુ' અન્ધે. ૯
 કન્યાને કન્યા તણાં રાત્રે દેખે સ્વમ્મ;
 પૂછાવે કન્યા તણાં જ્ઞાતિ જનને પ્રશ્ન;
 જ્ઞાતિ જનને પ્રશ્ન પુત્ર છે હુજી કુંવારો;
 દે નહી કન્યા કોઇ આદરે યત્ન હુજરો;
 કન્યા કેરાં ધ્યાન નિશદિન આગેવાનનાં;
 દેખે રાત્રે સ્વમ્મ કન્યા ને કન્યા તણાં!

૧૦

(૬૨)

શુદ્ધસ્વદેશીસ્વાદીનોમહિમા. (૮૦)

રે ! સગપણ હરિવરનું સાસુ—એ રાગ.

આદી પહેરો આંતે નર નારી,
 આદી જાણો પ્રાણ થકી પ્યારી; એ ટેક૦
 આદી થકી દારિદ્ર દુઃખ જશે, આદી થકી સુખ સંપત થાશે;
 વિજય દેશ કેરો વરતાશે. આદી પહેરો ૧
 પૈસા બધા પરદેશે જાય છે, થોડે થોડે દેશ દુઃખી થાય છે;
 આદી વિના મૂરખ મકલાય છે. આદી પહેરો ૨
 પરદેશીની પ્રીત નથી પ્યારી, અંતરમાંહી ખચીત જાણો પ્યારી;
 નક્કી મન લેજો નિરધારી, આદી પહેરો ૩
 આદી પહેરી આંતે ખુશી થાવું, જરૂર જય માર્ગ વિષે જાવું;
 હૈયા માંહી હોતે હુરખાવું. આદી પહેરો ૪
 મોટા જન કોડ થકી કહે છે, તિલાંજલિ પરદેશીને દે છે;
 પ્રતિજ્ઞાઓ પ્રેમ થકી લે છે. આદી પહેરો ૫
 સ્વદેશીનું વૃત્ત ઘણું સારું, પરદેશીથી પાવું નથી પ્યારું;
 વારે વારે વીરા ? તને વારૂ. આદી પહેરો ૬
 સજ્જન ? તને સમય મલ્યો સારો, અધમતાથી ઉગરવા આરો;
 અજીત તણી વિનતી ઉર ધારો. આદી પહેરો ૭

આંખને. (૮૧)

મુને લગ્ની લાગી ગુરૂ આવનકી—એ રાગ.

હઠીલી હઠને પકડી રહી છે, અટકી રહી છે અટકી રહી છે હ. ટેક૦
 છેલછખીલાની મૂર્તિ છાગાળી, નિરખી નિજદ્વારઉલી થઇ છે. હ૦
 આદ્ય નહી દુનીઆની દાલત, શાંત મુખે સન્મુખ રહી છે. હ૦
 જોમ મીન વારિ વિણ વ્યાકુળ, એમ સ્થિતિ એની થઈ છે. હ૦
 વિમળ કમળ વૃન્દો નવ નિરખે, પ્રિય સુખને વળગી રહી છે. હ૦
 નાશવંત સંસારી સુખને, પ્રેમ સહિત પટકી રહી છે. હ૦
 પતિ નયનામૃત પાન કરીને, અજીત પદે અટકી રહી છે. હ૦

(૬૩)

આનંદલહરી. [૮૨]

હીન્દી રસીઆનો-રાગ.

હૃદયને અરજ કરું શામળીઆ ઠહાલા ?
 પરધર ના હુવે જાણું; ઠહાલમ પરધર ના હુવે જાણું. એ ટેક.
 અત્તર ધપેલ ભરેલ મુગધી, સ્નેહે સ્નાન કરાણું;
 પુષ્પહાર મુજ હાથે ગુંથી, પ્રેમ સહિત પહેરાણું. ઠહાલમ? પ્રેમ. ૧
 સજી સોળ શણુગાર છબીલી, યૌવન કૃળ સચવાઉં;
 વિરહ ભરેલી કામિની વ્યાકુળ, ગાન અનેરાં ગાઉં. ઠહાલમ? ગાન. ૨
 મલયાનિલ મધુર વહે છે, પ્રેમ વૃષ્ટિ વર્ષાણું;
 અજીત અગોચર આનંદ રસમાં, જાતલડી છુકાણું. ઠહાલમ? જાત. ૩

સંસારજ્વાલા. [૮૩] પદ.

હીન્દી રસીઆનો રાગ.

આપ આપથી સમજો સ્વામિન ?
 કેમ ? અમથી કહેવાય; ઠહાલમ? કેમ અમથી કહેવાય ? એ ટેક.
 વિરહ જવાલ વસમી ઠહાલમજી ? પ્રતિદિન કાય સૂકાય;
 ન ગમે શબ્દ સુખદ સંગીતના, મન મહારું મુંઝાય. ઠહાલમ? મન. ૧
 ચિત ખળે છે ચંદ્ર કિરણથી, પ્રેમ અગ્નિ પ્રગટાય;
 વિરહ-વ્યથાથી ઘાયલ અંગે, નયનથી જળજાય. ઠહાલમ? નયન. ૨
 પરધર ભમતાં કીર્તિ જશે, ધન યૌવન વણુસાય;
 અજીતાનંદ ભર્યો અખળામાં, વિમળ દિવસ વહીજાય. ઠહાં? વિં૦૩

અક્ષયસિંધુ. [૮૪] પદ.

હીન્દી રસીઆનો-રાગ.

વ્યથા થાય છે જીવતર મહારું;
 જોખનના દિન જાય; ઠહાલમ ? જોખનના દિન જાય. એ ટેક૦
 સ્નેહ શ્રંગાર સજ્યાના દિવસો, નાહક કેમ કઠાય ?
 રૂદન કરતાં જાય રાત્રીયો, હૃદય કલિ કુમળાય. ઠહાલમ ? હૃદય૦ ૧

(૬૪)

થાય હૃદયમાં એમજ નિશ્ચય, ક્યારે ઝેર પીવાય ?
 મરણુ આદરી અણુ અગ્નિમાં, વ્યથા તોજ વિસરાય. બહાલમ! વ્યથા. ૨
 નિદ્રા નાવે અત્ર ના ભાવે, જુગ સમ પળ વહી જાય;
 અજીત મધુરરસ સીંધુ પ્રીતમનો, ક્યારે સંગમ થાય? બહાઈક્યારે. ૩

અમૂલ્યઆત્મરસ. [૮૫] પદ.

ખમાય—તાલ ૩ — મુને લગ્ની લાગી ગુરૂ આવનકી—એ રાગ.

રસીઆની સંગાથે રમી રાતડલી;
 મહારી જીવણે સંકળ કરી જાતડલી,
 રસીઆની સંગાથે રમી રાતડલી. એ ટેક.
 એક-અસુલખ અદ્વૈત રસમાં,
 કેમ વદાય કશી વાતડલી? રસીઆની. ૧
 અંગ ભીજયાં મહારાં નયન મીચાયાં,
 શીતળ બનીછે રૂડી છાતડલી. રસીઆની. ૨
 નવ રહી તનની શુદ્ધ બુધ સજની ?
 ભાસે ચુંદડી પર ભાતડલી. રસીઆની. ૩
 અજીત માંધેરે મનમોહન મળીઓ,
 મીઠા રસની ઢળો માટડલી. રસીઆની. ૪

પશ્ચાત્તાપ. [૮૬] પદ.

રાગ—ઉપરનો.

જેજે? અંતસમય પરતાય નહી; આંચો અવસર કરથકી જાય નહી,
 જેજે ? અંતસમય પરતાય નહી. એ ટેક.
 હાથ આંચો ચિંતામણિ હીરે; કેમ તહને સમજાય નહી ? જેજે ? ૧
 આવી અચાનક કાળ પકડશે, તહારં વ્યર્થ જીવન વરતાય નહી. જેજે ? ૨
 ચાર ઘડી તણી ચાંદરણીનો, વિમંગ સમય વહી જાય નહી. જેજે ? ૩
 જોખનના દિન ચાલી જવા પછી, અંગ ઉમંગ ઉભરાય નહી. જેજે ? ૪
 અજીત નિરંજન સ્વામિ મહયો પણ, એક ઘડી સમરાય નહી. જેજે ? ૫

(૬૫)

સાચુંમરણ. (૮૭)

હીન્દી રસીયાનો-રાગ.

મારું ત્હને મનમોહન? માંધવ? મ્હારે પણ મરી જવું;
 એવું મરણ આદરતાં અંતે, એક સ્વરૂપ થઈ જવું. મારું ત્હને.૧
 મ્હારું જીવન વિધિએ નિમ્ન્યું છે, એક ફક્ત અમુકાવું;
 ત્હારું જીવન ત્રણ જાતિ રહિત ત્યાં, કેમ? કરી રસમય થાવું. મારું ત્હને.૨
 બધું જીવનને બધું જોખનીયું, નથી હૈડે હરખાવું;
 બળી જળીને ખાખ બની જાઉં, નવું જીવન પછી લાવું. મારું ત્હને.૩
 દેવલોકમાં દાટજ વળજો, ઝેર જીલમ વરસાવું;
 અજર અમર પદ પ્રાપ્ત કરીને, જ્ઞાન ગંગામાં ન્હાવું. મારું ત્હને.૪
 મરવા પછી મરવાનું મટે છે, સમજીને સમજાવું;
 અજીત વિરહભરી વનિતા કહે છે, પ્રેમ કિંમત પરઠાવું. મારું ત્હને.૫

જ્ઞાનગંગા (૮૮)

અવસર આવ્યો છે.—એ રાગ.

ધન્ય ધન્ય જેણે પ્રેમે પ્રભુ ગુણ ગાયા રે,
 મન મોહન ના સંગે લાગી માયા રે.
 પર્વત પરવું પાણી ઝટ વહી જશે રે,
 કાયા ત્હારી એ રીતે કરમાશે રે.
 ચાંદલીઆની ચાર ઘડીની છાયા રે,
 માનવ ભવની માનો એવી માયા રે.
 મમતા મૂકી મોહન શરણે જવું રે.
 ભ્રમણ લાગી આત્મ પ્રવાસી થાવું રે,
 જ્ઞાન ગંગામાં સ્નેહ સહિતે ન્હાવું રે,
 પ્રેમીજનને પ્રભુ પ્રેમામૃત પાવું રે.
 પીંડ પ્રમાણે પાણીનો પરપોટો રે,
 એક દિવસ તો ખેલ ખચિત છે ખોટો રે.
 પ્રભુ ભજ્યાની વેળા ફેર ન આવે રે,
 અજીત સૂરિ ત્હને મોક્ષનો માર્ગ બતાવે રે.

(૬૬)

સત્યશ્રેણી. (૮૬)

રાગ-ઉપરતો.

મળીએતો મોહન વરને મળીએ રે,
 રળીએ તો આત્મ રતન ધન રળીએ રે.
 રહીએ તો સમતાના સંગે રહીએ રે,
 જઈએ તો સંતની સંગતે જઈએ રે.
 ઠરીએ તો ઠીક વૃત્તિ રાખી ઠરીએ રે,
 ડરીએ તો દોષ તરુકર થકી ડરીએ રે.
 લઈએ તો નામ પ્રભુજીતું લઈએ રે,
 થઈએ તો પુણ્ય કરી રાજ થઈએ રે.
 માનવ દેહ મલ્યો ઘણો માંધો રે,
 તેને તો ના જાણો સજ્જન? સાંધો રે.
 પામ્યો છે રત્ન ચિંતામણિ પ્રાણી રે,
 જીવડાએ તેની કિંમત નવ જાણી રે.
 પ્રભુજી તો સાચા તણા છે સંગાથી રે,
 પ્રભુ વિષ્ણુ અજીત આવે સુખ ક્યાંથી રે.

પરમોપકારીગુરુદેવ. [૬૦]

બનબરા-તું સાંભળ સૈયર મ્હારી-એ રાગ.

ગુરુદેવ પરમ ઉપકારી; સત્સંગ સદા સુખકારી; એ ટેક.
 ગુરુ અવગુણ સર્વ અમારા, સદ્ગુણ છે સર્વ તમારા;
 મહુને અધમને લીધો ઉગારી.— ગુરુદેવ.—૧
 માર્ગ મોક્ષનો માંધો બતાવ્યો, દીલમાંહી દીપક પ્રગટાવ્યો;
 સાચી સાદ્ય ખીરાજે તહુમારી.— ગુરુદેવ.—૨
 દોષ લીતર કેરા કાપ્યા, ઉપદેશ મનોહર આપ્યા;
 ભવ વનનો ભેદો ભય ભારી.— ગુરુદેવ.—૩
 હુતો જગની જળે ઝકડાણો, અજ્ઞાનની સાથ અથડાણો;
 હવે લાગી પ્રભુની ગમ પ્યારી.— ગુરુદેવ.—૪

(૬૭)

માની હતી સાચી મદ માયા, જણ્યાં નહોતાં ક્ષણિક સુત જ્યા;
 મોહ મમતા નાખ્યાં છે મારી.— ગુરૂદેવ.—૫
 મહા દુસ્તર ભવજળ તરવું, માટે ધ્યાન પ્રભુતું ધરવું;
 દે છે અજીત શિખામણ સારી.— ગુરૂદેવ—૬

સત્યગુરુ. (૬૧)

રાગ ઉપરનો.

મહારા નયન કમળ કેરા તારા, ગુરૂદેવ દયા કરનારા; એ ટેક.
 ભવ વન છે ભયંકર ભારી, નથી નીકળવાની ખારી;
 તમે ત્યાંથી બચાવન હારા,— ગુરૂદેવ.—૧
 છે દીલતું દરદ દુઃખદાઇ, મહારા મનની વૃત્તિ મુઝાઇ;
 આપ એના ઉગારણ હારા.— ગુરૂદેવ.—૨
 ભુડું મનડું સદા ભટકે છે, પ્રભુ પંથે જતાં પટકે છે;
 એના વેગ ઉતારણ હારા.— ગુરૂદેવ.—૩
 દુસ્તર સરિતા દુનિઆની, તાણ્યા અનંત પુરૂષ અભિમાની;
 આપ ઇષ્ટ ઉતારણ હારા.— ગુરૂદેવ.—૪
 છું દાસ ગરીબ ગુરૂ દેવા ? આપો આપ તણી શુભ સેવા;
 લાગો પ્રાણ થકી પણ પ્યારા.— ગુરૂદેવ.—૫
 ગુરૂ ગુણ ગંભીર શિર રહેજો, મોધું મોક્ષ તણું દાન દેજો;
 સ્મરિ અજીત ? મોહ હરનારા.— ગુરૂદેવ.—૬

જીવનદોરી. [૯૨]

વાગે છે રે વાગે છે, વૃન્દાવન મોરલી વાગે છે—એ રાગ.

ઠહાલી છે રે ઠહાલી છે, તહને વહેવારની વાતડી ઠહાલી છે. એ ટેક.
 માલ ભર્યાં હતો મોંઘેરા મૂલનો;
 ઠાઠ ના કરીશ નાવ ઠાલી છે.— તહને વહેવારની. ૧
 હાશ કરીને ઘડી હેઠા ના બેઠા;
 અંચળ જીંદગાની હવે ચાલી છે.— તહને વહેવારની. ૨

(૬૮)

સાધુના સંદેશ લાગે કાનમાં હી કારમાં;	
કામનીની વાણી પ્યારી કાલી છે.—	તહને વહેવારની. ૩
દયા દાનથકી તહાઈ કાળજી કપાય છે;	
તરણીથી લાગી રંગ તાલી છે.—	તહને વહેવારની. ૪
કેક જન ગયા અને કેક જન જાશે;	
મૃત્યુએ જીવનદારી આલી છે.—	તહને વહેવારની. ૫
આપ ધર્મ દાનમાં, ને સમજ લે શાનમાં;	
અજીત કાયા હવેલી હાલી છે.—	તહને વહેવારની. ૬

દુરંતમવસાગર. [૬૩]

રાગ ઉપરનો.

બેઠા છે રે બેઠા છે, જીવ ? જોખમ ભરેલા નાવે બેઠા છે; એ ટેક.	
દુનીઆની પેલી પાર જાણું છે પ્રાણીને;	
છાકે છે કેમ દેશ છોટા છે.—	જીવ ? જોખમ. ૧
દરીઆ તોફાની તેણું પાણી હલ પાર છે;	
ભૂલેલા સુકાની કેરો ભેટા છે.—	જીવ ? જોખમ. ૨
અવળું અજીવ ? તહાઈ પરીણામ આવશે;	
ભલેને ભૂખાળ કેરો બેટા છે.—	જીવ ? જોખમ. ૩
ગુરૂ કેરૂં જ્ઞાન નહી મરણજી ભાન નહી;	
માથે પચરંગી લાલ રેટા છે.—	જીવ ? જોખમ. ૪
વડલાના વૃક્ષ તણે જઈને તું જોજો;	
પ્રાણ કાળે ટૂટી પડે ટેટા છે.—	જીવ ? જોખમ. ૫
સદગુરૂં સુકાની હજી શાધી લે સનેહી તું ?	
અજીત નોકા તયાના નેઠા છે.—	જીવ ? જોખમ. ૬

(૬૯)

અમૂલ્યમાનવભવ. (૧૪)

વાગે છે રે વાગે છે, વૃન્દાવન મોરલી વાગે છે. એ રાગ.	
ના જઈએરે ના જઈએ, દુઃખડાંના દરીએ ના જઈએ; એ ટેક.	
કલેશ કંકાસ કોઈથી નવ કરવો;	
કડવાં વચન કદી ના કહીએ.	દુઃખડાંના-૧
ઉત્તમ અમૂલ્ય હાથ અવસર આપ્યો;	
પ્રભુપ્રેમનાં પાણી પીને પાઈએ.	દુઃખડાંના-૨
અસત્ય ઘાટ ઉરમાં નવ ઘડવા;	
સદ્ગુરના ગુણ નિત્ય ગાઈએ.	દુઃખડાંના-૩
પાપ તણા પુંજ નવ માથે ઉપાડવા;	
રહેણી કહેણીને ઘેર રહીએ.	દુઃખડાંના-૪
પોતાના જેવા પ્રાણી બધા છે;	
લાખેણી વાત પ્રભુ નામ લઈએ.	દુઃખડાંના-૫
મનુષ્યલવનો જાણીલે મહિમા;	
અજીત ગુરથી કૃતકૃત્ય થઈએ.	દુઃખડાંના-૬

અજ્ઞાનદશા. (૧૫)

રાગ ઉપરનો.

બોલેછે રે બોલે છે, જીવ ? સમજ્યાવિનાના બોલ બોલેછે; એ ટેક.	
પ્રભુના સંગાથી કેરા સાથે બેસે નહીં;	
બળના સંગાથે હૈયું બોલે છે. જીવ ? સમજ્યા-૧	
સંતની સોબતે કદી સમતા ના સાધી;	
દુનીયામાં ડાહ્યો થઈને ડાલે છે. જીવ ? સમજ્યા-૨	
મોંઘો રતનમણી માનવની કાયા;	
તેને જાણ્યો ટકાની તોલે છે. જીવ ? સમજ્યા-૩	
જાપ જાયા નહીં પ્રાણજીવનના;	
ખુટેલના બેઠા બોળે છે. જીવ ? સમજ્યા-૪	

(૭૦)

અખોલા જીવ પર દયા ના આવે;
 વહેવારમાં ચૂરમાં ચોળે છે. જીવ ? સમજ્યા-૫
 પ્રીતડી કરી લે હવે સાધુ સંગાથે;
 હાઈરં ચિત્તડું ચઢેલું ચક્રડાળે છે. જીવ ? સમજ્યા-૬

સંસારકષ્ટ. (૧૬)

વાગે છે રે વાગે છે, વૃન્દાવન મોરલી વાગે છે. એ રાગ.
 દાએ છે રે દાએ છે, મહારં દીલ જગત જોઈ દાએ છે; એ ટેક.
 ખાર ખાર વાગે લોજન મળે નહીં;
 ખોલવા જઈએ તો નારી ખાએ છે. મહારંદીલ-૧
 આચાર મળે નહીં વિચાર રહે નહીં;
 પ્રભુની લગને મન લાજે છે. મહારંદીલ-૨
 વનિતા કહે છે મહને ઘરેણાં વસાવે;
 રામા રસિક રંગે રાજે છે. મહારંદીલ-૩
 સુત અને સુંદરી સ્વારથનાં સઘળાં;
 કાળની નોખત માથે ગાજે છે. મહારંદીલ-૪
 જ્ઞાંતિ ટળી નહીં શાંતિ મળી નહીં;
 વૃત્તિ વિલાસમાં વિરાજે છે. મહારંદીલ-૫
 ચેત ચેત હજી તહને ચેતાવું જીવડા ?
 અજીત અવસર મલ્યો આજે છે. મહારંદીલ-૬

દુષ્ટસંગતિ. (૧૭)

રાગ ઉપરનો.

ના કરીએ રે ના કરીએ,
 દુર્જનની સંગત ના કરીએ; એ ટેક.
 જ્ઞાન શુભાવે ને ભાન ભલાવે;
 પડીએ જઈ દુઃખને દરીએ.- દુર્જનની-૧

(૭૧)

પરમાત્માનો પંથ તજવે;
 મોતના માર ખાધને મરીએ,- દુર્જનની-૨
 પાપ થકી પાછા નવ પડીએ;
 અધમ કરમને આદરીએ.- દુર્જનની-૩
 જ્ઞાન જ્યોતિનો પંથ જડે નહિં;
 અધારામાં આખડીએ,- દુર્જનની-૪
 રેતીને પીલતાં તેલ હાથ નાવે,
 ડૂંદૂલી તરણી કેમ તરીએ ?- દુર્જનની-૫
 ચોરી ચાડીના ચાળે ચઢાવે;
 દુઃખના ભાર માથે ભરીએ, દુર્જનની-૬
 મનુષ્યભવની મુડી ગુમાવીએ
 અજીત શેગડ શેરા નવ કરીએ, દુર્જનની-૭

ગુરુપ્રભાવ. (૧૮)

આધવજી સદેશી કહેજો શ્યામને-એ રાગ.

સદ્ગુરુજી આઠ્યા રે મુખકર દેશના;
 એમણે કર્યો મહારો અધમ તણા ઉદ્ધાર જો;
 મુતો જગાડ્યો ને અનુભવ દેશ દેખાડીઓ;
 દુઃખ દરીઆથી ઉતાર્યો ભવ પારજો.— સદ્ગુરુ-૧
 ભીતર મુજ ભેદું ને ચિત્તડું ચોરીઉં;
 અંતર ઘટમાં કીધો શુભ ઉજાસ જો;
 પ્રેમ ભક્તિના પવિત્ર પથ પેખાડીઆ,
 દયા કરીછે જાણી નિજનો દાસ જો. સદ્ગુરુ-૨
 રંક જાણીને રત્ન પદારથ આપીધો,
 દરિદ્રપણનો નિશ્ચય કીધો નાશ જો;
 જગત તણા ઝગડા તો જરીએ ના રહ્યા;
 પરમાત્મના પાસે પૂર્યો વાસજો— સદ્ગુરુ-૩
 અખંડ અમલ ચઢીઓ તે ટાળ્યો નહી. ટળે;
 દીવ્ય દેવનો દેખાડ્યો દેહાર જો;

(૬૨)

જન્મ મરણના માર થકી મૂકાવીઓ;
 વહાલે મહારે કરી વિપદમાં વહારજો.— સદ્ગુરુ-૪
 રણે ચઢ્યો તે શૂરો પાછા નહી પડે;
 ચઢ્યા ન ઉતરે સતી તણા શણગાર જો
 સાધુ પણાની કેફ ચઢીતે નહી શમે;
 શાધ્યો સાચો દેવ તણા દરખારજો.— સદ્ગુરુ-૫
 વાણી સહુ વિરમીને શબ્દ શમી ગયા,
 દેશ દેખાણા અનુભવનો સુખધામ જો;
 સુરતાઓ સાધીરે આત્મ પ્રદેશમાં;
 અજીત ઠરે છે મનડું નિર્મળ ઠામ જો.— સદ્ગુરુ-૬

તત્ત્વજ્ઞાન. (૯૯)

ઓધવજી સંદેશો કહેજો સ્થામને—એ રાગ.

સમજણ વિણ આ જીવ તો સુખ પામે નહી;
 ભલે કરેને કોટી અન્ય ઉપાય જો;
 ભલે ભ્રમણા માંહી જીવ ભટક્યા કરે;
 એ અથડામણ સમજણ વિણ નવ જાય જો.—સમજણ-૧
 શીખામણ સમજી લે સાચા સાધુની,
 જ્ઞાન ધ્યાનથી ભવની ભાવટ ભાગજો;
 સવાર થાવા આવ્યું સદ્ગુરુ દેશમાં;
 અજર અમર વર સાથે કર અનુરાગ જો.— સમજણ-૨
 ધામ ધરા તહે પ્રાપ્તે કર્યાં તો શું થયું ?
 કસાઈના ત્યાં કલિમાં કુશળ હોય જો.
 પ્રાપ્તે થાય વસ્તુ ખીજ પૈસા આપતાં;
 પ્રાપ્તે પૈસાથી સમજણ જીવને ન જોયજો.— સમજણ-૩
 સમજણ વિણ પ્રભુપદ પ્રીતલડી ના ટકે;
 ધર્મ કર્મની વાર્તા નવ સમજાય જો;
 ભલે કરાવ્યાં મોટાં મંદિર માળીયાં
 દીલજું દરદ તો સમજણ વિણ નહી જાય જો.—સમજણ-૪

(૭૩)

સકળ દેવના દેવજ પ્રભુ પરમાતમા.
 દેહુ દેવળમાં પ્રેમે દેદેદાર જો;
 વસ્તુ ભરી વપુમાંને બાહર શું જીઓ ?
 સત્ય સમજ વિષુ નવ છુટે સંસાર જો.— સમજણ-૫
 સકળ શાંતિના સાગર સદ્ગુરુ દેવ છે;
 કામ ક્રોધ કંકાસના કાપણહારજો,
 સૂરિ અજીત બોદ્યારે અવસર આવીઓ;
 તે તરશે જે જાણે જગ નિઃસાર જો.— સમજણ-૬

આત્મસાગર. (૧૦૦)

રાગ-ધીરાની કાશીનો.

ભર ગુજરાતે આવી રે, સાખર સરિતા શોભાતી,
 એક મિનિટ નવ અટકે રે, નથી કશાથી લોભાતી. એ ટક.
 સુખકારી સાખરના પ્રાંતો, નિર્મળ સાખર નીર,
 વહુન થાય છે રાત્રિ દિવસે, ધરી હૈડામાં ધીર,
 સુંદર નદીની રેતી રે, દિવ્ય રજત સમ દેખાતી. ભર૦ ૧
 અવરક્ષીના અદ્રિમાંથી, થક છે તું ઉત્પન્ન,
 ઉત્તર દિશાથી આવે છે, વહુન થતી દક્ષિણ,
 કદીઆડી કદીઅવળીરે, પણુંહેતાં નથી અચકાતી. ભર૦ ૨
 પુષ્પે વધાવે પ્રેમ કરીને, પ્રેમી તહારા પ્રાંત,
 અનંત જીવને જીવાડનારી, રહેતી સદાયે શાંત,
 સાગર પતિને મળવારે, હૈડામાંહી હુરખાતી. ભર૦ ૩
 અનંત જીવને જીવાડવાની, દે અમને શુભ શીખ,
 જેમ તુજને સાગર વહાલો છે, તેમ અમને માલીક,
 મોહન મળવા તત્પર રે, અજીત આંખડલી થાતી. ભર૦ ૪

)

પરોપકારીચંદન. (૧૦૧)

રાગ ઉપરનો.

ચાડ તડ ચંદનતું રે, ભર જંગલમાં વાસ કરે,
 આપ તણા સદ્ગંધ રે, પુષ્પ વગર સુંદર પ્રસરે. એ ટક.
 પ્રેમે નીચે બેસે પ્રાણી, શીતળકારી ધાય,
 તાપે તપેલાં શ્રીખે જન્તુ, ઉરમાં આનંદાય,
 પરોપકાર કરનારૂં રે, સુગંધ રાત દિન પ્રસરે. ચાડ તડ-૧
 અગર ચંદનનો મહિમા મોંઘો, શાસ્ત્ર પુરે છે શાખ,
 કરે આપ સમ અન્ય તડને, ધીંગી એવી ધાક,
 ધન્ય ધન્ય એ ધરણી રે, સુર નર એમાં રનેહ ધરે. ચાડ તડ-૨
 મૂળ વિષે સર્પોના વાસો, વાનર કૂદે કાળ,
 પુષ્પ ઉપર ભમરા હુજરો, ભમતા સર્વે કાળ,
 તો પણ નિજ શીતળતારે, કોઈ વખત તે નવ વિસરે. ચાડ તડ-૩
 દેવ તણા અર્થે એ આવે, આવે માનવ કામ,
 મલય તડવર પાક કાર્યમાં, આવે આઠે યામ,
 અન્ય હિતના માટે રે, પ્રેમે નિજ કાયા પર હરે. ચાડ તડ-૪
 ચંદન તડ સંતોની કાયા, આપે આતમ જ્ઞાન,
 કરે આપ સમ અન્ય દેહીને, ધરી પ્રભુતું ધ્યાન,
 અજીત સદ્ગુરૂ સેવો રે, પાપ તાપથી જીવ ઠરે. ચાડ તડ-૫

ઉલટનયન. (૧૦૨)

રાગ-ધીરાની કાશીનો.

ઉલટ નયનથી જોયું રે, દીલ દેવળમાં દેવ વસે,
 મન મોહનમાં મોહું રે, અમૃત કરતાં મીઠા દીસે.-એ ટક.
 વગર વાદળે ગર્જન થાતું, વરસે ધીંગી ધાર,
 સુભગ સિંહાસન ઉપર શાભે, સૃષ્ટિ તણા સરકાર,
 ઘંટાનાદે ગાળે રે, ઝરમર ઝરમર જળ વરસે. ઉલટ-૧

(૭૫)

દેવ તણો પણ દેવ બીરાજે, શોભા અપરંપાર,
 વાણીથી વર્ણન નથી થાતું, ડરા પેલી પાર,
 સદા વિજયનો રાજા રે, ઉપમા થાય ન શબ્દ કશે. ઉલટ. ૨
 ભજન કરે એતું જે ભાવે, તેનો તે થઈ જાય,
 જન્મ મરણના દોષ જાય સહુ, સદા કૃતારથ થાય,
 વિજળી ત્યાં નહીં ચમકે રે, આત્મા આત્મરૂપ થશે. ઉલટ. ૩
 પોતે પોતાથી પૂરણ છે, નહીં બીજાની આશ,
 પૂર્ણાનન્દ સદા સુખ રાશી, પોતે પૂર્ણ પ્રકાશ,
 અધિકારથી ન્યારો રે, અજીત અમર આનન્દ પામશે. ઉલટ. ૪

અમેદવિશ્વ. (૧૦૩)

રાગ-ઉપરનો.

રાત રૂડી રઠીઆળી રે, સૂર્યદેવતું તેજ ગયું,
 નિરખો નરને નારી રે, ભેદ વગરતું વિશ્વ થયું.—એ ટેક.
 આકાશે અધારૂં છાયું, અવની પર અધિકાર,
 પર્વત પૃથ્વી નથી પેખાતાં, સઘળે શૂન્યાકાર,
 નવ બોલે નવ ચાલે રે, રાજ્ય નિંદતું છાઇ રહ્યું. રાત રૂડી-૧
 અધર પથર લટકે તારાનાં, હુમખાં અપરંપાર,
 કૈક ઉગે ને કૈક આથમતાં, ગણતાં નાવે પાર,
 સૃષ્ટિ છે સુખકારી રે, શું ? સુખથી કહેવાય કહ્યું. રાત રૂડી-૨
 નિદ્રામાં લપટાણા લોકો, પશુ પક્ષી પણ એમ,
 પવન બહાય નહીં તરે હાલે નહીં, તટ સરિતાના તેમ,
 નદીઓતું જળનિર્મળ રે, માતી સરખું જાય વહ્યું. રાત રૂડી-૩
 સરિતા જાતી સાગર પ્રત્યે, સતી સ્વામીને ઘેર,
 મહારે પણ જાતું મોહનને, ઘેરે એવી પેર,
 અજીત પ્રભુનો પ્યારો રે, ચિતહું પ્રભુને મળવા ચહ્યું. રાત રૂડી-૪

(૭૬)

મનોહરમનોવૃત્તિ. (૧૦૪)

મ્હારે દિવાળી થઇ આજ, પ્રભુ મુખ જ્નેવાને—એ રાગ.

મુજ લાગ્ય તણે નહિ પાર, પ્રિતમ પિયુ સંગ વરી—એ ટેક.
 અમર ચૂડા શ્રીઅવિનાશીનો, પહેર્યો સદ્ગુરૂ સંગજે,
 શાન્તિ તણી પહેરી છે સાડી, રંગી વેરાળી રંગ. પ્રિતમ-૧
 કંઈણાતું કાજળ આંજ્યું છે, અંગ ઉમંગ અપાર જ્ને,
 જેમ નદી સાગર પ્રતિ જાતાં, શીઘ્ર ગતિ સુખકાર. પ્રિતમ-૨
 એમ મનોહર મન વૃત્તિને, આંધી પિયુતા સંગ જ્ને.
 નામ સાંભળી સ્વામી કેરું, નિત નિત અધિક ઉમંગ. પ્રિતમ-૩
 સૂર્ય ઉદય પામ્યો છે સુખકર, શું દીપકથી કામ જ્ને ?
 નૌતમ પ્રભુથી નાતો આંધ્યો, નૌતમ લઉં પ્રભુ નામ. પ્રિતમ-૪
 અનુભવ દેશ ગગન ગઠ વડો, ધીંગુ ધણીતું ધામ જ્ને,
 ગર્જન ગેળી થાતાં મનને, વિમળ મદ્યો વિશ્રામ. પ્રિતમ-૫
 અમૃત રસતું પાન થયું છે, મટ્ટી મરણની ધાક જ્ને,
 અજીત પંથ છે વિરલા જનનો, અધિક થાય અનુરાગ. પ્રિતમ-૬

પ્રેમસાગર. (૧૦૫)

રાગ—ઉપરનો

સખી ! માસ અપાઠે આશ, મોહન મળવાની—એ ટેક.
 ઘન ગર્જન વરસે મેવલીઓ, થાય અંધારું ઘેર જ્ને,
 ચમક ચમક વિજળી ચમકે છે, મોર મચાવે શૌર. મોહન મળવાને-૧
 સૂકી થએલી ભૂમી ભીંજી, ઘૂમે બાળ ગોપાળ જ્ને,
 પશુ પક્ષી થાતાં મદમાતાં, નવી સુખાવહ શાલ. મોહન મળવાને-૨
 નદી નાળામાં નીર ભરી આવ્યાં; ઉગ્યા નવ અંકુર જ્ને,
 ખેડત ખેતી કરે મન માની, ગાતા ગાંડા તુર. મોહન મળવાને-૩
 માર્ગ તપેલા ઠંડા પડીઆ, હુરખ્યાં નર ને નાર જ્ને,
 પ્રેમી પ્રમદા મનમાં પ્રમોદી, પતિ ઉપર કરી ધ્યાર. મોહન મળવાને-૪

(૭૭)

મધુર મધુર દર્ફર ઉચરે છે, નિર્મળ તરૂની ડાળ જો,
વખતે નિર્મળ વખતે વાદળ, પૂરી સરવર પાળ. મોહન મળવાને-૫
આ સમયે અમને સાંભારીઆ, પ્રેમસાગર પરમેશ જો,
અજીત એક જીનવર આરાધે, પતિ વસીયા પરદેશ. મોહન મળવાને-૬

માવપૂજા. (૧૦૬)

મ્હારે દિવાળી થઇ આજ, પ્રભુ મુખ જોવાને—એ રાગ.

ભય ટાળક શ્રીભગવાન ? આવો રૂડા અવસરીએ. એ ટેક.
હેલુ તણા દેવળની મધ્યે, ચિત્તડા કેરો ચોક જો.
સ્વરૂપ આપતું અતિશય સુંદર, કરશે દર્શન કોક. આવો રૂડા. ૧
ભાવ તણાં ભોજન કીધાં છે, સ્થિરતા કેરો થાળ જો,
પ્રેમ તણાં પકવાન પડાવ્યાં. અભિનવ આનંદ લાલ. આવો રૂડા. ૨
બહાલ તણા વાવલીઓ ઢોળું, દીવ્ય ભાવ દુઃખપાક જો,
શીખંડ સ્નેહ તણા સુખકારી, સમતા કેરું શાક. આવો રૂડા. ૩
એક નજરથી નિરખું તમને, ધ્યાન જ્ઞાનની જ્યોત જો,
આરતિ ઉતાઈ મ્હારા અંતરજમી ? અખંડરૂપ ઉઘોત. આવો રૂડા. ૪
પ્રેમ સાથ વળી કરું પરિકંભા, વારંવાર પ્રણામ જો,
આત્મસમર્પણ આપ સ્વરૂપમાં, મુખપર નિર્મળ નામ. આવો રૂડા. ૫
શાંતિ તણા સિંહાસન ઉપર, આવો શ્રીઅવિનાશિ જો,
અજીત વિનયથી વિનવે તમને, પૂરણ રૂપ પ્રકાશી. આવો રૂડા. ૬

આત્મત્વમાપના. (૧૦૭)

રાગ ઉપરનો.

પ્રભુ ? પ્રિયતમ પ્રાણુ આધાર ? દર્શન દેજો હવે—એ ટેક.
મુત્ર કપૂત કદીક ખને પણ, નહિ થાય માત ને તાતજો,
અમ અપરાધ ન જોશો પ્રભુજી ? દયા સાગર સાક્ષાત. દર્શન. ૧
મુજ સરખો કોઈ દીન નથી ને, આપ દયામય દેવજો,
કરો કૃપા અમ ઉપર સત્ત્વર, સમજવો શુભ સેવ. દર્શન. ૨

(૬૮)

આપ તણા પાલવ પકડયો છે, અન્ય તણી નહી આશજો,
 પતિવૃતાને એકજ પ્રિયતમ, પૂર્ણાનન્દ પ્રકાશ. દર્શન. ૩
 આપ તણા પંથે લઇ ચાલો, અમુગ્રણનો નથી પારજો,
 ઘણું ભટકયો છું ભવાટવીમાં, અનંત ધરી અવતાર. દર્શન. ૪
 અમ અવગુણ સામુ જોશો તો, તરશું નહી કોઇ કાળજો,
 અમો તમારી ગાય ગરીબડી, ગુણીયલ છો ગોપાળ. દર્શન. ૫
 ધર્મ ધ્યાન અમે નથી ધરીઆં, જામી જગની જાળજો,
 અજીત અરજ કરે પ્રભુ પદમાં, સ્વામિ ? કરો નીકાલ. દર્શન. ૬

સત્યદિવાળી. (૧૦૮)

મ્હારે દિવાળી થઇ આજ, પ્રભુ મુખ જોવાને—એ રાગ.
 સુખસાગર ? શ્રીભગવાન ? આવો મ્હારા અંતરમાં—એ ટેક
 આપ પંધાર્યે આનંદ થાશે, જાશે દિલના દોષ જો,
 અનુપમ આજ દિવાળી થાશે, પ્રગટે અંતર જ્યોત. આવો મ્હારા૦૧
 પાપ ભીતરનાં કાપો પ્યારા ? અનુભવ આપો ઈષ્ટ જો.
 અન્ય આત્મા સમ મ્હારો આત્મા, એ વર્તન મ્હને મિષ્ટ. આવો૦૨
 સાધુ પુરૂષના પગલે ચાલું, મ્હાલું મોહન સંગ જો,
 ક્ષણિક ખલકની પ્રીતિ પ્યારી; રાખીશ તુમશું રંગ. આવો૦૩
 સર્વ તીર્થના તીર્થ તમે છો, સર્વ દેવના દેવ જો,
 સર્વ પ્રેમના પ્રેમ આપ છો, સર્વ સેવનની સેવ. આવો૦૪
 પ્રસન્ન આપ છો પ્રેમ ભક્તિથી, દોષ થકી છો દૂર જો,
 દ્વંદ્વ ક્ષેત્રના ભરે સંપ્રામે, સુખકારક ઘો શૂર. આવો૦૫
 આપ પંધારો જન્મ સુધારો, ઉતારો ભવ પાર જો,
 સૂરિ અજીતના મન મોહનજી ? સફલ કરો અવતાર. આવો૦૬

અદૃશ્યઆત્માવિષે. (૧૦૯)

મન ? મંદીર આવોરે, કહું એક વાતલડી—એ રાગ.
 હું શું ? જાણું આ રમતે રે, રીસાઇ જાશે રસીઓ,
 ઘણા દૂર ગયો છે રે, હુતો મ્હારા મન વસિઓ. ૧

(૭૯)

મહારા મનથી તે અળગો રે, કદાપિ નાજ થતો,
 મહારા સ્નેહી સંબંધી રે, સર્વથી તે સ્નેહી હુતો. ૨
 નાથ ? આમ તમહારે રે ! રીધામણું નાજ ઘટે,
 તમે આવ્યે અમારી રે, મહા પીડા મનની મટે. ૩
 પૂછું જ્ઞેને ને તેને રે, પીયુ મહારા ક્યાંઈ પેખ્યા ?
 મહારા જીવનની દારી રે, આતમ દેવને દેખ્યા ? ૪
 રમતાં શું રમી છું રે, પાછળથી પસ્તાઉ છું,
 હવે એમ રચુ નહિ રે, સો સો ફેરા સમ ખાંઉ છું. ૫
 મહારો દેવ દેખાડે રે, તેને સાચે હીરે જડું,
 મહારો પ્યારો પેખાડે રે, પ્રીતે તેને પાય પડું. ૬
 હવે આવો પ્રભુજી રે ? પ્રિતમ ? વર ? પ્યારા છો;
 નથી અળગા અજીતથી રે, કૃપા કરનારા છો. ૭

ચંચલચિત્તવિષે. (૧૧૦)

રાગ ઉપરનો.

આંખડલીની આળસે રે, પ્રભુજીને પેખ્યા નહી;
 મન માંહી વસેલા રે, કે દીલભરી દેખ્યા નહી. ૧
 રગ રગ કેરાં રોગી રે, જીવન સાસું નવ જોયું,
 રૂડ રત્ન ચિંતામણિ રે, હાથે કરીને ખોયું. ૨
 મહારા પગ કેરી પીડા રે, પ્રભુ સહામા નવ આલ્યા,
 માનવ ભવ કેરા રે, કરારો મહે નવ પાલ્યા. ૩
 મહારું મનડું મુરખ તે રે, મોહન સંગે નવ મહાલે,
 આવ્યા સમય ગુમાવે રે, ગાફલતામાંહી ગાળે. ૪
 મહારું ચિત્તડું ચંચળ રે, ચેતન સંગે નવ ચોટે,
 કીધું મહારું ના માને રે, દાડે અવળી દાટે. ૫
 જ્ઞેને સૃષ્ટિમાં શોધ્યો રે, તેતો મહારા તનમાં હુતો,
 જ્ઞેને જગતમાં જો તો રે, તે તો મહારા મનમાં હુતો. ૬
 મોંઘા સદ્ગુરૂ મળીઆ રે, પ્રભુજીને પરખાવ્યા,
 સૂરિ અજીત કિચારે રે, હૈડાના ભાવ હરખાવ્યા. ૭

(૮૦)

કાલગતિ. (૧૧૧)

રાગ ઉપરનો.

- રમે રસીઆ રામાશુ' રે, પ્રકૃતિના પરથારે.
 કાળ ચાલ્યો અનંતો રે, ખખર નથી તલભારે. ૧
 પ્રેમની પીચકારી રે, રસિક માંહી રંગ ભર્યો.
 રામા રસીઆના સંગે રે, જગમાંહી જંગ કર્યો. ૨
 કદી સુંદરી છાંટે રે, વિષય રસ રસિઆને.
 કદી રસિઆણ ખેલેરે, રસિક રંગ રામાને. ૩
 રંગ રમતાં એ રીતે રે, ખખર તનની વિસરી.
 નવ ભાન રહ્યાં ત્યાં રે, રામા રસીઆ ને જરી. ૪
 જ્યારે શુધ યુધ ભૂલ્યાં રે, ખરેખરો ખેલ થયો.
 નરદેવે નારીનો રે, સુખાવહુ સ્વાંગ ધર્યો. ૫
 ખાંતે ખેલ કરે છે રે, કહું નર નારી છું
 રંગ રૂપે હું રામારે, પ્રિતમની પ્યારી છું. ૬
 કોણુ જાણુ આ હોરી રે, જગતજનના પંથે,
 સૂરિ અજીત ઉચારે રે, કહું અનુભવી સંતે. ૭

મક્તિવિષે. (૧૧૨)

આવો ? આવો ? જશોદાના કંથ ?-એ રાગ.

- ધન્ય ધન્ય તહેનો અવતાર, ભક્તિ જે કરશેરે,
 પ્રેમે કીધા પર ઉપકાર, ભવજળ તરશે રે; ૧
 જેવા પોતાના છે પ્રાણુ, પરના એવા રે,
 એવું જાણી કરો પર સેવ, અમર સુખ લેવારે. ૨
 જેવી વાદળ કેરી વીજ, આવે ને જાવે રે,
 એવાં સંસારનાં સુખ દુઃખ, ક્ષણિક કહાવે રે. ૩
 નથી લક્ષ્મી ઠરી એક ઠામ, કરીએ ના મમતા રે,
 સમ જાણી સુખ દુઃખ સાર, ધરીયે સમતા રે. ૪
 રાજા રાણીને નથી સુખ, અંતર ચિંતારે,
 સાચા સુખી સદા છે સંત; કદી નથી ખૂટીતારે. ૫

(૮૧)

જેણે જન્મ ધરી પ્રભુ નામ, પ્રેમેથી લીધું રે,
તેણે ધીજી જન્મળથી કામ, અધિકું કીધું રે. ૬
માટે સુખ દુઃખ જાણી સમાન, જગમાં રહેવું રે,
લેવું અજીત જીનવર નામ, દીનને દેવું રે. ૭

સંતસેવા. (૧૧૩)

રાગ-ઉપરનો.

આજે આનંદ મહારા છે ઉર, કરું સંત સેવારે,
મહેં તો નિશ્ચય જાણ્યું છે એમ, મીઠા છે મેવારે. ૧
કરે સાધુ જનોનો સંગ, ઉદાસી જાશે રે,
તહેના અંતરમાં આનંદ, ઉત્તમ થાશે રે. ૨
દેવલોક થકીએ અનંત, સાધુનું સુખ છે રે,
જેને ચિંતા નહી તલભાર, દૂરે કીધાં દુઃખ છે રે. ૩
જેના અંતરમાં ભગવાન, વાસો વસીઆ રે,
વર્ણી જ્ઞાન વડે હુર રોજ, હેતે હુસીઆ રે. ૪
જે જે પાપ તણાં છે કામ, તે નથી કરતા રે,
કીધી દીલની ભૂમિ નીચાણ, અમૃત ભરતા રે. ૫
અંતરની ઉદાસી અપાર; ત્યાં નવ ભાસે રે,
સત્ય કર્મ તણા ગિરિરાજ, અનુભવ થાશે રે. ૬
સૂરિ અજીત ઉચરે છે એમ, ધન્ય સાધુ જનને રે,
જેણે પાવન કીધું મન, તેમજ તનને રે. ૭

મયંકરજંગલ. (૧૧૪)

લાવણી.

ભાગ ? ભાગ ? મુસાફર ગાફેલ ? ભર જંગલ શું ઘોરે છે ?
પાંચે ચોર વસે છે વનમાં, પરધન પળમાં ચોરે છે. ૧
કામ હુસ્તિ આ મારગડાના, પંથીને પકડી મારે,
આળસ ઉંઘ ભયીં આંખોમાં, ભય ભારે મસ્તક તહારે. ૨

(૮૨)

રીસ રીંછ અલમસ્ત ફરે છે, સમજ ? સમજ ? જન દુર્ભાગી,
 દુર્ગતિ ડાકણ વાસ કરે છે, નથી જ્ઞેતો અંતર જાગી. ૩
 ભલા ભલા ડાહ્યા ભવ વનમાં, લાખો વાર લુંટાઈ ગયા,
 દુઃખદાઈ દવ લાગે તેમાં, ભૂપતિ જન પણ ભસ્મ થયા. ૪
 રજની થાશે બિહાંમણીને, સમય દિવસનો થાડો છે,
 જાગ ? અને જા ? દશભણી નિજ, કે અંતે વરઘાડો છે, ૫
 સદ્ગુરુ સમજાવે શિક્ષા દઈ, ચતુર હોય તો ચેતી લે!
 અજીત મહાભય વાળો માનવ, પડી રહ્યો મોઢે ઢીલે. ૬

જૂઠોસંસાર. (૧૧૫)

આવો ? આવો ? યશોદાના કંથ ?-એ રાગ.

મહારા મનગમતા મહારાજ, મહારે ત્યાં આવ્યારે.
 સાચા ચિંતામણીના હાર, સંગાથે લાવ્યારે. ૧
 મહારા દીલડા કેરા દોષ, સઘળા કાપ્યારે.
 દૂર દેશ તણા ઉપદેશ, અંતરમાં આપ્યારે. ૨
 દૂર વસ્તુ દેખાડી પાસ, નવ રહ્યું આકીરે.
 તેને મેળવવાને કાજ, રહી હતી તાકીરે. ૩
 શશી શીતળ કેરો છાય, સહજે દેખાણી રે,
 મહારી તાપે તપેલી કાય, સહજે શમાણી રે. ૪
 ઉંડાં દીલડા કેરાં દઈ, દૂરજ કીધારે,
 ઉપદેશ તણાં ઐપથ, પ્રેમે પીધારે. ૫
 જૂઠા જગ કેરી આ જાળ, જૂઠી જાણી રે,
 ખુદરી નવરંગ ચુંદડી પવિત્ર, હું હરખાણીરે. ૬
 સાચો સ્નેહ નિભાવણુ હાર, દેશી મળીઓ રે,
 સૂરિ અજીત ? માનવ દેહ, ફેરો ફેલીઓરે, ૭

(૮૩)

લક્ષ્મીચોરાશી. (૧૧૬)

આવો આવો યશોદાના કંથ ?-એ રાગ.

- સખી ! આદિત્ય વારે આનન્દ, મોહન મળીયારે,
પેલા લક્ષ્મીચોરાશીના ફંદ, સઘળા ટળીયા રે. ૧
- સખી ! સોમનો શાંત પ્રકાશ, લાગે સારો રે,
સદા શાંતિનો શુદ્ધ વિલાસ, પ્રાણુથી પ્યારો રે. ૨
- સખી ! મંગળે મંગળ થાય, ગુરૂના જ્ઞાને રે,
બધાં પાપ તાપ સહુ જાય, પ્રભુના ધ્યાને રે. ૩
- સખી ! ભુધે તે આવે ભુદ્ર, ગુરૂ ગુણ ગાઈએ રે,
જેવા પુન્ય સ્વરૂપ મુનિ શુદ્ધ, તેવા થઈએ રે. ૪
- સખી ! ગુરૂ ગુણનો નથી પાર, શરણું સાચું રે,
ભયું વિશ્વમાં દુઃખ અપાર, કોટી વાર કાચું રે. ૫
- સખી ! શુક્રે તે થાય શુકન, પંથે પળીયે રે,
ભાવે ભક્તિ કરે તહેને ધન્ય, દોષ સહુ ઢળીયે રે. ૬
- સખી ! સુખકારી શનિવાર, સજ્જન સારૂ રે,
શુભ અશુભ છે આત્મ સ્વરૂપ, પ્રભુજીને પ્યારૂં રે. ૭

દુષ્ટક્લેશ. (૧૧૭)

- સખી ! સાંભળ સારી છે વાત, કહું છું કોડે રે,
કદી કરીયે નહીં કંકાસ, કોઈની જોડે રે. ૧
- પ્રાતઃકાળે ઉઠીને નામ, પ્રભુજીનું લઈયે રે,
ફરી દાતણ સ્નાનાદિ કર્મ; પાવન થઈએ રે. ૨
- પછી ધરીયે પ્રભુજીનું ધ્યાન, અંતર મધ્યે રે,
રૂડું વરીયે ગુરૂજીનું જ્ઞાન, કહ્યું છે સંતે રે. ૩
- આવો માનવ ભવ કેરો યોગ, ફરી કયાં મળશે રે,
ભાવે કરીયે પ્રભુજીનું ભજન, ફેરા ટળશે રે. ૪
- કરીએ માત પિતાની સેવાય, પુણ્ય છે સાચું રે,
કુડ કપટ કલેશ કંકાસ, એ સૌ કાચું રે. ૫

(૮૪)

પર પ્રાણી ઉપર પ્રેમ, સમભાવે કરવો રે,
 ભવસિંધુ અનંત અપાર, સહજે તરવો રે. ૬
 જેણે કીધાં ભલાધનાં કામ, સફળ તેની કાયા રે,
 ભણે અજીત જૂઠી જંગળ, જૂઠાં જગ જાયા રે. ૭

શાંતિમંત્ર. (૧૧૮)

આવળે આવળે આવળે રે, બહેની ? વહેલાં નિશાળે આવળે-એ રાગ.

સાનમાં સાનમાં સાનમાં રે,
 મહુને સદ્ગુરુએ સમજાવ્યો સાનમાં. એ ટેક.
 મોંઘા મોંઘા ભાવકેરા વરસ્યા મેવલીયા,
 નીર તો ભરાણું છે નીચાણમાં રે. મહુને. ૧
 અંકુર ઉગ્યા છે આજ ધર્મ કર્મ કેરા,
 શોભા ઘણી અંતર ઉદાનમાં રે, મહુને. ૨
 દૂરનો પ્રવાસી મહારે ઘેર પ્રેમે આવ્યો,
 શાંતિ કેરા મંત્ર કીધા કાનમાં રે. મહુને. ૩
 મન અને વાણી થકી પાર જેના ડેરા,
 રૂપ એ અનૂપ આવ્યું ધ્યાનમાં રે. મહુને. ૪
 પ્રેમવડે પાસે મહારી હાંસે કરી આવ્યો,
 મોહન રીસાણો હતો માનમાં રે. મહુને. ૫
 સ્નેહ એક લાગ્યો હવે અમર પુરૂષ પર,
 અજીત ગાંઠો ગુરૂના જ્ઞાનમાં રે. મહુને. ૬

ચેતવણીવિષે. (૧૧૯)

રાગ-ઉપરનો.

જાયછે જાયછે જાયછે, હારી પ્રભુ ભજ્યાની તક જાયછે. એ ટેક.

આઠ ખેાર લોક તણી નિંદા કરે છે,
 અન્ય દુઃખે ઠીક રાજી થાય છે રે. હારી. ૧
 ધીંગા ધણીનું દીલે ધ્યાન ધ્રુવું નહી,
 સદ્ગુરૂની સંગે શરમાય છે રે. હારી. ૨

(૮૫)

પ્રભુ અને ગુરૂ તણા ગુણુ નવ ગાયા,
 ઘાંટા પાડીને ગાંડુ' ગાય છે રે. હારી૦ ૩
 અંતરના મહેલ માંહી અજવાણુ' ના ક્યુ' ;
 ભુંડા ભુંડા પથે ભટકાય છે રે. હારી૦ ૪
 દેવ તણાં દર્શને કદી નવ ચાહ્યો,
 અતુરાના ચાળા ચિત્તે રહાય છે રે. હારી૦ ૫
 ફરી ફરી મળે ક્યાંથી અવસર આવો,
 ફંદી કેરા ફંદમાં ફસાય છે રે. હારી૦ ૬
 ચેત રે અચેત ? હુને ચિત્તમાં ચેતાણુ ;
 ધંશમાં અજીત આનન્દાય છે રે. હારી૦ ૭

સદ્વિચાર. (૧૨૦)

આવળે આવળે આવળે રે, ખહેની ? બહેલાં નિશાળે આવળે—એ રાગ.

આવળે આવળે આવળે રે, ખહેની ?
 સંતના વ્યાખ્યાન માંહી આવળે—એ ટેક.
 સ્થિર મન સ્થાપળે ને કુલુદિને કાપળે,
 સ્નેહીને સંબંધી સાથે લાવળે રે. ખહેની ? ૧
 કુડીલા કપટી કેરી પાસે નવ યેસળે,
 વૈરાગ્યનાં ખીજ રૂડાં વાવળે રે. ખહેની ? ૨
 શાસ્ત્રના સિદ્ધાન્ત શુદ્ધ પ્રેમ થકી પાળળે,
 કંરૂણાનાં વારિ વરસાવળે રે. ખહેની ? ૩
 દયા દાન દીનતાને બહાલથી વધારળે,
 હૈડા થકી જૂડને હુડાવળે રે. ખહેની ? ૪
 દુઃખી તણાં દુઃખ દેખી દીલે દુઃખી થાણુ ;
 રડેલાંને કદી ના રડાવશો રે. ખહેની ? ૫

(૮૬)

આત્મા સમાન ખીજ આત્માને જાણજો,
 સદ્ગુણના શબ્દને વધાવજો રે. ખહેની ? ૬
 દુઃખડાંના ભયંકર ડુંગરા વિભેદજો,
 અજીત સુવસ્તુને વસાવજો રે. ખહેની ? ૭

પ્રેમામૃત. (૧૨૧)

રાગ—ઉપરનો.

રેલછ રેલછ રેલછ રે, મહારે પ્રભુજી સંગાથે રંગરેલછ—એ ટક.
 પ્રેમ તણું પાણી મહેંતો ભર્યાં પ્રભુ કેરાં,
 હેતની ભરેલી માથે હેલ રે. મહારેં ૧
 નિંદાના કરનારા જનો નરકે સિધાવશે,
 કોડીલા પ્રભુની વાવી કેળ છે રે. મહારેં ૨
 પૂર્વતણા પુણ્યવડે પ્રીતલડી આંધી,
 બળવંતા નાથ કેરી ખેલ છે રે. મહારેં ૩
 લાખેણા નાથ ઉપર વારી વારી જાઉંજી,
 ખાસો રમાણો રૂડો ખેલ છે રે. મહારેં ૪
 પ્રાણનો આધાર મહારો પિયુ પરદેશી,
 પ્રેમનું લગન મહારૂં ખેલ છે રે. મહારેં ૫
 અજીત સુઆત્મ સાથે લપટાણી લાડીલી,
 વૃક્ષે વીટાણી જેવી વેલ છે રે. મહારેં ૬

દુષ્ટનિંદા. (૧૨૨)

રાગ—ધીરાની કાશીનો.

સંતે શોધી જોયું રે, પરનિંદામાં માલ નથી,
 ભજન કરો ભગવતનું રે, અન્ય પંથમાં હિત નથી—એ કટે.

(૮૭)

પરનિંદામાં શૂરો પૂરો, વ્યર્થ કાળ વહી જાય,
પાપે પેટ ભરે છે પાપી, પુણ્ય કામ નવ થાય,
હુથિ આઠ્યો હીરો રે, તેની તુજને કિંમત નથી. સંતે૦ ૧

નિંદાનો કરનાર મરો નહી, મરો આપણા પૂત,
બીજને પાવન તે કરતો, પેાતે થાતો ભૂત,
ઉત્તમ પુરૂષે ઉચ્ચુરે, નિંદક અધમ બને આપથી. સંતે૦ ૨

તું હોઈ સંભાળ પ્રાણિઆ, પરની શી પંચાત ?
ઘડી પલકમાં મૃત્યુ થાશે, અંધારી છે રાત,
અંતે અમુઝણ થાશે રે, હીરો હેરાશે હાથથી. સંતે૦ ૩

જેવું જે કરશે તે ભરશે, કર પોતાવું કામ,
જૂઠી છે જાળળ જગતની, જૂઠાં ધરણી ધામ,
પુણ્ય પંથ પરવર જે રે, ડરજે પ્રાણીડા પાપથી. સંતે૦ ૪

તજ કુકર્મ ને તજ પરનિંદા, સમજી આત્મ સ્વરૂપ,
આંખ તણા ઉપયોગ કરી લે, પડીશ નહી ભવ કૂપ,
અજીત અવસર આઠ્યો રે, કદી ન ઉઠરે પાપમતિ. સંતે૦ ૫

આત્મપંથ. (૧૨૩)

આવળે આવળે આવળે રે, બહેની બહેલાં નિશાળે આવળે—એ રાગ.

કામછે કામછે કામછે રે, મહારે સદ્ગુરના શાખ કેરં કામછે—એ ટેક.

કોથ ને કંકાસ મહારે કામ નહીં આવે,
માયા અને મમતા હરામ છે રે. મહારે૦ ૧

પ્રેમ પાઠ પ્રભુજના ભણવામાં પ્રેમ છે,
વિધિ ફંદ પુટી બે બદામ છે રે. મહારે૦ ૨

અનંત વખત હું તો આથડ્યો વેરાનમાં,
આત્મ હેતુ પંથે જવા હામ છે રે. મહારે૦ ૩

(૮૮)

અશાંતિના કંટક તરૂં જાઉં આધો,
 ગુરુના બતાવ્યા જલુ' ગામ છે રે. મહારેં ૪
 નથી મારે ધામ અને ધરાએ નજીકનાં.
 બહાલા ગુરુ વાક્યમાં વિશ્રામ છે રે. મહારેં ૫
 અજીત અવસર આવ્યો આત્મા ઉદ્ધારવા,
 દીવ્ય ગુણ એજ સાચા દામ છે રે. મહારેં ૬

— • —
 ભવકૂપ. (૧૨૪)

લાવણી.

ડાપણુ દુનિઆ કેરું કીધું, માટે ડાપણુ વ્યર્થ ગયું,
 મદ્યું હુથિઆર સ્વરક્ષણુ માટે, પણ તેથી નવ કાજ થયું. ૧
 આર દિવસનું લટકું ચટકું, જોખન તહારું ઝલક ભયું,
 પ્રભુ પૂજન નવ કીધું પ્રાણી, દોષ થકી નવ દીલ ડયું. ૨
 વનિતાના સંગે વશ કીધો, કામ વિકાર ભર્યો રગમાં,
 તાકે પરહિત અગાડવાનું, પૂરણુ પાપ તહારા પગમાં. ૩
 માની નહિ શિક્ષા સદ્ગુરુની, અતિવ બન્યો છે અભિમાની,
 ધિક્ક ! ધિક્ક ! જીવ ! તહારું જીવન, મન મધ્યે ભરીનાદાની. ૪
 પેટ કાજ જૂઠું બોલે પાપી ! શી ગતિ અંત વિષે થાશે ?
 ઘડી પલકમાં મૃત્યુ આવે, જમડા ઝડપી લઈ જશે. ૫
 કેક ગયા ને કંઈ જન જાશે, કાયા કોની અમર રહી ?
 દેવ દેવ નર નાગ આદિની, સૃષ્ટિ અંતે નષ્ટ થઈ. ૬
 પાપ થકી માટે પાછો જા ! પુણ્ય પંથમાં ચાલ સદા,
 અજીત ભણે સમજી લે શિક્ષા, પડીશ નહી ભવકૂપ કદા. ૭

(૮૯)

આત્મમર્ત્તા. (૧૨૫)

લાવણી.

જીવ્યો ! જીવ્યો ! આ વિરહી વનિતા, પતિના સ્હામી પાય ભરે,
 ઉલટ ભર્યો છે સર્વ અંગમાં, નયણે નિર્મળ નીર વહે. ૧
 પતિ હુતો પરદેશ તેહનો, હુતી જોખનવતિ મદમાતિ,
 વિરહી અંગે ફીકી પડેલી; પ્રતિદિન કાયા કરમાતી. ૨
 આજ ખખર મળી મન મોહનની, કુલડે થાળ ભર્યો કરમાં,
 ચાલી પતિના સન્મુખ પગલે, સ્નેહ ધર્યો છે સુન્દરમાં. ૩
 લોચન લાલ ગુલાબ સરીખાં, અડગ ધરેલો નિશ્ચય છે,
 પતિ વિહિન સુખ મિથ્યા જાણી, જાય મનોહારી વય છે. ૪
 જે દેશે પતિ વાસ કરે છે, તે દેશે ભરી આંખડલી,
 ખેલ કર જોડી પ્રણામ કરે છે, આજે દિલની તસ્દી ટળી. ૫
 તે દિશાના તે તીવ્ર પવનને, મલય સમાન ગણે મનમાં,
 તે દિશાના કંઠકમય પથને, પુષ્પ સમાન ગણે તનમાં. ૬
 નથી મૃત્યુની ચિંતા તેને, આધિ વ્યાધિથી ડરે નહી,
 અજીત કહે એ અખળા નારી, અન્ય પ્રતિ મન ભરે નહી. ૭

પ્રેમમર્ત્તિ. (૧૨૬)

લાવણી.

શ્રાવણમાં સુખદાઇ ગગન, ઘનઘોર થયું ઘન ગાજે છે,
 છતાં મહા મૂરખ મન તહાડે, પ્રભુ ભજનમાં લાજે છે, ૧
 ચમક ચમક વિજળી ચમકે છે, નભ તારા દેખાય નહી,
 પાપ થકી આઞ્છાદિત ઈશ્વર, ઘટ લીતર પેખાય નહિ. ૨
 સરવરમાં સુખદાઈ ભર્યાં જળ, પશુ પંખી પીતાં પાણી,
 એ જોતાં પણ પરોપકારની, જીવડે નહી જીવિત જાણી. ૩
 નદીઓના બન્ને ઉપકંઠે, સલિલ ભરાયું છલોછલ છે,

(૯૦)

પ્રેમભક્તિનું જળ પણ મુજમાં, નવ ભરાયું દિલ નિર્ભળ છે. ૪
 ખેડૂત થાય ખુશી બહુ ખાંતે, નવીન અન્ન દેખી દેખી,
 સુદિત થતું નથી મનડું મહારૂં, પ્રભુ સ્વરૂપ પેખી પેખી. ૫
 પુષ્પ વેદ્ધીએ પુષ્પ ખીલ્યાં છે, ભ્રમર હજાર ગુંજાર કરે,
 મુજ મનની વેદ્ધી નવ વિકસી, પ્રભુ વિષુ નિત્યે દિલમાં ડરે. ૬
 સાધન કશું થાતું નથી સારૂં, જીવન એળે જાય વહી,
 શરણપડ્યો ગુરૂદેવ ! હુમારે, જોજો અજીત દુઃખોં થાય નહિ. ૭

પરહિતજીવન. (૧૨૭)

લાવણી.

ભાદરવો ભરજળનો ભરીએ, નિરખો નયન ભરી ભાઈ ?
 સજ્જનને સુખદાઇ સમય છે, દુર્જનને છે દુઃખદાઇ. ૧
 પૂર્ણ રચી ગઇ પૃથ્વી જળથી, કાદવ કાદવ મારગમાં,
 ગગને જળના ગોટા મહોટા, સ્પર્શ કરે પાણી પગમાં. ૨
 કમળ ખીલ્યાં સુંદર સરવરમાં; પવન સ્પર્શથી લહેકે છે,
 પરિમલ પુષ્કળ પુષ્પ ગુચ્છના, મધુર મધુરા મહેકે છે. ૩
 હુંડી કરી વરસે વાદળીએ, પથિક જાય ઝટ ઘર સામા,
 ભજન કરે સાધુ ભગવતનું, ચતુર્માસ કેરા ધામા. ૪
 સાત સાત દિન સૂર્ય ન દરસે, ઘમઘમાટ ગર્જન ભારી,
 ઘર પરથી વરસે જળ ધારા, કુદરતની ગતિ છે ન્યારી. ૫
 ખાય ગાલી પણ દુઃખ ધરે નહી, વિમળ ધાર વરસે વરસાદ,
 પડ્યો સ્વભાવ પરનું હિત કરવા, સજ્જનની પણ એવી વાત. ૬
 લોક ભલે નિદે મુજને પણ, પ્રેમ સહિત કરૂં પરોપકાર,
 અજીત જીવન છે પરહિત માટે, સંત પુરૂષની શિક્ષા સાર. ૭

(૯૧)

સદ્ભાવના. (૧૨૮)

ધોડીલા તે કીહાં થકી લાવ્યા રે.—એ રાગ.

સંતની સંગત કરીએ રે, ભવસાગર તરીએ.—એ ટેક.
 હારો તેવો શુભ જાણવો પરનો, પ્રાણુ ટકાવીએ પાપ વગરનો,
 દોષ થકી નિત્ય ડરીએ રે, ભવસાગર તરીએ. ૧
 સદ્ગુણના સેવક થઈ રહીએ, નામ વિમળ ભગવતનું લઈએ,
 ધ્યાન પ્રભુજીનું વરીએ રે, ભવસાગર તરીએ. ૨
 જેવી હરામમાં બુદ્ધિજગતની, ભગવત ચરણમાં બુદ્ધિ ભગતની,
 એવા ળહાલમજીને વરીએ રે, ભવસાગર તરીએ. ૩
 સત્યના મારગમાં સંચરીએ, પાપનાં કર્મ સદા પરહરીએ,
 અવગુણ નવ આદરીએ રે, ભવસાગર તરીએ. ૪
 દેવને દુર્લભ પામ્યો છે કાયા, પાપ ઇમારતના માંડ્યા પાયા,
 અજીત આવ્યા તે ઉગરીએ રે, ભવસાગર તરીએ. ૫

અનુભવઅમૃત. (૧૨૯)

રાગ—ઉપરનો.

નામ પ્રભુજીનું લીધું રે, તેણે કામજ કીધું.—એ ટેક.
 સંતોષ મનડાની માંહી સદા છે, પ્યારી પુરણ પ્રભુજીની કથા છે,
 દાન અપોહ્યાંને કીધું રે, તેણે કામજ કીધું. ૧
 અંતરમાં ઉદ્વેગ થરે નહીં, હાય વિલાપો કદાપિ કરે નહીં,
 અનુભવ અમૃતે સિન્ધુ રે, તેણે કામજ કીધું. ૨
 પાપ તાપ પરિતાપ તજે છે, સદ્ગુણ અંતરમાંહી સૂજે છે,
 શાંતિના ઉત્તમ ઇન્દુ રે, તેણે કામજ કીધું. ૩
 યાતે અહિંસાનું વૃત્ત ગણે પ્યારું, નરકનું પાછું ઠેલે છે લારું,
 આત્મા સદા લક્ષ ધિન્દુ રે, તેણે કામજ કીધું. ૪
 વિનય વડે જેની કાયા નમે છે, અજીત ઇન્દ્રિયાને દમથી દમે છે,
 ગુરૂ વચનામૃત પીધું રે, તેણે કામજ કીધું. ૫

(૯૨)

અંતરાત્મા. (૧૩૦)

બહાલા ? રહો વેગળા રે. એ રાગ.

ભાઈ ? સાધુ તે સાધન શું કરે રે, એક ભગવાનનું તે ભજન કરે રે, જેની પાસે ન કૂટી ખદામ.	સાધુ૦ ૧
તણ માત અને તજ્યા બ્રાતને રે, તણ નાત અને તણ જાતને રે, જેને લાલચ લોભ હરામ.	સાધુ૦ ૨
જેને રહેવાને માટે ઘર નથી રે, જેને ખાવાનું પાસે અન્ન નથી રે, જેને ઠરવા નથી એક ઠામ.	સાધુ૦ ૩
નથી હોદો અગર પાસે હુક કશો રે, એક બહાલમ અંતરમાં વસ્યો રે, જેને એક પ્રભુ વિશ્રામ.	સાધુ૦ ૪
એઉ હાથ જોડીને નમન કરે રે, વિમળ વાણી વડે સ્તવન કરે રે, અજીત એક ઇશ્વર સાથે કામ.	સાધુ૦ ૫

જ્ઞાનગંગા. (૧૩૧)

ધોડીલા તે કાઠાં થકી લાવ્યા રે. એ રાગ.

કૂલ્યો તું શાને કરે છેરે ? દુનિયાનો ડાહ્યો. એ ટેક.	
લોકો તણી નિત્ય નિંદા કરે છે, પાપ વડે નિત્ય પેટ ભરે છે, કામ વિષે થયો કાહ્યો રે, દુનિયાનો ડાહ્યો.	૧
સતસંગ અમૃત ના કદી પીધું, અંધ અપંગને નવ કાંઈ દીધું, જ્ઞાન નદીમાં ના ગ્હાયો રે, દુનિયાનો ડાહ્યો.	૨

(૯૩)

પરધન તો તહને પ્યારું લાગે છે, છતાં છપ્પીનો તું થઈ બાકે છે,
 ગુણ ગુણનો ના ગાયો રે, દુનિયાનો ડાહ્યો. ૩
 સગાં બહાલાને તો નિત્ય સંભારે, ત્રણ ભુવન કેરી તૃણા તહારે.
 ધર્મના કામે ના થાયો રે, દુનિયાનો ડાહ્યો. ૪
 સંત સદા તૂજને સમભવે, લક્ષ પ્રભુ ચરણે નવ લાવે,
 અભૂત કહે અથડાયો રે, દુનિયાનો ડાહ્યો. ૫

નિરંજનબોધ. (૧૩૨)

બહાલા ? રહો વેગળા રે. એ રાગ.

ચાલો ? નાથ નિરંજન નિર્ખીએ રે,
 પ્રાણ પ્યારાણને પ્રેમે પરખીએ રે. એ ટેક.
 બહાલો સર્વે તે સુખડાંનો સિન્ધુ છે રે,
 શાંતિ જોતાં અસંખ્યાત ઇન્દુ છે રે,
 વર જળહળતી રૂડી જ્યોત. નાથ૦ ૧

જેમ ઇંધનમાં અગ્નિ વસ્યો રે,
 પીંડ માંહી પવન રૂપે હસ્યો રે,
 રહ્યો દેહ વિષે જ્યોત પ્રેત. નાથ૦ ૨

વણ હસ્તે કરે ક્રિયા દેખીએ રે,
 વણ ચક્ષુએ દખતાં ધેખીએ રે.
 એ તો આપ વડજ ઉઘોત. નાથ૦ ૩

મહારે પૂર્વ જનમ કેરી પ્રીત છે રે,
 રૂડા રસીઆણની રૂડી રીત છે રે,
 સદા શાહી રહ્યો સુખ સોત. નાથ૦ ૪

મહારા હાલ હવાલ એ નાથ શું રે,
 મહારો હાથ મેળાવડો હાથ શું રે,
 કહે અભૂત જન્મ ન મહોંત. નાથ૦ ૫

(૯૪)

નિર્લેપઆત્મા. (૧૩૩)

રાગ-ઉપરનો.

સુખ શાંતિ તણું શુભ વામ છે રે, જેનાં નૌતમ વિધ વિધ નામ રે-એ ટેક.	
મહને પ્રાણ થકી પ્યારો થયો રે, દૃહિ વસિએ છતાંયે ન્યારો રહ્યો રે, એનું સ્થિર મન સાચું છે ઠામ.	શાંતિ ૧
નામ વાળો છતાંન્યારો નામથી રે, ગામવાળો છતાં ન્યારો ગામથી રે, એના અંતર માંડી આરામ.	શાંતિ ૨
મહને વહાલી વસ્તુ એથી કોઈ નથી રે, એથી સૌમ્ય વસ્તુ ખીજ જોઈ નથી રે, પાતે પાવન પૂરણ કામ.	શાંતિ ૩
પ્રેમ સાથે સુધા રસ પીજીએ રે, લાખ વાતોનો લહાવો લીજીએ રે, ભરી રગ રગ અનુભવિ હામ.	શાંતિ ૪
ભરો કેશર કસ્તુરી થાળમાં રે, કરો કેશર તિલક ભાલમાં રે, અજીત દેવે ઉત્તમ સુખવામ.	શાંતિ ૫

આત્મોદ્ધાર. (૧૩૪)

વહાલા ? રહો વેગળા રે. એ રાગ.

સજ્જન ? એક શિક્ષા તમે સાંભળો રે.
તમે મૂકો અંતર કેરો આંખળો રે,
રાખો પ્રભુ ચરણમાં પ્યાર, આત્મ ઉદ્ધારણ વાત છે રે. ૧

(૯૫)

ગુરૂ દેવની શિષ્ય ગમતી નથી રે, મનોવૃત્તિ તથા શમતી નથી રે, તજો તકેટીઆં તકરાર.	આત્મ૦ ૨
પ્રભુ ધ્યાન ઘડી ધરતા નથી રે, ઘડી કીર્તન પણ કરતા નથી રે, સદા તામસમાં તૈચ્ચાર.	આત્મ૦ ૩
નથી દીલ વિષે તમને દયા રે, ભૂંડા ઘાટ હૃદયમાં ઉદય થયા રે, સત્સંગમાં નવ જાણ્યો સાર.	આત્મ૦ ૪
દીલમાંહી દયા રસ દાખજો રે, ભૂંડાં વાક્ય કદાપિ ન ભાખજો રે, થાશે અજીત આત્મ ઉદ્ધાર.	આત્મ૦ ૫

વૈરીપરિવાર. (૧૩૫)

રાગ ઉપરનો.

અલ્યા ? પાપ પૂર્વનાં ઉદ્દે થયાં રે, તહારાં જહાલાં બધાં વૈરી થયાં રે, તહારા અંતરમાં અભિમાન. જહાલો થયા વેગળા રે.	૧
દોષ્યો અવળી દિશા તણા પંથમાં રે, નથી રનેહ સાધુ અને સંતમોં રે, ભૂલ્યો આત્મ વિદ્યા તણું ભાન.	જહાલો ૦ ૨
તહાડું જહાલી ત્રિયા વિષે જહાલ છે રે, અંચળતા ભરેલી ચાલ છે રે, તહને સમજવ્યે ના આવી શાન.	જહાલો ૦ ૩
તહારી ચતૂરાઇ ચલે પડી રે, ગુરૂને સમર્યા તહે નહી ઘડી રે, નથી દીધાં ગરીબાને દાન.	જહાલો ૦ ૪

(૯૬)

લાગ્યો પારકા પ્રાણને પીડવા રે,
લાગ્યો ચોરાશીના પંથે જવા રે,
કહો અજીત ધર પ્રભુ ધ્યાન.

વહાલો ૫

સુખનિધિસમતા. (૧૩૬)

ભેખરે ઉતારો રાગ ભરથરી.—એ રાગ.

સમતા ધરે એને ધન્ય છે, નવ વ્યાકૂળ થાયજી,
દુઃખ પછી સુખ આવશે, એવું ચક્ર સદાયજી. સમતા ૧
પાંડવ પૂર્ણ પ્રતાપીઆ, રજલ્યા ખાર વર્ષ વનજી,
એક દિવસે સુખ આવીયું, ગયું વિપત્તિ વિપીનજી. સમતા ૨
સીતા હરી દશ કંધરે, હોતો એમ એક દીનજી,
લુંટી લીધી લંકા વાંદરે, થયો નૃપતિ નવીનજી. સમતા ૩
નળ રજલ્યા બહુ રાનમાં, પડી વિપત્તિ અપારજી,
દુઃખ ગયાં સુખ આવીયાં. સાચો થયો સરકારજી. સમતા ૪
દુઃખ સદા ટકતું નથી, નથી ટકતુંજ સુખજી,
વ્યાકૂળ થાવું ઘટે નહીં, નવ મરડીએ સુખજી. સમતા ૫
સમતા ધરો સાચાં માનવી, સંત ઉચરે છે એમજી,
અજીત સદા સુખ શાંતિમાં, કરીએ કકળાટ કેમજી ? સમતા ૬

પરોપકારીસાધુ. (૧૩૭)

રાગ—ઉપરનો.

સાધુ પાવનકારી સૃષ્ટિમાં, ભવ્ય ગુણના ભંડારજી,
પોતે તરે તારે અન્યને, દીવ્ય ગુણના દાતારજી. સાધુ ૧
બોલે જલેથી જીકું નહીં, એક સત્ય આચારજી,
દુભાવે નહીં કેઈ જીવને, પ્રેમે પાલણુહારજી. સાધુ ૨
એક અહિંસા વૃત્તમાં, જેણે પાલ્યું જીવનજી,
જંગમ તીરથ જંગ વિષે, ધર્યો અવતાર ધન્યજી. સાધુ ૩

(૯૭)

વાણીવડે અન્ય આત્મને, કરે નહીં તિરસ્કારજી,
 મનથી ભુકું તે ચહે નહી, સત્ય વૃત્તના સંસ્કારજી. સાધું ૪
 કોયે કદી કરતા નથી, સદા મન રાખે શાંતજી,
 કામતણા કદા શત્રુ છે, નિર્મળ નિશ્ચય નિભ્રાંતજી, સાધું ૫
 જે જે પથે પાપ ના દિસે, નવ અન્ય દુભાયજી,
 તે તે પથે સાધુ સંચરે, જેથી કૃતકૃત્ય થાયજી. સાધું ૬
 પાણી ખીજને પળાવતા, જાણે ભવજળ નાવજી,
 અજીત ઉપદેશ પીવા તણી, નિર્મલ વારિની વાવજી. સાધું ૭

અસારસંસાર. (૧૩૮)

ભેખરે ઉતારો રાજ ભરથરી—એ રાગ.

સાર નથીરે સંસારમાં, એંતે ભાસે અસારજી,
 મહીપતિ મહોરા મરી ગયા, સમજે? સજ્જન? સારજી. સારં ૧
 આવી વિજળી આકાશથી, પાછી ઝડ લઈ જાયજી,
 સગાં સંબંધી સંસારનાં, ભેગાં થઈ જુદાં થાયજી. સારં ૨
 રંગ અનેક સંધ્યા તણા, પ્રગટે વિવિધ પ્રકારજી,
 ક્ષણ એક સમય ગયા પછી, નથી રહેતા નિરંધારજી, સારં ૩
 કાયા બગીચો બન્યો રૂડો, ફૂલ્યાં નવરંગી ફૂલજી,
 કાળ તણું ચક્ર ચાલતાં, બળ્યાં રૂડાં બકૂલજી. સારં ૪
 ઉઠી ગઈ અબળા ઘણી, નથી નામ નિશાનજી,
 શેઠ શ્રીમંત નથી રહ્યા, વાગ્યાં મૃત્યુનાં બાણજી. સારં ૫
 સૂર્ય ઉગે અને આંધમે, વાયુ આવે ને જાયજી,
 માનવ જન્મે અને મરે, ચાલ્યો ચાલ સદાયજી. સારં ૬
 અંતરથી અભિમાનને, જૂઠા કરજે જરૂરજી,
 અજીત ભણે અંતે ચાલશો, જેવું પાણીનું પૂરજી. સારં ૭

(૬૮)

અનિત્યયૌવન. (૧૩૬)

રાગ—ઉપરનો.

નિત્ય યાવન ત્હારું નહીં રહે, તજ મમતાને માનજી,
 સદ્ગુરૂની શીખ માનજે, ધરજે પ્રભુજીનું ધ્યાનજી. નિત્ય૦ ૧

કાચ કુંપો ત્હારી કાચ છે, ફેદ દંધ ડુટી જાયજી,
 રૂપ અનૂપ નહીં રહે, અંતે ભસ્મ થવાયજી. નિત્ય૦ ૨

ભૂલ્યો વનમાં અભાગીઓ, ભૂલ્યો આત્મ સ્વરૂપજી,
 પ્રજ્ઞા ચક્ષુ નાશ થઇ ગઈ, પડ્યાં ચોરાશી કૂપજી. નિત્ય૦ ૩

માથે પચરંગી મોળીઓ, વેશ જરકશી ખાસજી,
 એવા ગયા અવની પતિ, કીધો સમશાને વાસજી. નિત્ય૦ ૪

હાથી ઘોડા અંતે ઉંટની, સ્વારી કરતા સદાયજી,
 વિજ્ય કર્યાં રણ એમને, અંગે લાગી છે લહાયજી. નિત્ય૦ ૫

સ્વારી કરી આવ્યો હીંદમાં, ભૂપ સીકંદર ચૂંરજી,
 લાખો કરોડો લૂંટી ગયો, અંતે ઉડ્યાં છે તૂંરજી. નિત્ય૦ ૬

સમજી લેને નર શાનમાં, જાને સદ્ગુરૂ સંગજી,
 અજીત ભણે એક આત્મા, કર કીટકનો ભૂંગજી. નિત્ય૦ ૭

અલભ્યઅવસર (૧૪૦)

મારે સોના સમોરે સૂરજ ઉગીયો—એ રાગ.

આજે આનંદ અંતર વ્યાપીઓ, પ્રેમ પંચાર્યાં આતમરાય,
 મહારે સોના તણે સૂરજ ઉગીઓ. એ ટેક૦

માંઘાવરસ્યા છે અમૃત મેડિલા, હૃષ્ટ અંગવિષે નવ માય. મહારે૦ ૧

મહેતો વહાલ કરીને વધાવીયા, મહારા પૂરાશ્યામનડાતા કોડ. મહારે૦ ૨

રૂડો અલખનિરંજનનાથ છે, જેની જગમાં મગે નહિ જોડ. મહારે૦ ૩

મહેતો તપતીરથ અડુખડુ કર્યાં, એનાં મલ્યાંછે ક્ષણરૂડાંઆજ. મહારે૦ ૪

મહારા પૂર્વ જનમ કેરી પ્રોતડી, ટંગી લોકડીઓ તણી લાજ. મહારે૦ ૫

(૯૯)

સાધન સર્વ સંગાથે પૂરાં થયાં, મહ્યા ચૈઃ ભુવન કેરા નાથ. મહુરે૦૬
સૂરિ અશ્રુત ઉચરે આનન્દથી, ઝાલ્યોહોતે ભુવનશ્રુતો હાથ. મહુરે૦૭

દુષ્ટપ્રમાદ. (૧૪૧)

રાગ ઉપરનો.

ઉઠ આળસ મેલી અભાગીઆ ? કર સનેહુ સંગાથે સાધન. એ ટેક.
ફરી અવસર મોંઘેરો નહી મગે, આ તો ઉત્તમ માનવ કાય. ઉઠ૦ ૧
ફાલી ધુસી કાયા વાડી પુષ્પથી, ઉત્તમ અવસર એગે જાય. ઉઠ૦ ૨
જેવો પાણી તણા પરપોટડો, પળ એકમાં ફૂટી જાય, ઉઠ૦ ૩
એવી કાયા કાચો ત્હારો કુંભ છે, કેમ અમર રાખી શકાય ? ઉઠ૦ ૪
જેવાં પર્વત શિખરે પાણીડાં, પડતાં ખુલ્લાં નીચે વહી જાય. ઉઠ૦ ૫
જાતુ સમશાને આચારીતુ એકલુ, સાથે પુણ્યને પાપ યે થાય. ઉઠ૦ ૬
જાણુ કાચો રંગ પતંગનો, રાખી શકતાં યે નાજ રખાય. ઉઠ૦ ૭
સૂરિ અશ્રુત ચેતી લે ચિતમાં, ભજ ? અજ્ઞાનિરંજન રાય. ઉઠ૦ ૮

સજ્જનસેવા. (૧૪૨)

ધોડીલા તે કીહાં થકી લાવ્યારે. એ રાગ.

સંત પુરૂષ કેરી સેવારે, એ તો મીઠા છે મેવા. એ ટેક.
પારસ સ્પર્શથી લોહુ મટે છે, સુંદર સ્વચ્છ સુવર્ણુ યને છે.
ઘાટ ઘડાય છે કેવારે, એ તો મીઠા છે મેવા. ૧
ચંદન મલય પર્વતમાં ઉગે છે, આપ રૂપે અન્ય તરૂને કરે છે,
ધન્ય ધન્ય એ તરૂ દવારે, એ તો મીઠા છે મેવા. ૨
ગટરનું જળ ગંગામાં જાશે, એ જળ ગંગ સ્વરૂપ કહેવાશે.
ઉત્તમના સંગ એવારે, એ તો મીઠા છે મેવા. ૩
સતસંગમાં જેની શ્રેષ્ઠ મતિ છે, સદ્ગુણના જ્ઞાન માંહી ગતિ છે,
એને આનન્દ અભેવારે; એ તો મીઠા છે મેવા. ૪

(૧૦૦)

એ માટે સંતની સેવ આદરવી, આત્મા નદી પ્રભુ રૂપજ કરવી,
અજીત લલિત રસ લેવારે, એ તો મીઠા છે મેવા. ૫

પરિણામેપશ્ચાત્તાપ. (૧૪૩)

રાગ ઉપરનો.

શું થયું પુરતક વાંચે રે ? અવગુણ નથી અળગા. એ ટક.
ઉત્તમ તું અધિકારી થયો છે, અંતરમાં હરખાઇ રહ્યો છે,
લલ્યાણું મન લાંચે રે, અવગુણ નથી અળગા. ૧
વહાલ કરી વ્યાખ્યાન કરે છે, દ્રષ્ટાંત સિદ્ધાંતને ઉચરે છે.
મન ગાડું ધુન્ધું ઘાંચે રે, અવગુણ નથી અળગા. ૨
પંચ તણી પંચાતોમાં પૂરો, સંત સાધુ તણી નિંદામાં શૂરો,
સાચના પંથમાં કયાં છે રે, અવગુણ નથી અળગા. ૩
અધર્મથી ધન પામ્યો દાણું છે, લાખો અને કોટ્યાધિપણું છે.
પાપી અંતે પરતાશે રે, અવગુણ નથી અળગા. ૪
પાપ કદી તહને રૂક્ત કરે નહીં, પુણ્ય વિષે કેમ પાય ભરે નહિ ?
અજીત ઉત્તમ તહાડે વાંચે રે, અવગુણ નથી અળગા. ૫

કાચારાણી. [૧૪૪]

મારે સોના તણો સૂરજ ઉગીયો. એ રાગ.

કાચારાણી બળે છે અંતે એકલાં.
ચારે ઉચ્છી ને સમશાને કાઢીયાં,
જેના પીયુષ ગયા પરદેશ, કાચારાણીં એ ટક.
કરઆણું કમળ મુખ શોભીતું,
કેવા બળે અત્તરવાળા કેશ, કાચારાણીં ૧

(૧૦૧)

જવાળા નિકળે છે રંગ ખે રંગની, બળે ચામડી ચરચર થાય.	કાચારાણી૦ ૨
જેને લાડ લડાવ્યાં અતિ ઘણાં, એતો બળી જળીને લક્ષ્મ થાય.	કાચારાણી૦ ૩
સર્વે શાંત ઉદાસી સંબંધીઆં, યાસે બેઠાં છે પાંચ પચીશ.	કાચારાણી૦ ૪
શ્વે આંસુ ઢાળીને તેની બેનડી, તેના પુત્ર પાડે કુડી ચીસ.	કાચારાણી૦ ૫
નદી કીનારે ગામ નજીકમાં, આજે કીધો છે વાસ અકેલ.	કાચારાણી૦ ૬
સરિ અજીત બેલ ક્ષણિક છે, માટે માન મમત તહારાં મહેલ.	કાચારાણી૦ ૭

સ્વચ્છંદપ્રવૃત્તિ. (૧૪૫)

રાગ-ઉપરનો.

કણું કરતી ના કોડીલા કંથળું, પોતે ફરતી સ્વચ્છંદ સદાય;
ઘર છોડી સુંદરી ચાલી એકલી. એ ટેક.

માન વડે મરડાતી જે માનિની, એની બળી સમશાનમાં કાય. ઘર૦ ૧
કદી મીઠાં તો વચન મળે નહી, બોલે મર્યાદ ત્યાગીને બોલ. ઘર૦ ૨
ધમકાવે ઘણીને એવી શ'ખણી, તલભાર રાખે નહી તોલ. ઘર૦ ૩
રૂડો આચાર રંચ ન પાળતી, મહેણાં મારતી દશ દશ વાર. ઘર૦ ૪
ચાને કાફી પીતી હુતી કામિની, તપખીર તાણ્યામાં તૈયાર. ઘર૦ ૫
કેડે રાખતી કુંચીનાં જૂમખાં, રાખે રોક પતિને જાણી દાસ. ઘર૦ ૬
સરિ અજીત અબળાએ અંતમાં, ખાંતેજ મડાલક્યાદ્યાખાસ. ઘર૦ ૭

(૧૦૨)

શીલગુણમહિમા. (૧૪૬)

મહારે સોના તણા સૂરજ ઉગીઓ.

તહારા સ્વામીને દેવસમ જાણજે, મોંધું રાખજે સ્વામીનું માન;
એવો અપખાનો ધર્મ અનાદિનો. એ ટેક.

વિમળ વચનવડે વશ રાખજે, દેજે સદા ગરીબોને દાન. એવો ૧
તહારા પુત્રોને શીખ શુદ્ધ આપજે, નવશીખવજે કશું પાપ. એવો ૨
કદી કદુ વચન નવ કાઢીએ, શુભ પાડજે સૃષ્ટિમાં છાપ. એવો ૩
દેવતાને દુર્લભ તહારી દેહ છે, નવ કરજે કદી કંકાસ. એવો ૪
વીંછી ઝાટકી અન્નને રાખજે, તહારો કોઈને પડે નહી ત્રાસ. એવો ૫
નથી કંકણથી કાયા શોભતી. નવ શોભાવે અત્તર તેજ. એવો ૬
એકશીળ ગુણેશોભે સુંદરી, અજીત એમાં છે સુખડાંની હેલ. એવો ૭

સદ્વૌઘઆત્માને. (૧૪૭)

રાગ-બ્રજાતી.

જાય છે જાય છે આયુ વહી જાય છે,
જાય છે હાથમાં ફેર નાવે;
સર્વથી શ્રેષ્ઠ અવતારને પામીને,
ઘેલખણ માંહી શાને ? ગુમાવે. જાય છે ૧
જે ગયો કાળ તે જાણ ચાલી ગયો,
આવતા કાળનો શો ભરોંસો !
ચાલતા કાળમાં કાર્ય કર ! કાર્ય કર !
મોહમાં ચોરા તે આવડો શો ? જાય છે ૨
કોઈ કહે કાય ઘરડી થશે તે પળે,

(૧૦૩)

અંગના રંગ એ ઢંગ થાશે;
કેશ ઘોળા થશે-વેશ બદલાઇ જશે,
જેર જૂવાનીનું સર્વ જાશે. જાય છે૦ ૩

પાય તો ધૂજશે નેત્રે નવ સૂઝશે,
લાકડી ઝાલીને ચાલવાનું;
બુદ્ધિની શુદ્ધિ તે સ્વદેષ રહેશે નહીં,
રહેજમાં અંગ થાકી જવાનું. જાય છે૦ ૪

દહુની એ દશા એક દિન થાય છે,
એમ કે સુજ્જન ખેત્ર આપે;
એ પછી કાળ વિકરાળ સંહારતો,
જે સમે વેદના ખૂબ વ્યાપે. જાય છે૦ ૫

એવી એવી દશા દુર્દશા તેય પણ,
આવશે એનું નક્કી કહો શું ?
એથી વૃદ્ધત્વમાં ભક્તિ કરશું હમે,
એવી દુર્ભાવનામાં વહો શું ? જાય છે૦ ૬

કાલે કરવા તણું એજ તું હાલ કર,
જ્ઞાનીનાં સંગમાં જ્ઞાની થાને;
સૂરિ અજીતાગ્રિધના સ્વામિના ચરણનો,
આશરો સ્નેહની સાથ રહાને. જાય છે૦ ૭

આત્માનોસદ્બોધ. [૧૪૮]

રાગ-પ્રભાતી.

સૂરનું કામ છે જેર સંભામ છે,
દેશ વિશાળ છે સુખકારી;
વૈયની દાલ છે ભક્તિ તલવાર છે,
કાપવો કાળજે દુઃખકારી. સૂરનું ૦ ૧

(१०४)

स्वर्गनी संपदा मानवी आपदा,
 देव थर्ष मानवी अंते थापुं;
 जन्म ते भरषुभय अन्य देहोधरो,
 नरकनी केदमां केही थापुं. शूरतुं० २
 कामना वृक्षनी कामना वेष्टीओ,
 कापवी भूणथी लक्ष लावी;
 निर्पीण वेष्टीओ आत्म सुष्य पाभवा,
 देवी गुण लूमिमां देवी वाची. शूरतुं० ३
 दृष्टि आवे नहिं सृष्टि जीष्ठी घण्ठी.
 इूमसा शत्रुना पूष्य थाता;
 ध्यान आवे नही सूक्ष्म दृष्टि विना,
 कल्पना वृष्टिभय वायु ंहाता. शूरतुं० ४
 दीलना देशमां मुक्तना वेपमां,
 ञ्जनी लूमिका पूष्य गाण्;
 अनलुदी नाहनां दुंदुली वागतां,
 विश्वपति ंहालना मस्त वाण्. शूरतुं० ५
 स्वामिना नाभरप मोतिनी मालिका,
 कंठमां अवनवी कांति आपे;
 कोधना लार ते सामे आवे नही,
 लोलतुं जेर ते केम व्यापे ? शूरतुं० ६
 सद्गुरुनी कृपा इण्ण पाण्ण घण्ठी,
 सिद्धना देशना लोक लेवो;
 सार अण्णताग्धिना साथमां शूर थर्ष,
 ज्ञानना युद्धमां आत्मदेवो. शूरतुं० ७

॥ नमः श्रीवीतरागाय ॥

अशेषस्वपरसिद्धान्तसारसागरपारदृश्वभ्यः शास्त्रविशारद-
जैनाचार्ययोगनिष्ठाध्यात्मज्ञानविभाकरनिखिलभ्रमज-
चूडाम, णपूज्यपादविश्वजनवन्दनीय सद्गुरु-
श्रीबुद्धिसागरसूरिपुङ्गवेभ्यो नमः

॥ अजितसूक्तसिंधु. ॥

श्रीआदिजिनस्तवम. (१)

रघुपति राम इहेमां रहेजे रे—अे राग.

इपलहेव ? स्वामी ? छे छेतु अमहारा रे,
अमने प्राणु थडी धला थारा. इपल. डेक.
पिता आपना छे नाबि राज रे,
भानी संत मह'तोअे भाजा रे;
निशुणु नाथ ? गरीअ निवाण,
इपल. १
भता मइहेवी पुण्यशाणी रे,
पतिवृत्तधारी रंगे इपाणी रे;
जेनां दर्शने ताप दधअे टाणी,
इपल. २
प्रगटी आप अरखुमांही प्रीति रे,

(૧૦૬)

ચક્રાર ચંદ્રતણી જેવી રીતિ રે;	
પ્રભુ ? એવી ઘો અમને પ્રતીતિ,	૩૫૯. ૩
જેવી કલ્પતરૂ તણી છાયા રે,	
એવી આપની મોઘિરી માયા રે;	
કરો કરૂણા સંકળ થાય કાયા,	૩૫૯. ૪
અન્ય સુખકાં ના જાણ્યા ઉધારા રે,	
આપ અનુભવ જાણુન હારારે;	
દીન ખંધુ છે ઇષ્ટ અમહારા,	૩૫૯. ૫
મહારાં તનમન તવપર વારી રે,	
સદા સેવકના સુખકારી રે;	
દાસ જનના જરૂર દુઃખ હારી,	૩૫૯. ૬
મહારી અરજ પ્રભુજી ? સ્વીકારો રે,	
સ્વામી ? સંકળ કરો જન્મારો રે;	
સૂરિ અજીત છે દાસ તમહારો,	૩૫૯. ૭

શ્રીઅજિતજિનસ્તવન. (૨)

રઘુપતિ રામ રહેમાં રહેજો રે.—એ રાગ.

સુખદ અજીત જીનેશ્વર સ્વામી રે,	
સદા રહું આપ પદને પ્રણામી;	સુખદ. ટેક.
હુંતો વળી વળી વાટડી જોઉં રે,	
પ્રેમિ આપ ચરણ મતિ પ્રોઉં રે;	
ખોટા ખલકનાં દુઃખ સહુ ખોઉં,	સુખદ. ૧
એક આપની લગની લાગી છે રે,	
હવે અનુભવ જ્યોતિ જાગી છે રે;	
વીતરાગી તમહારા રાગી છે,	સુખદ. ૨
ઉપજ્યું અંતરમાં અંધારૂં રે,	
ધન ઉત્તમ નવ દિસે મહારૂં રે;	
જ્ઞાન જ્યોતિ ? ત્યાં કામ તમહારૂં.	સુખદ. ૩

(૧૦૭)

હું તો ગાંડો ઘેલોય તમ્હારો રે, ભવજલધિથી પાર ઉતારોરે; પ્રભુ ? દેખાડો પ્રેમ કિનારો, મન માંદિર માંહી પધારો રે, આપો અનુભવ કેરા વિચારો રે; સાથે સમતાનો ભાવ છે સારો, આપ દર્શાવે આનંદ થારો રે, જીવ હીરાની જાત જણાવો રે; પુજ પાપના દૂર પળાવો, મહારી મમતાને વહાલમ ? મારો રે, દુષ્ટ વૃત્તિને ઘટમાં વિદારો રે, મળ્યો અજીત ઉગરવાનો આરો,	સુખદ. ૪
	સુખદ. ૫
	સુખદ. ૬
	સુખદ. ૭

શ્રીસંભવજિનસ્તવન. (૨)

વીર કુંવરની વાતડી કોને કહીએ ? એ રાગ.

આત્મ ઉદ્ધારણુ કારણુ ચાલો જઈએ, હારે ચાલો જઈએ રે ચાલો જઈએ; હારે પ્રભુ સંભવ દ્વાર, આત્મ ઉદ્ધારણુ કારણુ ચાલો જઈએ.	ટક.
વહાલો મધુરસ કરતાં મીઠડો ઘણો લાગે, હારે ઘણો લાગે રે ઘણો લાગે; હારે આવે હેત અપાર, વહાલો પ્રાણુ જીવન પરમાત્મા સુખદાઈ,	આત્મ. ૧
હારે સુખદાઈ રે સુખદાઈ; હારે સાધુનો શણુગાર, જેતું નામ સોહ્યામણું સૃષ્ટિમાં ઘણું શોભે, હારે ઘણું શોભે રે ઘણું શોભે; હારે રૂકું સંભવનાથ,	આત્મ. ૨
	આત્મ. ૩

(૧૦૮)

મહુને પ્રેમ વધે પ્રભુ ઉપરે જાઉં વારી,	
હારે જાઉં વારી રે જાઉં વારી;	
હારે રટું દિવસને રાત,	આત્મ. ૪
લાગી પ્રેમ કરારી એ દેવની મહારા મનમાં,	
હારે મહારા મનમાં રે મહારા મનમાં;	
હારે થાશે મેંઘા મેમાન,	આત્મ. ૫
મહારૂં જીવન પ્રભુજીના હાથમાં સાચો સ્વામી,	
હારે સાચો સ્વામી રે સાચો સ્વામી;	
હારે દેશે જ્ઞાનનાં દાન,	આત્મ. ૬
જેવી ચંદ્રની વૃત્તિ ચક્રેરમાં રહી વળગી,	
હારે રહી વળગી રે રહી વળગી;	
હારે મહારી સંભવ માંહી,	આત્મ. ૭
સૂરિ અજીતનો સ્વામી શિરોમણી મન માન્યો,	
હારે મન માન્યો રે મન માન્યો;	
હારે ખીલું શરણું ન કાંઈ,	આત્મ. ૮

શ્રીઅમિનંદનજિનસ્તવન. (૪)

રાગ ઉપરનો.

દર્શનથી દુઃખ જાય છે સુખદાઈ,	
હારે સુખદાઈ રે સુખદાઈ;	
હારે અભિનંદન દેવ,	
દર્શનથી દુઃખ જાય છે સુખદાઈ.	ટક.
પાર્શ્વમણીના યોગથી લોહ ટળશે,	
હારે લોહ ટળશે રે લોહ ટળશે;	
હારે થાશે ઉત્તમ હેમ,	દર્શનથી. ૧
એમ પ્રભુ ! તમહારા યોગથી પાપ ટળશે,	
હારે પાપ ટળશે રે પાપ ટળશે;	
હારે થાશે જીવ શિવ તેમ,	દર્શનથી. ૨

(૧૦૯)

અમળ ભ્રમર તણા ધ્યાનથી રૂપ પલટે,	
હારે રૂપ પલટે રે રૂપ પલટે;	
હારે જોતું દમ્યું દષ્ટાંત,	દર્શનથી. ૩
એમ જીવ તમહારા ધ્યાનથી પ્રભુ થારો,	
હારે પ્રભુ થારો પ્રભુ થારો;	
હારે શાસ્ત્રે દાખ્યો સિકાંત,	દર્શન. ૪
આખ્યો શરણુ તમહારે હે ત્રી પ્રભુ ? પત રાખો,	
હારે પત રાખો પત રાખો;	
હારે નવ અથડાવો નાથ ?	દર્શન. ૫
ખાના તણી લાજ રાખજો મહારા ંહલા ?	
હારે મહારા ંહલારે ? મહારા ંહલા ?	
હારે હેતે ઝાલજો હાથ,	દર્શન. ૬
આપ લજન કેરું ંહાણુલું શોભ્યું સારું,	
હારે શોભ્યું સારું રે શોભ્યું સારું;	
હારે આથમ્યો અંધકાર,	દર્શન. ૭
અજીત સુરિ એમ ઉચરે પ્રભુ ? તમને,	
હારે પ્રભુ ? તમને રે પ્રભુ ? તમને;	
હારે લજ વિરમ્યા વિકાર,	દર્શન. ૮

શ્રીસુમતિજિનસ્તવન. (૫)

મ્હારે દીવાળી થઇ આજ. એ રાગ.

દુનિયાના દુષ્ટ દમામ, સુમતિ પ્રભુ સુખદાર્ઠ. એ ટેક.	
સુમતિનાથ ? સુમતિ શુભ દજો, કુડમતિનું નથી કામરે;	
ધર્મ ધ્યાન કરવામાં ધીંગી, હૈયે દજો હામ, સુમતિ.	૧
બહાલ વધે છે બહાલમ ? લુજપર, રૂપ અતિ રમણીયરે;	
કૃષ્ણ કૃષ્ણ પ્રત્યે પ્રીયતા પ્રગટે, પ્રભુ ? લાગો છો પ્રિય, સુમતિ.	૨

(૧૧૦)

સુમતિ વિના શુ ? સાધન કરીએ, કુડમતિનો અંધકારે;
 દષ્ટિ ન દેખે કોઈ વસ્તુને, અસુઝણ થાય અપાર, સુમતિ. ૩
 સુમતિ દયા દર્પણ છે સાચું, દીવ્ય તત્ત્વ દેખાયરે;
 અમૂલ્ય રત્ન નિજ હાથે આવે, શાન્ત સુખ સોહાય. સુમતિ. ૪
 દર્પણ ઉંઘું દુષ્ટ મતિ છે, દેવ નહી દરશાયરે;
 દુર્મતિ માટે દૂરે કરીએ, જન્મ ન એળે જાય; સુમતિ. ૫
 દેહ દેવળમાં દીપક પ્રગટા ? જય તિમિર ઘન ધારરે;
 દર્શન આપે દેવ નિરંજન, નિર્મળ નવલ કિશોર; સુમતિ. ૬
 હું અજ્ઞાની કંઈ નવ જાણું, ભવ વનમાં ભમનારે;
 જીવું ખોલું જન્મી જગમાં, ત્યાં તમે મતિ દેનાર, સુમતિ. ૭
 દેહ સ્વરૂપી રથમાં ખેસી, શુભ ફરવાને જાયરે;
 પ્રબળ અર્થ પંચેન્દ્રિય જોડ્યા, સારથી મન છે સદાય, સુમતિ. ૮
 એ સારથીને સમજવાને, સુમતિનાથ સુજાણરે;
 અજીત કહે હે કરુણા સાગર ? ધોસન્મતિનાં દાન, સુમતિ. ૯

શ્રીપદ્મપ્રમજિનસ્તવન. (૬)

પરજ-રાગ.

પદ્મ પ્રભુ ? તમહારા કારણે રે, જેર જાણ્યો સંસાર. ૨
 પ્રીતડી ત્યાગીરે પિતા માતની, તળ્યા વિષય વિકાર; ૨
 પદ્મપ્રભુ ? ૧
 આવીને આજ ઉગારજે રે, આંધી આપ સાથે ખેલ; ૨
 આશ તો મહારે તમહારી એક છે, સૂણો છળીલા છેલ ? ૨
 પદ્મપ્રભુ ? ૨
 ચિંતામણી જે હાથ આવીએરે, ખીજ ધનનું શું કામ ? ૨
 ઉત્તમ ચિંતામણી શ્રીનાથ છા, હૈયે આપ તણી હામ; ૨
 પદ્મપ્રભુ ? ૩
 મનકું હેયું છે મહારૂં આપણ ? રે, જેવો દીપમાં પતંગ, ૨
 વખતે વખતે વૃદ્ધિ પામતો, મહારો અંતર ઉમંગ; ૨
 પદ્મપ્રભુ ? ૪

(૨૨૨)

પતિવૃતાને પતિ એક છે રે, મહારે એમ તમે એક; ૨
 આત્માને પરમાત્મા થવા શીખવો, આપો વિમળ વિવેક; ૨
 પદ્મપ્રભુ ? ૫
 આપછો શરદ સોહ્યામણીરે, હરો પાપરૂપ પંક; ૨
 પ્રેમરૂપ પુષ્પ એમ ખીલવો, કરો અમને અશંક; ૨
 પદ્મપ્રભુ ? ૬
 મોંઘી મતાના મોંઘા વહાલમારે ? કૂડી કાપો જન્મળ; ૨
 પાણી પહેલી પ્રભુ ? પાળ બાંધજો, દીન બંધુ દયાળ; ૨
 પદ્મપ્રભુ ? ૭
 જગત તણાં સુખ ઝાંઝવાંરે, એમાં નથી આનંદ; ૨
 અજીત સૂરિની સામી વિનતિ, સ્વામી ? સદા સુખકંદ; ૨
 પદ્મપ્રભુ ? ૮

શ્રીસુપાર્શ્વજિનસ્તવન. (૭)

અલિ સાહેલી ? જંગમ તીરથ જોવા ઉભી રહેને. એ રાગ.

એા મનમેનાં ? વનવનમાં અથડાતાં ભવ વહી જશે;
 સુપાર્શ્વતણા, ગુણ ગાઈશ તો, નિર્મળ તુજ ભવ થાશે. ટેક.
 ત્હારો રમત ગમતમાં દિવસ ગયો, ત્હારે કાળ પારધીપાછળ થયો;
 ત્હેં વ્યર્થ ત્હારો અવતાર વહ્યો, એા મનમેનાં ? ૧
 અલી ? રૂપ અનૂપમ છે ત્હારું; જગ પંથીને લાગે પ્યારું
 અંતે અંતક કર થાનારું; એા મનમેનાં ? ૨
 પછી પિંડ પીંજરમાં પૂરાણી, ઘેલી ? વ્યાકુળ થઈ ગભરાણી;
 જરા કાળવેદના નવ જણો, એા મનમેનાં ? ૩
 નથી સગાં સંબંધી સાંભરતાં, પચ્ચીશ સળીઆના પીંજરમાં
 શું ? સુખ હોય અલિ ? પરઘરમાં, એા મનમેનાં ? ૪
 મેં-ના પંખી ? એવું કહેજે, તું નામ સુપાર્શ્વ તણું લેજે;
 હવે રહેમ ભુવન મધ્યે રહેજે, એા મનમેનાં ? ૫
 પંખીથી સાધન શું થાશે ? તું અનંત વખત અરે ? અથડાશે;
 કેવળ પ્રભુ નામે દુઃખ જશે, એા મનમેનાં ? ૬

(૧૧૨)

મટીજ ? પંખી વન ભમનાઈ; મટીજ ? દુઃખ રમતે રમનાઈ;
 મટ ? દુઃખદાઈ કૃણ જમનાઈ; ઓ મનમેનાં ? ૭
 દુઃખમય ભય જ્યારે તું તજશે, સુખ ધારે જે ભગવત ભજશે;
 સુરિ અજીત સાધન સુંદર સજશે, ઓ મનમેનાં ? ૮

શ્રીચંદ્રપ્રભજિનસ્તવન. (૮)

પરજ-રાગ.

ચંદ્રપ્રભજી ? સાચા ચંદ્ર છા રે, આપો અંતર પ્રકાશ;ર
 મમતા તિમિરમાં મુંઝાઉં છું, પ્રગટો વિવેક વિકાશ;ર ચંદ્ર ૧
 સૃષ્ટિના તાપ શમાવવારે, રૂઠી શરદની રાત; ર
 સમતા ગોપીની સંગે ખેલવા, કૃષ્ણ આત્માનો સાથ;ર ચંદ્ર ૨
 આનંદકારી આપ દેશના રે, આપો અમને પ્રતીત;ર
 શોક અને મોહ તણા સંગમાં, કશી સમજ્યો નારીત;ર ચંદ્ર ૩
 વિચાર વૃંદાવને પધારજો રે, સ્નેહ જીમનાને તીર;ર
 રાસ તો રમાડો રહેમ ચોકમાં, વાય સત્યના સમીર;ર ચંદ્ર ૪
 દેવ તથા દેવીઓ ઝંખતારે, રૂડો રાસનો વિલાસ;ર
 પૂર્વ પુણ્ય હો તેજ પેખશે, હૈડે હર્ષનો ઉદ્ધાસ;ર ચંદ્ર ૫
 અંતરના સ્વામિ ! જહલા આવજોરે, મહારે આપતું છે કામ;ર
 કામ ક્રોધ વૈરીને વિદારજો; વિમળ અંતના વિશ્રામ ?ર ચંદ્ર ૬
 વિમળ કુમુદ વિકસાવજોરે, રૂડા જીતવર ચંદ;ર
 અજીત સુરિના મન ભાવતા, આપો અખંડ આનંદ;ર ચંદ્ર ૭

શ્રીસુવિધિજિનસ્તવન. (૯)

ધોળ-રાગ.

સખી ? સુવિધિ સુનાથ સોહ્યામણા,
 સદા પાવનકારી પ્રમાણ, પરમપદ પામવા;

(૧૧૩)

ચાલો ? દર્શન કરવા એ નાથનાં,
 વરીએ હૈડામાં નિર્મળ ધ્યાન, પરમપદ પામવા. ૧
 તજી અંતરના સખી ? આંખળા,
 મળીએ મૂકી મમત અને માન, પરમપદ પામવા;
 શુભ કર્મ શ્રાદ્ધે લઈએ હાથમાં,
 પ્રેમરૂપ પાવન ઘણું પાન, પરમપદ પામવા; ૨
 ચાલો ? આપણા દૌલતણી દાખીએ,
 લેવા અખંડ હૈવાતણ હાથ, પરમપદ પામવા;
 આઠ્યો અવસર અતિ રળીયામણો,
 મદ્યો સંત સાહેલીનો સાથ, પરમપદ પામવા. ૩
 ઘણા દિનના વિયોગ નિવારીએ,
 રૂડો નિર્મળ સ્વામિનો સંગ, પરમપદ પામવા.
 પાપ તાપ સમગ્ર સંહારીએ,
 લઈએ પ્રેમ સ્વરૂપ પ્રસંગ. પરમપદ પામવા. ૪
 પ્રભુ સુવિધિથી અત્રિક ખીલું નથી,
 કાપે જન્મ મરણ તણાં કષ્ટ, પરમપદ પામવા;
 પ્રેમરૂપ ગુઠ્યા પુષ્પ હારડા,
 ઉઘડે ક્ષુધી રહેલાં અદષ્ટ. પરમપદ પામવા, ૫
 મોહન મનમંદિરમાં વિરાજતો,
 એનો પાવનકારી પ્રદેશ, પરમપદ પામવા;
 મમતા આડ કરીને ઉભી રહી,
 એની પરવા ના કીજીએ લેશ, પરમપદ પામવા. ૬
 શાભે સ્નેહ સ્વરૂપ સિંહાસને,
 જેની ઉપમા કહી નવ જાય, પરમપદ પામવા;
 સૂરિ અજીતનો પ્રેરો સક્ષળ થયો,
 મીઠો મનમાં આનંદ ઉભરાય, પરમપદ પામવા, ૭

(૧૧૪)

શ્રીશીતલજિનસ્તવન. (૧૦)

ઘોળ-રાગ.

સખી ? શીતળનાથ સુવાસમા,
 પ્રભુની ઉપમા કહી નવ જય, મહારસ માણીએ.
 નામ લેતાં પરમપ્રિય નાથજી,
 શાંતિ ઉત્તમ અંગમાં થાય, મહારસ માણીએ. ૧
 ઉપજી અગન મહા અજ્ઞાનની,
 ઉરમાં ઉપન્યો છે દારૂણ દાહ, મહારસ માણીએ;
 એને સહજ સ્વરૂપે શમાવવા,
 પ્રગટ્યો શીતલ પ્રેમ પ્રવાહ, મહારસ માણીએ; ૨
 મહા મહિમા શીતલ જન રાજનો,
 સૂરિજન મુનિજન નિત્ય ગાય, મહારસ માણીએ;
 પ્રભુના દર્શનથી દોષ જય છે,
 જીવ નદી શિવસિંધુમાં જય, મહારસ માણીએ. ૩
 મધ્ય રાત્રિમાં નાવ ચાલી રહું,
 એની સુરતાતો ધ્રુવમાં સોહાય, મહારસ માણીએ;
 એમ સુરતા શીતલ ભગવાનની,
 જીવને સત્ય દેશે લાઘુ જય, મહારસ માણીએ. ૪
 સખી ? શોભા શી ? સુંદર સ્વામિની,
 મન વાણીથી કહી ન શકાય, મહારસ માણીએ;
 મુંગે સાકર ખાધી શું ? ઉચ્ચરે,
 સમજે મનમાંહીને મક્કાયા, મહારસ માણીએ. ૫
 ધીજી જગતજ્ઞા પિયુ પરદેશીઆ,
 એમને વરતાં ન તાપ શમાય, મહારસ માણીએ;
 મહારા મનડાની તપેત યુગાંવવા,
 સહુતો શીતલનાથ સદાય, મહારસ માણીએ. ૬
 સખી ? વરીએ તો શીતલનાથને,
 સખી ? ભજીએ તો શીતલનાથ, મહારસ માણીએ,

(૧૨૫)

સૂરિ અજીતનો સ્વામી સોહામણે,
હેતે ઝાલે સેવક તણો હાથ, મહારસ માણીએ. ૭

શ્રીશ્રેયાંસજિનસ્તવન. (૧૧)

મહાવીરજી ? મુજ મયાળુરે. એ રાગ.

- શ્રેયાંસનાથ મુખકારીરે, પ્રેમી પડણા,
દુનિયા સઘળી દુઃખકારીરે, પ્રેમી પડણા. ટેક,
મનકં' તો મહાઈ' પી'પળના પાન સમ ડાલે,
ચઢ્યું' મમતાને ચકડાળેરે, પ્રેમી પડણા. ૧
- મનકં' તો મહાઈ' વિજળી તણું અજવાળું',
ઘડી સ્થિર થતાં નવ ભાળું'રે, પ્રેમી પડણા. ૨
- મનકં' તો મહાઈ' રોઝ સમાન રઝળતું',
નથી મોહન સંગે મળતું' રે, પ્રેમી પડણા. ૩
- મનકં' તો મહાઈ' દેહ દેવળની પતાકા,
સ્થિર યોગીજન કરી થાક્યારે, પ્રેમી પડણા. ૪
- દિન રેન એતો અજ્ઞાનમાં આથડે છે.
સુત લલના સાથ લડે છેરે, પ્રેમી પડણા. ૫
- એનેતો આપ વિના તે ઠામ કોણ ? લાવે,
કોણ ? પ્રભુનો પથ બતાવેરે, પ્રેમ પડણા. ૬
- પ્રીતમજી ? મહારા જીવના જમા કરાવું',
પ્રિય પ્રભુ ? તમને પહેરાવું' રે, પ્રેમી પડણા. ૭
- પ્રિતમજી ? તમે કડણાનો દાણિથી પેખો,
મુજ દુર્ગુણને નવ દખોરે, પ્રેમી પડણા. ૮
- મોહનજી ? ત્હારા મુખડા ઉપર જાઉં વારી,
કીધી ખસક તણી પ્રીતિ ખારીરે. પ્રેમી પડણા. ૯
- શ્રેયાંસ વિના તે શ્રેયસ કોણ ? સોહાવે,
ગુણ અજીત સૂરિ શુભ ગાવેરે, પ્રેમી પડણા. ૧૦

(૧૧૬)

શ્રીવાસુપૂજ્યજિનસ્તવન. (૧૨)

ગરુડ ચઢી આવળે ગિરધારી. એ રાગ.

- વાસુપૂજ્ય સ્વામીની ખડીહારી,
અમને ભકિત ગમી છે તમેહારી. વાસુપૂજ્ય. ટેક.
- શુભ સૂર્ય તણું રૂપ જોયું.
આપ પદ માંહી મુજ મન પ્રોયું;
ત્યારે ખલક તણું દુઃખ જોયું; વાસુપૂજ્ય. ૧
- સાચા સ્નેહ તણા તમે સાખી,
આપ માટે આ જાંઘળી આખી
મીઠી મૂર્તિ દૃઢ્યમાંહી રાખી, વાસુપૂજ્ય. ૨
- કલ્પવૃક્ષની ઉપમા અધુરી
વૃક્ષે જડતા પેખાય છે પૂરી;
આપ ચેતન મૂર્તિ મધુરી, વાસુપૂજ્ય. ૩
- કામ ક્રોધના કાપણ હારા,
ગતિ ઉત્તમ આપવા વાળા;
સ્થિર જ્ઞાનના સ્થાપન હારા, વાસુપૂજ્ય. ૪
- આપ ભકિતનો પ્રગટવો ભાનું,
પડયું આપ સાથે મહારૂં પાનું;
સ્વામી ? કેમ ? કરી રાખું છાનું? વાસુપૂજ્ય. ૫
- મહારા વિમળ મંદિર માંહી વસળે,
દાસ સામું દેખી હેતે હસળે;
બહાલમ ? બહાલ-કરીને વિલસળે, વાસુપૂજ્ય. ૬
- પ્રભુ ભજવાથી મોહ મટે છે,
સ્વામી સેવ્યાથી ક્રોધ ઘટે છે;
રૂકું નામ અજીત રટે છે, વાસુપૂજ્ય. ૭

(૧૧૭)

શ્રીવિમલજિજ્ઞસ્તવન. (૧૩)

ગરૂંડે ચઢી આવજો ગિરધારી. ઐ રાગ.

વિમળનાથ નિર્મળ સ્વામિજી મહારો,	
છવણ ? જ્યશાળી કરો જન્મારો,	વિમળનાથ. ૧૬૬.
મહારા મનડામાં મળતા ભરી છે,	
ખોટા તનડામાં ખળતા ખરી છે,	
એથી ભકિત વિમળ આદરી છે,	વિમળનાથ. ૧
નષ્ટ જગની કરી નોકરી છે,	
આપ કેરી કરો ના કરી છે,	
કૂર કંકાસ જે નોકરી છે,	વિમળનાથ. ૨
આપ ભકિત કઠણ અસિધારા,	
પંથ વિરલા છે પાલનહારા,	
પ્રભુ ? નોધારાનાં છો આધારા,	વિમળનાથ. ૩
મહારાં નેત્ર વિમળ સદા કરજો,	
મહારા કણે વિમળ વિધા ભરજો,	
મહારા હૃદય ઠેકાણામાં ઠરજો,	વિમળનાથ. ૪
ભેદ ઘટ અને ગોળી આમરના,	
ભેદ કુંડળ ને કંકણના,	
એમ છવ તણા ભેદ નાના,	વિમળનાથ. ૫
પણ મૃત્તિકા તો એક સહુમાં,	
એક એક આતમ વસ્તુ બહુમાં;	
પણ સંજ્ઞાન સંજ્ઞા યૃહુના,	વિમળનાથ. ૬
દેવ ? દ્વૈત તણું જ્ઞાન દેજો,	
તેમ અદ્વૈતણું પણ કહેજો.	
દ્વૈતાદ્વૈત તણું ભાન રહેજો,	વિમળનાથ. ૭
સહુ માંહી અપેક્ષા સમાણી,	
એવી છનવરણનાં વાણી,	
પ્રેમ અજીત સુરિએ પ્રમાણી,	વિમળનાથ. ૮

(૧૧૮)

શ્રીઅનંતજિનસ્તવન. (૧૪)

આવળે આવળે આવળેરે, ખ્હેની ? બ્હેલાં નિશાળે આવળે-એ રાગ.

નામ છે નામ છે નામ છે રે,
 મહારે અનંત પ્રભુનું મુખે નામ છે. ૧૬૬.
 અન્ય શબ્દ વિચકેરા ગમતા નથી સખી ?
 હૈડામાં નાથલની હામ છે રે, મહારે અનંત. ૧
 રૂપતો દેખાય નહી પ્રત્યક્ષ પેખાય નહી,
 ધીંગા ધણીનું ધીંગુ ધામ છે રે, મહારે અનંત. ૨
 સુંદર સફેદી દેખી સુંદર સુખણની,
 સૃષ્ટિ તણી શાલા બધી શામ છે રે, મહારે અનંત. ૩
 સુખભયું અનંતુ અનંતનાથલમાં,
 આકીની તો કુટી બે બદામ છે રે, મહારે અનંત. ૪
 શીતલ હાયા છે મહારા બહાલિડાની વિધમાં,
 હરામીની છાંચડી હરામ છે રે, મહારે અનંત, ૫
 ઉત્તર અનંત કેરી સંગતિમાં ઉત્તરિ,
 બહાલીડાલ અંતનો વિશ્રામ છે રે, મહારે અનંત. ૬
 કોડા કોડ જન્મ કેરાં પાપને કપાવતો;
 મોહનનો મહારે ત્યાં મુકામ છે રે, મહારે અનંત. ૭
 તાપમાં તપેલી હુતો સંસૃતિના તાપથી,
 આતપત્ર પ્રભુલ ઉદામ છે રે, મહારે અનંત. ૮
 અનંતનાથ ? સુખ આપળે અનંતુ,
 કોડીલાલ ? આપ તણું કામ છે રે, મહારે અનંત. ૯
 અણતનો સ્વામિ શુદ્ધ સાધુનો શિરોમણિ,
 પ્રેમે પ્રભુ પાવમાં પ્રણામ છે રે, મહારે અનંત. ૧૦

(૧૧૯)

શ્રીધર્મજિનસ્તવન. (૧૫)

આવળે આવળે આવળે રે બહેની ? એ રાગ.

સાર છે સાર છે સાર છે રે, એક ધર્મ ધ્યાન સાધવામાં સાર છે. ટેક.	
સ્મશાન સુધીની પ્રીતિ સૃષ્ટિના સમાજની,	
નામ છે સંસાર તે અસાર છે રે.	એક ધર્મ. ૧
બહાલાંને વળાવ્યાં ગયાં અન્ય જન્મ પામવા,	
પથિનો મેળાપ શો ? પ્રચાર છે રે,	એક ધર્મ. ૨
પીળી ભાળી પૃથ્વી ને પીળા ભાળ્યા પ્રાણીઆ,	
પિત પાંડુ રોગનો વિકાર છે રે.	એક ધર્મ. ૩
દાન કાંઈ ના દીધું ને કામ સારું નવ કીધું,	
પ્રાણી અલ્યા ? ઉતાર પૂતાર છે રે.	એક ધર્મ. ૪
ધર્મ કામ ધારણે ને મોહરિપુ મારણે,	
મૃત્યુદેવ તણે માથે માર છે રે.	એક ધર્મ. ૫
ધર્મનાથ પ્રભુ તણું ધ્યાન તો તું ધરી લે ?	
ભોગ રોગ કેરો ભારે ભાર છે રે.	એક ધર્મ. ૬
પૂજન પરમાત્માતું કામ થાય આત્માતું,	
નેદી તરવા નૌકા નિરધાર છે રે,	એક ધર્મ. ૭
હાજર હુન્નૂર દેવ આપ માંહી આવશે,	
સન્નનનો સાચો શણગાર છે રે.	એક ધર્મ. ૮
બહાલ રૂઢુ વ્યાપશે ને શાંતિ સારી સ્થાપશે,	
સાધુનો તો શુદ્ધ સરકાર છે રે.	એક ધર્મ. ૯
અભ્યંતનો સ્વામિ રૂડો સંતનો શિરોમણિ,	
આનંદનો અર્ણવ અપાર છે રે.	એક ધર્મ. ૧૦

(૧૨૦)

શ્રીશાંતિજિનસ્તવન. (૧૬)

તહેં મ્હારો કૂહાન ભરમાયો પાડોશણુ ? એ રાગ.

તહેં મ્હારો નાથ ભરમાયો,
 મમતાડી સખી ? તહેં મ્હારો નાથ ભરમાયો. ટેક.
 શાંતિનો સાગર રૂડો નામે શાંતિનાથજી,
 શાંતિની નજર નવ લાવ્યો, મમતાડી સખી ? ૧
 દેવ દયા સિંધુ અને આકાશનો ઇન્દુ,
 ક્યાંથી નિર્દય ભાવ લાવ્યો ? મમતાડી સખી ? ૨
 પ્રેમતણાં પાણી મન મંદીરે ભર્યાં છે,
 પીવા કે પાવા સખી ? નાવ્યો, મમતાડી સખી ? ૩
 નિત્ય ઉઠી સ્નેહ સાથે નામ એનું હું જપું,
 સંભાળ લેવા તોયે નાવ્યો, મમતાડી સખી ? ૪
 ભક્તિ સ્વરૂપ મહેં તો ભોજન કરાવ્યાં,
 જમવા જમાડવા તે નાવ્યો, મમતાડી સખી ? ૫
 સાહેલી ? સમતા ? સ્વામીને કોઈ સમજવો,
 આજનો દિવસ તો વહાયો, મમતાડી સખી ? ૬
 અન્ન નવ ભાવે મહુને નિદ્રા ન આવે,
 કોણુ જણે ? જંગ ક્યાં જમાવ્યો ? મમતાડી સખી ? ૭
 કોડીલા તહેં કંથજીને કામણુ કયું છે,
 મ્હારાં અશ્રુ લક્ષમાં ન લાવ્યો, મમતાડી સખી ? ૮
 પ્રભુની પ્રસન્નતાનાં પાનખીડાં મહેં કર્યાં,
 મુખવાસ કરવા ના આવ્યો, મમતાડી સખી ? ૯
 અજીત વિલાસી મ્હારો સ્વામી શાંતિનાથજી ?
 અશાંતિના ફંદમાંહી ફાવ્યો, મમતાડી સખી ? ૧૦

(૧૨૧)

શ્રીકુંથુજિનસ્તવન. (૧૭)

મહાવીરજી ? મુજ મયાળુ રે. એ રાગ.

- કુંથુજીન ? કામણુગારા ? રે, સ્વામી સલુણા,
 મહારા દૃઢય મંદિર રમનારા રે, સ્વામી સલુણા ? ટેક.
 સગવતજી ? હું તો દાસ સદાનો છું તહારો.
 ભવ અટવીમાં ભમનારો રે, સ્વામી સલુણા ? ૧
 જીનવરજી ? તું તો સર્વે સદ્ગુણ થકી ભરીઓ,
 હું દુઃખ અવગુણનો ઠરીઓ રે, સ્વામી સલુણા ? ૨
 નટવરજી ? હું તો જ્ઞાન કે ધ્યાન નવ જાણું.
 મિથ્યા માયામાં માણું રે, સ્વામી સલુણા ? ૩
 પ્રભુજી ? મહેતાં કૂડ કપટ બહુ કીધાં,
 સ્ત્રીન પ્રાણીને દુઃખ દીધાં રે, સ્વામી સલુણા ? ૪
 સ્વામીજી ? તહારી સેવા સકળ વાતે સાચી,
 પણ પાની મહારી પાણી રે, સ્વામી સલુણા ? ૫
 નાથજી ? બળવતો તું આત્માનો ખેલી,
 મહેં બલકની બાજી ખેલી રે, સ્વામી સલુણા ? ૬
 બહાલાજી ? તું તો સોનાતણું નાણું સાચું,
 હું કથીરતું નાણું કાચું રે, સ્વામી સલુણા ? ૭
 સંભાળ મહારી સ્વામી ? સદાકાળ રાખો,
 મુજ દુર્ગુણ કાપી નાંખો રે, સ્વામી સલુણા ? ૮
 જીનરાજ ? મહારી લજ્જા તું રાખણુહારો,
 સુરિ અજીતનો મોહ વિદારોરે, સ્વામી સલુણા ? ૯

શ્રીચરજિનસ્તવન. (૧૮)

લાવણી—ખીનકાજ આજ મહારાજ. એ રાગ.

- અરનાથ ? આજ મહારાજ ? અરજ ઉર લાવો,
 આ સેવક કેરા દ્વાર ઉમંગે આવો, ટેક.

(૧૨૨)

મહારી લાજ તમહારા હાથ હૃદયમાં ધરજો,
હું જાઉં ન જમના દ્વાર કામ એ કરજો,
મુંઝાઉં આઠે યામ નથી કોઈ મહારૂં,
વળખું છે મિથ્યા આજ માયાનું લારૂં,
સુણી સેવક કેરી રાડ ના પ્રભુ ? તલસાવો,
અરનાથ ? આજ મહારાજ ? અરજ ઉર લાવો. ૧

મળી પાંચ ચોર મહા જોર વિપિનમાં ઘેર્યા,
કીધો લૂંટી યે હાલ મોહનો પ્રેર્યા,
કરે આળસ ઉલૂક બકાર ભયંકર વનમાં,
કરે કોંઈ સિંહ ધુધવાટ હામ નથી મનમાં;
નથી આપ વગરની બેલ હાલ હવે આવો,
અરનાથ ? આજ મહારાજ ? અરજ ઉર લાવો. ૨

દુઃખદાઇ અજ્ઞાનની રાત સૂજ નથી પડતી,
મોહ મદિરા કેરી કેક અતિશય નડતી,
હું ભૂલ્યો છું ભગવાન માફ કરી લેજો,
ગણી પુત્ર પિતાનો ન્યાય રહેમ કરી રહેજો,
કરી જ્ઞાન ભાનુનું તેજ વહાલ વરસાવો,
અરનાથ ? આજ મહારાજ ? અરજ ઉર લાવો. ૩

સતસંગ તમહારા સંત તણો મહને આપો,
સેવક જનના સંતાપ કૃપાઘન ? કાપો,
તમે માત પિતા સુત બ્રાત્ત બધામાં ધોતે,
મહેં નિરખ્યું જગના નાથ ? સર્વ સુખ જો તે,
છા નિર્કનિયાના નાથ ? હવે તો બચાવો,
અરનાથ ? આજ મહારાજ ? અરજ ઉર લાવો. ૪

શ્રીમદ્દ્વીજિનસ્તવન. (૧૬)

રાગ—લાવણી.

સુણો મદ્દીનાથ ? ભગવાન ? વિનતિ અમહારી,
રાખો મુજ ઉપર પ્રેમ દયા દીલ ધારી.

ટક.

(૧૨૩)

- તણ સત્ય પંથ સુખધામ અસત્યે ભમું છું,
તણ સમતા કેરો સંગ કુસંગે રમું છું
સુખદાયક આપ સદૈવ સહાય છે સારી,
સુણો મહીનાથ ? ભગવાન ? વિનતિ અમહારી. ૧
- કેમ ? તાવો ત્રિભુવન નાથ ? ન પાસે આવો,
દુશ્મન લોકોએ આજ કર્યો છે દાવો,
તહમે સાથા છો સરકાર અજબ દરબારી,
સુણો મહીનાથ ? ભગવાન ? વિનતિ અમહારી. ૨
- છું દેહનગરનો વાસી વહીવટકર્તા,
પણ પાસેના કામદાર મુજથી નથી ડરતા,
કરતા મન સૂઝ્યું કામ ધીરજ નિજ ધારી,
સુણો મહીનાથ ? ભગવાન ? વિનતિ અમહારી. ૩
- મન હેડ કલાર્ક મહાન તુમાર ચલાવે,
ખરૂં કરવા કેરું કામ ઘડી ન કરાવે,
કરે પ્રજા હવે કકળાટ છે આકૃત ભારી,
સુણો મહીનાથ ? ભગવાન ? વિનતિ અમહારી. ૪
- હું મોહ મદીરા પાન સદૈવ કરું છું,
ગઘ દીલડા કેરી હામ હવે તો ડરું છું,
શાંતિ સરખી શુભ નાર ન લાગી સારી,
સુણો મહીનાથ ? ભગવાન ? વિનતિ અમહારી. ૫
- મહેં આપ તણી આમ્નાય કરી નથી પાળી,
દુર્જન લોકોના સંગ રજનીઓ ગાળી,
રૂઠત લીધી છે અપાર ન જોયું વિચારી,
સુણો મહીનાથ ? ભગવાન ? વિનતિ અમહારી. ૬
- જવાબ શું આપીશ ? નાથ ? તમે પ્રતિ આવી,
નિજ દાસ જાણી યુદ્ધી હાથને લેજો ખચાવી,
સરિ અણત કહે સુખ ધામ છે આશ તમહારી,
સુણો મહીનાથ ? ભગવાન ? વિનતિ અમહારી. ૭

(૧૨૪)

શ્રીમુનિસુવ્રતજિનસ્તવન. (૨૦)

હરિ ભજન વિના દુઃખ દરિયા સંસારનો પાર ન આવે—એ રાગ
 સુવૃત વિના દુષ્ટવૃત્ત દીલડાનાં કોણ કપાવે ?
 ભગવંતતથેા મોંઘો મનહર મારગ કોણ બતાવે ? ટેક.
 ઝવેરી હીરાને પરખાવે, દીપક વસ્તુને દરશાવે,
 સૂરજ સૂરજ રૂપ સમજાવે, સુવૃત વિના. ૧
 સદ્ગુરૂ વિષ્ણુ સમજણ કોણ આપે ? વિના વૈદ્ય રોગને કોણ કાપે ?
 સાધુ વિષ્ણુ શાંતિ કોણ સ્થાપે ? સુવૃત વિના. ૨
 કપડાને દરજી સરસ કરે, અંગે માનવ એનેજ ધરે,
 વળી વિક્રવિધના શણગાર કરે, સુવૃત વિના. ૩
 રખવાળ કરે છે રખવાળુ, લુહાર લોહલુહું કરે તાળું,
 કરે તેજસુ ઉત્તમ અજવાળું, સુવૃત વિના. ૪
 ગરમી વણ ઠંડી કદી ન ઘટે, પાણી વૌણ તૃપા નાજ મટે
 સત્ય જ્ઞાન વડે અજ્ઞાન હુઠે, સુવૃત વિના. ૫
 શિવ હોય તે જીવને શિવ કરે, દુઃખીયા ને સુખીયા સહજ કરે,
 મુનિસુવૃત કૃત્તને સુવૃત કરે, સુવૃત વિના. ૬
 મુજમાં સુવૃત સદા વસિઓ, મુજ સાથે હેત કરી હસીઓ
 સ્ફરિ અજીત મોક્ષ રસનો રસીઓ, સુવૃત વિના. ૭

શ્રીનમિજિનસ્તવન. (૨૧)

આવળે આવળે આવળે રે ખહેની ? ટેક

અંતરનો ખેલી લેવા આવશેરે,
 મહુને અંતરનો ખેલી લેવા આવશે, ટેક.
 મ્હારે માટે વિરહની ચીડી બહાસે મોહલી,
 બહુ બહુ કષ્ટોથી ખચાવશેરે. મહુને ૧

(૧૨૫)

વિસ્મૃતિનું વાદળ ચઢીને માથે આવશે,	મહુને ૨
એ સમ્રામાં આવીને હઠાવશેરે,	
પૂરણ પ્રતીતિ નમિનાથની પડી છે	
સમતા સખીને સંગે લાવશેરે.	મહુને ૩
રાતડી અંધારી આંખ આડી અંધકારની,	
પ્રેમ તણી જ્યોતિ પ્રગટાવશેરે,	મહુને ૪
સ્નેહ તણી વેલ મહારા આંગણે ઉછરી છે,	
પ્રીતમ સુગંધથી શોભાવશે રે,	મહુને ૫
શરીર વિયોગ તણી આકરી વેળામાં,	
વિરતિના ભાવ વિસ્તરાવશે રે,	મહુને ૬
મધુર સ્વરૂપ મહારો નમિનાથ આપણ,	
અંતરના પડદા ઉઠાવશે રે,	મહુને ૭
સરિતાનું પાણી જેમ સાગરમાં જઈ ભળે,	
જીવ એમ શિવમાં સિધાવશે રે,	મહુને ૮
અંતરમાં આશ છે ને વિમળ વિશ્વાસ છે,	
અજીતની લાજ એ રખાવશે રે,	મહુને ૯

શ્રીનેમજિનસ્તવન. (૨૨)

રીગ-સોરઠની દુમરી.

નમ્રુ સ્નેહ સહિત નેમનાથને રે, એ ટેક.	
ચોરી લીધું છે ચિત્તકું મહારૂં, તનમનધન પ્રભુ ઉપર વારૂં,	
હરદમ નામ ઉચ્ચારૂં, જોડી હાથને રે,	નમુ૦ ૧
કામણ કીધું કામણગારે, મૂર્તિ વસી મનમાંહી મહારે,	
સાધુ નિત્ય સંભારે, સુંદર સાથને રે,	નમુ૦ ૨
મનમંદિરમાં આવી વસીઓ, શિવ સુંદરી કેરો રસીઓ.	
હૈત કરી પ્રભુ હસીઓ, જીવણ જાતને રે,	નમુ૦ ૩

(૧૨૬)

વહાલ કરીને વારી જાઉં, નિરખિ નેમને રાજી થાઉં,
 ચિત્તડા મધ્યે ચાહું, નિર્મળ નાથને રે, નમું ૪
 આંચો ઉરમાં અંતરજામી, રૂપ રહિત નિરજન સ્વામી,
 ગંભીર ગુણનો ધામી. પ્રેમ પ્રસાદને રે. નમું ૫
 શરણે આંચો સમતા પામી, જીવમાં પ્રીતી ગઇ છે જામી,
 નેમ પ્રભુ બહુ નામી, હણતો ઘાતને રે, નમું ૬
 અંત સમાના બેલી થાશે, વિપદાઓ મહારી વિખરાશે,
 સમરૂં ધાસોમ્ધાસો, કરી પ્રણિપાતને રે, નમું ૭
 દીવ્ય અજીત મહાપદ દેશે, અંત વિષે ઉગારી લેશે,
 સ્નેહી જય જય કહુંશે, વિભળી વાટને રે, નમું ૮

શ્રીપાર્શ્વજિનસ્તવન. (૨૩)

અલબેલીરે અંબે માત, એ રાગ.

જનરાજ ? મહા મહારાજ, ૧ પાર્શ્વ પ્રભુ પાર્શ્વમણિ. એ ટેક.
 પાર્શ્વનાથ મણિ પારસ સાચો, કરે લોહનું હેમ રે,
 જીવનો શિવ કરે સાચા મન, પામુ કુશળ ક્ષેમ. પાર્શ્વ-૧
 પૃથ્વી ઉપર પછડાતું નિત્યે, પાય તળે પીલાયરે,
 પારસ કેરા સંગે આયસ, સુવર્ણ થઈ શોભાય. પાર્શ્વ-૨
 લખ ચોરાશી કેરા ચાકે, અથડાતો આ જીવરે;
 હે પ્રભુ ? તહારા સુંદર સંગે, થાય સુખાવહ શિવ, પાર્શ્વ-૩
 જગના સઘળા નાતા તાતા, લોહ સમા દુઃખદાહરે,
 નાતો તમહારો નટનાગરજ ? સેવકને સુખદાહ. પાર્શ્વ-૪
 તમે મહારૂં મનડું હરૂં લીધું, વરજ્યા વિશ્વ બકોરરે,
 પૂર્ણચંદ્રને જેવો પ્રીછે, ચિત્ત ચોરેલ ચકોર. પાર્શ્વ-૫
 બળી જળીને શરણે આંચો, ઘો શાંતિનાં દાનરે;
 મનહર મીઠા મનમોહનજ ? પ્રાણ તણા પણ પ્રાણ. પાર્શ્વ-૬
 ભવની ભ્રમણા ભાગે મહારી, સુરતા ઘો તવ સંગરે;
 કામીને જેમ કામિની વહાલી, આપો અધિક ઉમંગ, પાર્શ્વ-૭

(૧૨૭)

જળ દુધની પ્રીતિ છે જામી, લોહીને જેમ દામરે;
એમ નિરંતર આપમાં સુરતા, લાવોને અવિરામ. પાર્શ્વ-૮
તણ તૃષ્ણાઓ નાત જાતની, ત્યાગ્યો સહુ સંસારરે.
અજીત આરાધે પાર્શ્વ પ્રભુને, પ્રગટી સુંદર પ્યાર, પાર્શ્વ-૯

શ્રીમહાવીરજિનસ્તવન. (૨૪)

આધવજ સદેશો કહેજો શ્યામને-એ રાગ.

- મહા-વીરને ભજતો નથી કેમ ? માનવી ?
ભવ્ય પુરૂષ ? એ પ્રભુમાં જીવને જોડજો,
કાપી અંતર ઘટની કેટિક કલ્પના,
છકાશ મા તું છળખળ તહારાં છોડજો. મહા-૧
- કુતરા કેરા ભવમાં કશ્ચ ઘણાં પડ્યાં,
એક વખત પણ પામી શક્યો ન અનાજ જો,
રોજતાણા ભવમાંહી રજીયો રાનમાં,
લેશ અલ્યા ? પણ નાવે તુજને લાજજો. મહા-૨
- શિરપર તહારે કાળ ઝપાટો દષ્ટ રહ્યો,
અચેત ચેતન હજીએ ચિત્તમાં ચેતજો;
એકલકું જાણું છે સત્ય મસાણુમાં,
હાંશ કરી કર પ્રભુ સંગાથે હેતજો. મહા-૩
- સ્નેહી તણા છે સ્નેહ સ્મશાન સુધી બધા,
પૈસા સુધી પ્રમદા કેરી પ્રીતજો,
ઉદર પોષણ સુધી સગપણ છે પુત્રવું,
વાત ગમી છે અંતરમાં વિપરીતજો. મહા-૪
- વીર જગતના માનવને જીતી શકે,
બખતર પહેરે પણ રણમાં મરો જાયજો;
મહાવીર મનરાજ સાથે ઝૂમીને,
મોહરાય સંહારો નિજરૂપ થાયજો, મહા-૫

(૧૨૮)

અખંડ આનંદ ઉપભવી શિવ પદ આપતા,
જન્મ મરણના રોગ સમૂળા જાયજો,
કલેશ કંકાસ કુટીલા જગના નવ રહે,
યોગ વિયોગનાં અવગુણુ વૃક્ષ વિલાયજો. મહા-૬
મન ? ભજ ? ત્રિશલા નંદન વીર ભગવાનને,
સ્નેહ સરિતા વૌરસિંધુ પ્રતિ પાળજો,
એક કરીલે જીનવર સાથે આતમા,
અજીત અખંડ પ્રભુ ભકતતણા પ્રતિપાળજો. મહા-૭

માનવશ્રદ્ધિ. (૨૫)

ઇંદ્રાસનથી ગરબો આવ્યો, ઇંદ્રાણીએ મોકલીઓ જરે. એ રાગ.

અવણુ મહ્યાં છે સંતપુરૂષનાં, સત્ય વચન સાંભળવા જરે;
જ્ઞાન મહ્યું છે માનવ ભવમાં, દોષ ભીતરના દળવા જરે. ૧
નેત્ર મહ્યાં છે દેવ નિરખવા, સ્નેહ સહિત નિરખીએ જરે;
ભાવ મહ્યો છે પ્રભુને ભજવા, હૈડા મધ્ય હરખીએ જરે. ૨
હસ્ત મહ્યા પ્રભુ સેવા કરવા, સંતનું સેવન કરીએ જરે;
નાવ મહ્યું ભવસાગર તરવા, નવ કુળીએ ભવ દરીએ જરે. ૩
મુખ પામ્યો પ્રભુ સમરણ કરવા, પ્રભુનું સમરણ કરીએ જરે;
ઠહાલ મહ્યું ઠહાલમને વરવા, ભજન પથે પગ ભરીએ જરે. ૪
પગ પામ્યો પ્રભુ યાત્રા કરવા, નાટકમાં નવ જઈએ જરે;
જ્ઞાન મહ્યું અજ્ઞાન મટાડી, નીતિ રીતિમાં રહીએ જરે. ૫
હૃદય કરી દ્યો શુદ્ધ સુખાવહ, પરમ પદારથ મળશે જરે;
અજીત સૂરિ'કહે સદ્ગુરૂ સંગે, તાપ ત્રિવિધિના ટળશે જરે. ૬

(૧૨૬)

પ્રભુપ્રેમ. (૨૬)

પ્રપંચ સુકો મહારા પ્રાણીયા રે—એ રાગ.

- સુંદર સમય મળ્યો પ્રભુ પામવા રે,
એ તે એળે કેમ ? કઠાય જો;
પારસમણિ આગ્યો છે હૃદયમાં રે,
એને અળગો કેમ ? કરાય જો. સુંદર. ૧
- કરી લે સંતપુરૂષની સેવના રે,
મોંઘા મનુષ જન્મ-અવતાર જો;
નેત્રે કર દર્શન ગુરૂ દેવનાં રે,
ઉતરે ભવસાગરની પાર જો. સુંદર. ૨
- મળ્યાંઆ વૈદ ડૂડા ધન્વંતરી રે,
હર કર જન્મ મરણના રોગ જો;
ભોગે રોગ થયા બહુ ભાતના રે,
પરહર યોગ અને અવયોગ જો. સુંદર. ૩
- ઠહાલી વિષય તણી બહુ વાસના રે,
પણ તે જન્મ મૃત્યુનું મૂળ જો;
પ્રભુની સાથે કર દૃઢ પ્રીતડી રે,
તહાડું સંકળ થાય સત્કળ જો. સુંદર. ૪
- જગનાં સુખતો ઝાકળ ગિન્દુઓ રે,
મોંઘાં માતી સમ સોહાય જો;
સૂર્ય કિરણનો ઉદય થયા પછી રે,
એક ક્ષણ મધ્યે ઉડી જાય જો. સુંદર. ૫
- મધુરી મન મોહનની વાટડી રે,
મધુરા પ્રાણજીવનના પંથ જો;
સાધુ અજીત સૂરિ એમ ઉચરે રે,
ભાષ ? તું ઠહાલા કર ભગવંત જો. સુંદર. ૬

૧૩૦)

વ્રમાસાધન. (૨૭)

ધંદ્રાસનથી ગરબો આન્યો, ધંદ્રાણીએ મોકલીએ છે—એ રાગ.

- કરીએ તો સજ્જનની સંગત, નહીતર અળગા રહીએ છે; ૧
 ડરીએ તો દુઃખદાઇ દુરીજન,—ની સંગતથી ડરીએ છે. ૧
 વરીએ તો વહાલમ વર સાથે, નહીતો કુંવારા રહેવું છે; ૨
 દેશી જનની સાથે યેસી, દીલને ભેળી દેવું છે. ૨
 બચું તો જગજીવનજીને, નવ ધીજીને બચું છે; ૩
 નાચું તો નવલા વર સંગે, સમજે સાથે સાચું છે. ૩
 પ્રભુ જન સાથે પ્રીત કરીને, ભવની હરકત હરીએ છે; ૪
 શાંતિ તણા સિંહાસન ઉપર, યેસીને ઠીક ડરીએ છે. ૪
 સ્નેહ કરું તો સજ્જન આગળ, નહી તો એકલું સાડું છે; ૫
 સત્ય ભજન છે શ્રીજીવનવરનું, નથર વિથ નહાડું છે. ૫
 મનમોહન શું મેળ કરીને, વિમળા દીન વહાવું છે; ૬
 જ્ઞાન ગંગમાં અજીત સાગરને, નેહ સહિતે વહાવું છે. ૬

સફલજન્મ. (૨૮)

રાગ—ઉપરનો.

- આ સંસારે જન્મ ધરીને, સત્ય વચન ઉચ્ચરીએ છે; ૧
 જૂઠા જનની સોખત કરતાં, દીલ ભીતરમાં ડરીએ છે. ૧
 માત પિતાની સેવા કરવી, દેવ પ્રમાણે ગણવાં છે, ૨
 મશકરી માંનવ કેરી ન કરીએ, ધ્યાન પ્રભુનાં ધરવાં છે. ૨
 કહેણી તેવી રહેણી જોઇએ, એ મોંઘા મારગ છે છે, ૩
 ક્ષમા રાખવી સ્નેહ સહિતે, પ્રેમ પ્રદેશી પથ છે છે. ૩
 સૌથી હુળીએ સૌથી મળીએ, કલેશ કંકાસ ન કરીએ છે. ૪
 અન્ય પ્રાણને નવ દુભવીએ, આત્મ સમાન સમજીએ છે. ૪

(૧૩૧)

પ્રેમભક્તિ શ્રીપરમેશ્વરની, અંતરથી આદરીએ છરે;
 કર્મ માર્ગમાં દટતા સાથે, ભાવ થકી પગ ભરીએ છરે. ૫
 નિઘ કર્મ કદી નવ આચરવાં, સત્કર્મ કરી પ્રીતિ છરે;
 અજીત સાગરની શિક્ષા મુખદા, ઝઘડા જઘએ છતી છરે. ૬

સત્યસંબંધ. (૨૯)

રાગ પરજયો.

સાચું સચું અહીં કોણુ છે રે ? બહુલા ? કરને વિચાર; ૨
 આચિંતો કાળ કોપ વ્યાપશે, ત્યારે તજવો સંસાર. ૨—સાચું. ૧
 અબળા ભારી ત્યારે ઉચરે રે, કરો પ્રભુ સંગ પ્રીત; ૨
 અંતે તો બહુલા પરમાતમા, બીજું બધું વિપરીત. ૨—સાચું. ૨
 કાયા બળે છે નદી કાંઠે રે, પાસે બેઠાં બે ધાર; ૨
 એક દીન જાણું છે જાણુજે, ધ્યાન પ્રભુજીવું ધાર. ૨—સાચું. ૩
 પુત્રો રૂવે છે પૈસા કારણે રે, કોણુ ? આપશે અનાજ; ૨
 સુદરી રૂવે છે નિજ સ્વારથે, એવો સઘળો સમાજ. ૨—સાચું. ૪
 બાળી કરીને ઘેર આવીયારે, થયા દિન દશ ધાર; ૨
 ખારમું થયું ને આઠ્યો સાથરો, માલ મલિદા ખાનાર. ૨—સાચું. ૫
 પૂર્વના પુન્યવડે પામીએ રે, ઉત્તમ માનવ અવતાર; ૨
 સ્વરિ અજીત ભુને શીખ દે, મૂરખ ? મનમાં વિચાર. ૨—સાચું. ૬

અસત્યજંજાલ. (૩૦)

રાગ ઉપરતો.

સાચી પ્રભુની એક પ્રીતડી રે, બાકી જૂડી જ'જાળ; ૨
 જીહાને જન ? શુ ? જાચી રહ્યો, જૂઠાં વનિતાનાં બહુલા. ૨—સાચી. ૧
 સ્વપ્ન આઠ્યું છે એક રંકને રે, મહોટું મહ્યું છે રાજ; ૨
 એટલામાં આંખ ઉઘડી ગઈ, મઘ્યાં મુખડાનાં સાજ. ૨—સાચી. ૨

(૧૩૨)

સ્વપ્નું આવ્યું વાંઠા એકનેરે, મળી રૂપવંતી નાર; ૨
 ખાય છે પીથે છે કરે ગાઠડી, શુદ્ધ પહેરી રાણુગાર. ૨—સાચી. ૩
 એવામાં વીંછી ડાખીએરે, જીવે જાગીને મદ્દ; ૨
 સુખકું ગયું ને આવ્યું દુઃખકું, દીલ દુલાવે દદ્દ. ૨—સાચી. ૪
 પૈસા ટકા અહીં પડ્યા રહેરે, રહેશે મોઢરને માલ; ૨
 સુત ધન સાથમાં આવે નહી, મારે ચેતીને ચાલ. ૨—સાચી. ૫
 અંતના સમાનો એલી નાથ છે રે, જીવ ? અંતરમાં જાણ ? ૨
 અજીત સાગર સૂરિ શીખદે, ભલાં કરને ભગવાન. ૨—સાચી. ૬

પ્રશાંતમનોમાવ. (૩૧)

મળીઆસંત સનેહી નંદલાલ—એ રાગ.

હવે વસવું ગમે છે એકાંત, ભજન કરવા નાથનું;
 હવે વૃત્તિ ગમે છે પ્રશાંત, પાનુથે પ્યારા નાથનું. એ ટેક.
 એક સુંદર સુખમય આતમા, એ તો રત્નચિંતામણિ નંગ;
 સુભગ હૈકું સાથનું. હવે. ૧
 ંહાચું ંહાણું વિમળસુખધામનું. આવ્યો પ્રેમ પવનનો પ્રસંગ,
 ગણું રે દુઃખ રાતનું. હવે. ૨
 વરસ્યા મેવલીઆ વૈરાગ્ય ભાવના, ખુબ લીંબણાં મનરૂપ ક્ષેત્ર,
 પાણી ભાત ભાતનું. હવે. ૩
 સુખરૂપ સરોવર પૂરીઆં, નિર્મળ હરખ્યાં નિર્ખી મહારાં નેત્ર;
 દર્શન દીનાનાથનું. હવે. ૪
 નથી ગમતી જગત કેરી વાતડી, નથી ગમતા કુસંગીના સંગ;
 હેતડણું છે હાથનું. હવે. ૫
 સૂરિ અજીતસાગર એમ ઉચર્યા, ઉપજે અંતરમાં આતમ ઉમંગ;
 મર્યું રે મૂળ વાદનું. હવે. ૬

(૧૩૩)

જ્ઞાનપ્રભાત. (૩૨)

રાગ ઉપરનો.

થયું જ્ઞાન સ્વરૂપ પ્રભાત, ઉત્તમ વેળા આજની;
 મટી લોકની મોહ મર્યાદ, મજરે મહારાજની. એ ટેક.
 અધકાર ગયો છે અજ્ઞાનનો, પીંડે પ્રગટ્યાં છે જ્ઞાન પ્રકાશ;
 દ્યારે ગુરુરાજની. થયું. ૧
 ગમ્મ ભૂલ ભૂલામણી રાતની, ગયો ઉલૂકનો આત્મ ઉદ્ધાસ;
 વેળા છે સુખસાજની. થયું. ૨
 વહાલપણના વાયુરે વહાયા આંગણે, શીતળ મંદ સુગંધ અપાર;
 શાંતિ છે કાયાકાજની. થયું. ૩
 પ્રેમરૂપ પંખી બોલ્યાં પ્રેમમાં, ખીલ્યાં કમળ સુઆત્મ વિચાર;
 સમતા છે શિરતાજની. થયું. ૪
 કરે ભજન ભગત ભગવાનનું, ધ્યાની લોક ધરે પ્રભુ ધ્યાન;
 રસિ-પ્રીતિ રાજની. થયું. ૫
 સૂરિ અશ્વત્થાસાગર એમ ઉચરે, કહું વાત કરીને વખાણું;
 ગરીબનવાજની. થયું. ૬

સંતકલ્પદ્રુમ. (૩૩)

ભૂધરજી ? હું તમને ભૂલ્યો રે-એ રાગ.

ખીલ સહુ નર્થર નાતારે; સંત સનેહી ?
 નિજ શરણ તણા સુખ શાતારે; સંત સનેહી ? ટેક.
 અજ્ઞાની ? તુજને સંત, વિના સુધો મારગ;
 ઈ જો તે કોણ ખતાવે રે ? સંત૦ ૧
 સ્વારાધ્યામાં સગાં ફેલી, ખાવાને આવી વળગ્યાં;
 નાં થાતાં ઘડી એક અળગારે; સંત૦ ૨
 મારગ છે આગળ ભાઈ ? ભયંકર ભારી;
 એ શાને વાત વિસારીરે; સંત૦ ૩

(૨૩૪)

રહજો છે શાને ? સમજી કરો ભવ રહુમાં;	
માની લે સાચું મનમાં રે;	સંત૦ ૪
દ્યા છે દિલમાં સાધુ પુરૂપતું લે શરણું;	
તહારું મટે જનમને મરણું રે;	સંત૦ ૫
સ્વપનાતું નાટક મિથ્યા જનેતા એ જાણો;	
તહુને કરશે માયા કાઠો રે;	સંત ૬
પરખ છે સાધુરૂપી પવિત્રતાનાં પાણી;	
જેની જીવિત અજીતે જાણીરે;	સંત૦ ૭

અપરાધક્ષમાપના. (૩૪)

રાગ ઉપરનો.

મહુને સારી ચાલ ચલાવો રે; પ્રીતમ ? પ્યારા ?	
સમજનના સ્વામી ? આવો રે; પ્રીતમ ? પ્યારા ? ટેક.	
તમારા વિના મહારી સંભાળ કોણ લેશે ?	
વળી કોણ દુઃખમાં રહેશે રે ?	પ્રીતમ ? ૧
પ્રીતેથી પર ધનને હું પથર જાણું;	
પરનારી માતા માતું રે;	પ્રીતમ ? ૨
આળક પર પ્રીતિ માતા પિતા સદા રાખે;	
દુર્ગુણને દૂર કરી નાખે રે;	પ્રીતમ ? ૩
એ રીતે મહારી સંભાળ જીતવરજી ? રાખો;	
નવ ભટકાવો ભવ આખો રે;	પ્રીતમ ? ૪
દુર્ગુણા માતા આળક કેરા ના દેખે;	
પ્રતિપળ પ્રિયતાથી પેખેરે;	પ્રીતમ ? ૫
વિદ્યાસે તહારા બહાલમજી ? વળગી રહ્યો છું;	
તવ શરણે સ્થિર થયો છું રે;	પ્રીતમ ? ૬
સમજી છો સાચા સ્વામી ? વધારે શું કહેવું ?	
હવે અભયદાન મહુને દેવું રે;	પ્રીતમ ? ૭
અજીત સાગર વિનવે બહાલાજી ? પૂરી પ્રીતે;	
મહુને રાખો રૂડી રીતે રે;	પ્રીતમ ? ૮

(૧૩૫)

હિતોપદેશ. (૩૫)

રાગ ઉપરનો.

મતિ પાપ વિષે પકડાણી રે, પૂરણુ પામી ?
 પાતો નથી કેઇનિ પાણીરે, પૂરણુ પામી ? ટક
 સંસારમાંહી ફરે છે, છેલ થઈ ઊગાળો;
 ગંદી બોલે છે ગાળો રે. પૂરણુ ૧
 પ્રમદાની પ્યારી લાગે છે, પ્રાણુ જેવી વાતો;
 ગુણુ ગુરૂ કેરા નથી ગાતો રે; પૂરણુ ૨
 મહત્તા મહોટા જનની, તહેં કોરાણુ મેલી;
 છે શીખામણુ મુજ છેઢી રે; પૂરણુ ૩
 પશુ રક્ષણુ માંહી દમડી, પ્રેમથી નથી દતો;
 નથી ગુરૂની શિક્ષા લેતો રે; પૂરણુ ૪
 પાપેથી પેટ ભરવામાં; શરો ને પૂરે;
 નથી અધર્મ માંહી અધૂરો રે; પૂરણુ ૫
 કન્યાના વિકૃત્ય કાળે, ફરે છે ધસતો મસતો;
 હૃલ હરામ કામે હસતો રે; પૂરણુ ૬
 સુખદાઇ શીખામણુ સમજે, હૃલ તો બહુ સાડ;
 આહે અણુત ભલું ભાઈ ? તહાડં રે પૂરણુ ૭

પશ્ચાત્તાપ. (૩૬)

રાગ ઉપરનો.

હું તો ભટક્યો ભવમાં ભારે રે; મોહન ? મહારા;
 મહારી લગ્ન હાથ તમારે રે. મોહન ? મહારા ટક
 ચોરાશી કેરી કેદે, પુરાણુ છું પ્યારા ?
 અતિ કષ્ટ તણા છે ક્યારા રે; મોહન ? ૧
 આવીને અહીંયાં, લાલચમાં લપટાણુ;
 વળી જીલમ વિષે ઝકડાણુરે; મોહન ? ૨

(૧૩૩)

કરવાનું કારણ એક, જરી નવ કીધું;
 દુઃખકું જનનીને દીધું રે; મોહન ? ૩
 ભગવતજી ? હું તો, શરણું તમારું ભૂલ્યો છું;
 દુઃખને દરીએ પૂલ્યો છું રે; મોહન ? ૪
 શાંતિની વેળા એક, પલક નવ સાધી;
 મહેં ખોટ ખલકમાં ખાધીરે; મોહન ? ૫
 અસાર માંહી સાચોજ, સાર જીવણ ? જાણ્યો;
 મમતાનો મહિમા માણ્યો રે; મોહન ? ૬
 સ્વપનાના સુખને, મનમાંહી સત્ય કરી માન્યું;
 સૂરિ અજીત જીવમાં જાણ્યું રે મોહન ? ૭

સ્વકર્તવ્ય. (૩૭)

ગરૂડ ચઢી આવળે ગિરધારી. એ રાગ.

હારા થકી પક્ષી પશુ ઘણાં સારાં,
 નીચ તેનાથી કર્મ છે હારાં; હારા. એ ટેક;
 જોને ગર્હભ ભાર વહે છે, વૃક્ષ શૈલ્યને તાપ સહે છે;
 નદી નિર્મળ નિત્ય વહે છે. હારા. ૧
 કૂકડા પ્રાતઃકાળે જગાડે, મોર નૃત્યથી અંગ નચાડે;
 ચંદ્ર ઉગીને મોહ પમાડે; હારા. ૨
 મીન પાણીને શુદ્ધ કરે છે; ગાય આંચળમાં દૂધ ધરે છે;
 શુદ્ધ સરવર પાણી ભરે છે, હારા. ૩
 ઉંટ અધારી તુજને આપે છે, વાયુ કીચ્ચડ પથના કાપે છે.
 હારા અંતરમાં શાંતિ સ્થાપે છે. હારા. ૪
 પુષ્પ આપે રૂડાં પુષ્પ વેલી, વરસાદ વરસાવે છે હેલી:
 પાણી કેરી ખપત પણ પહેલી. હારા. ૫
 મારે કર તું ઇશ્વરની ભક્તિ, સાચી સંગતે ધરજે આસક્તિ;
 તહને પ્રાપ્ત છે સુંદર શક્તિ. હારા. ૬
 તેથી પરમારથ પથ સહાજે, ઉપકાર કરી રાજી થાજે;
 રહેજે અજીત સંતોના સમાજે. હારા. ૭

(૧૩૭)

અભેદસાધન. (૩૮)

રાગ-ઉપરનો.

ફેગટ તમે ના કરો ભાઈ ! ફંદે,
 એમ સમજાવ્યું શાસ્ત્રોમાં સંતે; ફેગટ. એ ટેક.
 પરદેશી કાપડ પહેર્યાં પ્રીતે, પરદેશી રમકડાં એ રીતે;
 નવી ફેશનમાં ફેસીયા નિત્યે. ફેગટ. ૧
 આપણી તો કાયા નિજ દેશી, આપણી તો જાયા નિજદેશી,
 પછી ક્યાંથી ગમ્યો પરદેશી ? ફેગટ. ૨
 સાચુ વાપરજો શુદ્ધ સ્વદેશી, વસ્ત્ર વાપરજો પણ દેશી;
 પ્રીતિ ભસ્મ કરો પરદેશી. ફેગટ. ૩
 વસ્તુ વાપરજો સહુ દેશી, રાખો રૂહેણી કૂહેણી નિજદેશી;
 માલ ભારી નાખે પરદેશી. ફેગટ. ૪
 પરદેશીતું પાતું નહાઈ, ખાણી ? ક્યાં સુધી તુજને પોકાઈ ?
 વસ્તુ પરદેશીથી લુને વાઈ, ફેગટ. ૫
 કળા ચાલી ગઈ પરદેશે, હુનર, ચાલ્યો ગયો પરદેશે;
 માટે લાવો હું નર કળા દેશે. ફેગટ. ૬
 હુજી સમજે તો ખહુ સાઈ છે, પણ અંતરમાં અંધાઈ છે,
 ખાણી દેશી અજીતને પ્યાઈ છે. ફેગટ. ૭

સત્યશીલવતી. (૩૯)

ગૃહ ચઢી આવજો ગિરધારી-એ રાગ.

શિક્ષા રૂઠી માનજે પુત્રી ? પ્યારી,
 કુળદીપક ? દૌકરી તું સારી. શિક્ષા. ટેક.
 આજ્ઞા પાળવી માત પિતાની, રીતિ રાખીએ પાવનતાની;
 ખહેની ? જીંદગી પામ્યાં મળની. શિક્ષા. ૧
 શુભ આચાર ધર્મ સદાનો, શોખ રાખીએ સાધુ કથાનો;
 અળગા ભરોસા આવરદાનો. શિક્ષા. ૨

(૧૩૮)

પ્રભુજનું સદા નામ લેવું; સારી રહેણી થકી રાજી રેવું;
 ગુહ્ય ઘરનું ના કોઈને કેવું. શિક્ષા. ૩
 દુઃખ અન્ય પ્રાણીને ના દઈએ, ગુણ ગાન પ્રભુજના ગઈએ;
 સહુ સાથે હુળીમળી રહીએ. શિક્ષા. ૪
 રૂઠી રાખો વાણી પ્રેમવાળી, સખીને ના કહીએ ઘોળી કાળી;
 પરિહરજે પ્રપંચની પાળી. શિક્ષા. ૫
 એક ઉત્તમ પતિવ્રત સાચું; ખીલું સુખતો જાણી લેવું કાચું;
 દાન આપીને ના લેવું પાચું. શિક્ષા. ૬
 શીળગુણ એજ સાચું ઘરેણું; આવ્યું ઉત્તમ નરભવ યાચું;
 સૂરિ અજીતને ઉર સમજાણું; શિક્ષા. ૭

પ્રાંતવિચાર. (૪૦)

રાગ-ઉપરનો.

વહાલો મહારા અંતનો છે વિસામો,
 સાચા અવસરે આવશે સામો. વહાલો. એ ટેક.
 જગ સંખંધી અત્ર રહે છે, વારિ સરિતાનું એમ વહે છે;
 દહુ ચિતામાં અંતે દહે છે. વહાલો. ૧
 માલ મંદિર, મેળવ્યાં ભાઈ ? પાપ પ્રરિત પૂણી કમાઈ;
 એક સમયમાં ખોટી સગાઈ. વહાલો. ૨
 પુણ્ય કીધેલું આવશે સાથે, પુણ્યવંત થા ? પુણ્યની વાટે;
 મહોટો ભય છે મરણ તણા માથે. વહાલો. ૩
 જેને માટે તું ભેગું કરે છે, ઘર ધંધાને કાંવ ધરે છે;
 અંતે એકલડો સંચરે છે. વહાલો. ૪
 કમ્ભ ભોગવશે ભાઈ ? જાતે, શુભ અશુભતો આવે છે સાથે;
 નથી છાતું રહેતું કીધું રાતે. વહાલો. ૫
 હુવે નિર્ભય થાવાનું કરીએ, સાઈ આત્મ સ્વરૂપ સમરીએ;
 મુખે નામ પ્રભુનું ઉચરિએ. વહાલો. ૬
 કાયા કેરો ઘડૂલો તો કાચો, ભાવ ભગવતનો ભાઈ ? સાચો;
 સૂરિ અજીત કહે ન પડ પાછો. વહાલો. ૭

(૧૩૯)

કારમીમાયા. (૪૧)

ગરૂડ ચઢી આવજો ગિરધારી--એ રાગ.

સફળ કરી લે ને એ જીવ ? જન્દગાની,
 કરી અવસર નહી આવે જાણી; સફળ. ૨૬
 કયા દેશ થકી ભાઈ ! આવ્યો ? કેનો માથે પડયો પડછાયો ?
 સાથે સાંન શું શું છે લાવ્યો ? સફળ. ૨
 કયા દેશ વિષે હવે જશો ? કયા દેશ તણા વાસી થાશો ?
 કરો વિચાર નહિતો પસ્તાશો. સફળ. ૨
 ત્હાણું પુણ્ય ઉદ્ય હવું જ્યારે, અથડાતાં અનંત અવતારે;
 રૂડો માનવ તન પામ્યો ત્યારે. સફળ. ૩
 દેવ દાનવ ઇચ્છે આ કાયા, સાચા ભવની શીતળ ઘણી છાયા;
 કેમ લાગી મિથ્યા-સાચી-માયા ? સફળ. ૪
 કર્યો કામ કોધે ત્હને કાહ્યો, વાયુ છેક કૃપણતાનો વાયો;
 ગર્વ તદ્વારથી તે ઘવાયો. સફળ. ૫
 નથી હિંમત નિજ દેશે જવા, વળી અંધારું લાગ્યું છે થાવા;
 કોઈ પાણી નહી આવે પાવા. - સફળ. ૬
 ત્હારા પ્રપંચ સહુ પરિહરજે, સ્થિર ઠેકાણામાં બંધુ ? ઠરજે;
 સૂરિ અજીત ભવોદધિ તરજે ! સફળ. ૭

સત્સંગવૃષ્ટિ. (૪૨)

રાગ ઉપરનો.

હિંમત રાખી જ્ઞાન હિમાચળ જઈએ,
 પ્રેમ સ્નાનથી પાવન થઈએ; હિંમત.- ટેક.
 સત્ય સંગતી વૃષ્ટિ સદા છે, ખીજ બાજી બધી દુઃખદા છે;
 મન ભૂમિ ભીંજે સુખદા છે. હિંમત. ૧
 પ્રભુ નામનાં તરવર પ્યારાં, લાખ ગુણ કેરાં ફળ લાવનારાં;
 શાંતિ છાયાને આપણ હારાં. હિંમત. ૨

(૧૪૦)

- દાન રૂપી મુદ્દેવ વસે છે, પુરી પરીક્ષા લેવા કરસે છે;
 પ્રભુ દાસને દેખી હસે છે. હિંમત. ૩
- સાચા સાધુ વસે ત્યાંહી લાખો, જૂઠું લુચ્ચાઈ કાપીજ નાખો;
 કરો ભજને સફળ ભવ આખો. હિંમત. ૪
- અહિંસાના આશ્રમ અવલોકી, હરખે જેવી દિવસ વિષે કોકી;
 નથી દૃષ્ટિ રહેતી એમ રોકી. હિંમત. ૫
- સત્યરૂપી સરોવર સારાં, દીવ્ય ભાવને દખાડનારાં;
 ખંત કમળ ખીલાવણુ હારાં. હિંમત. ૬
- પ્રેમે તે પર્વત પર જાશે, કાગ મટીને હુંસજ ધારે;
 રૂડો ફેરો સફળ થઈ જાશે. હિંમત. ૭
- સૂરિ અજીતનો પ્રિય ગિરિરાજ, જપ કરતા મહા મુનિ ઝાઝા;
 મુનિરાજની રાખે છે માઝા. હિંમત. ૮

સદ્ગુરુધ્યાન. (૪૩)

ગરૂડ ચઢી આવજો ગિરધારી—એ રાગ.

- સદા ગુરુદેવ ? છેા સુખકારી,
 મહારા આત્માને લીધા ઉદ્ધારી; સદા,—ટેક.
- અંતરમાં ઉત્તમ જ્યોતિજગી, મહારા મન કેરી ભ્રમણાઓ ભાગી;
 આપ કરુણાથી તૃષ્ણાઓ ત્યાગી. સદા. ૧
- મહેંતો અમુલ્ય લહાણાં લીધાં, પાણી જ્ઞાન અમૃતરૂપ પીધાં;
 દાન જીવનાં પરમાત્માને દીધાં. સદા. ૨
- સુખસાગર શ્રી ગુરુરાજ, મોંઘી રાખી જગતમાંહી માજ;
 ગુણસિંધુ ગરીબ નીજ્ઞાજ. સદા. ૩
- મહિમા બહુ જાણ્યો માનવનો, શાંતિ પામ્યો દાઝેલો હું દવનો;
 થયો ફેરો સફળ નરલવનો. સદા. ૪
- પીડમાંહી પ્રભુજીને પ્રીત્થયા, એક અલખ નિરંજન ધમ્મથયા;
 વહાલ કરીને વહાલો મહારો રીઝયા. સદા. ૫
- મહારા પડદા પાછળ હોતો ભમતો, કલેશ કંકાસની જવાળા શમતો;
 સૂરિ અજીતે દીઠો ઘેર રમતો. સદા. ૬

(૧૪૨)

જ્ઞાનકુંડી. (૪૪)

રાગ ઉપરનો.

પ્રભુ ? તહારા નામની બદીહારી,
 એક મુરતા લાગી છે તમારી; પ્રભુ ? ટેક.
 તહારં નામ સદા રહેજે મુખમાં, જે જે દેહ પડે નહીં દુઃખમાં;
 મહારા પ્રાણુ છુટી જાજે મુખમાં. પ્રભુ ? ૧
 કેવી કલ્પતરૂં કેરી છાયા ? જેવી માનવભવ કેરી કાયા;
 એવી મોહન ? આપની માયા. પ્રભુ ? ૨
 મહારામનકેરામળથયા અળગા, મહારાભાવ ભગવતસાથે વળગ્યા;
 કાંઠા દીલના જ્ઞાનાગ્નિથી સળગ્યા. પ્રભુ ? ૩
 તહારા નામે અનંતને તાર્યા, મોહ માન મમત વૈરી માર્યા;
 ભવકરીએથી સહજે ઉતાર્યા. પ્રભુ ? ૪
 તહારં નામ સદા રહેજે બહાણું, બીજું જ્ઞાન બધું જાણું ઠાણું;
 શાસ્ત્રે દર્શાવેલી ચાલે ચાણું. પ્રભુ ? ૫
 અજ્ઞાનનું મહોટું અંધારું, તેમાં મુંઝાયું તન મન મહારું;
 એમાં આદિત્ય નામ તમારું. પ્રભુ ? ૬
 સૂરિ અજીતનો દેવ દયાળુ, સ્નેહવાળો સદૈવ કૃપાળુ;
 હવે ઉઘડાયું અજ્ઞાનનું તાળુ. પ્રભુ ? ૭

હિત્તશિક્ષા. (૪૫)

રાગ—લાવણી.

રોજ રોજ સમજાવું તે પણ, પશુ સરખો પ્રાણી; એ-ટેક
 પ્રમદા માટે પાપ કરીને, વધો અસત વાણી;
 સંત સાધુને એક પવાલી, પાયું નહીં પાણી.
 પાપમતિ ? પશુ સરખો પ્રાણી. ૧
 લલનાએને લાડ લડાવા, લલિત કરે લહાણી;
 ફર ફરણીનો ફર આદમી, વાણી વદે શાણી. પાપમતિ ? ૨

(૧૪૨)

સગાં સંબંધી માટે સુખમાં, મતિ અતિ લોભાણી;
 ધર્મ કાર્ય કરવાના ધંધે, રિથરમતિ થોભાણી. પાપમતિ ? ૩
 આ કરવું કે ના કરવું એ, જરી ન શક્યો જાણી;
 વહાલ વડે વ્યાપાર કર્યો પણ, રોડી રહ્યો દાણી. પાપમતિ ? ૪
 જખર ઘાંટી છે આગળ જોજો ! કોણ રાજ રાણી;
 જન કરીલે લાઈ ! પ્રભુતું, ગતિ કેમ ? ઘેરાણી. પાપમતિ ? ૫
 રનેહું કરે ! સદ્ગુણને વંદન, મધુરિ શિષ્ય માની;
 અજીતસાગરની સુખકરશિક્ષા, શુભગણીથા ! જ્ઞાની. પાપમતિ ? ૬

અલભ્યલાભ. (૪૬)

રાગ—સાવણી.

કરે ? સમરણ ભગવતનું સાચું, દિલ સાખુત તો ડરવું શું ? એ-ટેક
 સંત પુરૂષના શરણે જતાં, પાછું પગલું ભરવું શું ?
 પ્રભુ સમરણ વિણ સમજી જનને, ઇતર વાક્ય ઉચરવું શું ? ૧
 સૂર્ય ઉદય પામ્યો છે સુખકર, દીપક જ્યોતિને કરવું શું ?
 અજપણું દીલથી હેરાણું, પછી હૈડથી હરવું શું ? ૨
 નાવ મલી રતનાકર મધ્યે, બાહુવડે તો તરવું શું ?
 મુવું મોહનું લશ્કર સંઘળું, પછી આપણે મરવું શું ? ૩
 દેવ દૈત્યના ભર સંભામે, રનેહું સહિતે સંચરવું શું ?
 વહાલભર્યા વહાલમને વરીને, ખીજા જનને વરવું શું ? ૪
 ચિંતામણિ નર દેહ મધ્યે છે, અન્ય રતનધન રળવું શું ?
 અજીતસૂરિની અતિમ શિક્ષા, મોહ ઇયો પછી દળવું શું ? ૫

અનિવાર્યમૃત્યુ. (૪૭)

રાગ—સાવણી.

પ્રભુ નામ સમર સુખધામ, જગતમાં જે દિન જીવન છે; એ-ટેક.
 પાપ કર્મ કરી માયા જોડી, ધામ ધરા ધન છે;
 દુઃખદ દિવસ એક એવો આવે, તજવું આ તન છે. જગતમાંની

(૧૪૩)

અનંત જન્મ અવતાર ધરીને, ફરવું વન વન છે;
 ભગવત ભૂલી ભાઈ! ભટક નહિ, ખોટી એક ક્ષણ છે. જગતમાં-૨
 દિલ્લ પંથમાં ચાલ્યો પ્રાણી, કુલ્યું ડાપણ છે;
 એક દિન લાલ ગુલાખી અંગે, ખચીત ખાંપણ છે. જગતમાં-૩
 રાવણ સરખા રાજા ચાલ્યા, રજાયા મહાજન છે;
 ચાર ઘડીની ચાંદરણી તે, ભયનું ભાજન છે. જગતમાં-૪
 મહિપતિ જનને ન ગણે મૃત્યુ, ચંચળ યૌવન છે;
 અજીતસૂરિકહેસમજ! સમજ! નર, સંતની સમજણ છે. જગતમાં-૫

નિર્માગીમન. (૪૮)

રાગ—લાવણી.

સમજ ! સમજ ! મન મંદ અભાગી ! કોઈ નથી તહાડ. એ-ટેક
 ગુહિણી માગે ઘાટ ઘરેણાં, માગે પટ ખ્યાડ;
 વજ સમોવડ થઈ વળગ્યું છે, માયાનું લાડ. અભાગી ! ૧
 સ્વારથની સંસારી સાહેબી, ચેત ! નથી ચાડ;
 મરણ સમાની ગહન ઘડીમાં, ખલક થશે ખાડ. અભાગી ! ૨
 ચંચળ ચાકર ચંચળ ચાદર, મિથ્યા હું-મહાડ;
 ચલિત ભાયનો તું છે પોતે, પ્રતિપળ પોકાડ. અભાગી ! ૩
 દામ દેખીને ચળમાં ચેતન ! વખત વખત વાડ;
 તું તજ! નહીતર તુજથી આ જગ, અળગું થાનાડ. અભાગી ! ૪
 સત્ય શીખી લે ! શાંતિ વરી લે ! નથી કોઈ મહાનાડ;
 અજીતસૂરિ વિષ્ણુસ્વારથનથી કોઈ, પાણી પાનાડ. અભાગી ! ૫

શુદ્ધાત્મચિંતન. (૪૯)

સાસુ ધૂતારી મારી નણદી ઠગારી-એ રાગ.

પ્રિયતમ? આવી વસ્થો નિજ પીંડે, જનખોળે બ્રહ્માંડે, એ ટેક.

(૧૪૪)

નથી તે મુજથી ન્યારો મોહન, મનમંદિરનો વાસીરે;
 આહર શોધ કંઈ છું ત્યારે, સંત કરે છે હાંસીરે. પ્રિયતમ ? ૧
 પ્રેમ વધ્યો છે પ્રિયતમ સાથે, પ્રતિ દિન નૌતમ વધતોરે;
 કલેશ રહિત છે કામણગારો, વિશ્વે ફેરું છું વહતોરે. પ્રિયતમ ? ૨
 શેરડી કેરા સાંઠા મધ્યે, રહી છે સાકર વ્યાપીરે;
 એમ દહમાં મહદ્દ પુરૂષે, આત્મ મહત્તા માપીરે. પ્રિયતમ ? ૩
 મનથી મોઘો પ્રાણુથકી પ્રિય, નયન તણા પણુ તારો રે.
 કર્તાભર્તા સંહર્તા પણુ, એ ત્રણ ગુણુથી ન્યારો રે; પ્રિયતમ ? ૪
 શાંત સ્વરૂપ સોહાગી સૂરત, જેમ પયમધ્યે ઘૂત છે રે;
 મહોદધિમાં વ્યાપક નિર્મળ, ઉત્તમ એ અમૃત છે રે. પ્રિયતમ? ૫
 એમ વસ્ત્રો છે પીંડ વિષે પ્રભુ, આપ આપમાં વસિઓરે;
 સૂરિઅજીતનોસ્વામિમનોહર, દ્વદયમંદિરમાંહસિઓરે. પ્રિયતમ? ૬

દુર્લભમાનવમવ. (૫૦)

રાગ--ઉપરનો

વાર વાર નવ આવે અવસર, વાર વાર નહી આવે રે;
 ફેર ફેર મનુષાતન નાવે, કોણ ? પીયૂષ વર્ષાવે રે. વારવાર. ૧
 વિશ્વ તણા વડ ઉપર ઝોઠો, પ'ખીડાંનો મેળોરે;
 સાંજ સમય સઘળો ઉડી જશે, ભાઈ? રહે કેમ? ભેળોરે. વારવાર. ૨
 ઉત્તમ ટાણું ઉત્તમ ભવ છે, દેવલોકને દુર્લભ રે;
 પ્રભુ ભજવાનો સુંદર અવસર, કેમ? સમજે છે મુલભરે. વારવાર. ૩
 ધ્યાન આપીને ધર્મ કરીલે? પ્રભુતું ભજન કર? પ્રાણીરે;
 જે ૧૨પડીછેપૂખ વ્યાપારે, દાવો ત્યુકવશે દાણીરે; વારવાર. ૪
 દયા લાવીને થઈ જા? દયાળુ, સત્ય વચનને વદજેરે;
 પ્રેમ ભક્તિ કર ? પરમેશ્વરની, રસનાએ પ્રભુ રટજે રે વારવાર. ૫
 દૃઢ કર ? પ્રીતિ પ્રભુ સંગાથે, ગુણ પણુ પ્રભુના ગાજેરે;
 અજીતસાગરની શિક્ષા એવી, પ્રભુ ભજ પ્રભુ મયથાજેરે, વારવાર ૬

(૧૪૫)

આત્મજીવન. (૫૧)

સાસુ ધૂતારી મારી નણુદી ડગારી એ-રાગ

પ્રાણુજીવન? મહુને દર્શનદેખે; આશા એક તમહારી રે; ટેક.
 આપવિના મહારૂં તનડું તલસે. નયન છપી ગમી ન્યારીરે. પ્રાણુ-૧
 આપ વગર મહુને અન્ય ગમે નહી; વદન કમળ પર વારી રે.
 સુંદર સુભગ મનોહર મૂરતિ, મન મંદિરમાં વારીરે, પ્રાણુ-૨
 કેમ ? કરી ઉપમા આપું તમને, ઉપમા સર્વ અધૂરીરે.
 સર્વોપમ સુખસાગર સ્વામી, ઉપમા મૃદુલ મધુરીરે; પ્રાણુ-૩
 વ્યાકુળ અંગ બને તમ વિરહે, નયન વહેછે વારીરે;
 ચેટક લાગ્યું કોઈ કહે છે, દેછે વિરહ વિહારી રે; પ્રાણુ-૪
 શ્વેલી ફૂં તમે માટે શુભકર ? અન્યાશા સહુ ત્યાગીરે;
 ચિત્ત ચોખું ચિત્ત હરતી ચાલે, મેણું લીધું છે માગીરે. પ્રાણુ-૫
 ના અકળાવો ના તલસાવો, મધુર જીવન પ્રણુ ? આપોરે;
 અજીતસાગરના સ્વામિ? અનૂપમ, ઝેર વેરસહુકાપોરે. પ્રાણુ-૬

અજ્ઞાનતિમિર. (૫૨)

રાગ-ઉપરનો

પ્રાણુ નાથ ? નથી મુજથી અળગા, જરીપણુ નથી જુદાધરે;
 ક્યારે? મહુને મંજુર તમહારૂં, દ્વેતી કારણુ દુઃખંદાધરે. પ્રાણુનાથ! ૧
 કણુદ્વારથી આપજ સુણુતા, પણુ એથી છે અળગારે;
 વાણી દ્વારથી આપજ વદતા, આપ ન તો પણુ વદતારે. પ્રાણુનાથ? ૨
 પાસેના પાસેછો પ્રિયતમ? આળસથી નવ ન્યાળ્યારે.
 હુવે પ્રતીતિ પડી મન અંદર, પાછા શુભ દિન વાળ્યારે. પ્રાણુનાથ? ૩
 રોમે રોમ ચઢી આતમ ખુમારી, જગત હુવે જખમારેરે;
 હરો કોણુ? અપરાધી એવો, વિભુ ? તમને પિસારે રે; પ્રાણુનાથ? ૪
 પ્રતિ પ્રિંખ દખ્યું દર્પણુમાં, ના પ્રીઅથો મહેં મુજનેરે;
 હું નહી આપ અને દર્પણુ છું, તે માલમ છે તુજને રે. પ્રાણુનાથ? ૫

(૧૪૬)

સહુ અપરાધો માફ કરીને, અળગા નવ કરી યાશોરે;
અસખઅગોચરનાથનિરંજન? અજીતને પીંડે પ્રકાશયોરે. પ્રાણુનાથ? ૬

વિશુદ્ધ આત્મધ્યાન. (૫૩)

રાગ-પ્રભાતી.

- ધ્યાનધર ? ધ્યાનધર ? આત્મભગવાનતું ;
દુઃખદારિદ્ર સર્વે પળાશે ;
બહિર વૃત્તિ કરી, કેમ ? ચિંતા વરી ;
ધ્યાનધર ? દેવતું શાંતિ યાશે. ધ્યાન. ૧
- સ્નાન અમૃત તણું, શાંતિના સિંધુ શું ;
કેમ નહાતો નથી વસ્તુ પાસે ;
એક કર ? વૃત્તિને, પ્રાપ્ત કર સિદ્ધિને ;
મોહતું વૃક્ષ સહેજે વિલાશે. ધ્યાન. ૨
- કામિના કામ નહિ, માનિના માન નહિ ;
શત્રુના દ્વેષ નહી ધ્યાન પથે ;
કલેશ કંકાસ નહી, અન્યની આશ નહિ ;
સર્વ શાસ્ત્રો ભણી ભાખ્યું સંતે. ધ્યાન. ૩
- હું નહિ તું નહિ, વાદ વવાદ નહિ ;
ધ્યાન ધ્યાતા અને ધ્યેય તું છે ;
સર્વ ચિંતા સમે, મોહ અરિ નવ દમે ;
અજ્ઞતા આથમે બાકી શું ? છે. ધ્યાન. ૪
- માત નહિ તાત નહિ, જન્મ નહિ મૃત્યુ નહિ ;
શુદ્ધ આનંદનો સિંધુ સારો ;
અજીત સાગર કહે, ધ્યાન ધર ? આત્મતું ;
લીલિતને ભેદવા આવ્યો વારો. ધ્યાન. ૫

(૧૪૯)

જ્ઞાનજાગરિકા. (૧૪)

રાગ ઉપરનો.

- ઉંઘ મા ? ઉંઘ મા ?, ધર્મશાળા વિષે;
રાત બીહામણું જ્ઞાન ક્યાં ? છે;
સંગના સાથી તો, ચાલવા લાગીઆ;
કેક તો ચાલીઆ જ્ઞાન ક્યાં ? છે. ઉંઘ. ૧
- દુઃખદાયક અહીં, ચોરની વસ્તિ છે;
તરફી છે ભારીને લુટ થાતી;
તોય તુજ આંખડી, નવ અરે ? ઉઘડો;
કેવી છે ? વજની ત્હારો છાતી. ઉંઘ ૨
- રાત્રિ બીહામણો, ચાલી ગઇ જોઇ લે ?
મનુષની કાય છે પ્રાતઃ-સાર્ડ;
જર્ગો જો ? શાનમાં, જ્ઞાનીના જ્ઞાનમાં;
ના ગણીશ રાનને ભાઈ ? ખ્યાર્ડ. ઉંઘ. ૩
- મોતનાં કુંડુલિ, ગડગડ્યાં અભ્રમાં;
ભૂલ મા ? ચાલને આત્મ દેશે;
જેને ન્હાલાં ગણે, તેજ તુજ વેરવી;
સંત વિષુ શીખ તે કોણ ? કેશે. ઉંઘ. ૪
- સંતના સાથમાં. ચાલજે વાટમાં;
જ્ઞાનના ઘાટમાં પથો ! ન્હાજે;
અજીવ સાગર કહે, મુક્તિ તો તું લહે,
શિવ નિજ દેશ મધ્યે ગિરાજે. ઉંઘ. ૫

કાલનોવન. (૫)

રાગ-પ્રભાતી.

ધર્મ કર ! ધર્મ કર ! ધર્મ કર ! માનવી, !
અદ્ય આયુષ્ય છે એમ જાણી;

(૧૪૮)

- એવન વહ્ણી જાય છે; તોય મક્કલાય છે,
 ભક્તિ ભગવંતની લે ! પ્રમાણી. ધર્મ. ૧
- મેડી ને માળીઆં, મૂકીને ચાલીઆ;

 એમ ત્હારે નથી અંતર રહેવું;

 કેકનાં ચાલીયાં, બારમાં તેરમાં,

 તે રીતે ત્હારું પણ માની લેવું. ધર્મ. ૨
- જૂઠીં જાયા અને, જૂઠી માયા બધી,

 જૂઠી જ'જળ છે કાળ કાપે;

 પુણ્ય કરે ? પ્રાણીઆ ! વિદ્યના વાણીઆ !

 શીદને પૂરતો પેટ પાપે. ધર્મ. ૩
- પૂર્વના પુણ્યથી, દહ પામ્યો રૂડા;

 હાથ પગ નેત્રને યુદ્ધિ પામ્યો;

 ધર્મ પથ ભૂલિઆ, જગતમાં ભૂલીઆ,

 પ્રભુ તણા પંથમાં ના વિરામ્યો. ધર્મ. ૪
- સર્વ સાહિત્યને, પામીઆ તોય પણ,

 ભક્તિ ભગવાનની ક્યાં ? કરે છે;

 જૂઠ વદતો કરે, જૂઠ કામો કરે;

 દૈવના દંડથી ક્યાં ? ડરે છે, ધર્મ. ૫
- કાળનાં ગડગડે, દુંદુલી મરતકે;

 તોય ચેત્યો નહી દહધારી;

 અજીત સાગર તણી, શીખ અંતર ધરી,

 કર ! સફળ જીંદગી સઘ ત્હારી. ધર્મ. ૬

(૧૪૯)

મૂર્ચ્છાભ્રમણા. (૫૬)

રાગ—ઉપરનો.

- માનીલે ! માનીલે ! સંતનો શીખને,
 સર્વ સાદું થશે શોક બંધ;
 પીડ બ્રહ્માંડનાં, સુંખ નર્થર સદા,
 જ્ઞાન ભાનું થકી બ્યોતિ થારી. માની. ૧
- આત્મ પરમાત્મ છે, મુક્તિ તુજ હાથ છે,
 સંતનો સાથ છે સઘ રહુને;
 જ્ઞાન પરભાતમાં, જ્ઞાનિની વાતમાં,
 આત્મના દેશનો પર્થો થાને ! માની. ૨
- મોહ મંડાણુ છે, નરકની ખાણુ છે,
 છેક નાદાન છે બુદ્ધિ તહારી;
 અલ્પ ઘડી વિચિનાં, સૌખ્યના કારણે,
 દેવનો દેવ દીધો વિસારી. માની. ૩
- કસ્તુરી નાભિમાં, ગંધ શુભ આપમાં,
 હરણુ ખોળ્યા કરે રખમાંહિ;
 ખમર કંઈ ના પડી, ફરી મુવો આથડી;
 એમ તું ના ફેરે આંહી ત્યાંહિ. માની. ૪
- સુંખસાગર સદા, જ્ઞાન આંકરે તથા,
 આત્મ ભગવાન છે તુંજ પોતે;
 સર્વ શાસ્ત્રો વદે, સંત સર્વ કથે;
 અજીતસાગર રટે, બ્યોતિ બે તે. માની. ૫

(१५०)

अलभ्यलाभ- (५७)

नाथ ? कैसे गणको अंध छुडायो—ये राग.

आज भुने रत्न पदारथ लाधुं,
इहुं व्हाल व्हालम संगे वाधुं—आज. ये देह.

ना रह्यो परवा नद्वर जगनी,
भारंगमां भव्या भाधुं;
कार्य करे करे आशा तलने,^२
शरधुं भडे संतनुं साधुं. आज. १

आज सङ्ग तप पूरखु सुंदर,
आज सङ्ग पीधुं भाधुं;
आशीर्वाद इत्या सद्गुरुना,^२
उत्तम पद आराधुं. आज. २

आदित्य उज्यो लाधुं अवाइं,
भूट्या छे वाद विवाहु;
शांति तखा शशुगार सलने,^२
इलेश तखुं भूग काठयुं. आज. ३

स्नेह थयो सद्गुरुना प्रतापे,
मान्युं जे मनहुं प्रभाधुं;
अमृत सागरे स्नान थयुं छे^२
प्रगट थयुं धन दाठयुं. आज. ४

अक अङ्ग अविनाशी व्यनूपम,
विगत विपदने विपाहु;
अलत कडे लनवर पद मांडी,^२
राखी मन रमना धुं. आज. ५

(૧૫૧)

મજનામૃત. (૫૮)

રાગ—ઉપરનો.

- ભજન કર ? પાપ તાપ સહુ જાશે,
તહારો નરભવ પાવન થાશે. ભજન. એ ટેક.
પરની પંચાત તણ દેને પાપી ?
વ્યર્થ જનમં વહી જાશે.
અંત સમા વિષે એકલો જાતાં; ૨
પૂરણુ તું પસ્તાશે. ભજન. ૧
- નિંદા કરીશ નહી સંત પુરુષની,
જમડાના કર ઝકડાશે;
કાયા માયા તણી કુલેલી વાડી, ૨
નિશ્ચય સાથ વિજાશે. ભજન. ૨
- ભજન ભવૌષધ સંત ભણે છે,
કેમ ? નથી ખાતો હોંશે;
પરની પંચાતમાં પુષ્કળ ડહ્યો, ૨
જ્ઞાન વિમળ તહને ક્યાં ? છે. ભજન. ૩
- કામ ક્રોધ તણા અગ્નિ શમાવાતું,
સાધન એ સુખદા છે;
એમ જતાં સુખ મેળવવાની, ૨
ક્યારે કરી તહને 'હા' છે. ? ભજન. ૪
- શીતળ છાય ભજન ભગવતનું,
ત્રિવધ તાપ સમાશે;
અણુત ભજન છે અમૃત સરખું, ૨
પીડનાં પાપ પજાશે. ભજન. ૫

(૧૫૨)

પ્રશ્નપ્રાર્થના. (૫૯)

નાથ ? કેસે ગળકો બંધ છુડાયો—એ રાગ.

પ્રભુ ! તહમે રાખોને લાજ અમહારી,
 અમને ભક્તિ ગમે છે તમહારી. પ્રભુ ? એ ટક.
 ભવસાગરમાં બહુ ભટક્યો છું,
 નીકળવા નથી ખારી;
 આપ તરણતારણ છો સાચા,^૨
 અંત સમે દ્યો ઉગારી. પ્રભુ ? ૧
 ચંચળ છે ચતુરાની યારી,
 સ્વાસ્થીયા સંસારી;
 દેહ સુધી સુત મિત્રની પ્રીતિ,^૨
 વિશ્વમાં જોયું વિચારી. પ્રભુ ? ૨
 સુંદર મંદિર શિવ કરાવ્યાં,
 કરીગરી ઘણી સારી;
 અંત સમે તણ એકલું જાણું,^૨
 કોડી ન સાથ થનારી. પ્રભુ ? ૩
 વિષય વાસના તો વેરણ જાગી,
 હામ ગયો છું જ ? હારી;
 છેલ્લી ઘડી વિષે ઘાટ ઘરેણાં.^૨
 અંગથી લે છે ઉતારી. પ્રભુ ? ૪
 સાચું ઘરેણું છે સત્ય દયાધન ?
 મીલકત મોંઘી અમહારી;
 અજીત સદા પ્રભુ પંથ પ્રવાસી,^૨
 ખસક તણી પ્રીતિ ખારી. પ્રભુ ? ૫

(૧૫૩)

સત્સંગકન્વતરુ. (૬૦)

રાગ—ઉપરનો.

સંગત સંત પુરૂષ તણી કરીએ,
દીલમાંહી અસંતથી ડરીએ-સંગત. એ ટેક.

શાંતિ દયા તણા પાઠ શીખાવે,
કાર્ય સુખદ જોથી કરીએ;
સહજ ઉગરતુ આત્મ સ્વરૂપને,^૨
હીક ઠેકાણે જમ ઠરીએ. સંગત. ૧

પારસ હેમ કરે આયસને,
એ કૃતિ કેમ ? વિસરીએ;
જીવનો શિવ બનાવ્યાનો અવસર,^૨
પેટ પાપે કેમ ? ભરીએ. સંગત.

લક્ષ ચારાશીની ભટકણ ભારી,
સંસ્કૃતિમાં સંચરીએ;
એ સહુ માફ કર્યા તણા યોગે,^૨
આળસ કેમ ? આદરીએ, સંગત. ૩

સંત સમાગમ દુર્લભ જગમાં,
ફેગટ કેમ ? જ્યાં ત્યાં કરીએ;
મહાપદ મેળવવા તનુ માનવ,^૨
ધ્યાન પ્રભુજનુ ધરીએ. સંગત. ૪

સહજ સ્વભાવે મદ્યો મણી કરમાં,
વરતો બહાલમજીને વરોએ;
અજીતસાગર તણી અરજ સ્વીકારી,^૨
ઉત્તમ સંગે ઉગરીએ. સંગત. ૫

(૧૫૪)

चेतनाकृतविशुद्धभावपूजा. (૬૧)

ઓરો આવ ને છખીલા ! કહું છું ક્યારની જે-એ રાગ.

ચંદન પુષ્પ ચોખા લેઇને ઉભી રહી જે;	
સુંદર નાથને વધાવાને શ્રીકૃષ્ણ લઇજે.	ચંદન. ૧
પહેર્યા હાર શીળ ગુણના સોહ્યામણા જે;	
મહારા વહાલાજીના રૂપમાંહી શી ! મણાજે.	ચંદન. ૨
જે જે આવે તહેને વાર પુછું આપની જે;	
ભાળ આવે કોઇ લાવે મહારા નાથની જે.	ચંદન. ૩
નેત્ર ઠરે જીએ આપ કેરી વારડી જે;	
કર્ણ સુણે નહી ધીજા કેરી વાતડી જે.	ચંદન ૪
રૂક્ત જીવું છું જીવન ! તમહારી આશમાં જે;	
પકડાણી છું પ્રિતમ ! તમહારી પાશમાં જે.	ચંદન ૫
ગુન્હો માફ કરી દેવ ? દર્શન દીજીએ જે;	
હવે લલનાને પોતાની કરી લીજીએ જે.	ચંદન. ૬
વહાલા ! આપનો આધાર ધીજે છે નહીજે;	
સુરિ અજીત ઉચારે ધીજી કંઈ નહીજે.	ચંદન. ૭

भवाटवीस्वरूप. (૬૨)

રાગ—ઉપરનો.

મહારો નાથજી તો છેક નમેરો થયો જે;	
મહુને એકલી તજીને ખહુ દૂરે ગયો જે,	મહારો. ૧
હું તો એકલી ફરું છું ભવરાનમાં જે;	
સમજાવે ન આવે મન શાનમાં જે.	મહારો. ૨
મહારાં સંગનાં સાથી તો ચાલતાં થયાં જે;	
મહુને ખબર પડે નહીં તે ક્યાં ! ગયાં જે.	મહારો. ૩

(૧૫૫)

હાલે ચાલે છે તે સાથે મહારો ના કરેજો; મહારં અમળાતું દીલ રાનમાં ડરે જો.	મહારો. ૪
જીલમવંત પાંચ ચોર રહે આ વને જો; ધન લુટે અને હુમ માહિરી હુણે જો.	મહારો. ૫
શબ્દ કરે કરે પશુ અને પખીડાં જો, મહારી સુરતા ડરી છે સુંદર નાથમાં જો.	મહારો. ૬
અંત સમય સમો-વખત વહાલમ ! આવજો જો; અજીત સુંદરીને સ્વામિ ! ના સતાવજો જો.	મહારો. ૭

નિજસ્વરૂપચિંતન. (૬૩)

ઓરો આવને છખીલા ! કહું છું ક્યારની જો-એ રાગ.

મહારા આંગણે છખીલા હલા ! આવજો જો, મહારા લક્ષમાં મધુરી મૂર્તિ લાવજો જો.	મહારા. ૧
હું તો આપના વિના ફરું છું ખાવરી જો. ગુણવંત પિયુ વિના બની ગાલરી જો.	મહારા. ૨
તહારા નામની માળા જપું છું ક્યારની જો, મહુને ઘેલછા લાગી તમહારા પ્યારની જો.	મહારા. ૩
હવે અન્યની ગમે ના ઘડી ગોઠડી જો, હું તો પુરાણી છું પ્રેમ કેરી કોટડી જો.	મહારા. ૪
તહારા વિરહ દાવાગ્નિ થકી દાઝતી જો, આજે લોક તણી લાજે નથી લાજતી જો.	મહારા. ૫
પણ એક તો સમાન બની કલ્પની જો, તહારા વિના મહારી આયુ ઘડી અલ્પની જો.	મહારા. ૬
હું તો તહારા ઉપર જાઉં વારી વારણે જો, સૂરિ અજીત તણા ઘેલી આવ્યા ખારણે જો.	મહારા. ૭

(૧૫૬)

પ્રશ્નોત્તરવંદનેમ. (૬૪)

રાગ—ઉપરનો.

હું તો વાટડો જેકેં છું મોહન! ક્યારનો જે,	
મહને માયા લાગાં છે પ્રાણુવારનો જે.	હું તો. ૧
થાકી હાડીયા ઉડાડી તહારા કારણે જે,	
ઉભી એકલી કુરૂં છું જીવન! બારણે જે.	હું તો. ૨
વિષમ વિરહ લાગ્યો છે સખત સાલવા જે,	
મહારૂં જ્યોખન લાગ્યું છે રૂડું ચાલવા જે.	હું તો. ૩
વાગી વજનો કરારી મહને કારમી જે,	
તોયે ગાડડી તમહારી પ્રભુજી! ગમી જે.	હું તો. ૪
મહારા નેત્રથી વહે છે વારિ આ સમે જે,	
મહારૂં મનડું તમહારી મૂર્તિમાં ભમે જે.	હું તો. ૫
જપ યોગ ધ્યાન જ્ઞાન તમે કાજ છે જે,	
તમે આવ્યાથી સફળ સમે આજ છે જે.	હું તો. ૬
મહારે આપથી અધિક બીજું કંઈ નથી જે,	
સૂરિ અજીતની સુણેા વહાલા? વિનતિ જે.	હું તો. ૭

અપૂર્વઅવસર.—(૬૫)

મા ? તું પાવાની—એ રાગ.

મળીઆ સદ્ગુણદેવ મહંત કે, સમજ્યો સાનમાં રે લોલ;	
લાગ્યા ઘટ ભીતર ભગવંત કે, કીધું કાનમાં રે લોલ.	૧
કીધી ઉર અવિદ્યા દૂર કે, પ્રિયતા પામીએ રે લોલ;	
પેજ્યો પીંડ વિષે ભરપૂર કે, ખળતા ખામીએ રે લોલ.	૨
પહેલા દૂર જગતના દેવ કે, જાણ્યા મહેં હતા રે લોલ;	
માણ્યા એ સમીપે તતખેવ કે, પ્રીતિ પાળતા રે લોલ.	૩

(૧૫૭)

શાલા શું ? કહું મુખથી આજ કે, વાણી ના વહેરે લોલ; ૪
 મોંઘા મીઠા શ્રી મહારાજ કે, કોઈએ શું ? કથે રે લોલ. ૪
 મહારાં પૂર્વ જન્મનાં પુણ્ય કે, અવસર આવીએા રે લોલ;
 નાવે લક્ષ વિષે જગનાથ તે, લક્ષે આવીએા રે લોલ. ૫
 મુજને સાધન અન્ય ન એક કે, શ્રદ્ધા પાસ છે રે લોલ;
 હઠતાં પાપ કર્મથી દૂર કે, પ્રભુજી પાસ છે રે લોલ. ૬
 દેખ્યો દેહ દેવળમાં દેવ, અનૂપમ આદમીરે લોલ;
 દીધી સદ્ગુરુએ શુભ સેવકે, શઠતા ગઠ શમીરે લોલ; ૭
 પ્રેમે સદ્ગુરુ પાપ પ્રણામ કે, વારંવાર છે રે લોલ;
 સુરિ અશ્વત સાગર કહે એમ; સદા મુખકાર છે રે લોલ. ૮

વિષજલ્લવમન. (૬૬)

મા? તું પાવાની પટરાણી, ભવાની મા ? કાળકા રે લોલ—એ રાગ.
 પ્રથમ નમું સદ્ગુરુને પાપ કે, વાણી આપજો રે લોલ;
 મ્હારો જન્મ સંકેળ થઈ જાય કે, કુઠમતિ કાપજો રે લોલ. ૧
 સહુને દર્દિયું શિખામણ સારી કે, માડું ન માનશો રે લોલ;
 પ્રભુની ભકિત સદા મુખકારી કે, જીવમાં જાણશો રે લોલ. ૨
 કરીએ માત પિતાની સેવ કે, લહાવો લીજીએ રે લોલ;
 ગણીએ જ્ઞાન વડે ગુરુદેવ કે, પ્રીત જળ પીજીએ રે લોલ. ૩
 પાળો શાસ્ત્ર કથિત આચાર કે, પ્રભુને પામીએ રે લોલ;
 લઈએ શાસ્ત્ર થકી સત્સાર કે, વિષજળ વામીએ રે લોલ. ૪
 કરીએ સત્સંગતમાં સ્નેહ, કુસંગ ન કીજીએ રે લોલ;
 નિત નિત નવલા વરસે મેહ કે, દુઃખ દીજીએ રે લોલ. ૫
 દઈએ દિન પ્રાણીને દાન કે, શિક્ષા સંતની રે લોલ;
 દઈએ મ્હોટાં જનને માન કે, પ્રીતિ પ્રભુ પંથની રે લોલ. ૬
 જગમાં જૂઠું સમાન જરૂર કે, બીજું પાપ શું ? રે લોલ;
 એથી જૂઠું નવ ધરીએ ઉર કે, ટળીએ તાપ શું ? રે લોલ. ૭

(૧૫૮)

આત્મા થાય પરાત્મ સ્વરૂપ કે, ઉર અજવાળીએ રે લોલ; પડીએ નવ કદી ભવના કૂપ કે, ભગવત ભાળીએ રે લોલ; ૮
રાખો સહુ જન સાથે સંપ કે, પ્રીતિ પાળીએ રે લોલ;
અજીત સાગરની શિક્ષા શુદ્ધ કે, અજતા ખાળીએ રે લોલ. ૯

દેહમંદિર. (૬૭)

સગપણ હરિવરતું સાચું—એ રાગ.

દેહ રૂપ દેવળ છે રૂડું, કામી જન છોને કરે કુડું; દેહ રૂપ. એ ટેક.
મૂરજ અને ચંદ્ર અંહી શોભે, નદી તણી આલા અતિ ઝોપે;
કરોડ દેવ કોઈના કદી કોપે. દેહરૂપ. ૧
ખારી નવ કારીગરી કેવી ?, વાસો કરે દેવ અને દેવી;
શોભા રૂઠી જોવાના જોવી. દેહરૂપ. ૨
સિંહાસન માણુકથી મોંઘું, સંતો માટે સ્હેજ સદા સોંઘું;
જીવન મારૂં મધુરૂં વારી નાખું દેહરૂપ. ૩
ઘંટા તણા નાદ ઘણા રૂડા, નિંદા કરે છોને લુચ્યા લૂંડા;
ભાળે નહીં પાપી સદા ભૂંડા દેહરૂપ. ૪
બીરાળે છે સહુ દેવનો સ્વામી, પ્રસન્ન પણું પુષ્કળ હું પામી;
વારં વાર રહું છું હું શિરનામી દેહરૂપ. ૫
બહાલો મહારો શિવસુખનો સ્વામી, ખચીત અત્ર છે નહીં કાંઈ આમી;
અજીત કેરા અંતરનો આરામી દેહરૂપ. ૬

અકાર્યવિચાર. (૬૮)

મા ? તું પાવાની—એ રાગ.

મરજો એ જગમધ્યે માત કે, પુત્ર ન પાઠવે રે લોલ;
તેમજ મરજો એવો તાત કે, શિક્ષા ન શીખવે રે લોલ ૧

(૧૫૯)

મરજો ઘરડા કંથની સાથ કે, આપે દીકરી રે લોલ; ૨
 અંતે વિધવા થાય અનાથ કે, કરમે ઠીકરી રે લોલ. ૨
 એવા માત પિતાનું નખોદ કે, દીકરી આપશે રે લોલ; ૩
 પુત્રી ન પામે તત્ર પ્રમોદ, — નિશાશા નાખશે રે લોલ. ૩
 કન્યા વિક્રયકાર કસાઇ, — થકી પણ પાપીઆ રે લોલ; ૪
 અંતે પાસ રહે નહી પાઈ, કૃપણ બીજા કીયા રે લોલ. ૪
 કન્યા વિક્રય સોમલ ખાર; થકી પણ ઝેર છે રે લોલ; ૫
 એનું પાપ અપાર અપાર કે, વસમું વેર છે રે લોલ. ૫
 દશે કન્યા વિક્રય પાપ કે, પુષ્કળ આપદા રે લોલ; ૬
 માટે ભૂલે ચુકે એ થાપ કે, કરવી ના કદા રે લોલ. ૬
 કન્યા વિક્રય કરતા લોક કે, નરકે જાય છે રે લોલ. ૭
 અંતે કરમે પૂરણ પોક કે, દુઃખ અતિ થાય છે રે લોલ. ૭
 સમજા જનને શિક્ષા એક કે, વિક્રય ના કરો રે લોલ; ૮
 સૂરિ અજીત તણી એ શિષ્ય કે, ભવજળને તરો રે લોલ. ૮

શુદ્ધાત્મભાવ. (૬૬)

રાગ—ઉપરનો.

મહારા મનગમતા મહારાજ, મહારે ઘેર આવજો રે લોલ; ૧
 હું તો જોઉં તમહારી વાટ કે, પ્રેમે પધારજો રે લોલ. ૧
 હું તો નહી દઉં કોઈને ગાળ કે, ઝાળખી આતમા રે લોલ; ૨
 પાણી ખેલી આંધીશ પાળ કે, મહારા હાથમાં રે લોલ. ૨
 કોઈની કરીશ નહી નિંદાય કે, સહુ મુજ રૂપ છે રે લોલ; ૩
 અવણ કરી સત્શાસ્ત્ર કથાય કે, પ્રભુ તદ્રૂપ છે રે લોલ. ૩
 વાણી રાખીશ નિર્મળ નિત્ય કે, દોષ વિદારીને રે લોલ; ૪
 સમતા રાખીશ સમજ્યો સત્ય કે, વાત વિચારીને રે લોલ. ૪
 હોતે આવો હે ? અલખેલ કે, જાણી આપનો રે લોલ; ૫
 ખાંતે કરતા આવો ખેલ કે, ગણી પોતા તણો રે લોલ. ૫

(૧૬૦)

સાક્ષી આપ વિના નથી અન્ય કે, દેવ દયા તણા રે લોલ; હું તો શીળના પહેરૂં હાર, સદા સોહ્યામણા રે લોલ. ૬ રાખીશ તમને રાજ રાજ ? કે, અવગુણ નવગણા રે લોલ. સૂરિ શ્રી અજીત તણા શિરતાજ કે, આશ્રય આપનો રે લોલ. ૭

સત્યધન. (૭૦)

સગપણ હરિવરતું સાચું—એ રાગ.

જીવન ? ચાલો પ્રભુ સન્મુખ જઈએ,
વિમળ વારો ગંગા વિષે નહાઈએ; જીવન ? ટેક.
ઉત્તમ ધન ઇંદિર છે સાચું, કોટિ વાતે ખીળું અથું કાચું;
હવે નવ પગલું ધરતું પાણું. જીવન ? ૧
પ્રભુજી તો અંતતણા ઁલી, ખોજ કરતાં એનો પ્રીતિ પહેલી;
માટે જીવું માન મમત મેલી. જીવન ? ૨
અહિંસા તો ઇંદિરને પ્યારો, રાખે સદા દાસની દરકારો;
સ્નેહ વડી સૌથી એનો સારો. જીવન ? ૩
આતમ ધન સર્વ થઈ સાઈ, મહા જન જન માન્યું મહાઈ;
અનંતકાલ એ ધન રહેનાઈ. જીવન ? ૪
છાયા એક છખીલાની સારી, દુનિયા છે દુઃખડાંની ક્યારી;
માનવ ભવ નીકળવા વ્યારો. જીવન ? ૫
હવે કરો મોહન મન માન્યો, પીડમાંડી પ્રભુને પીગણ્યો;
અજીત મહેં તો જીવનને જાણ્યો. જીવન ? ૬

અચ્ચયસૌમાગ્ય. (૭૧)

રાગ ઉપરનો.

મહુને મહ્યા મોહન મનમાન્યા,
જીવનજીને મહેં સંગી જાણ્યા; મહુને એ ટેક.
વહાલાજીની મૂર્તિ લાગે વહાલી, ચતુર પણે જોવાને ચાલી;
મોહન મહ્યા મનડામાં મહાલી. મહુને. ૧

(૧૬૧)

વરેણાં તો સહગુણનાં પહેર્યાં, અંતર મહારાં આજ જરૂર હેર્યાં;
 પુષ્પ પથે પ્રેમ તણાં વેર્યાં. મહુને. ૨
 દેવ મહારાં સુખડાંતો દરીઓ. ભલપણ ભાવ તણા ભરીયા;
 સખી ? મહેં તો એવો સ્વામી વરીઓ. મહુને. ૩
 સુધા સમી વાણી લાગે મીઠી, ચોરાશીની ફાટી ગઈ ચીઠી;
 દીવ્ય મૂર્તિ નયનવડે દીઠી. મહુને. ૪
 અખંડ મહાઈ અહેવાતણુ આજે, જીવન કીધું કોડીલા વર કાજે;
 મહારે શીર સુન્દર વર જાજે. મહુને. ૫
 ભાગ્ય મહારાં પૂર્વ તણાં ફળીઆં, મહા સુખ મોહનથી મળીયાં;
 અજીત હવે દુઃખડાં બધાં દળિયાં. મહુને. ૬

સત્યસંગતિ. (૭૨)

સગપણ હરિવરનું સાચું—એ રાગ.

સંગત કર ? સંતોની સારી; પ્રીતિ ગણ ! સંતતણી પ્યારી—
 સંગત. એ-ટેક.
 જગત ધન આંહી પરચું રહેશે, શિખામણુ કોણુ તહુને કહેશે;
 જગત વારિ વહેછે તેમ વહેશે. સંગત ૧
 લંગર તહુને અનાદિનું લાખ્યું, વિકટ દુઃખ માથે છે વાખ્યું;
 આકી પાપ કરતાં નથી રાખ્યું; સંગત. ૨
 કરમ તજ ! પાપ તણાં પાપી ! કુટિલતાની દારી જે કાપી;
 ઉત્તમ શીખ સંત જને આપી. સંગત ૩
 કાયા તહારી વિજળીનું અજવાણુ, આતમ નાણું કાયાથી નીરાણુ;
 કરીશ નહીં મુખ હાથે કાણુ. સંગત ૪
 સમજ ! કોણુ ? આવશે સંગાથે, વીંટાણુ છે વિશ્વતણી વાતે,
 આવે સાથે કીધું જે હાથે. સંગત ૫
 સાધુ જન કેરું જીવન સાહુ, ઉત્તમ થાને ! ઇશ્વરનો આરાધુ,
 ઉત્તમ બોધ આપે અજીત સાધુ. સંગત ૬

(૧૬૨)

નશ્વરશરીર. (૭૩)

રાગ—ઉપરનો.

કાયા ઘટ કાચો છે જાણો, તુચ્છ મતિ મમતા નવ તાણો.—
કાયા. એ-ટેક.

કાયા રૂપ કુંભ જરૂર કાચો, કુટ્યા પછી સાજો ન થાય પાછો;
અમર કરી એને કેમ ? યાચો. ... કાયા. ૧

હેઠું પડ્યું રૂળ વા-વહાયાથી, પાછું એતો ચોંટી શકે ક્યાંથી ?
આશા હવે તજને અંતરમાંથી. ... કાયા. ૨

આવી રેલ ખૂબ નદી માંહી, કીનારા ન દેખાતા ક્યાંધ;
નોકા ત્હારી જૂની ટકે નાહી. ... કાયા. ૩

મરી ગયા ભપ મરદ મહોટા, મૃત્યુ કેરી આગળ સહુ છોટા;
ખેલ ખંધા એક દિવસ ખોટા. ... કાયા. ૪

વહાલમજને કરી લે ? હવે વહાલા, ઠાઠ ત્હારા તજને જરૂર ઠાલા;
જપું અંતે છેક ઠાલા માલા. ... કાયા. ૫

કાયા ત્હારી એક દિન કરમાશે, રમશાને તો જાપું જરૂર થાશે
અજીત અંતે ખાખ ઉડી જાશે. ... કાયા. ૬

મોહમાયા. (૭૪)

રાગ—ત્રાવણનાં શરવડાં,

સંત સમાગમ કરી લેને ભાઈ ? ધર્મ કરે તેની ધન્ય કમાઈ;
સાધન છે સહુથી સુખદાઈ તો, મૂઠને માલમ નવ પડે રે. ૧

દેહ દેવળમાંહી દેવ ખિરાજે, કોટિક કંદર્પની છાંમી લાજે;
સર્વ સુખો તણું કારણ છાજે તો, અનુભવી જન એને ઝાળખે રે. ૨

કોમળ ઉત્તમ પામ્યો છે કાયા, મોહ માયાથી ઉતારી લે ? માયા;
પક્યાં રહેશે અહીં સુતવિત્ત જાયા તો, સાચી સજ્જન કેરી છાંયડીરે ૩

(૧૬૩)

છેક અંધારૂ છવાયું છેઘટમાં, મોહુ મમત વ્યાવી વસીઆ છે મઠમાં
 દીપક કરી લેને પીંડ પ્રગટમાં તો, દેખાય દેવ દીવા સમા રે. ૪
 ગંગમાં મેલું સલિલ સમાશે, ગંગ સમાવડ થઈને સોહાશે;
 સત્સંગથી જીવનો શિવ થાશે તો, અજીત સાગરતણી શાન છે રે. ૫

શાંતિસાગર. (૭૫)

રાગ-ઉપરનો.

શાંતિ તણી સરિતામાંહી ન્હાને ?, પાપી થયો માટે પાવન થાને ?
 સંત પુરૂષતણા શરણામાં જશે તો, સંશય સર્વ નિવારશે રે. ૧
 કામ ક્રોધ તણો અગ્નિ બળે છે, વિદ્ય બધું તેના સામુ વળે છે;
 ભયવાળા ભડકામાં ભળે છે તો, શાંતિ વિના કેમ ? શામીએ રે. ૨
 સર્વ સુખો તણો સાગર શાંતિ, સર્વ દુઃખો કેરો ડુંગર બ્રાંતિ;
 શાંતિ વિના બ્રાંતિટળે ક્યાંથી તો, શાંતિ સાધુ સંગે પામીએ રે ૩
 કલેશ કંકાસને કાપીજ નાખો, ચિત્તતણી અચળતાને ત્યાગો;
 ભવ્ય સ્તવન ભગવત તણાં ભાખો તો, આનંદની હેડી આવશે રે ૪
 શાંતિ તણી તલવાર છે સારો, માન મોહુ શત્રુ મારણ હારી,
 સત્સંગ શાંતિ સદાસુખકારીતો, અજીત સંઘામે આનંદ થશે રે. ૫

સત્યઆત્મરંગ. (૭૬)

રાગ-શ્રાવણનાં શરવડાં.

વારમ વાર વિચાર કરી લ્યો, સર્વ દેવો તણો દેવ રમરી લ્યો
 બહાસમને મન સાથ વરો લ્યો તો, ઠીક ઠેકાણામાં આવશે રે. ૧
 પાપ કરમ નર ? નિશ્ચય નડશે, પુષ્કળ સંકટ માથેજ પડશે;
 હારી તો બહારે કોઈ નહી ચઢશે તો, ચેતે નહી કેમ ? ચિત્તમારે. ૨
 માખણ વારિવલોવ્યે ન આવે, આનંદ ક્યાંથી ? વિષયમાં સોહાવે;
 સંત વિના પંથ કોણ ? બતાવે તો, તનમન સાથ પ્રણામીએ રે. ૩

(૧૬૪)

ગંધર્વની નગરી ઘડી પળની, આશ ન રાખવી સુંદર કળની;
 આરે ? મજા બધી છે મૃગજળની તો, સત્ય સોહ્યામણો દેવ છે રે, ૪
 હરખ હવે પામ ? સાધુના સંગે, રંગાઈ જા ? સાચા આત્માના રંગે;
 અજીત સાગર સૂરિઉચ્ચર્યાઉમંગે તો, આત્મપરમાત્મની પ્રીતભારે. ૫

સ્વયંપ્રકાશ. (૭૭)

રાગ ઉપરતો,

ખાંખ વિનાનું ઉડે છે રે પંખી, દશ્ય વિનાનું દેખે છે રે અંખી;
 એક છતાં પણ વસ્તુ અસંખી તો, જેવણી જન જાણશે રે. ૧
 બોલી વિના પણ બોલી શકે છે, તોલ વિના પણ તોલી શકે છે.
 અનુભવ આરડી બોલી શકે છે તો, પોતેજ પીંડ પ્રકાશતો રે. ૨
 ચંદ્ર થકી પણ કાંતિ ઘણી છે, સૂર્યથકી પણ સોહ્યામણી છે;
 પોતેજ પોતાનો પાર્શ્વમણિ છે તો, પોતે પોતાને આજાખે રે. ૩
 પાણી વિના રૂડો પનઘટ આરો, આત્મ પરીક્ષાનો આવ્યો છે વારો;
 પોતે પોતાનો છે સરજનહારો તો, પોતે પોતાથકી હારતો રે. ૪
 વાદળમાંહી દેખાણું ન વારિ, દીડ વગર દેખી દીલદારી.
 સમજણ સારી નથી પણ સારી તો, વાણી અજીતની ઉલટી રે. ૫

ઘૈર્યવિષે. (૭૮)

નહી તો જાને-એ રાગ.

કેમ તો કરે હવે કેમ તો કરે ?
 મહારું હૈક હેરાણું બહાલા ? કેમતો કરું. ટેક.
 ખલક તણી તો પ્રીતિ ખારી લાગી છે બહાલા ?
 જમના જૂનમ થકી નારે કરું, મહારું. ૧
 ઘરમાંહી ઘાટમાંહી ઘડી નથી ગમતું બહાલા ?
 ઝીરજ હું કેમ કરીને ઘરું ? મહારું, ૨

(૧૬૫)

- પાતળીયાથી મહારૂં પાનું પડ્યું છે ઠહાલા; મહારૂં. ૩
 મહારૂં કીધું છે ખોટું એનું ખરૂં.
 બાલપણાનો બેલી મહને ઘડી નવ વસરે ઠહાલા; મહારૂં. ૪
 પગલાં બધાંયે એના કાળે ભરૂં.
 ભણકારા વાગે છે એના હારે ને ઘારે ઠહાલા; મહારૂં. ૫
 વીસારતાંયે એને નવ વસરૂં,
 કોડીલા કૂહાન કેરી કેદ પુરાણી ઠહાલા; મહારૂં. ૬
 એની જવાડી જીવું મારેલી મરૂં.
 પ્રીતડી બંધાણી પ્રાણુ જીવન સંગાથે ઠહાલા; મહારૂં. ૭
 અજીત અહનિશ નામ ઉચરૂં.

દુષ્ટદુર્જન. (૭૬)

રાગ-ઉપરનો.

- નહીરે કરૂં રે કદી નહી રે કરૂં,
 દુરીજનીયાનો સંગ કદી નહી રે કરૂં. ટેક.
 સાચા સનેહી દીલના સંતના સંગ પ્રત્યે,
 ભાવ થકી મહારાં પગલાં ભરૂં. દુરી. ૧
 ઠહાલ વધેછે રૂડા નાથ નિરંજનમાંહી ઠહાલા;
 આનંદ સ્વરૂપે મન એકકુ કરૂં. દુરી. ૨
 દુઃખમાં ડૂબેલી દુનિઆ સુખી નથી લાગતી ઠહાલા.
 રાત્રી દિવસ પ્રભુ નામ ઉચરૂં, દુરી. ૩
 સર્પ રૂસે તે મરવું એકજ વેળા ઠહાલા,
 પાપીથી અનંત અવતાર ધરૂં. દુરી. ૪
 મૃત્યુ આવ્યાના પહેલાં ભજનજીવનનું ઠહાલા,
 ચણવાનું કામ ચિત્તમાં આઢરૂં. દુરી. ૫

(૧૬૬)

પાપકરાવે લક્ષ્યોરાશી ફેરાવે બહાલા,
 પ્રભુજનું રૂપ હવે લાગે પાંસરૂં. દુરી. ૬
 સંત સોહાગી મલ્યા ઠાલ્યા સંશય મહારા,
 અજીત અખંડ પદમાંહી આખરૂં. દુરી. ૭

અપૂર્વપ્રેમદશા. (૮૦)

લજનમાર્ગીનો-રાગ.

પ્રેમ પીડા પ્રગટાણી મહારા સાધુ ? પ્રેમ પીડા પ્રગટાણી રે જી ટેક.
 પ્રેમ પંથીની ગહન દશાને; કોણુ ? શકે છે જાણી. મહારા. ૧
 કાલી નાગણી બંસી નાદે, પ્રેમવડે પકડાણી. મહારા. ૨
 પ્રેમ નદીમાં પ્રેમી તણાયા, કોણુ રાજ કે રાણી. મહારા. ૩
 પ્રેમ કુવામાં પડ્યા પ્રાણીઆ, કોણુ શાણા કે શાણી. મહારા. ૪
 પ્રેમે પડેલો કદી નવ નીકળે, મતિગતિ અતિ અમુઝાણી. મહારા. ૫
 પતંગ પડ્યો દીપકની જ્યોતે, કાયા ગઈ કરમાણી. મહારા. ૬
 એક રૂપ થવું પ્રેમી જનને, અજીત સમજો વાણી. મહારા. ૭

અગમ્યવાણી. (૮૧)

લજનમાર્ગીનો-રાગ.

વગર વાદળનાં વારિ મહારા સાધુ ? વગર વાદળનાં વારિ રે જી ટેક.
 ભૂમિ ભોંજણી વેટ્ટી ભોંજણી, વરતિ જય જયકારી. મહારા. ૧
 તાપ શમાણા પાપ શમાણાં. ઉત્તર સુરત ઉરધારી. મહારા. ૨
 સમુદ્ર માંહીથી નીકળી સરિતા, હિમગિરિ ઉપર પધારી. મહારા. ૩
 ચેતન હોય તે ચેતી લેજો; વાઘે બકરી ચારી. મહારા. ૪
 કારણમાં જે કાર્ય સમાયાં, સંતે વાત વિચારી. મહારા. ૫
 પવન સ્થંભ્યા ને સિંધુ સુકાણા, બંધ કરી યમ બારી. મહારા. ૬
 કરીકરૂણા મહારા સદગુરૂ રાયે, અજીત સુરિની શીખ સારી. મહારા. ૭

(૧૬૭)

અમયપદ. (૮૨)

નહી તો જાવે-એ રાગ.

- કામણ કીધું રે કાંઇ કામણ કીધું,
 ઓલ્યા કપટી કાનુડે કાંઇ કામણ કીધું. ટેક.
- જળ ભરવાને હું તો ગઈતી જુમના ઘાટ ઝહાલા;
 હૈકુ મહારૂં તો એણે હેરી લીધું. ઓલ્યા. ૧
- ફેદે ફેસાવી ઓલ્યા છલ છળીલે ઝહાલા,
 દાન તો અભયનું એણે અંતે દીધું. ઓલ્યા. ૨
- બેલાન બની હું તો અંસરીના નાદે ઝહાલા.
 પ્રેમ કૃવાનું પ્રેમે પાણી પીધું. ઓલ્યા. ૩
- તાપે તપેલાં મહારાં અંગ ભીંજણાં ઝહાલા,
 ઉભરાણે છે મહારો આતમ સીંધું ઓલ્યા. ૪
- કાન કુંવરની પાછળ ફરતી ફરેં છું ઝહાલા,
 નહારાં લોક તો મહારાં થયાં નીંદું, ઓલ્યા. ૫
- અજીત આતમદેવ કુંવર કાનુડો ઝહાલા;
 અજવંતો બેલી મહારો લક્ષમિંદુ. ઓલ્યા. ૬

આત્મશોધન. (૮૩)

ધીરાનીકાશીનો-રાગ.

- અચરજ એકજ દીકું રે, આત્મા દીકો પરમાત્મા;
 મધુરસ કરતાં મીકું રે; પરમાત્માને દીકો આત્મા. ટેક.
- ખીંદુમાંહી સિંધુ સમાણો, માખીના પગે મેર;
 સો સો કોશ ચલાવ્યો સિંધવ, તોયે ઠરનો ઠર;
 અનુભવી એગતિ જાણું રે, અન્યને એની શી? છ તમા. અચરજ. ૧

(૧૬૮)

મુંગા જનને વાચ્યા આવી, બનીયો પંડિત રાય;
 વાદળ છત્રાદિક સાધન નહિ, તો પણ શીતળ છાય;
 મૂર્ખ પુરૂષની મમતા રે; કરતા દેખાણુ મહાત્મા. અચરજ. ૨
 પચ્ચીરાના કાષ્ટ બંગલા માંહી, દેખ્યો વસતો દેવ;
 હસ્તાદિક અવયવ વિણુ દેવો, સદાય કરતા સેવ;
 વણુ વાદળની વૃષ્ટિ રે, એની સાક્ષી અંતરાત્મા. અચરજ. ૩
 વિના પ્રભાતે ંહાણું ંહાયું; ઉંઘ્યા સંત મહંત;
 અણુસમજીને સમજ પડી ગઇ, અનંતનો આઁયો અંત;
 પુણ્ય કરતા પાપી રે, પાપી નિપળ્યા પુણ્યાત્મા. અચરજ. ૪
 રોગ થયોને દુખધા વામી, અશોક મધ્યે શોક;
 અશાંતિ માંહી શાંતિ જાણી, અક્ષરમી જન કોક;
 અજીત ઉલટી વાણી રે, પામો શાંતિ પ્રસન્નતાત્મા. અચરજ. ૫

આંતરિક સદ્બોધ. (૮૪)

ભજનમાર્ગીનો-રાગ.

થોડા દીવસ અહીં રહેવું મહારા સંતો,
 થોડા દીવસ અહીં રહેવું રે...જી, ટેક.
 કામ કોધ કંકાસ કરીશ નહી;
 દાન અપંગને દેવું. મહારા સંતો થોડા. ૧
 મહા પુરૂષનું કહું નવ માને;
 કઠિણ કાળજી કેવું ? મહારા સંતો થોડા. ૨
 વિજયીનો અબકારો જોઇ લે;
 અહીંનું સુખ છે એવું. મહારા સંતો થોડા. ૩
 તજ પાપંડ અને તર્કી સહુ;
 નામ પ્રભુનું મુખે લેવું. મહારા સંતો થોડા. ૪
 જીલમની જાળ વિષે અંપલાણુ;
 પાપી જંગલનું જેવું. મહારા સંતો થોડા. ૫

(૧૬૯)

કર અળગી દુઃખના અંતરની
મટે અજીત લેવું દેવું. મહારા સંતો થોડા. ૬

પ્રભુમજન. (૮૫)

લજનમાર્ગીના-રાગ.

પ્રભુનું લજન કર પ્રાણી ? હવે પ્રેમે,
પ્રભુનું લજન કર પ્રેમે હે...જી. ટેક.
સુખકારી સદ્ગુણની શિક્ષા;
અંતરમાં લે આણી. હવે પ્રેમે પ્રભુનું. ૧

કઠણ વખત છે અંત સમયની;
વિમળ વદી લે વાણી. હવે પ્રેમે પ્રભુનું. ૨

ઘર વંધામાં વળગ્યો સળગ્યો;
વંધ કર્યા ધુળ ધાણી. હવે પ્રેમે પ્રભુનું. ૩

પાપ તાપ દૂર થાશે તહારાં;
પ્રભુને લેજે પિછાણી. હવે પ્રેમે પ્રભુનું. ૪

છેલ બનીને ફેલ કરીશ નહીં;
મધુ રસ લેજે માણી. હવે પ્રેમે પ્રભુનું. ૫

ચંચળ માયા ચંચળ કાયા;
ચંચળ કીધી કમાણી. હવે પ્રેમે પ્રભુનું. ૬

અજીત સૂરિની સુંદર વાણી;
જીવડા ? લેજે જાણી. હવે પ્રેમે પ્રભુનું. ૭

અગમ્યમાર્ગ. (૮૬)

લજન માર્ગીનો રાગ.

અગમ પંથડે જાવું મહારા સાધુ ?
અગમ પંથડે જાવું રે.....જી. ટેક;

(૧૭૦)

નથી હેડે હરખાવું અહીયાં;	મહારા સાધુ ? ૧
નથી તેમજ પરતાવું.	
સૂર્ય ચંદ્રની જ્યોત નથી કંઈ,	મહારા સાધુ ? ૨
નથી અંધારું આવું.	
કણ્ણુ સુણે નહી વાણી વદે નહી,	મહારા સાધુ ? ૩
નથી પીવું નથી ખાવું.	
કપટી લોકના કલેશ મળે નહી;	મહારા સાધુ ? ૪
નીર નથી પણ નહાવું.	
નથી નારી કે નર કોઈ ન મળે;	મહારા સાધુ ? ૫
નથી રણવું વણસાવું.	
પ્રેમ તેમના સુંદર કાંઠે;	મહારા સાધુ ? ૬
નથી નદીનું ઉભરાવું,	
અલખ પંથ જીનવરનો અળગો;	મહારા સાધુ ? ૭
અજીત દીપક પ્રગટાવું.	

માવપૂજા. (૮૭)

શહેરનો સુખો ક્યારે ? આવશે રે. એ રાગ.

પ્રથમ ગુરૂજીને પૂજીએ રે,	
અંતર પાવન થાય રે પ્રભુજી ?-	
મહારા મંદિરીઆમાં આવજો રે.	
જ્ઞાન જ્યોતિને પ્રકાશતાં રે,	
જડતા અંધારું જાય રે પ્રભુજી ?-	
મહારા મંદિરીઆમાં આવજો રે.	૧
પ્રેમ પાણીના લોટા ભર્યાં રે,	
પી અને પાતા જાઓ રે પ્રભુજી ? મહારા.	
શીળતાનાં શાક સુધારીયાં રે,	
જમીને જમાડતા જાઓ રે પ્રભુજી ? મહારા.	૨

(૧૭૧)

દુઃખપાક દીવ્ય સ્વભાવનો રે જયણા જલેખી છે સાથે રે પ્રભુજી ? મહારા.	
દાસપણા કેરી દાળ છે રે, સ્વીકારજો નિજ હાથ રે પ્રભુજી ? મહારા.	૩
આજો આનંદ મહારા ઊરમાં રે, લળી લળી લાગું પાય રે પ્રભુજી ? મહારા.	
અવસર ઉત્તમ દેહનો રે, જોખનીયું ચાલ્યું જાય રે પ્રભુજી ? મહારા.	૪
વિનતી સ્વીકારોને વહાલમા રે, આપ સમું નથી કોઈ રે પ્રભુજી ? મહારા.	
જીવું જીવન ? તુજ કારણે રે, વાટલાડી રહું જોઈ રે પ્રભુજી ? મહારા.	૫
જાણ્યાં મિથ્યા જગ સુખડાં રે; આપ ચરણ મતિ પ્રોઈ રે પ્રભુજી ? મહારા.	
અજીતસૂરિ ઝોમ ઉચ્ચરે રે, જ્ઞાન ધ્યાને મતિ ધોઈ રે પ્રભુજી ? મહારા.	૬

પ્રભુપ્રદેશ. (૮૮)

રાગ ઉપરનો.

પ્રભુજી વસ્યા તહારા પીંડમાં રે, ખોળતો દેશ વિદેશ પ્રભુને; ઝોળખજો તહારા દેહમાં રે; વ્યાપક સર્વ શરીરમાં રે, વાસ છે હર હૃમ્બેશ પ્રભુને,- ઝોળખજો તહારા દેહમાં રે.	૧
---	---

(૧૭૨)

- આંખ દેખે નહીં એ વિના રે,
 શબ્દ સુણે નહીં કાન પ્રભુને, ઝોળખજે;
 નાસિકા વસ્તુ સુંઘે નહીં રે,
 વૃત્તિ ધરે નહીં ધ્યાન પ્રભુને, -ઝોળખજે. ૨
 નિર્મળ આત્મ સ્વરૂપ છે રે,
 દિવ્ય નિરંજન દેવ પ્રભુને, -ઝોળખજે.
 જપિઆ જપે એના જાપનેરે,
 સાધુ કરે નિત્ય સેવ પ્રભુને, -ઝોળખ. ૩
 દૂર નથી તહારા દેહથી રે,
 પોતામાં પ્રેમ પ્રકાશ પ્રભુને, -ઝોળખ.
 એક અનાદિ સ્વરૂપ છેરે,
 વિમળ વિભુનો વિલાસપ્રભુને, -ઝોળખ. ૪
 તલના દાણામાંહી તેલ છે રે,
 તનડામાં દેવ છે તેમ પ્રભુને, -ઝોળખ.
 શબ્દ ભરેલું આકારા છેરે,
 આત્મા છે દેહમાં એમપ્રભુને, -ઝોળખ. ૫
 સર્વ નદીઓ સિંધુ વિષે રે,
 પાણી ભરી ભરી જાય પ્રભુને, -ઝોળખ.
 એમ બધાં સુખ આત્મમાં રે,
 અજીત જાણી આનંદાય પ્રભુને, -ઝોળખ. ૬

સંસારસ્વરૂપ. (૮૬)

નહીતો જવે. એ રાગ.

વહીરે ગયોરે મનખો વહીરે ગયો,
 તહારો વ્યર્થ તો વાતોમાં મનખો વહિ રે ગયો. ટેક.
 બાળપણમાં રમ્યો બાળકના સંગે પ્રાણી;
 જીવાનીના જોરમાંહી જૂમી રહ્યો. તહારો. ૧

(૨૭૩)

- ધનને મેળવવાના ધંધા કર્યાં તહેં પ્રાણી;
એક પલક નહીં નવરો થયો. ત્હારો. ૨
- છેલ બનીને છાક્યો મદને મમતામાં પ્રાણી;
તુષ્ટાના પૂરમાં કેમ ? જાય છે વહ્યો. ત્હારો. ૩
- કાતી ભરી છે મનમાં કુડને કપટ તણી;
બીજાનું સુખ જોઈ બળી તું રહ્યો. ત્હારો. ૪
- વાંકી નજર ભરે પારકી વનિતા પ્રત્યે;
પાપરૂપ પાણી માંહી ડૂબી ગયો. ત્હારો. ૫
- જીવ ? અભાગી ! ? હવે આળસ તજને તનથી;
લાખેણો ભવ ત્હારો ચાલતો થયો. ત્હારો. ૬
- સંતની શીખામણ સાચી દૃઢીયામાં રાખી લેને;
અજીત માનવ દેહ દેવે ચહ્યો. ત્હારો. ૭

અનુભવપ્રવોચ. (૬૦)

ભજનમાર્ગીનો-રાગ.

- શૂન્ય શિખર પર ચઢી મ્હારી સુરતા, શૂન્ય શિખર પર ચઢી રે...જી. ટેક.
મોલ મળે નહીં વળી મળે નહીં, માપ વગરની મઠી રે...જી;
બકરી બોલે શબ્દ ભયંકર, વાઘણ ભયથી હઠી. મ્હારી. ૧
- ઉંદર સર્પને ખાતો ચાલ્યો, રવિ છતાં રજની પડી રે...જી.
સો સો ઘર બદલીને અંતે, સતી પતિ સાથે લડી. મ્હારી. ૨
- વણુ અક્ષરના મંત્ર મનોહર, પંગુએ કાઢી હડી રે...જી.
કીડો બાઈ કુંજરને ગળી બેઠી, મૂરખને ગમ પડી. મ્હારી. ૩
- અનુભવી જન પાકા અથડાણા, સાકરની થઈ ખડી રે...જી.
એક વસ્તુ ગઈ અનંત રૂપમાં, ડૂબી ગઈ તૂંબડી. મ્હારી. ૪
- સઠળ શાસ્ત્રને મુંગો બોલ્યો, નિર્દોષી કર-કડી રે...જી.
ચરણ વગર આખા વનમાંહી, પુરૂષ રહ્યો આથડી. મ્હારી. ૫

(૧૭૪)

પંડિત ભૂલ્યા વાદ વિવાદે, વાત જડી નહી વડી રે...૭.
 નિર્ધનને ધન હાથે આપ્યું, ખેડેરી નહી પાઘડી. મહારી. ૬
 સદ્ગુરૂ કેરા ખંદા જાણે, વજન વગરની ધડી રે...૭.
 અજીતસાગરની ઉલટી વાણી, જીવન યુદ્ધી ગઘ જડી. મહારી ૭

આત્મિકસદ્બોધ. (૬૧)

શહેરનો મુખો ક્યારે ? આવશેરે-એ રાગ.

કેમ ? કરી ભરૂં પાણીડારે,
 ગાવાળણે ? મહુને ઘેરી પિયૂનાં;
 કેમ ? કરી ભરૂં પાણીડારે;
 સોકલડી^૨ ખહુ સાલતિરે,
 બહાલાં અખધાં ધયાં વેરી પિયૂનાં;
 કેમ ? કરી ભરૂં પાણીડારે, ૧
 સંગાં^૪ શીખામણુ આપતાંરે,
 કરીએ નહી ઘરકામ^૫ પિયૂનાં
 કાને શીખામણુ^૬ નવ ધરીરે,
 એકલો^૭ જાવા નથી હામ પિયૂનાં; કેમ ? ૨
 રંગ^૮ રેડયો મહારા ઉપરે રે,
 ચુંદડી^૯ ખની ગઘ છે લાલ પિયૂનાં; કેમ ?
 ભાન ભૂલી મહારા નાથનુ^{૧૦} રે,
 મંદી પડી ચિત્ત ચાલ^{૧૧} પિયૂનાં; કેમ ? ૩
 પાયાં ગારસ^{૧૨} મહુને પ્રેમથી રે,
 કીધો પરાણે પ્રેમ^{૧૩} પિયૂનાં; કેમ ?

૧ વૃત્તિઓ. ૨ અવિદ્યા. ૩ પ્રભુજન. ૪ જગતનાં સંગાં. ૫ આત્માનું
 કામ. ૬ છતાં શુદ્ધિ રહી. ૭ ગુરૂઉપદેશ વિના ૮ વિષયરંગ ૯ પ્રકૃતિ.
 ૧૦ પ્રભુનું. ૧૧ ધર્મગતિ., ૧૨ વૃત્તિઓનાં કૃપા. ૧૩ તદ્દુપ.

(૧૭૫)

કાજ ભૂલી મહારા કામનાં^૧ રે,
 નાથ^૨ તણા ભૂલી નેમ પિયૂનાં; કેમ ? ૪
 વાતમાં વેળા^૩ વહી ગઈરે;
 ચિંતા^૪ થઈ મહારા ચિત્ત પિયૂનાં; કેમ ?
 અજીત અચાનક એ સમેરે,
 સમજી રૂડી સખી^૫ રીત પિયૂનાં; કેમ ? ૫

વિકટમવાટવી. (૯૨)

રાગ ઉપરનો.

પંથ^૬ બહુ છે ખીહામણોરે,
 કેમ ? કરી ધરૂં ધીર જીવણુ ?,
 કેમ ? આણું તહારા દશમારે;
 રાત્રિ^૭ અંધારી અમાસનીરે,
 સાથે નથી કેઈ વીર^૮ જીવણુ ?,
 કેમ ? આણું તહારા દશમારે. ૧
 અબળા^{૧૦} તણું બળ શું ? નભેરે,
 હેડામાં ન મળે હામ^{૧૧} જીવણુ ?, કેમ.
 પંથ દીઠા નથી પ્રેમનારે,
 પાસે મળે ન બદામ^{૧૨} જીવણુ ?, કેમ. ૨
 ઉલ્લુક^{૧૩} શખ્દ કરે ઘણારે,
 સિંહુતણા^{૧૪} ઘણા શોર જીવણુ ?, કેમ.
 સર્પના^{૧૫} ત્રાસ સતાવતારે,
 કાયા છે^{૧૬} નવલ કિશોર જીવણુ !, કેમ. ૩

૧ આત્માનું ૨ પરમાત્માના. ૩ માનવતનું. ૪ છેવટની અવસ્થામાં
 વૈરાગ્યકાળે. ૫ અંતે ભવ્યાત્મા સમભયો. ૬ સંસાર. ૭ ધૈર્ય. ૮ અજ્ઞાન.
 ૯ સત્સંગ. ૧૦ પોતાનું ૧૦ જ્ઞાનપિતા. ૧૧ ધર્મધન. ૧૨ અજ્ઞાની.
 ૧૩ ક્રોધ. ૧૪ દ્રેષ ૧૪ ઉપમાર્થે સુંદરી પણ પોતેજ.

(૧૭૬)

ઘરમાં^૧ ઘડી ગમતું નથીરે,
 અવાય તહી તહારા^૨ દેશ જીવણુજી ? , કેમ.
 અધવચ^૩ માંહી ઉભી રહીરે,
 પાવન તહારો પ્રદેશ જીવણુજી ? , કેમ. ૪
 પ્રીતિ લાગી પ્યારા નાથની^૪ રે,
 અંતરમાંહી ઉમંગ^૫ જીવણુજી ? , કેમ.
 પહાડ^૬ તણી વચ્ચે આડ છે રે.
 ભાવ તણો કરે ભંગ જીવણુજી ? , કેમ. ૫
 જાણી દાસી હુવે આપનીરે,
 આવી ઝાલો મુજ હાથ^૭ જીવણુજી ? , કેમ.
 જ્ઞાન ગરૂં બેસારીને રે,
 લઈ ચાલો અજીતને સાથ જીવણુજી ? , કેમ. ૬

તાત્વિકજીવન. (૬૩)

ગઝલ.

આશક ખૂન્યા સાચા દિલે, દુનિયા તણી શાની ! શરમ;
 તન્મય થયા દિલદારમાં, દુનિયા તણી શાની ! શરમ. ૧
 અવલોકી અગ્નિ જ્વાલિકાને, પ્રેમ નવ રોક્યો રહ્યો;
 દોઝ્યો પતંગ ઉતાવળો, બળવા જતાં શાની ! શરમ. ૨
 પતિ મૃત્યુ રણુમાં સાંભળી, ચાલી સતિ પતી સાથમાં;
 પતિ સંગ સ્વર્ગ સિધાવતાં, દુનિયા તણી શાની ? શરમ. ૩
 રણુમાંહી રાડ સૂણી સુખે, જન શૂર સંઘામે જતો;
 મરતાં અગર કે મારતાં, એને જગતની શી ! શરમ. ૪

૧ કારણવૃત્તિ તમ્હારામાં છે. ૨ એકલીથી. ૩ અહીંની નહી. ને
 તહીંની નહીં ૪ તમ્હારીજ. ૫ ઉત્સાહ. ૬ આવરણુ. ૭ તમેને
 તમે તારો.

(૧૭૭)

ત્યાગે જગતનાં સૌખ્યને, જન સંત ઇશ્વર નામ પર;
 પ્રભુ કાજ જીવન આપતાં, જન સંતને શાની શરમ ? ૫
 કાયર પણ કરવું નહી, આશક તણું જીવન જીવું;
 ધન માલ જીવન આપતાં, આશક ધરે શાની ! શરમ. ૬

માયિકપદાર્થ. (૬૪)

ગઝલ.

જાણું નહી આ દુઃખની, કોણે ! અરે ! ચોરી કરી;
 મુજ પાંધવા ગર્હન મધુર, કોણે ! અરે ! દારી કરી.
 રહેતો હતો પાસે સદા, નયનો વડે દુઃખો નહી;
 દેખી સુરત પડદો ખસ્યો, કોણે ! અરે ! ચોરી કરી.
 મુજ મંદિરે માયા તણાં, મોંઘાં ઘરેણાં જે હતાં;
 સમજ્યો નહી તે સર્વની, કોણે ! અરે ચોરી કરી.
 મહારી પ્રિયા મનમાનતી, જીના જીવન કેરી સખી;
 માનેલી પ્યારી પ્રેમીની, તેનીય પણ ચોરી કરી ?
 ના આવશે મુજ પાસમાં, સર્વસ્વ રીત્યા ખાલી છું;
 જાણું નહી મુજ માલની, કોણે ? જરૂર ચોરી કરી.
 આજે મહ્યો ભેદ મહુને, ગુરૂ દેવની પૂરી દયા;
 માયિક પદાર્થ સર્વની, ગુરૂએ* મધુર ચોરી કરી.

અભેદભાવના. (૬૫)

ગઝલ.

છઠ્ઠી ઘડી એ વરસની, આજે સ્મરણમાં આવતી;
 યાદી અમૂલ્ય દિલો તણી, આજે સ્મરણમાં આવતી. ૧

* અર્થાત—માયા અને તહેની મમતાનો ગુરૂવે જ્ઞાનદારા નાશ કર્યો.

(૧૭૮)

છેલ્લી દશા વાણી તણી, છેલ્લી દશા મન ભાવની;
 દિલને સખત બહેલાવતી, ઘડી તે સ્મરણમાં આવતી. ૨
 વિરહે ભરેલાં અશ્રુઓ, સાચાં બનેલાં મોતિડાં;
 ઝાકળ સમાં ઉડી ગયાં, ઘડી તે સ્મરણમાં આવતી. ૩
 આકાશ કેરી ચંદ્રિકા, -કેરા થયા ભાવો ફીકા;
 હું તું તણી ભૂલ્યાં દશા, ઘડી તે સ્મરણમાં આવતી. ૪
 વહાલી દુઃખની વાટિકા, -ના પુષ્પ કેરો રમ્યતા;
 ખસ એક તાર બની હતી, ઘડી તે નયનમાં આવતી. ૫
 હું તું નહી તું હું નહી, ખસ એક રસની રેલડી;
 બાણી છતાં બેઠ નહી, ઘડી તે નજરમાં આવતી. ૬

જ્ઞાનસારિકા. (૬૬)

ગઝલ.

તહારા સમી માધૂર્યતા, મહેં વિચ્છિમાં દીડી નહી;
 તહારા સમી ધન ધાન્યતા, મહેં અન્યમાં દેખી નહી. ૧
 આશક થયો તહારા ઉપર, નીરખી હુમરો નારીઓ;
 પણ આપ સરખો પ્રિય-તમા, મહેં અન્યમાં દીડી નહી. ૨
 વેરે રૂપેરો ફૂલડાં, ઘોણું બનાવ્યું વિચ્છિને;
 એ ચંદ્રિકાની સૌમ્યતા, તહારા સમી દેખી નહી. ૩
 સરવર વિષે કમળો રૂપી, સાહેલીઓ રમતી હતી;
 પણ આપ ચરમની ઉપમા, મહેં વિચ્છિમાં દેખો નહી. ૪
 શ્રૃંગાર પૂર્વક શારદી, પ્રિય પૂર્ણિમાના પરિપર;
 રમણી રમણની રમણતા, તહારા સમી દેખી નહી. ૫
 તું જીવનતું સર્વસ્વ છે, તું રસભર્યો રસ રાજ છે,
 રસતા મહારસ રાજની, મહેં અન્યમાં દેખી નહી. ૬

(૧૭૯)

વિશ્વવાટિકા. (૬૭)

ગઝલ.

આ વિશ્વ સુખની વાટિકાનાં, સૌખ્ય નભશે ક્યાં સુધી ?;
 આશા તણી ઝાકળ ટપક, રહેશે મધુરી ક્યાં સુધી ? ૧
 પાણી ઉપર પરપોટડા, નાના પ્રકાર જણાય છે;
 એ મોતીડાંની માલિકા, એ ભાઈ ? નભશે ક્યાં સુધી ? ૨
 સંધ્યા સમે આકાશમાં, પચરંગી કુલડાં પાથર્યાં;
 પણ એ કુલોની મોહિની, એ ભાઈ ? ટકશે ક્યાં સુધી ? ૩
 બાંધી જઈ વેરાનમાં, સૂકાં તૂણાંની છાપરી;
 બળતો અગનની જરાગમાં, એ પર્ણકૂટી ક્યાં સુધી ? ૪
 ના ? ના ? કુસાતો ભાઈ ? તું, આ નાશવંતો વાટિકા;
 દેખાય છે ઘડી એ સુધી, પણ તે ટકેલ ક્યાં સુધી ? ૫

ત્રણિકસુખ. (૬૮)

ગઝલ.

વળગી તહને ક્યાંથી અરે ? આ ક્ષણિક સુખની કામિની;
 તું બોલ ? મહારા બાંધવા ? આ પ્યાર ઢોરી ક્યારની ? ૧
 સૂરજ ઊગ્યો છે એક ગમ; ને બીજી તરફ છે ચંદ્રિકા;
 લત લાગી તે મધ્યે તહને, તું બોલ ? બાંધવ ? ક્યારની ? ૨
 નયનો વડે નાચી રહ્યો, અંતર વડે આશક થયો;
 આશક અને માશુક તણી, પ્રીતિ કહે ? છે ક્યારની ? ૩
 ચાલે વસંત સુધા સમી, હોરી રમે પ્રિય પ્યારીથી;
 એ રસ તણી સુંદર ઝલક, પ્યારી ગણી છે ક્યારની ? ૪
 પ્રેમે ઝુલાવે પ્યારીને, પ્યારો તહને ઝુલાવતી;
 ફેવળ કનકની સાંકળી, ઝુલ આપતો તે ક્યારની ? ૫

(૧૮૦)

અકાલોચિતકાર્ય. (૬૬)

ગઝલ.

- ગુરૂ જ્ઞાનની પરવા નહી, વાચાળતા ત્યાં શું કરે ?;
ઈંધેર પદે આશક નહી, માશુક બિચારી શું કરે?. ૧
- તહારી સીલીકમાં શૂન્ય છે, દમડીય પણ નાહું નહી;
લાખવા ખીરાબ્યા નોકરો, નોકર બિચારા શું લખે ? ૨
- ચરી પાળતો દર્દી નથી, નિર્મળ દવા ખાતો નથી;
એ મૃત્યુ બહાલા દર્દીને, વૈદા બિચારા શું કરે?. ૩
- નથી પાપથી બહીતો જરી, ડર છે નહી દીલડા વિષે;
થોથાં પુરાણી વાંચવા, તુજ ઘેર આવી શું કરે ? ૪
- તું પાપથી ડરતો રહે-ને સંતની આજ્ઞા વહે;
ધ્યાતા ગયો છે ધ્યેયમાં, જમ આવી અપે શું કરે ? ૫

પ્રમુગુણગાન. (૧૦૦)

ગઝલ.

- હરતાં અને ફરતાં પ્રભુ ?, તહારા ગુણો હું ગાઉં છું.
આનંદમય ઉદાનમાં, ગંભીર ગુણ તુજ ગાઉં છું. ૧
- મિત્રો તણા મંડળ વિષે, હાર્યાદિ થોડ્ય પ્રસંગમાં;
બધી અન્ય વાત વિસારીને, તહારા ગુણો હું ગાઉં છું. ૨
- એકાંત પણ બ્યારે મળે, ત્યારેય પણ તું સાંભરે;
વારિ વહે વિરહાશ્રુનાં, તહાજ ગુણો હું ગાઉં છું. ૩
- ઝાલી રહી પરિમલ ભરી, આ પુષ્પવંતી વેલ્લિકા;
તેમાંય તુજ મીઠી નજર, નીરખી તહને હું ગાઉં છું ૪
- ઉંચે સ્વરે નીચે સ્વરે, સંગીતના શુભ રંગમાં
ગદ્ ગદ્ સ્વરે ઘેલો બની, હું આપના ગુણ ગાઉં છું; ૫

(૧૮૧)

મુમુક્ષુવચન. (૧૦૧)

ગઝલ.

ચંચળ જગતના સૌખ્યથી, પ્રભુ ? આપને અતિ ચાહું છું;
 વનિતા તણા પણ નહાલથી, હું આપને અતિ ચાહું છું. ૧
 મલકી રહી આ માનુની, યૌવન ભરેલી ભાભિની;
 છે વિશ્વની છેદી મતા, એથી અધિક પ્રભુ ? ચાહું છું. ૨
 મુજ મંદિરે મોંઘાં ઘણાં, માણક અને મોતી ભર્યાં;
 એથીય પણ આંધકી રીતે, પ્રભુ ? આપને હું ચાહું છું. ૩
 મિત્રો અને પુત્રો બધાં, આ વિશ્વ તરૂનાં પુષ્પ છે;
 પણ એ બધાં પુષ્પો થકી, હું આપને અતિ ચાહું છું. ૪
 તુજ ચાહના મારે હવે, મુજ જીવનનું સાહિત્ય છે;
 સંસારના શ્રૃંગારથી, હું આપને અતિ ચાહું છું. ૫

જ્ઞાનવારિધિ. (૧૦૨)

ગઝલ.

હું બાહ્ય સ્નાન તજી અને, જ્ઞાનામૃતોએ નહાઉં છું;
 ધંધેર તણા શુભ દેશનાં, નિર્મળ જળોમાં નહાઉં છું. ૧
 કામાદિ પંચ પ્રકારની, લાગી મલિનતા ક્યારની;
 એ સર્વ પંકે વિહારવા, નિર્મળ જળોમાં નહાઉં છું. ૨
 આત્મા ઉપર વળગી સખત, વિષમ ભવરોની વેદના;
 એ વેદના સંહારવા, જ્ઞાનામૃતોએ નહાઉં છું. ૩
 લાગી ગૂઢાઈ નાથની, એ ગંદકી દુઃખદાઈ છે;
 દુર્ગંધ એ દૂર ટાળવા, જ્ઞાનામૃતોએ નહાઉં છું. ૪
 નહિ બાહ્યજળ પાવન કરે, યાપે અપાવન પ્રાણીને;
 દુઃપાપ દૂર થવા બદલ, ગુરૂજ્ઞાન જળમાં નહાઉં છું. ૫

(૧૮૨)

તુચ્છસંસારસુખ. (૧૦૩)

ગઝલ.

- સંસારના સુખથી અધિક, મહારે તમહારે કામ છે,
 મુજ દેહને ઇંદ્રિય થકી, પ્રભુ ? આપનું વધુ કામ છે. ૧
- સંસારના તાપે તપ્યો, આવ્યો તમહારી શરણમાં;
 સહુ તાપ શાંત પમાડવા, મહારે તમહારે કામ છે. ૨
- વ્યાકુળ બન્યો છું વિદ્યથી, નથી અન્ય મહારે આશરે;
 લગ્ન હવે તો રાખવા, મહારે તમહારે કામ છે. ૩
- ભિથ્યા જગતનાં માનવી, સંતાપ આપે શત્રુવત ;
 એ તાપ પાપ શમાવવા, મહારે તમહારે કામ છે. ૪
- કામાદિ અરિને કાપવા, ભવસિંધુને તરવા બદલ;
 મુજ આત્મ તત્ત્વ ઉદ્ધારવા, મહારે તમહારે કામ છે. ૫

ધૈર્યવક્તર. (૧૦૪)

ગઝલ.

- વાણી વિમગ વદતો છતો, ભવસિંધુ કેરો પાર જા ?;
 કરણી વિમગ કરતો છતો, દુઃખસિંધુ કેરી પાર જા ? ૧
- અંતર તણી તજ આપદા, ગુરૂદેવ કેરો શિષ્ય થા ?;
 જ્ઞાનપ્રકાશ કરી તથા, અજ્ઞાન કેરી બહાર જા ? ૨
- સુર દૈત્યનો સંગ્રામ છે, ભીડવી વટે ત્યાં હામ છે;
 ગુરૂ શરણ કેરું કામ છે, પ્રભુની અહીં લડવાર ના ? ૩
- મન અસ્થિ કેરી સ્વારી છે, ભય હાર મધ્યે ભારી છે;
 દુનિયા તણી દરકારો છે, દીલમાં હવે હુશિઆર થા ? ૪
- તલ્વાર લે ગુરૂ જ્ઞાનની, સંહાર દ્રોજ અજ્ઞાનની;
 ધર ઢાલ ધીરજ ધ્યાનની, અજીતાબિધની સુખદા કથા ૫

(૧૮૩)

પ્રમુરટન. (૧૦૫)

ગઝલ.

- સુખમય તમહારા શરણમાં, ગુરૂદેવ ? સઘણું સારું છે;
 દુઃખમય જગતના યોગતું, પાતું ખણુંય નહારું છે. ૧
- જે દૂર મહારાથી હુતો, તે આજ જાણ્યો પાસમાં;
 ચંચળ હતું જે ચિત્તડું, થયું તે ખલકથી ખારું છે. ૨
- મુજ દેહમાં જે દેવ છે, તે નિર્ખીઆ તત્ખેવ છે;
 સુખદા તમહારી સેવ છે, ચિત્ત મંદિરે ધન ચારૂ છે, ૩
- મુજ રોગ સર્વ શમી ગયો, દર્દી હવે સાજો થયો;
 ચિત્તચેર નાથ મને ચહ્યો, પ્રભુ રૂપ લાગ્યું પ્યારું છે. ૪
- ઉત્તમ હીરો કર આવીઆ, પાપેથી પ્રાણ અચાવીઆ;
 લગની પ્રભુમાં લાવીઆ, અજીતાઘિથ મન મૃદુ મહારું છે. ૫

પ્રેમમુદ્રા. (૧૦૬)

ગઝલ.

- ઘાયલ અન્યું છે અંગને, વચનો મૃદુલ વહતાં નથી,
 આપૂ ? નથી આ દર્દી પણ, વાગી કરારી પ્યારની. ૧
- નેત્રો મધુર જોતાં નથી, ને દ્વિષ્ટિ પણ ટૂંકી થઈ;
 પુષ્કળ વહે છે આંસુડાં, પેખો ? કરારી પ્યારની. ૨
- પાયે વિહારણુ નવ અને, થરથર ધ્રુજે છે વૃદ્ધવત;
 નથી શક્તિ દર્શાવી હવે, પેખો ? કરારી પ્યારની. ૩
- નથી કાર્ય કરતું વિધિતું, સત્શાસ્ત્રને પડતું નથી;
 ચંચળ અગર મન સ્થિર નથી, પેખો ! કરારી પ્યારની. ૪
- આવો ઉગારો આપજી ?, ઇલમ નથી ખીજે કરો;
 ઉદ્ધારવું તુજ હાથ છે, પેખો કરારી પ્યારની. ૫

(૧૮૪)

આત્મસ્વરૂપ. (૧૦૭)

ગઝલ.

પાણી વિષેય ડુબાવતાં, આત્મા અમહારો ના મરે;
 ડુંગર થકી ગમડાવતાં, આત્મા અમહારો ના મરે. ૧
 શસ્ત્રો થકી સંહારતાં, આત્મા અમર તે ના મરે;
 પાવક થકીય પ્રજાળતાં, આત્મા અમહારો ના મરે, ૨
 સર્વે સુખોનો સિંધુ છે, જગ સૌખ્ય જેતું બિંદુ છે:
 બિંદુ વડે સિંધુ બૃહદ્, કદી ના મરે ? કદી ના મરે !! ૩
 વાયુ કદી ન ઉડાવતો, પૃથ્વી કદી નથી દાટતી;
 નથી સૂર્ય દેવ પ્રકાશતો, તે આત્મ કદીયે ના મરે; ૪
 અવિનાશી છે ? અવિનાશી છે ? !, મિથ્યાત્વ દીલતું દૂર કરે;
 આદિ નથી નથી અંત એ, આત્મા કદાપિ ના મરે; ૫

અવિનાશીઆત્મા. (૧૦૮)

ગઝલ.

જૂઠું કદી વદતો નથી, જૂઠા પથે નથી ચાલતો;
 અસદાત્મ જનથી એ મરદ, દીલમાં કદાપિ ના ડરે. ૧
 પત્થર પ્રમાણે માનતો, પરદ્રવ્યને દીલમાં સદા;
 પરદાર માતા જાણતો તે, ના કદી દીલમાં ડરે. ૨
 પર પ્રાણીને દુઃખ દે નહિ, સેવા કરે છે સ્નેહથી,
 આત્મા ગણે પર આત્મને, તે યમ થકી પણ નવ ડરે. ૩
 ધ્યાતા મુવો ને ધ્યેય છે. જ્ઞાતા મુવો ને જ્ઞેય છે;
 દાતા મુવો ને દેય છે, એ યમ થકી પણ ના ડરે. ૪
 નિર્ભય પ્રદેશે ચાલતો, નિર્ભય બનેલો આદમી;
 નિર્માન મોહ નિઃસંગ એવો, મરદ જન કદી ના મરે. ૫

(૧૮૫)

સંસારવેદના. (૧૦૬)

ગઝલ.

સ્પર્શીશ મા ! મુજ અંગને, ઓ ! જીલ્મકારી ભૂંગ તું ;
 જવાળા સખત ઉપજવવા, સ્પર્શીશ મા ! ઓ ભૂંગ તું. ૧
 રોમાંચ ઉભા થાય છે, -ને શરીર પણ સૂકાય છે ;
 સૂકાઈ જતા પુષ્પને, સ્પર્શીશ મા ? ઓ ભૂંગ તું. ૨
 આ છે અનોખી વેદના, જવાળા સખત અગ્નિ તણી ;
 જાશે બળી તુજ પાંખડી, સ્પર્શીશ મા ? ઓ ભૂંગ તું. ૩
 વિરહાગ્નિની બળતી અગન, હૈડું ભસમ થઈ જાય છે ;
 પાવક વિષે થાવા ભસમ, સ્પર્શીશ મા ? ઓ ભૂંગ તું. ૪
 વાણી અમૂલ્ય વિરામશે, નયનો અતિય આલહાદશે ;
 એવા સમયમાં આવજો ! ના સ્પર્શતો પણ ભૂંગ તું ! ૫

શુદ્ધમાર્ગ. (૧૧૦)

ગઝલ.

શુભ માર્ગમાં અસદાત્મથી, ગુરૂદેવ ! ચાલ્યો જાઉં છું ;
 થઈ આપની પૂરણ દયા, મધુરા પ્રદેશે જાઉં છું. ૧
 મહેં ઓળખ્યો મહારો પ્રભુ, મુજ દેહની અંદર હતો ;
 હું બહિર કેરા દેશથી, અંતઃ પ્રદેશે જાઉં છું. ૨
 જાડી જગત જાળળથી, જૂઠા જગતના મોહથી ;
 છૂટી કરી આનંદથી, ઇશ્વર પ્રદેશે જાઉં છું. ૩
 વ્યામોહના અંધારમાં, હું દેવ ? અથડાતો હતો ;
 એ સર્વ અથડામણ તણ, સિદ્ધા પ્રદેશે જાઉં છું. ૪
 ગુરૂ પાયમાં પ્રેમે મધુર, મુજ કોટિવાર પ્રણામ છે ;
 નિર્ધનપણું ત્યાગી અને, ધનવંત દેશે જાઉં છું. ૫

(૧૮૬)

આત્મપ્રદેશ. (૧૧૧)

ગઝલ.

- સહુ શોક ચાલ્યા જાય છે, આનંદ દેશે જાઉં છું;
સુણી નામ મુજ ધૈર તણું, આંતેથી ખુશી થાઉં છું. ૧
- મુજ મન તણી ભ્રમણા ગઈ, અંતર થકી અલગી થઈ;
પાપી પ્રદેશ તણ અને, પુણ્ય પ્રદેશી થાઉં છું. ૨
- જે દેશ મહેં મહારો ગણ્યો, તે આજ મહારો દેશ નહીં;
દુઃખમય પ્રદેશ થકી હવે, સુખમય પ્રદેશી થાઉં છું. ૩
- ‘હું દેહ છું’ એવી મતિ, મહારી હતી અજ્ઞાનમાં;
અજ્ઞાન પથ તણને હવે, જ્ઞાન પ્રદેશી થાઉં છું. ૪
- સહુ શાંતિમય સોહ્યામણો, ઉદ્યાન છે આત્મા તણો;
તણ વિષય આગ ખીલામણો, આત્મ પ્રદેશી થાઉં છું. ૫

નિજગતિપ્રકાશ. (૧૧૨)

ગઝલ.

- તુજ નયન દેખી ગુલાબની, કોમળ કલિ ઝાંખી થઈ;
તુજ વદન દેખી ચંદ્રની, કાંતિ જરૂર ઝાંખી થઈ. ૧
- તુજ મૂર્તિ હૈકું હેરતી, મહારી નજર જ્યારે પડી;
ત્યારે મધુર જગ વાટિકાની, રમ્યતા ઝાંખી થઈ. ૨
- તુજ રમ્ય પંથ વિલાસિની, દિલમાં ગતિ જ્યારે પડી;
ત્યારે સુલગ આ હંસની, ગતિ ચાલતાં ઝાંખી થઈ. ૩
- હારી પ્રીતિ જ્યારે થઈ, નજરે નજર જ્યારે થઈ;
તુજ રમ્ય ભાવ વિલાસથી, જગની પ્રીતિ ઝાંખી થઈ. ૪
- ભમતો હતો જગ પંથમાં, રમતો હતો નવ રાત્રિમાં;
જગ પંથને નવ રાત્રિથી, મહારી પ્રિયા ઝાંખી થઈ. ૫

(૧૮૭)

આત્મશરણ. (૧૧૩)

ગઝલ.

- રાખી છુપી પણ ના રહી, આશક તણી પ્રીતિ હવે;
આવી ઉભો તુજ આંગણે, દિલ ચાહ્ય તે કરજે હવે. ૧
- મહારે ખીભું ખાવું નથી, મહારે ખીજે જાવું નથી;
આવી ઉભો તુજ ખારણે, દિલ ચાહ્ય તે કરજે હવે. ૨
- લેવા તણી પરવા નથી, રહેવા તણી પરવા નથી;
તુજ દ્વારમાં આવી ઉભો, દિલ ચાહ્ય તે કરજે હવે. ૩
- મહેં તો જણાવ્યું વિદ્યને, મહારો પ્રભુ મહારો પ્રભુ;
ને હુંય પણ મુજ નાથને, દિલ ચાહ્ય તે કરજે હવે. ૪
- દિલ ચાહ્ય તો ગર્દન ઉપર, તલવાર કેરા ઘાવ કર;
યા તો ગજબ યુજારજે, દિલ ચાહ્ય તે કરજે હવે. ૫

અન્યપ્રદેશીઆત્મા. (૧૧૪)

ગઝલ.

- જા ! જા ! હવે ચાતક ખીજે, પિયુ શખ્દ ત્યાં જઈ ઘોલજે;
મુજ આંગણે આવીશ નહિ, ખીજે ગમે ત્યાં ઘોલજે ? ૧
- મહારૂં દૃઢ્ય ગભરાય છે, જાણે જરૂર જીવ જાય છે;
આંખા ઘણા ઉઘાનમાં, પિયુ શખ્દ ત્યાં જઈ ઘોલજે ? ૨
- છે વજના કરતાં કઠિણ, હૈકું નથી ફાટી જતું;
વિરહે ભર્યાં મુજ કણું છે, પિયુ શખ્દ ખીજે ઘોલજે. ૩
- આકાશથી વૃષ્ટિ પડે, ને દેવ દુંદુભિ ગડગડે;
ત્યાં જા ? ભલા સારૂં થશે, પિયુ શખ્દ ત્યાં જઈ ઘોલજે ! ૫
- મહારો પ્રિતમ પરદેશ છે, મહારૂંય મન પરદેશ છે;
ખીજી સખીના દ્વારમાં, પિયુ શખ્દ જઈને ઘોલજે ! ૫

(૧૮૮)

અંતિમસમય. (૧૧૫)

ગઝલ.

જીવન તણી છેલ્લી ઘડી, પ્રભુ ! આવજો પ્રભુ ! આવજો ?
 આ દાસની લેવા ખબર, પ્રભુ ? આવજો પ્રભુ ? આવજો ?? ૧

ચારે તરફ આવી અને, સંખંધીઓ ખેઠાં હુશે;
 આંસૂ વહાવે આંખથી, એવે સમય તો આવજો ? ૨

આ વિશ્વ કેરા રંગમાં, આનાંદથી ફરતો ફર્યો;
 છેલ્લી સલામી સર્વને, હું આપું ત્યારે આવજો?.

નેત્રો અને કર્ણોતણી, સહુ ધંદિઓ વાણી તણી;
 બ્યારે પડે મંદી ક્રિયા, એવા સમયમાં આવજો?. ૪

મુજ આશીકે એસી અને, કર આપના મુજ મસ્તકે;
 ધારી ધીરજ કંઈ આપવા, છેલ્લા સમય તો આવજો ?, ૫

અનન્યનામ. (૧૧૬)

ગઝલ.

દુઃખીને દિલાસો આપવા, બસ એક તહારિં નામ છે;
 દુનિયાં તણાં દુઃખ ભેદવા, બસ એક તહારિં નામ છે. ૧

સંતો તણો શણગાર છે, દીલડા તણો દીલદાર છે;
 મુજ અંતકાળ ઉદ્ધારવા, શુભ એક તહારિં નામ છે. ૨

સાધન તણો મસ્તક મણિ, તમ-ભેદવા દિનનો મણિ;
 અંતઃકરણ ઉભળવા, બસ એક તહારિં નામ છે. ૩

બ્યારે મુઝાઉં સૃષ્ટિનાં,- કાર્યો કરી વ્યાકુળ બની;
 એ સૌ મુઝામણુ કાપવા, શુભ એક તહારિં નામ છે. ૪

મુજ મિત્રના મરણાંત કે,-સંખંધીના મરણાંતમાં;
 આંસુ ભરેલી આંખ દહોવા, એક તહારિં નામ છે. ૫

(૧૮૩)

અસ્થિરતાવિષે. (૧૧૭)

ગઝલ.

- આખો દિવસ કાર્યો કર્યાં, મન ઈંદ્રિઓ થાકી ગયાં;
સુરતા જમાવી આપમાં, પણ ત્યાં થકી છટકી ગઈ. ૧
- રહેતી નથી મુજ હાથમાં, ખુલુ દૂર દેશે જાય છે;
સમજાવી લાવ્યો આપ પદ, પણ ત્યાં થકી છટકી ગઈ, ૨
- સમજાવતાં સમજે નહીં, લલચાવતાં લલચાય નહિ;
બળ જોરથી પકડી હતી, પણ ત્યાં થકી છટકી ગઈ. ૩
- સ્થિરતા વિષે આવે નહીં, પ્રજ્ઞા વડે સમજાવીને;
લાવ્યો હૃદયના મંદિરે, પણ ત્યાં થકી છટકી ગઈ. ૪
- હવે લાજ તહારા હાથમાં, આ સુંદરી સમજાવ તું;
લાવ્યો સુખાવહ પદમાં, હું તોય પણ છટકી ગઈ. ૫

અમેદમાવ. (૧૧૮)

ગઝલ.

- જો જો ? જતા અળગા હવે,—તો રહેમ દષ્ટિ રાખજો;
જો જો ? હવે તલસાવતાને, પ્રેમ મુજ પર રાખજો. ૧
- દોષો અમહારા કોટિ છે; અપરાધ પણ પુષ્કળ કર્યાં;
મહોદાઈ રાખી આપની ને, રહેમ દષ્ટિ રાખજો. ૨
- અપદષ્ટિથી જોયું હશે, તુજ નામ લેતા સંત પર;
તેના ન સામું દેખતાં છ, રહેમ દષ્ટિ રાખજો, ૩
- મહોદાઈ સઘળી આપની, છોદાઈ સઘળી મહારી છે;
છોરે કછોરે થાય તો પણ, રહેમ દષ્ટિ રાખજો. ૪
- શરણું ન મહારે અન્યતું, ખુલાતું ન મહારે અન્યતું;
શરણે પડયાની લાજ વહાલા,—નાથ ? સુંદર રાખજો, ૫

(૧૬૦)

આત્મસ્મરણ. (૧૧૬)

ગઝલ.

મુજ નાથની કોઈ ખબર, મુજદ્વાર આવી લાવજો;
 ને તે ખબર લાવ્યા વગર, મુજ આંગણે ના આવશો. ૧
 મહાઈં દુદય તલસ્યાં કરે, યાદી વિના મુજ નાથની;
 ને એ દુદય સુંદર થવા, પીયુની ખબર અહીં લાવજો; ૨
 મુજ નેત્ર તે તલસ્યાં કરે, ને વાટડી જોયાં કરે;
 નેત્રો મધુર ઠંડાં થવા, પીયુની ખબર અહીં લાવજો. ૩
 મુજને વીતે જે વિશ્વમાં, તે અન્યને વીતશો નહીં;
 મહારા ઉપર કચ્છા કરી, પિયુની ખબર કોઈ લાવજો, ૪
 વિરહે ભરેલી વેદનાની, કોણ ? જાણે વાતડી;
 નિર્ભળ વિસામો વાતનો, પિયુની ખબર કોઈ લાવજો. ૫

આકાશચંદ્રિકા. (૧૨૦)

ગઝલ.

આકાશમાં ઉડી રહી ચિત્ત, ચોરતી આ ચંદ્રિકા;
 કામળ કિરણથી સ્પર્શતી તે, આપ વિણ ગમતી નથી. ૧
 આવી શરદની રાતડી, દીલ પીંગળ્યાં સહવાસીનાં;
 સહવાસની સુંદર વડી તે, આપ વિણ ગમતી નથી. ૨
 કાદંબરી કાવ્યામૃતો, હર્ષાવતાં રસવંતને;
 એ અંથની આલોચના પણ, આપ વિણ ગમતી નથી. ૩
 મૃદુતા ભરી જગની મઝા, આપે ભલે સુખ વિશ્વને;
 તે તે મઝા મુજ અંગમાંહી, આપ વિણ ગમતી નથી. ૪
 આણું તમહારા દ્વારમાં, મરણાંત ના પાછી હુંડું;
 આ વિશ્વની માયા બધીએ, આપ વિણ ગમતી નથી.

(૧૯૧)

ચંદ્રસ્વરૂપ. (૧૨૧)

ગજલ.

- શૃંગારનો રક્ષામણિ, વિરહી તણો છે દિનમણિ;
સહવાસીનો અમૃતમણિ, ગગને ઉગ્યો આ ચંદ્રમા. ૧
- કામીતણો મસ્તકમણિ. શંકરતણો ચૂડામણિ;
શણ્ઘારનો માંધો મણિ, ગગને ઉગ્યો આ ચંદ્ર છે. ૨
- મોતી તણા શુભ હારના, મધ્યે નવલ નાયક મણિ;
કંદર્પનો કમનીય મણિ, ગગને ઉગ્યો આ ચંદ્ર છે. ૩
- મણિ મૃદુલ કંઠોરા તણો, મણિ રમ્ય પક્ષી ચક્રિરનો;
સહુ સુભગવસ્તુ તણો મણિ, ગગને ખિરાળ્યો ચંદ્ર છે. ૪
- છે ભાગ્યમણિ જન ભોગીનો, શાભા સુભગ સોહામણી;
સહુ રતનો ચિંતામણિ, ગગને ખિરાળ્યો ચંદ્ર છે. ૫

સદ્ગુણીચંદ્ર. (૧૨૨)

ગજલ.

- છે સૂર્ય કેરી પાસમાં, માટે સુકાણો પંક છે;
દેખાય છે કિરણો વિષે, જે સ્પષ્ટ તે આ ચંદ્ર છે. ૧
- લક્ષ્મી સમીપે નિવાસ છે, એથી વિભળ તનુ ધારતો;
શશ સાથે લઇને જે ફરે, ભગવાન તે આ ચંદ્ર છે. ૨
- શીલા ઉપરનો સિંહ છે, ઘનધાર વનનો હસ્તિ છે.
શુભ રાજ્ય કેરો રાજવી, ચિત્ત ચોરતો આ ચંદ્ર છે. ૩
- તિમિરે છવાયા માર્ગને, ખુલ્લા કર્યાં નિજ હસ્તથી;
વેર્યાં ભૂમિપર મોતીડાં, ચિત્ત હેરનારો ચંદ્ર છે. ૪
- મહાર્કં દૃઢ્ય મધુરં ક્યુર્કં, મહાર્કં શરીર કોમળ ક્યુર્કં;
મુજ આંગણું પાવન ક્યુર્કં, એ પ્રેમ ભાજન ચંદ્ર છે. ૫

(૧૯૨)

દુર્દેવયાતના. (૧૨૩)

ગજલ.

- ઐ કૂર દૈવ ! વિઘાતી તું, કોણે કહ્યું કે આવજે ?
 આમંત્ર વિણ મુજ મંદિરે, કોણે કહ્યું કે આવજે ? ૧
- યાત્રા મધુર કરવી હતી, જાણું હતું સંતો સહિત;
 આવે વિષમ જવર એ સમે, કોણે કહ્યું કે આવજે ? ૨
- વિરહી રડે યોગાનમાં, બેલાન વિરહ પ્રસંગનું;
 આવ્યો પપૈઓ એ સમે, કોણે કહ્યું કે આવજે ? ૩
- પિયુ બોલીને રંજડતો, પાવક સમાન પ્રજાળતો;
 નહોતી જરૂર એ સમયમાં, કોણે કહ્યું કે આવજે ? ૪
- સહવાસ સુખદાઇ સરસ, આત્મા અને પરમાત્મનો;
 આલ્યો પતિ આવ્યો વિરહ, કોણે કહ્યું કે આવજે ? ૫

સેવાકરો. (૧૨૪)

ગજલ.

- સૂરજ લમે આકાશમાં, તે આપની સેવા કરે;
 તારા ઉગે આકાશમાં, તે આપની સેવા કરે. ૧
- વેલી ઉગે ઉદ્યાનમાં, પુષ્પો તમોને આપવા;
 નિજ પુષ્પ આપી આપકરે, શુભ આપની સેવા કરે. ૨
- છાયા કરે નલમાં રહી, વાદળ ભરેલાં નીરનાં;
 વર્ષા તમહારે આંગણે, શુભ આપની સેવા કરે. ૩
- સરિતા વહે છે શાંત રસ, કલ્લોલ કરતી લહેરીઓ;
 આપે મજા મૃદુ આંખને, શુભ આપની સેવા કરે. ૪
- નિર્મળ મધુર વસંત છે, તરવર ઉપર રસ રેડતો;
 રેડે તમારા દૃઢ્યમાં મૃદુ આપની સેવા કરે. ૫
- દ્યો ? દ્યો ? મજાનો લહાવ છે, દીલ હેરનારો દાવ છે;
 દિલમાં મહુદ્ દરિઆવ છે, જે આપની સેવા કરે. ૬

(૧૯૩)

આનંદુદ્યાન. (૧૨૫)

ગજલ.

- ગમતું નથી આ દેશમાં, ધ્યારા પ્રભુ તહારા વિના;
 ગમતું નથી આ વેષમાં, વહાલા વિભુ તહારા વિના; ૧
- આનન્દમય ઉદ્યાનમાં, હું જાઉં છું જોવા યદા;
 કુંદન કુસુમની પાંખડી તે, ના ગમે તહારા વિના. ૨
- સરિતા તણા સુન્દર તટે, હું જાઉં છું ફરવા યદા;
 લહરી લલિત કલ્પોલની તે, ના ગમે તહારા વિના. ૩
- આવે અનિલ ખહેકાવતો, પુષ્પિત તરૂના ગંધને;
 મૃદુ સ્પર્શ કરતો અંગને તે, ના ગમે તહારા વિના. ૪
- મનને મધુર બનાવતી, વિજ્ઞા લઉં છું હાથમાં;
 મધુરા સ્વરો ગમતા નથી, સુંદર સખા ? તહારા વિના. ૫

પરાત્મપ્રકાશ. (૧૨૬)

ગજલ.

- આ ચદ્રિકા ખેલે મધુરી, નેત્રને ઠંડાં કરે;
 આકાશમાં આનંદતી, યાદી બતાવે આપની. ૧
- કમળો તણા સહુ વૃંદને, ખીલાવતો પ્રગટાવતો;
 ભાસ્કર ભમે આકાશમાં, યાદી બતાવે આપની. ૨
- પાંખી ઉડે દીલ પ્રેમથી, સ્વચ્છંદ થઈ નભ મંડળે;
 હુળતાં અને મળતાં દિસે, યાદી બતાવે આપની.. ૩
- ધ્યારી પ્રિયાના ધ્યારને, અધ્યાર ક્ષણભરમાં કરી;
 પતિ ચાલતા નિજ ઘેરથી, રમૃતિ લાવો ઉરમાં આપની. ૪
- જે જે મધુરી લાવના, જે જે સુખદ સૌભાગ્યતા;
 તે તે દૃઢયમાં લાવતી; પ્રભુજી ? પ્રભુતા આપની. ૫

(૧૯૪)

મનમોહકચંદ્ર. (૧૨૭)

ગઝલ.

- મનને મધુર મોહાવતો, આકાશચારી ચંદ્ર છે;
તમને શીતળતા આપતો, ચિત્ત ચોરનારો ચંદ્ર છે. ૧
- ધોળાં કિરણને ધારતો, ધોળા મહા બલિવર્દ શો;
શ્રૃંગો સુખદ શોભાવતો, આકાશચારી ચંદ્ર છે. ૨
- જન પાપ પુંજ વિનાશતો, સાગર સલિલ ઉન્મીળતો;
સહુ પ્રાણીને શણગારતો; આકાશચારી ચંદ્ર છે. ૩
- લક્ષ્મી ગઢ મંદર તણી, સંધ્યા સમે સાગર વિષે;
પંકજ તણી સરવર વિષે, પાછી ફરી તે ચંદ્ર છે. ૪
- આ પાંજરાનો હંસ છે, ને હીમનો ગિરિરાજ છે;
શ્રૃંગો વડે સુખસાજ તે, આકાશચારી ચંદ્ર છે. ૫

પ્રચુરટન. (૧૨૮)

ગઝલ.

- માળા લઇ મુજ હાથમાં ને, નામ જપતો સ્નેહથી;
તેમ પ્રેમની વેલી વધે, હે નાથ ? મુજમાં આપની. ૧
- દક્ષિણ વિષે ચાલ્યો જતો, ને હાલ ચાલ્યો ઉત્તરે;
સર્વસ્વ રીત્યા આવતો, હે-નાથ ? સન્મુખ આપની. ૨
- લોકો હસે છે વ્યંગમાં ને, તેય પણ સાંખી રહું;
પરવા તણ છે વિદ્યની, આશા ધરીને આપની. ૩
- ઠ્ઠાલી તહમારી વાટી, ઠ્ઠાલી તહમારી વાટી;
ઉપમા જગતની વસ્તુની, દીધી જતી નથી આપની. ૪
- સ્મૃતિ રાખજો ? સ્મૃતિ રાખજો ? ? હું બાળ છું પ્રભુ ? આપનો;
કેવળ સ્પૃહા લાગી રહી, પ્રભુ ? યાદ લેતાં આપની. ૫

(૧૯૫)

અદ્ભુતઆત્મછબી. (૧૨૬)

ગઝલ.

- સાહેલડી સંગે ફરે, આકાશમાંહી ચંદ્રિકા;
નિર્મિ છબી મૃદુ આપનો, એ ચંદ્રિકા ફીકી પડી. ૧
- કેમળ કમળના વૃંદને, ખીલાવનારો ભાસ્કર;
ગુજ તેજને નીર્ખી કરો, નિજ ભર્ગથી ફીકી પડી. ૨
- સરવર વિષે પદ્મોત્પ્તી, કેવી મધુર ખીલી કળી ?
નયનો નિહાળી આપનાને, તેય પણ ફીકી પડી. ૩
- આ વિશ્વરૂપા માતુની, ફરતી હતી નિજ માનથી;
તહારો નિહાળી મૂર્તિને, વિશ્વા જર ફીકી પડી. ૪
- આનાંદથી ફરતી ફરે, છાને છબીલી સુદરો;
પણ આપનાં પદ પેખતાં, મનમાં જર ફીકી પડી. ૫
- તહારા વિરહની વેદના, મુજથી સહી જતી નથી;
વિરહ જવરવડે આપના, પ્રભુ ? હુંય પણ ફીકી પડી. ૬

આત્મગવેષણ. (૧૩૦)

ગઝલ.

- ફરં છું પહોડ ને જંગલ. તહોમેને ભેટવા કાળે;
મનોહર મીઠડા મોહન ? કહોને ક્યાં છુપાયા છો ? ૧
- વૃષાવુર આંખડી મહારી, તલસતી રાત્રિ દિન વહાણે;
નયનની દિલગિરિ ખાતર, કહોને ક્યાં છુપાયા છો ? ૨
- ફરં હું ક્યાં સુધી ? વનવન, પ્રતીક્ષા આપની ક્ષણ ક્ષણ;
અવહાલાં મહેં કીધાં તનમન, કહોને ક્યાં છુપાયા છો ? ૩
- નિહાળ્યાં પાણી ઝાકળનાં, તહમારાં જણીને મોતિ;
પકડતામાં વહું પાણી, કહોને ક્યાં છુપાયા છો ? ૪
- લગી છે મુજ લગન તમથી, પ્રખર અધન વિભેદીને;
કહો શોધું તહોમેને ક્યાં ? ખતાવો ક્યાં છુપાયા છો ? ૫

(૧૯૬)

પ્રભુ ? ઘરમાં અગર બાહીર, કહોને ક્યાં છુપાયા છે ?
 સરોવર કે કમળ માંહી, કહોને ક્યાં છુપાયા છે ? ૬
 મનોહર મૂર્તિ સુંદરીએ, વચ્ચે નાખી દીધો પડદા;
 રમો છે ત્યાં અગર બહાલમ ? ખીજે ક્યાંક છુપાયા છે ? ૭

આત્મવલ્લમ. (૧૩૧)

ગઝલ.

ઉડીજ અહિં થકી કોયલ ? ન મહારા મદિરે યોલિશા;
 વિરહની આગ લાગી છે, વગર બહાલમ નથી ગમતું. ૧
 ખીજ આંખે ઉડીજને, ખીલ્યાં છે પુષ્પ પણ સુંદર;
 સુખી થારોજ સહયોગી, વગર બહાલમ નથી ગમતું. ૨
 ખીજ ઉદ્યાન છે સારા, નમે છે વધી પુષ્પોથી;
 તરૂને સંગ લાગી છે, વગર બહાલમ નથી ગમતું. ૩
 દીવાની હું ફરૂં આજે, વસંતોત્સવ ભલે આવ્યો;
 ખીજે જો યોલ ઝો બહેની ? વગર બહાલમ નથી ગમતું. ૪
 સ્વરૂપ શું અંધની આગળ ? વને જો-નેય રડવું શું ?
 અમારા ત્યાં ખીરાજ પણ, વગર બહાલમ નથી ગમતું. ૫
 અમારા ત્યાંહી રટવાથી, કદર થારો નહી કાંઈ;
 કદરની ડાળીએ જો યોલ ? વગર બહાલમ નથી ગમતું. ૬
 અમારી જાન્દગાની આ, નકારી છેક લાગે છે;
 ખીજે જો યોલને બહેની ? વગર બહાલમ નથી ગમતું, ૭

પ્રમુદ્રેમ. (૧૩૨)

ગઝલ.

મહને શું કામ ખીજનું ? પ્રભુ ? તહારી હું દાસી છું. એ ટેક.
 ભમી ભવરાનમાં ભારે, પડી માથે મહા આપદ;
 હવે સુખધામ મોહનના, ચરણ કમળે નિવાસી છું. મહને. ૧

(૧૮૭)

સદા સુખ સિંધુ જનવર છે, નહારું વિશ્વ નથર છે;
 દુઃખાખિંધ મોહ દુસ્તર છે, પ્રભુ પંથે પ્રવાસી છું. મહને. ૨
 ન માયું મોહ કે માયા, ન માયું વિશ્વની છાયા;
 ન માયું કામિની કાયા, વિશદ વૈરાગ્ય વાસી છું. મહને. ૩
 ચલિત રસવંત યૌવન છે, ચલિત ધન ધામને તન છે;
 વિષય સુખનો ચલિત ક્ષણ છે, ત્રિવિધતાપેથી ત્રાસી છું. મહને. ૪
 હવે માયા પ્રભુની છે, હવે કાયા પ્રભુની છે;
 હવે છાયા પ્રભુની છે, અજીત પંથે હુલાસી છું. મહને. ૫

પ્રમુશરણ. (૧૩૩)

ગઝલ.

શરણ આવ્યો પ્રભુ ? તહારે, હવે માયા ઉતારો ના ?-એ ટેક.
 જગતના તાપથી ત્રાસી, તહારા દ્વારમાં આવ્યો;
 ગણીને આપનો બાળક, કરો દષ્ટિથી ન્યારો ના ? શરણ. ૧
 અધમ ઉઘાન મહેં ત્યાગ્યો, તમહારો આશરો માગ્યો;
 તમહારા પાય હું લાગ્યો, હવે મોહનજી ! મારો ના ?-શરણ. ૨
 તપ્યાં અંતઃકરણ તાપે, ઉગાર્યો ત્યાં થકી આપે;
 નથી રાજી થતો પાપે, હવે બીજનેા ધારો ના ?-શરણ. ૩
 શરણ છે આપનું સાચું, બીજું માન્યું બધું કાચું;
 બીજને કેમ ? હું યાચું, મહને બાજ કરારો ના ?-શરણ. ૪
 તમહારો છાયથી મહોટા, નથી તહેને કદી તોટા;
 જગતસુખ પાણી પરપોટા, અજીત બાજ ઉચ્ચારો ના ?-શરણ. ૫

અક્ષયમરજી. (૧૩૪)

ગઝલ.

જુટી ગઇ આશ દુનિયાની, મહને આશા તમહારી છે. એ ટેક.
 તમહારા પ્રેમની ખાતર, છુકાવી જીંદગી આખી;
 ખલકના સર્વ ખ્યાલોની, રમૂત સઘળી વિસારી છે. જુટી. ૧

(૧૯૮)

મનોહર આપની મૂર્તિ, દૃઢ્ય દરબારમાં મહારા;
 પ્રતિષ્ઠા પ્રેમથી કીધી, ગણેલી પ્રાણ પ્યારી છે. છુટી. ૨
 તમે માતા તમે પિતા, સગાં-બાંધવ પ્રભુ ? પ્યારા;
 વિસાઈ શી ? રોંતે તમહને, દુઃખદ દુનિયા ધુતારી છે. છુટી. ૩
 જગતના જે દીસે નાતા, બંધા તે નાશવાળા છે;
 તમે સાથે છબીલાલ ? અમહારી દોસ્ત-દારી છે. છુટી. ૪
 ભમાવો ના હવે અમને, ભર્યો ભવસિંધુ વિષ જળથી;
 અજીત આનંદના સાગર, -પદે અરજી અમહારી છે. છુટી. ૫

પ્રમુપદધ્યાન. (૧૩૫)

ગઝલ.

મહને શું ? કામ દુનિયાતું, પ્રભુજી પ્રાણ પ્યારા છે; એ ટેક.
 પ્રભુની ભક્તિમાં આપી, કુકાવી જીંદગી મહારી;
 દૃઢ્યના રનેહીમાં સુખ છે, બાંજે સુખના ઉધારા છે. મહને. ૧
 ભલે દુનિયા કરે નિંદા, કશી તેની નથી પરવા;
 મધુરી સૌમ્ય મૂર્તિમાં, દૃઢ્યભાવો ઉતાર્યા છે. મહને. ૨
 પ્રભુના પાયમાં સુખ છે, ખીજે જાણ્યું જરૂર દુઃખ છે;
 રસોના પૂર્ણ સાગરને, મધુરા મિત્ર ધાર્યા છે. મહને. ૩
 ગઘ મરવા તણી લીતિ, ગઘ જગ જળને જીતી;
 પ્રતીતિમાં પડી પ્રીતિ, મુખે હરદમ ઉચ્ચાર્યા છે. મહને. ૪
 હવે ખીજું નથી ગમતું, પ્રભુ પદ માંહી મન રમતું;
 ડગાવ્યું દીલ નથી ડગતું, અજીત વિષયો નિવાર્યા છે. મહને. ૫

મંદોદરીરાણીરાવણનેકહેછે. (રામાયણમાંથી) (૧૩૬)

રાગ-ધીરાની કાશીનો.

સંજ સંવણ સાંભળો રે, બેલી રાણી મદોદરી;
 જગત જનેતા જનકી રે, કુડમતિ એથી આપે કરી;

(૧૯૯)

જ્યુઠામાં જ્યુઠી છે જગમાં, પરનારીશું પ્રીત;
કોઈ પુરૂષ એમાં ન કમાયો, થાય વળી વિપરીત.
જઈ રઘુવરને જાતે રે, આપો હુજી એ દિલ કરી. રાજ રાવણ. ૧
હોય જગતમાં રાજ જેવા, એવી થાય પ્રજાય;
તમને દેખી શીખશે ધીજા, થાશે અતિ અન્યાય;
પ્રજા પ્રજાને ખાશે રે, જુવો વિચારી નાથ ? જરી. રાજ રાવણ. ૨
શ્રેષ્ઠપુરૂષ જે રીતે વર્તે, અન્ય તણી તે ગાય;
ભગવત પોતે મુખથી ભાષે, સ્વામી કહું છું સત્ય;
લોકના થઈ ઈશ્વર રે, અનીતિ આવી કેમ? આદરી. રાજ રાવણ. ૩
કલંક લાગે કુળને 'હુલુ', અપકીર્તિ બહુ થાય;
માન્ય પુરૂષમાંથી મોટાઈ, જરૂર ઉડી જાય;
આપ સદા છો સમજી રે, શીદને જશપર મૂકો છરી, રાજ રાવણ. ૪
કોઈ સ્તવન કોઈ હોમ કરે છે, કોઈ સાધે વન જોગ;
સદ્કીર્તિને સાડું શાણા, અતીવ કરે ઉદ્યોગ;
એ કીર્તિ પરહરવા રે, શાને નિર્ભંગ વૃત્તિ ફરી ? રાજ રાવણ. ૫
વળી વસુધામાં થાશે થોડી, સતી સીતા સમ નાર;
પૂજન કરીને ક્ષમા માગી લ્યો, સોંપો રામને સાર;
નહી માનો તો લેશો રે, ભાતું સ્વર્ગ તણુંજ ભરી. રાજ રાવણ. ૬
અભિમાનથી અંધો રાવણ, યોગાણી છે યુજ;
સમજાવ્યો સમજ્યો નહિ પોતે, પડી ન કાંઈ સૂજ;
અણુત કહે શું મુંધરે રે ? ઈશ્વર માથે કીધા અરિ. રાજ રાવણ. ૭

રાવણનોમંદોદરીનેજવાબ (રામાયણમાંથી) (૧૩૭)

રાગ-ધીરાની કાશીનો.

દશકંધર એ અવસરે રે, ઉચર્યો સાંભળ મૂઠ મતિ ?
દીલ જાણે હું ડાહી રે, પણ અક્ષલ તલભાર નથી.
જો મહારે દશ મસ્તક મ્હેઠાં, દશરથ સુતને એક;
બળવંતા વીશ હસ્ત ધીરાજે, છે એને એ છેક;
બુદ્ધિ બરોબર મુજમાં રે, રામ વિષે રતિ એક નથી. દશકંધર ૧

(૨૦૦)

સુવર્ણની લંકામાં શોભે, મહારે મહેલ વિશાળ;
 મહેલ મનોહર આપે અનુપમ, માણિક રત્ન પ્રવાલ;
 હું એવો છું ઉત્તમ રે, એને છાપરી એક નથી. દશકંધર. ૨
 અગ્નિદેવ મુજ ડરથી આવી, રાંધી આપે રસોઈ;
 પવનદેવ પંખો ઢાળે છે, ખલકમાં તહેં મતિ ખેઈ;
 રાજા રઘુવર રાને રે, ગુમ થઈ જાણે એની ગતિ. દશકંધર. ૩
 પાય ખહેરવા નથી પૈજરાં, અંખર એક ન અંગ;
 નોકર ચાકર તેમજ ન મળે, વનચર વાનર સંગ;
 કશી વડાઈ ન કરવી રે, નહિ તો જાણે હુતી ન હુતી. દશકંધર. ૪
 હાલ દેવનો દેવજ હું છું, છું હું અભય નિદાન;
 મહારા સામે થાવા જગમાં, નથી કોઈ સાચું માન;
 બાંધું તેને બાંધુ રે, કોણ ભોગી કે ભોગી જતી. દશકંધર. ૫
 ગામમાં ગુરૂ પાઠરમાં તીરથ, ઘરમાં માનવ દેવ;
 મૂર્ખજન એને નવ માને, તહારે પડી એવી ટેવ;
 પૂજન સદા કરે મહારૂં રે, પરખ તને કેમ પડતી નથી? દશકંધર. ૬
 કામ અંધ દેખે નવ કાંઈ, જન્મ અંધ ન ન્યાળે;
 અજીત કહે એ દુષ્ટ કામ તે, બળવંતા નેય બાળે;
 રીસ ચઢાવી ચાલ્યો રે, રાણી ખીચારી રહી બોલતી. દશકંધર. ૭

બાગવાનનુંમરણજાણીરાવણ. (૧૩૮)

રાગ ધીરાની કાશીનો.

માર્ચી જ્યાં માળીને રે. વાત રાયને કાને પડી;
 અરે શૂરાં ? શું ખેડા રે, ઝડ લાવો વાનર ઝકડી;
 બહાલી મહારી વાડી ભાગી, આતે શું કહેવાય ?
 શીયાળ સિંહને શેહ બતાવી, ઈજત લઇને જાય;
 ઉપડા ? ઉપડા ? આજે રે. પીટી ફૂટીકરો પાપડી. માર્ચી જ્યાં. ૧

(૨૦૧)

કઈ તલવારો લઇને તીક્ષણ, કંઇને હાથે કબાન;
 કંઈતો હાથે ગદા ધુમાવે, કે ચ્હલીયા કેંકાણુ;
 અંજની મુત પર આવીરે, તુરંત રાક્ષસે પાડી તડી. માર્ચો બ્યાં. ૨
 રક્ત નેત્ર કરે પૃથ્વી પછાડી, વાળી કછોટો વીર;
 ગરૂડ પડે જેમ પત્રગ ઉપર, તેમ ચઢ્યો એ ધીર;
 કે કુટ્યા કઈ પીટ્યારે, લાલ હાડકાં કીધાં લઢી. માર્ચો બ્યાં. ૩
 અંગવાળી રાક્ષસ ઉઠીને, કરતા પૂર્ણ પ્રહાર;
 હાથી હડે નહીં કોઈ પ્રકારે. મળતાં કુલનો માર.
 હનુમાન તેમ નથી હડતોરે, જુદમી કરે મુછિની ઝડી. માર્ચો બ્યાં. ૪
 ઠાર થયા કઈ તેજ ઠામ પર, ઘાયલ થયા ગભરાઈ;
 રાવણુ આગળ રાડ પાડીકે, હડે ન વાનરે ભાઈ;
 હવે અમે શું કરીએ રે? સૈન્ય ગયું સર્વે આખડી. માર્ચો બ્યાં. ૫
 હનુમાન રાવણુ પાસે આવ્યો. પૂછે રાવણુ રાય;
 બોલ કપિ ? તુજ મૃત્યુ જગમાં, કઈ રીતેથી કરાય;
 કપિવર ઉતર આપેરે, ક'થા તૈલ પુ'છે ઘો જડી. માર્ચો બ્યાં. ૬
 તૈલભરી પુરની ગાદીએ, બાંધ્યું હનુમંત પુછ;
 સળગાવ્યું ને કુઘો હનુમાન, બાળી લંકા તુચ્છ;
 અજીત કહે સિન્ધુમારે, અન્તે પડીએ કાઠી હડી; માર્ચો બ્યાં.

રાવણનોપરાજય. (રામાયણમાંથી) (૧૩૬)

રાગ ધીરાની કાશીનો.

રામ તણું દળ ચઢીયુંરે, ગગન મંડળ ગયું ગાજ;
 કપટી કુટિલ કકળીઆરે, પીડાણા પામરે પાજ;
 સત્ય પક્ષનાં રણ સંગ્રામે, વાનર ચઢીયા બહાર;
 સિન્ધુ ઉપર પાળ બાંધીને, પહોંચ્યા સાગર પાર;
 રાવણુ પણ રણ ચઢીયોરે, ઘરા શૂરાથી રહી છાજ. રામતણું. ૧
 યોદ્ધા ઘૂમે ભાલા ઝાલી, તિરઘર કરે તલવાર;
 કેંકે રથારૂઠ કેંકે ગજરૂઠ. અતિપાળા અધાર;
 મારો મારો મુખથીરે, બોલે એક એકને બાઝી. રામતણું. ૨

(૨૦૨)

કુંભકરણુ રણુ મધ્ય કપાણુ, ઠાર થયો મેઘનાદ;
 રાવણુનાં મસ્તક રણુ રજલ્યાં, વિકૃલને જયવાદ;
 ભય વિલીપણુ કીધોરે, રઘુપતિ ભક્ત થયા રાણ. રામતણુ. ૩
 શુભે અંગી શ્રી સતી સીતાને, મળીઆ શ્રી મહારાજ;
 જગદીશની જય ઉચ્ચરે સુરગણુ, સર્વ થયું સુખ સાજ;
 પુષ્પક પર પ્રભુ યેસીરે, ગયા જિહાં છે નિજ માણ. રામતણુ. ૪
 સામૈયાં શોભે શ્રી પ્રભુનાં, હૈડે હરખ અપાર;
 સિંહાસન આપ્યું શ્રી વિભુને, વર્તાણુ જયકાર;
 નિરખી નારાયણુને રે, દ્રાપ દ્રઘ્યના જય દાઝી. રામતણુ. ૫
 એક પત્નીને એકજ વાયક, એકજ ઈશનું બાણુ;
 એક છત્રે શ્રી રામચન્દ્રનું, લે રૈયત સુખ લહાણુ;
 માઝ્યા મેઉલા વરસેરે, ગાજે હયગયવર રાણ. રામતણુ. ૬
 ધન્ય ધન્ય એ પુણ્ય ધરાને, ધન્ય ધન્ય રઘુકુળ રાય;
 એ પ્રભુનાં દર્શન કરવાને, ચૌદ ભુવન નિત્ય ચ્હાય;
 અણ્ણત મંગળ માળારે, લલિત છબી પર રતિ લાણ. રામ. ૭

હનુમાન્ અને સીતાજી (રામાયણમાર્થી) (૧૪૦)

રાગ ધીરાની કાશીનો.

સતી સીતાની શોધે રે, વાનર સૈન્ય ઘણુ રખડયું;
 લંકામાં જઈ જોવારે, સૌનું અંતર મન ઉપડયું;
 સર્વ કહે શી રીતે જાણું ? વચ્ચે ઉદ્દિધિ અપાર;
 હીંમત નવ ચાલી કોઈની, યોલ્યા પવન કુમાર;
 ભય નવ ધરશો ભાઈ રે? પીડા ચિંતા મૂકો પડયું. સતી. ૧
 જ્યાં સુધી હું માત સીતાની, શુધ લઈ આવું આંહી;
 ત્યાં સુધી અત્રે સહુ રહેજો, ખીજે ન જાશો ક્યાંઈ;
 પછી પર્વત ચઢી કુદોરે, અતિબળ જેને અંગ અડયું. સતી. ૨
 પહોંચ્યો જઈ લંકામાં પોતે, ચિત્ર વિચિત્ર બજાર;
 મણિ માણિકના મહેલ બનાવ્યા, શોભે સોનાનાં દ્વાર;
 સ્વરૂપ બદલી શોધે રે, ઘણું ઘણું આથડયું પડયું. સતી. ૩

(૨૦૩)

ડરતો ડરતો જોતો જોતો, ગયો બાગને ડામ;
 અશોક નીચે ઇશ્વરી એમાં, રટણ કરે મુખે રામ;
 વિરહવડે વલ્લભને રે, દુખના ડુંગરે ચિત્ત ચઢ્યું. સતી. ૪
 વૃક્ષ ઉપર ચઢીઓ વજાંગી, વીંટીની નાખી નિશાની;
 પડી સીતાના કર પદ્મવમાં, શ્રીમુદ્રિકા અહિંશાની ?
 સીતા મનમાં વિચારે રે, નક્કી આજે સ્વપ્ન ડેખ્યું. સતી. ૫
 આડ ઉપર જ્યાં જીવે જાનકી, જોયા કોઈ કપીશ;
 અરે ભાઈ ? તું ક્યાંથી આવ્યો, કપિવર સાચું કહીશ.
 મોહનનું મન માન્યું રે, રત્ન તહને આ ક્યાંથી જણ્યું. સ. ૬
 સાંભળશો માતાજી સીતા, હું રઘુવરનો દાસ;
 ઇશ મુદ્રા લઈ આપની શોધે, આવ્યો આપની પાસ;
 અજીત મુખ દુઃખ સહીએરે, કહે સીતાજી દૈવનું ઘણું. સ. ૭

હનુમાને કરેલો વાગનો નાશ (રામાયણમાંથી) (૧૪૧)

રાગ ધીરાની કાશીનો.

વજ્ર અંગ વાગી વદિએરે, શોક કરો મા ? કરશો નહીં;
 ઘાયું ઘણીનું થાશે રે, દશમુખ દુઃખીઓ થાશે સહીં;
 જો કહેા તો લંકાને બાળું, રોળું રાવણ રાય;
 અહીંના સહુ શૂરા સંહારે, એવું બળ મુજ માય ?
 પણ પ્રભુની છ આજારે, હાલ શોધ કરી આવો જઈ. વજ્ર. ૧
 એવું મન નવ લાવો માતા ? હશે હરિ વન એક;
 લાખો શૂરા ચઢીયા સહાયે, મુજથી ઇષ્ટ અનેક;
 નિર્ભંગ હું તો સૌથી રે, આવ્યો છું જે આજ અહીં. વજ્ર ૨
 દાનવ દેવ ડરે સહુ મુજથી, થર થર પૃથ્વી થાય;
 ભડ શત્રુમાં બાથ ભરું તો, કાપો કરું કટકાય,
 થોડા દિનમાં થાશે રે, શ્રી પ્રભુ કેરો ભેટો અહીં. વજ્ર. ૩
 આવ્યો બહુ આઘેથી મારે, ભુખ લાગીછે ભારે;
 ડળ કુલ ખાવાં ફાલ્યાં ફાલ્યાં, તકાશી જોયું ત્યારે;
 અમૃત્ય બાગ અવલોક્યા રે, મહેકે કુલડાં જેની મહી. વજ્ર. ૪

(૨૦૪)

ચંપકને ચંબેલી આંખા, જમફળીને જય;
 લલિત લીંબુડી લહેડી રહી છે, જોઈ હનુમાન હરખાય;
 કપિવર તે પર કુઘોરે, રામ કૃપાએ ણીક ન રહી. વજ. ૫
 છેદે શાખા તરવર તોડે, કરતો કુદમ કુદ;
 રક્ષક એનો રક્ષણ કાળે, આવ્યો તત્ર અખુધ;
 માર્યાં લાત લગાવી રે, લાતું સ્વર્ગનું લીધું લઈ. વજ. ૬
 સીતા શોચ કરે છે મનમાં, નયણે લાવ્યાં નીર;
 જોઈ અભૂત વાનરની જાતિ, લાગ ન જોયો લગીર;
 હનુમાન આજ હિરાશેરે, સંદેશો કોણ કહેશે જઈ. વજ. ૭

શ્રીરામજીનોરાવણનેસંદશો. (રામાયણમાંથી) (૧૪૨)

રાગ-ધીરાની કાશીનો.

કહેણું રામે કહાવ્યું રે, લક્ષ ધરો લંકાના ઘણી;
 સીતા પાછાં સોંપો રે, નહિ તો લક્ષ્મી જશે ઘણી;
 લંકા વાનર લૂંટી લેશે, થાશે અતિ ઉત્પાત;
 રાક્ષસ સહુ રણમાં રોળાશે, ખોઘાં મોતનાં ખાત;
 સમજો હજી તો સાડું રે, વેળા જાય છે ચેત્યા તણી. ક૦ ૧
 વઢાઈ જશે વીસ ભુજાએ, છેદાશે દશ શીર;
 સુત વિત્ત કંઈ કામ ન આવે, બહારે ન આવશે વીર;
 લીલી વાડી બહીલાશે રે, અચેત થઈ જશે ચટણી. ક૦ ૨
 શું બ્રહ્મા કે શું કોઈ બ્રાહ્મક, શું રાજા કે રંક;
 શિક્ષા થાય સહુને સરખી, ઇશ્વર ઘેર અટક;
 નિશ્ચય અંતે મરશો રે, બડેજાએ ખેઠા છો ખની ક૦ ૩
 પાપ કર્મમાં પૂરણ પીડા, સામા આવો શરણ;
 દાંતોમાં તરણું લઈ જવો, ઉઘાડો કાંઈ કરણ;
 ફેગટ થાય ફેજેતી રે, આવું ક્યાં ? જઈ આવ્યા લણી. ક૦ ૪
 અવધપુરીના અધિપતિશ્રી, દશરથનૃપ સુખ ધામ;
 થાય અમારા તેજ પિતાજી, નામ અમારું રામ;
 લક્ષમણ નાના ભાઈ રે, આવ્યા તમને લેવા લણી. ક૦ ૫

(૨૦૫)

સામ દામની રીત પ્રમાણે, શુભ દીધી આ શિખ;
 સમજી જાશે તો સાડું છે; નહીં મીન કે મેષ;
 રૂડી શોભા રહેશે રે, માનવ તન તો માંધું મણી. ૩૦ ૬
 ક્રૂતે જઈ સંદેશો સોંધો, ઉછલ્યો રાવણુ રાય;
 માત આવ્યું છે દશરથ સુતનું; ફોગટ મન કુસાય;
 અજીત નવ તે સમજ્યો રે, વિષની આ કીધી વાવણી. ૩૦ ૭

उचितआचार. (૧૪૩)

- દીકરી ? માત પિતાનું, કુળ સદા સંભાળવું રે;
 દીકરી ? સાસરીઆનું, ખરદ રહે તેમ આલવું રે. ૧
 દીકરી ? અણુ બોલાવ્યે, વણુ કાળે નવ બોલીએ રે;
 દીકરી ? ખળ ખુટલની, સાથે દીલના બોલીએ રે. ૨
 દીકરી ? સારી રહેણી, સારાં ફળને પામીએ રે;
 દીકરી ? દેવ તણાં, દર્શનથી દુઃખડાં વામીએ રે. ૩
 દીકરી ? પળપળ પ્રત્યે, પ્રભુને નવ વિસારીએ રે;
 દીકરી ? ઉત્તમ વાયક, વાણીથી ઉચ્ચારીએ રે. ૪
 દીકરી ? શીળ ગુણેથી, શોભે જગમાં સુંદરી રે;
 દીકરી ? ડાહી તેને, કહેવું બીજું શું ? જરી રે. ૫
 દીકરી ? સાધુ પુરૂષમાં. શ્રદ્ધા સાચી રાખવી રે;
 દીકરી ? અન્યાતમાની, નિંદા કાઠી નાખવી રે. ૬
 દીકરી ? વ્યસન તણું તો, નામ ન પાસે લાવીએ રે;
 દીકરી ? સારાં ફળનાં સુંદર, વૃક્ષો વાવીએ રે. ૭
 દીકરી ? સ્હાપાણીના, શોખ બધા નાદાન છે રે;
 દીકરી ? ભુંડા વ્યસને, હાલ જગત ગુલતાન છે રે. ૮
 દીકરી ? જીવ જંતને, સાચવવા એ સાર છે રે;
 દીકરી ? અલક્ષ વસ્તુને, ખાવી એ ધિકાર છે રે. ૯
 દીકરી ? મહોટા કુળનું, મહોટું મન એ ટેવ છે રે;
 દીકરી ? પૂજ્ય પુરૂષમાં, પૂજ્ય પણું એ સેવ છે રે. ૧૦

(૨૦૬)

સદુપદેશ. (૧૪૪)

- દીકરી ? સાસુજને, માતા કહી યોલાવજો રે;
 દીકરી ? સસરાજને, પિતા કહી યોલાવજો રે. ૧
- દીકરી ? દીયરજને, બ્રાતા કહી યોલાવજો રે;
 દીકરી ? સ્વામીજનને, દેવ કરીને માનજો રે. ૨
- દીકરી ? નણુદીજને, બહેની કહી યોલાવજો રે;
 દીકરી ? જેઠાણીને, મહોટી બહેની બહુજો રે.
- દીકરી ? લક્ષ્મી પામી, ગર્વ દુહય ના રાખજો રે;
 દીકરી ? ભૂંડું વાયક, નિજ મુખથી ના ભાખજો રે. ૪
- દીકરી ? નોકરે જનને, પુત્ર પ્રમાણે રાખજો રે;
 દીકરી ? બહાલોચારી, વિશ્વે બહાલપ રાખજો રે. ૫
- દીકરી ? નાલાયકની, સોખત તો નવ કીજીએ રે;
 દીકરી ? માનવ ભવનો, સુંદર લહાવો લીજીએ રે. ૬
- દીકરી ? સાધુ જનનું, માન સદા સંભાળવું રે;
 દીકરી ? માત પિતાનું, વાયક પ્રીતે પાળવું રે. ૭
- દીકરી ? અણુગળ પાણી, પીતાં મહોટું પાપ છે રે;
 દીકરી ? શોક મોહ એ, મિથ્યા માથે તાપ છે રે. ૮
- દીકરી ? નમ્રભાવને, રાખે તે છે માનવી રે;
 દીકરી ? કુળ મર્યાદા, નિજ જાતિની જાણવી રે. ૯
- દીકરી ? સાચી વાણી, શીળ તણે શિરતાજ છે રે;
 દીકરી ? અજીત સરિની, શિક્ષા સુખદા આજ છે રે. ૧૦

અસંહ સુત્ર. (૧૪૫)

પ્રપંચ મુકો મ્હારા પ્રાણીઆરે—એ રાગ.

- સખી ? હું વર પામી વરણાગીઆરે,
 મ્હારો સફળ મનુષ્ય અવતાર જો;
 પૂર્વ જનમની જગી પ્રીતડી રે,
 જગ્યો પૂર્વ જન્મનો પ્યાર જો. સખી ? ૧

(૨૦૭)

મીઠી મનમોહનની આંખડી રે, દૃષ્ટી ઉપજ્યો ઉત્તમ પ્રેમ જો; વિમળી વહાલાઈની વાતડી રે. મહારાં સરૂળ થયાં તપનેમ જો.	સખી ? ૨
પ્રભુના રૂપમાં મનમથ મોહી રહ્યો રે, અનેરૂં કામણ કીધું આજ જો; જગનાં સુખડાં ઝેર સમાં થયાં રે, માંઘા મનમાન્યા મહારાજ જો.	સખી ? ૩
પ્રભુની કોણ કરે સરખામણી રે, મધુરા મુખપર વારી ચંદ જો; ભારી ભકુટી પ્રભુની વાંકડી રે, નીરખી ઉપજે છે આનંદ જો.	સખી ? ૪
મહારૂં અખંડ અહેવાતણ નહી મટે રે, રૂડા રસિઆઈનો રંગ જો; ધારી પ્રેમ પુરૂપની પ્રીતડી રે, સુખકર અજીત સૂરિ શિવ સંગ જો.	સખી ? ૫

અનુભવ આનંદ. (૧૪૬)

રાગ-ઉપરનો.

એક અનુભવ આનંદ આગખોરે, રૂળશે મમતા માયા માન જો; આશા તૃષ્ણા તહારી ટૂટશે રે, મળશે સદગુરૂ સંતનું જ્ઞાન જો.	એક. ૧
રૂળશે ફેરે માનવ દેહનો રે, વળશે પાછા વણજ વેપાર જો; થાશે શાંતિ ઘણી સોહ્યામણી રે, ભરશે ઇર્ષ્યાને અહંકાર જો.	એક. ૨
પંચ વિષયમાં મોહ્યો પ્રાણીઆ રે, એ તો મૃગતૃષ્ણાનાં નીર જો	

(૨૦૮)

- પાછા વળી જો આતમ ? આપમાં રે,
ધરને હૈયા મધ્યે ધીર જો. એક. ૩
- શાંતિ સુધારસ દહાવો લીજીએ રે,
કરીએ વિષજળતુ' નવ પાન જો;
ડરીએ દુર્જન કેરા સંગથી રે,
ધરીએ શ્રી ભગવતુ' ધ્યાન જો. એક. ૪
- હારાં જનમ મરણ સઘળાં જશે રે,
વરસે અનુભવના વરસાદ જો;
આનંદઘનની હેલી આવશે રે,
મરશે અજીત વિપાદ વિવાદ જો. એક. ૫

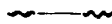
કર્મગતિ. (૧૪૭)

પ્રપંચ મુકો મ્હારા પ્રાણીઆરે-એ રાગ.

- પાપ કરમને તજ તુ' પ્રાણીઆ રે,
પોતે જવાબ દેવો પડશે જો;
કીવાં કર્મ ત્હને તજશે નહીં રે,
નક્કી પાપતણુ' કળ નડશે જો. પાપ. ૧
- જૂઠા જગને શુ' વળગી રહ્યો રે,
ગાડરે ઉન બને નહીં હીર જો;
મૃગજળ દેખીને મોહી રહ્યો રે,
સાચું નાણું ન થાય ક્ષીર જો. પાપ. ૨
- મિથ્યા યોલી દમડા મેળવ્યા રે,
પોષ્યાં પુત્ર કલત્ર કુટુંબ જો;
અંતે આલ્યું જાણું એકલું રે,
જમડા દેશે નહીં ત્હને જંપ જો. પાપ. ૩
- ખાવા પીવા સઘળાં આવશે રે,
જમપુર ભોગવણું છ જાતે જો;

(૨૦૮)

પ્રાણી ! ધર્મ કરીલે પ્રેમથી રે, સાથે આવે કીધું હાથે જો.	પાપ. ૪
માટે કર ભક્તિ ભગવાનની રે, મહેલી કુડ કપટ જાળજા જો;	
મૃત્યુ થાશે કદી મૂકે નહી રે, આંધજે પાણી પહેલી પાળ જો.	પાપ. ૫
તન ધન જોખન રંગ પતંગના રે, મૂરખ ! શું તેમાં મકલાય જો;	
સાધુ અજીત સૂરિની વિનતિ રે, અંતે બેલી આતમ રાગ જો.	પાપ. ૬

શ્રીસીમંધરજિનસ્તવન. (૧૪૮)

ઓઘા ? અમે નહોતું જાણ્યું આવું—એ રાગ.

કૃપા કરો સીમંધર સ્વામી ? બેલી મહારા બહાલા બહુ નામી ?	કૃપા કરો—૧૬૬.
અખંડહુતો અવગુણનો ભરીઓ, ભમી ભમી ઠેકાણે નવ ઠરીઓ;	
આવ્યો હાથે દુઃખડાનો દરીઓ.	કૃપા કરો-૧
હવે મહારી આપત્તિ સઘ હરો, ભંડાર મહારા ભજનના ભવ્ય ભરો;	
બેડો આવી દાસનો પાર કરો.	કૃપા કરો-૨
માછલડીની જળસંગે માયા, ચકોરીને અંદ્ર તણી છાયા;	
એવા મહુને અંતરમાં આવ્યા.	કૃપા કરો-૩
અનંત ભવ માંહી હું અથડાણો, ગાફલ પણે નિરાદિન ગભરાણો;	
જીવણ ? મહારા અંતરની જાણો.	કૃપા કરો-૪
હવે તમેહે શરણ મહુને રાખો, કુલ્યુદ્ધિનાં વૃક્ષ કાપી નાખો;	
જીવન કેરા મંત્ર મહુને ભાખો.	કૃપા કરો-૫
અવગુણ મહારા અંતર નવ ધરશો, કંડેણાની દષ્ટિ જરૂર કરશો;	
વિનતિ મહારી ધ્યાન વિષે ધરશો.	કૃપા કરો-૬

(૨૧૦)

સાચી જાણી આપની સગાઈ, તમહે માતા પિતા અને ભાઈ;
બાકી ખીજી દુનીયાં દુઃખદાઈ. કૃપા કરો-૭
અજીત ત્હારા શરણે હવે આવ્યો, લલિત ત્હારું નામ મુખે લાવ્યો;
આંખો ઘેર જ્ઞાન તણું વાવ્યો. કૃપા કરો-૮

શ્રીયુગમંધરજિનસ્તવન. (૧૪૬)

રાગ—ઉપરનો.

હારે ચઢો યુગમંધર હારો ? પાળે જ્ઞાન અમૃતના પ્યાલા.
હારે ચઢો-૨૬.
મોહ કેરું સૈન્ય ભયંકર છે, મહુને મોહરાજ તણું ડર છે;
ત્હારા વિના કોણ રક્ષણકર છે. હારે ચઢો-૧
સાચા સ્વામી અંતરના બેલી, શરણ આવ્યો ખીજાં શરણ મહેલી;
વૃક્ષ જેમ વીંટાય છે વેલી. હારે ચઢો-૨
બાવળ કેરી છાયામાં કોણ બેસે, યુવર કેરા કાંટામાં કોણે પેસે ?
સ્વામી વિના સેવક ક્યાં રહેશે ? હારે ચઢો-૩
તમહે મહારું દીલ ચોરી લીધું, પ્રેમામૃત પાણી મહેં પીધું;
વાંકુ મન કરી લીધું સીધું. હારે ચઢો-૪
બિન્દુ જેમ સિન્ધુ બની જાશે, તરંગ જેમ ગંગા સ્વરૂપ થાશે;
ક્યારે મન એમ તન્મય થાશે ? હારે ચઢો-૫
પતિવૃતા નારીને જેમ પતિ, અંતે પણ પતિ એજ એક ગતિ;
એવી મહારી આપ વિષે વૃત્તિ. હારે ચઢો-૬
મહારા અવગુણ સ્હામું નવ જોશો, જોશો તોતો મહિમા જરૂર ખોશો;
મહારે મન ખીજો ભરોંસો શો ? હારે ચઢો ૭
અજીત આજ આપને વિનવે છે, સ્તુતિ કરી ભવનો દહાવો લે છે
રૂડા ત્હારા શરણા વિષે રહે છે. હારે ચઢો ૮

(૨૧૧)

શ્રીવાહુજિનસ્તવન. (૧૫૦)

રાગ-ઉપરનો.

ચાલો બહેનો ? આહુ સ્વામી મજાએ, અંતરના અવગુણને તણાએ;
ચાલો બહેનો—ટક.

અવસર બહેનો ? આખો છે સારો, ભવોદાંત્ર તરવાનો આરો;
પ્રીતમ વરને કરી લઇએ પ્યારો. ચાલો બહેનો—૧

જગત સુખ સ્વપ્નસમાન ગણો, હોમિ ધૂન અગ્નિબને બમણો
તહેના થકી મોહનો રસ ત્રગણો. ચાલો બહેનો ? ૨

અંચળ નેત્રે નાથ નીર્ખી લઇએ, રાજ થઇને પ્રભુ શરણે રહીએ;
હૃદયપતિ કેરા દર્શને જઇએ. ચાલો બહેનો ? ૩

કેમળ કાયા પાણીનો પરપોટો, ખલક તણો ખેલ બધો ખોટો;
કેવળ એક ભજન તણો ટોટો. ચાલો બહેનો ? ૪

લલિત પ્રભુ લજ્જા સદા રાખે, સેવક તણા અવગુણ દૂર નાખે;
વાણી ભવ તરવાની ભાખે. ચાલો બહેનો ? ૫

કાચું જગ સુખ મૃગજગ જેવું, નથી લેવું અથવા નથી દેવું;
શશાભાઇને સીંગડું હોય કેવું ? ચાલો બહેનો ? ૬

દીલડા કેરી દુખ્યા દૂર થાશે, જીલમ ભર્યા ભાવ જરૂર જાશે;
વિરતિ કેરા વાયુ સદા બહાશે. ચાલો બહેનો ? ૭

અજીત કેરા નાથ નિરંજન છે, સદા કેરા ભવદુઃખ ભંજન છે
હૃદય કેરો નિર્મળ રંજન છે. ચાલો બહેનો ૮

શ્રીસુવાહુજિનસ્તવ. (૧૫૧)

રાગ-ઉપરનો.

સુખાહુની મૂર્તિ સુંદર લાગે, વાળાં રૂડાં અનહદનાં વાગે;
સુખાહુની—ટક.

કમળ સરખાં નેત્ર હૃદય હેરે, પૂરણતાનો પ્રેમ જરૂર પ્રેરે;
ગહન મન સંકટપને ઘેરે. સુખાહુનો ૧

(૨૧૨)

શશિ કેરી ફીકી પડિ કાંતિ, સુખદ દીલમાંહી આવે શાંતિ;
 ભાગી નાખે ભવ કેરી બ્રાંતિ. સુખાહુની ૨

મુંગે ખાધી સાકર શું ખોલે ? વાણી નથી જીવ્હા શું ખોલે ?
 ભગવત સુખ જાણવું તે તોલે. સુખાહુની ૩

ડાલે દીલ મૂર્તિ નિર્ખી મીઠી, ખસે નહીં બ્યાર થકી દીઠી;
 ચેતન ત્હારી અપૂરવ છે ચીઠી, સુખાહુની-૪

ખાહુ તન કેરું કરે રક્ષણ, અસુર થકી થાય નહી ભક્ષણ;
 ભાખેણા પ્રભુ કેરાં લલિત લક્ષણ. સુખાહુની-૫

મણિધર બંસીથી ભાન ભલે, ચતુરાઇ નાખી દે છે ચૂલે;
 મોહન માંહી મન બન્યું એ તુલ્યે. સુખાહુની-૬

હવે પ્રભુ ? અળગા નવ થાશે, મહારા મનથી અળગા નવ જાશે;
 અંતરે મહને જોઈને હરખાશે. સુખાહુની-૭

કઠીન કાળ દેશ વિષે હું છું, ચોરો તણી નગરીમાં રહું છું;
 અજીત નામ ધર્મરત્નું લઉં છું. સુખાહુની-૮

શ્રીસુજાતજિનસ્તવન. (૧૫૨)

રઘુપતિ રામ રૂઢેમાં રહેજો રે—એ રાગ.

નમું નમું સ્નેહે હું સ્વામી સુજાત રે,
 મહને ભક્તિ આપો ભલિભાત. નમું નમું-૦૬ક.

સુખદાયક આપની છાયા રે,
 દુઃખદાયક કાયાને જાયા રે;
 અમહેં પાપ કરીને પરતાયા. નમું નમું-૧

ભલ્લી જાણી તમહારી સુભક્તિ રે,
 આપદાવંતી જગની આસક્તિ રે;
 એક નિર્મળ વિશ્વ વિરક્તિ. નમું નમું-૨

(૨૧૩)

અમ અવગુણ સહામું ના જોશો રે,
 ભલો આપનો રાખું ભરોંસો રે;
 ખારા ખલકનાં સહુ દુઃખ ખોશો. નમું નમું-૩
 અમે પાપ ઘણાં ઘણાં કરીયાં રે,
 માટે અંતર ઠીક નવ ઠરીયાં રે;
 અન્ય આત્માર્થે કામ આદરીયાં. નમું નમું-૪
 અવગુણ જોયાથી કેમ ? પાલવશે રે,
 ભવ વનમાંહી અમ જીવ ભમશે રે;
 દાપ ભક્તિ વિના કેમ ? શમશે. નમું નમું-૫
 અમ અરજીને સ્નેહે સ્વીકારો રે,
 ભવસાગરથી હવે તારો રે;
 આપ ચૈતન્યઘન છો કિનારો. નમું નમું-૬
 અમહેં વાણીથી તમહને વિનવીએ રે,
 નિર્મળ કાયાથી નાથજી ? નમીએ રે;
 જ્ઞાની કેરા બાળક થઈને રમીયે. નમું નમું-૭
 અજીત અરજીને સ્નેહે ઉચ્ચારે રે,
 મૃદુ મૂર્તિ અંતર માંહી ધારે રે;
 માટે બહાલમ ? ચઢજો મહારી બહારે. નમું નમું-૮

શ્રીસ્વયંપ્રમજિનસ્તવન. (૧૫૩)

રાગ—ઉપરનો.

દૃઢયે સિદ્ધ રહેજો સ્વયંપ્રભ ? સ્વામી રે, તમહને ભજી મહારી—
 વિપદાઓ વામી. દૃઢયે-ટેક.
 સદા ધ્યાન તમહાડ હું ધારું, નામ આપનું મુખથી ઉચ્ચારું; રે;
 લાખું રૂપ પ્રગટ મહને પ્યારું. દૃઢયે. ૧

(૨૧૪)

- તમેહું આદિ અને અંત જાણો રે, પીડ-પુરૂપની જીવિત પ્રમાણોરે;
મહિમા આપનો જગમાં ગવાણો દૃઢ્યે. ૨
- આપ કેરો પ્રતાપ અતિ છે રે, મોહ સરિતાની પાર ગતિ છે રે;
આપ ચરણોમાં મહારી મતિ છે દૃઢ્યે. ૩
- કાર્ય કારણના ભેદો કાપોરે, અનુભવની ઉત્તમ દશા આપોરે;
સદા સ્થિરજ્ઞાન મુજમાં સ્થાપો. દૃઢ્યે. ૪
- અવનિમાં અથડાણો ને થાક્યોરે, છક કરી કરીને ઘણો છાક્યોરે;
સત્શાસ્ત્રનો પંથ ઉત્થાપ્યો. દૃઢ્યે. ૫
- એવા અવગુણને માફ કરજોરે, ભાવિક પગલાં મહારા સહામાં ભરજોરે
મહારી હરકત ભવતણી હરજો. દૃઢ્યે. ૬
- આપ કેરી ભક્તિ સાચો ભાનુ'રે, ભાવરૂપ પ્રભાત પ્રગટાણુ'રે;
મહુને ઉત્તમ મળીયું છે ટાણું. દૃઢ્યે. ૭
- સૂરિ અજીત શરણે પ્રભુ? આવ્યોરે, ભાવ ભક્તિને મનમાં લાવ્યોરે;
દેવ નિર્મળ દિલમાં વધાવ્યો. દૃઢ્યે. ૮

શ્રીઋષભાનનજિનસ્તવન. (૧૫૪)

દુરીજનીયાં દુઃખદાષ્ટરે—એ રાગ.

- રૂડા રૂપભાનન સ્વામી ? આવોરે, હું'તો અરજ કરજું;
અરજ કરજું ને દીલથી ડરજું, કૃપાવારિ વિમળ વરસાવોરે.
હું'તો અરજ. ૧
- દુરીજનીયાં મહારી નિંદા કરે છે, પ્રભુ જનને દેખી મનકું ડરે છે;
સાધુ સેવા સદા સાંભરે છે રે. હું'તો અરજ. ૨
- કામણ આપનું કારમું લાગ્યું, મહેણું જગત તણું જાતે મહેં લાગ્યું;
પ્રભુમાં અંતર અનુરાગ્યું રે. હું'તો અરજ. ૩
- માટે મહારી તમેહું વહાર કરોને, ભંડાર ભજનના આવી ભરોને;
વિમળ દિલે વિચરોને રે. હું'તો અરજ. ૪

(૨૧૫)

અંતર શત્રુ સદા કનડે છે, અંતર વૃત્તિ તથા આથડે છે;
 ભરકર દુષ્ટ લડે છે રે. હું તો અરજ. ૫
 માટે મહારા સહામા વહેલેરા આવો, આપના દાસ ઉપરદયા લાવો;
 ભાવ સુભગ પ્રગટાવોરે. હું તો અરજ. ૬
 જીવ તણું તે શું જોર ચાલે ? નાવ વિના તરે કેમ ? કોઈ કાળે;
 પ્રભુ શરણે મન મહાલે રે. હું તો અરજ. ૭
 ના અથડાવો ના તલસાવો, દુનીયા થકી મહેંતો માંડયો છે દાવો;
 અજીતના અંતરમાં આવો રે, હું તો અરજ. ૮

શ્રીમ્મનંતવીર્યજિનસ્તવન. (૧૫૫)

રાગ-ઉપરનો.

શું સુતો આળસ આણી રે, નયણે નિદ્રા ભરાણી; શું સુતો-ટેક.
 કાયા રૂપી તહારો મહેલ બળે છે, અમ્મિ આવ્યો છેક પાય તળે છે;
 જવાળા સખત ઉચ્છળે છે રે. નયણે. ૧
 દરવાજા તહારો પડવા લાગ્યા, ભંડાર તે પણ અમ્મિથી ભાગ્યા;
 માર હાથે કરી માગ્યા રે. નયણે. ૨
 અજ્ઞાનની નિદ્રા અંખે અતિ છે, સમજ અંતે તહારી કેવી ગતિ છે,
 જગી જે ક્યાં વૃત્તિ છે રે. નયણે. ૩
 બળીને અંતે તન આબજ થાશે, આત્મા અંતે તહારો પૂર્ણ પસ્તાશે.
 રહ્યો છે માયાના વિદ્યાસે રે. નયણે. ૪
 શરણુ શૃદ્ધી લે શ્રી વીર્ય અનંતનું; ભજન કરી લેને શ્રી ભગવંતનું;
 સાચું કહું કર સંતનું રે. નયણે. ૫
 બહાનાની લાજ સદા પ્રભુ રાખે, દાસના દોષ નિવારીજ નાખે;
 ભક્તિ દૃઢ્યમાં જે રાખે રે. નયણે. ૬
 ચેત ચેત નર ? આળસ તજને, ભાવ ધરી રૂડા ભગવત ભજને;
 પરભવનું ભાતું સજને રે. નયણે. ૭
 સ્વામી અજીતનો છે સુખકારી, એક ઉગરવાની આ ભવ બહારી;
 દુનીયા મતલબની ચારી રે. નયણે. ૮

(૨૧૬)

શ્રીસુરગ્રમજિનસ્તવન. (૧૫૬)

વૈદરભી વનમાં વલવલે-એ રાગ.

સ્વામી સુરગ્રભ સુખકરા, જૈનેશ્વર સુખ ધામ;	
શરણુ રહ્યાની લાજ રાખજો, દેજો આત્મ આરામ.	સ્વામી. ૧
અનંત ધર્યા અવતાર મહેં, ગણતાં આવે ન પાર;	
ભવ વનમાં ભટક્યા કરેં, એમાં આપ આધાર.	સ્વામી. ૨
જપ ના કર્યા જગદીશના, ધાર્યાં ઘટમાં નહી ધ્યાન;	
સત્ય વચન નવ ઉચ્ચર્યા, ભૂલ્યો ભગવતનું ભાન.	સ્વામી. ૩
આત્મા થકી અળગો થયો, અળગો આત્મ વિચાર;	
દીનને દાન દીધાં નહી, વળગ્યા વિવિધ વિકાર.	સ્વામી. ૪
મન તો મોહું છે માયા વિષે, હૈકું અતીવ કઠોર;	
વાસના વિષે વળગી રહ્યો, દીલનો દાડયાનો દાર.	સ્વામી. ૫
નયણાં ભરાણાં નિદ્રા વિષે, મહોટી મોહની રાત;	
સદ્ગુણના ઉપદેશમાં, જીવની જાણી નહી જાત.	સ્વામી. ૬
આવી ઉગારો હે નાથજી ? દેખી નિજ કેરો દાસ;	
ઉત્તમ આપ તણી કૃપા, જાણે સૂર્ય પ્રકાશ.	સ્વામી. ૭
અજીતસૂરિ એમ ઉચ્ચરે, ચેતન ? ચેતીને ચાલ;	
પ્રગટ સ્વરૂપ પ્રકાસશે, થારો નરભવ ન્યાલ.	સ્વામી. ૮

શ્રીવિશાલજિનસ્તવન. (૧૫૭)

રાગ-ઉપરનો.

નામ ધરાયું વિશાળ તહેં, કીધી કરણી વિશાળ;	
વચન સુધારસ આપનાં, આપે વસ્તુ વિશાળ.	નામ. ૧
વિશાળ તર્યાં તપ પ્રેમથી, જ્ઞાન ભાનુ વિશાળ;	
વિશાળ અજ્ઞાન અનાદિતું, કાર્યું કર્મવિશાળ.	નામ. ૨
ધર્મ ધુરંધર સ્વામી તહેં, ધાર્યાં ધર્મ વિશાલ.	
અધર્મ શત્રુ સંગ કુઝીયો, દીન બન્ધુ દયાળ.	નામ. ૩

(૨૧૭)

જાપ જીનેશ્વર ? તહેં જાધ્યા, પામ્યો પદ્મી અનુપે;	
શાંતિ શીતળતા તું પામીયો, તરીયો કમનિ કુપ.	નામ. ૪
અખંડ અમર લક્ષ્ય આતમા, કીધો સાક્ષાત્કાર;	
જન્મ મરણ દુઃખ દૂર કર્યાં, જ્ઞાન દાન દાતાર.	નામ. ૫
અનુભવ કેરા પ્રદેશમાં, તહારી યાત્રા મધુર;	
મધુર મધુર મૃદુ ભાવના, ભોગવી તહેં ભરપુર.	નામ. ૬
શાંતિ સુધા વરસાવળે, ઉપળે જ્ઞાન અંકુર;	
અશ્વત ઉત્તમપદ આતમનું, સદા હાજર હજૂર.	નામ. ૭

શ્રીવજ્રધરાજિનસ્તવન. (૧૫૮)

ગઝલ-સોહીની.

વીંટાઇને ચારે તરફ, સંખંધી યેસે જે સમે;	
કાયા તણા મંદિર થકી, આતમા નિકળતાં કમકમે.	
મમ વજ્ર સમ હૈકું છતાં, આનંદ નવ દીસે કશો;	
એ વજ્રધર સ્વામી ? તમહેં, એ અંતવેળા આવળે.	૧
નેત્રો તણી દૃષ્ટિ યદા, મંદી અને ધીમે ધીમે;	
ને કણુ કેરી શક્તિઓ, પણ જે સમે મંદી અને.	
વ્યાકુળ અને મન ઈન્દ્રિયો; ને યોગ છે અવયોગ શો ?	
એ વજ્રધર સ્વામી ? તમહેં, એવા સમયમાં આવળે.	૨
ખુશ્તીં જગતનાં દ્વારને, મમદ્વાર ખંધ અને યદા;	
મમ શત્રુઓને હર્ષને; મમ મિત્ર જનને આપદા.	
એવા સમે ધીરજ તમહેં, શ્રી વજ્રધર પ્રભુ ? આપળે,	
મમ નયન આગળએ સમે, ગહેલા જરૂરથી આવળે.	૩
મમ પ્રાણ નિકળે મુખ થકી; તવ નામ નિકળે મુખ થકી;	
ચિંતા તણ દઈ મુજ તણી, તેમજ તણ દઈ પારકી.	
સુરતા નિહાળું આપની, અંતઃકરણમાં સહુ હુશો,	
હે વજ્રધર સ્વામી ? તમહેં, એવા સમયમાં આવળે;	૪

(૨૧૮)

મમ મત્યુ પાછળ પ્રેમીયો, રૂદન કદાપિ નવ કરે;
 ને પ્રેમપૂર્વક યાદ લાવી, ઈષ્ટિતું સમરણુ કરે.
 સદ્બુદ્ધિ મુજને આપજો, શાંત કર શિર સ્થાપજો;
 હે વજ્રધર સ્વામી ? તમ્હે, ઘડી છેઢીએ તો આવજો, ૫

શ્રીચંદ્રાનનજિનસ્તવન. (૧૫૬)

ગઝલ-સોહિની.

આ ચંદ્ર આકાશે ભમે, જગને શીતળતા આપતો;
 જળમાં અને સ્થળમાં બધે, શાંતિ મુદ્ધા વર્ષાવતો.
 છે ચંદ્ર સાચો તું સદા, હે ચંદ્ર આનન નાથજી ?
 નિશ દિન તમ્હેને વીનવું, હું જોડી બન્ને હાથજી. ૧
 મમ અંગમાં આવી વસોને; અંગ મમ શીતળ કરો;
 મમ નેત્રમાં વાસો કરો;—ને દૃષ્ટિને નિર્મળ કરો.
 મમ વાણીમાં આવી વસો, હું ચાહું છું તવ સાથજી;
 સાચા જીગરના ભાવથી, હું જોડું બન્ને હાથજી. ૨
 શું ચાહું જગનાં સૌખ્યને ? જે ચન્દ્રકા ઘડી બે તણી;
 શું ચાહું નર્થર બેલડી ? કુલવાડી છે જે ક્ષણ તણી.
 જગ તાપથી અતિશય તર્યો, આંચો શરણુ ભલી ભાતજી;
 સાચા જીગરના ભાવથી, હું જોડું બન્ને હાથજી. ૩
 મ્હારા દ્વંદ્વ આકાશમાં, આવી વસો નિર્મળ પણે;
 મમ પાપ કરજો માફને; દૃષ્ટિ કરો કોમળ પણે.
 મુખમય સ્મરણુ કરતાં સદા, વહી જાય છે દિન રાતજી;
 હે ચંદ્ર આનન સ્વામીજી ? હું જોડું બન્ને હાથજી, ૪

શ્રીચન્દ્રબાહુજિનસ્તવન. (૧૬૦)

લુગ્ગી-છન્દ.

નમઃ ચન્દ્ર બાહુ સદા પ્રાણુ પ્યારા,
 અમોને સદા પંથ દેખાડનારા;

(२१८)

- अम्हारा पति छो अम्हारी गति छो,
 सदा स्नेह साथे शुभा सन्भति घो. १
 नथी आपने जोर साया सुभोनी,
 अमोने नथी जोर जोरां दुःभोनी;
 तम्हारी सुलक्षि धवानी धृति घो,
 सदा स्नेह साथे शिवा ? सन्भति घो. २
 अम्हे अंजवानुं अइं जण्युं पारि,
 अम्हे दुःपदाइं जण्णी सृष्टि सारी;
 हया राणुं दीले सदाये स्मृति घो,
 सदा स्नेह साथे शिवा ! सन्भति घो, ३
 जगतू जवाण व्याधि जणे अंग आप्यां,
 नथी हाथमां वाक्य लुंअंग लाण्यां;
 असत लेह भाटे इडीली रति घो,
 सदा स्नेह साथे शिवा ! सन्भति घो. ४
 तम्हारा प्रति आवीये नाथ ? व्हेला,
 रहीये अमे धर्मने पंथ प्हेला,
 इडा हीन्द मांही इडी आकृति घो,
 सदा स्नेह साथे शिवा ! सन्भति घो, ५
 अमो देशभाटे णुशी प्राणु देवा,
 अमो देश भाटे णुशी कष्ट स्हेवा;
 सुभो आत्म सोने अमारी वती घो,
 सदा स्नेह साथे शुभा सन्भति घो. ६

श्रीभुजंगजिनस्तवन. (१६१)

लुजंगी-७-६.

- लजे लावथी जे सु स्वामी लुजंग,
 करे शुं क्हेला कण इपी लुजंग;
 नथी कंठ तो जे थयुं विधि जंग,
 जणे पापने ताप साथे अनंग. १

(૨૨૦)

ધરો જો પ્રભુ પાયમાંહી ઉમંગ,	
કરો જો રૂડો સંત સાધુનો સંગ;	
સ્મરો જો સદા આત્મનો રમ્ય રંગ,	
વરો તો સદા ઇષ્ટ કેરો પ્રસંગ.	૨
જશે દીલની આપદા કષ્ટકારી,	
થશે શાંતિનો સંગ આનંદકારી;	
પ્રકાશે સુભાનુ ચિદાનંદ કેરો,	
વિકાશે ગુરૂજ્ઞાનનો દીવ્ય ઘેરો;	૩
ભુજંગે કર્યાં પાપનાં પુજ દૂર,	
ભુજંગે વહાવ્યાં સુધા જ્ઞાન પૂર;	
ભુજંગે કર્યાં રમ્ય સંતોનાં ઉર,	
ભુજંગે કર્યાં સંતને પૂર્ણ શૂર.	૪
ભુજંગે કર્યાં મસ્તકે જ્ઞાન રત્ન,	
ભુજંગે કર્યાં આત્મ હેતુ પ્રયત્ન;	
ભુજંગે ભુજંગો સદા દૂર થાતા,	
ભુજંગેથી ભાવો સુધા સ્વાવી થાતા.	૫

શ્રીઈશ્વરજિનસ્તવન. (૧૬૨)

મહાવીરજી મુજ મયાળુરે—એ રાગ.

નમું ઇશ્વરનાથ જનંદારે; અંતરયામી.	
મહારા કાપો ભવના કંદારે; છો સુખધામી. એ ટેક.	
સ્વામીજી ? મહારા જીવની વેદના જાણો;	
દુઃખ દાસતણાંજ પ્રમાણો રે. અંતરયામી.	૧
સ્વામીજી ? મહારા સાચા સમાના છો ખેલી;	
આવ્યો શરણે મમતા મહેલીરે. અંતરયામી.	૨
સ્વામીજી ! તમહેં સર્વે સદ્ગુણ થકી ભરીયા;	
મહેં વિમળ ભાવથી વરીયારે, અંતરયામી.	૩

(૨૨૧)

સ્વામીજી ! ભવ તરવાનું જોર અમને આપો;	
અમ દોષ ભીતરના કાપોરે.	અંતરયામી. ૪
સ્વામીજી ! સીધો મારગ આપનો છે સાચો;	
કાયાનો લલકો કાચોરે.	અંતરયામી. ૫
સ્વામીજી ! દીપક સન્મતિનો પ્રગટાવો;	
ઘો મનુષ જન્મનો લહાવો રે.	અંતરયામી. ૬
સ્વામીજી ! અજીત સાગર આપની સહાયે;	
આવી લાગે છે પાયેરે.	અંતરયામી. ૭

શ્રીનેમજિનસ્તવન. (૧૬૩)

રાગ—ઉપરનો.

શ્રી નેમ પ્રભુજી પ્યારારે, પાયે પડું છું;	
છો સુખના સાગર સારારે, પાયે પડું છું. એ-ટક.	
બ્રાજકની તરદી માતાપિતા એક જાણે;	
બીજું તે કોણ પીછાણું રે. પાય પડું છું. ૧	
સેવકનાં દુઃખડાં સ્વામી વિના કોણ કાપે;	
બીજ સુખડાં કોણ આપે રે. પાય પડું છું. ૨	
પ્યારાજી ! મહારે કાંઈ રહ્યો માથે ગાજી;	
દુરજનીયાં ધાશે રાજી રે. પાય પડું છું. ૩	
બહાલમજી ! અમને ડર તો લાગે છે એક દિનનો;	
ભય મીનને જેમ જળ હીનનોરે. પાય પડું છું. ૪	
સૂરજના કીરણે કમળોની લક્ષ્મી પ્રકાશે;	
તેમ અમ દુઃખ તમથી જાશેરે. પાય પડું છું. ૫	
કામીને જેવી અંતરમાં કામિની પ્યારી;	
મહારી એવી તમથી યારી રે. પાય પડું છું. ૬	
સ્વામીજી ! અજીત સાગરને જ્ઞાન દાન આપો;	
શાંતિકર શિરપર સ્થાપો રે. પાય પડું છું. ૭	

(૨૨૨)

શ્રીવીરસેનજિનસ્તવન. (૧૬૪)

પૂનમ ચાંદની ખીલી પૂરી અહીંરે—એ રાગ
 સ્વામી વૌરસેન ળહાલમને જઈએ વારણે રે;
 જેથી સહજે થાશે આત્મતણા ઉદ્ધાર. સ્વામી વૌર-ટેક.
 સા-અનંત ભવથી આથડ્યો, ગણુતાં નાવે પાર;
 દુઃખસાગરમાં ડૂબીયો, ળહાલા ! કરશે ળહાર;
 મળશે પરમ પદારથ થાશે ભવ નિસ્તાર-સ્વામી વૌર-૧
 સા-ખોટાં વચન ન ખોલીએ, તણએ ખોટાં કામ;
 સંચરીએ સાચા પથે, લઈયે પ્રભુતું નામ;
 હુરદમ કરીયે જીતવર નામ તણા ઉચ્ચાર-સ્વામી વૌર-૨
 સા-નિર્મળ દષ્ટિ રાખીએ, નિર્મળ રાખો પ્રીત;
 પરોપકારમાં પ્રીતી, એ છે ઉત્તમ રીત;
 સુક્તિ માટે અનુકુળ કરવો આ સંસાર-સ્વામી વૌર-૩
 સા-સુખમાં નવ છડીયે કદી, દુઃખમાં નહી દીલગીર;
 સમાન ભાવે વર્તવું, ધારી મનમાં ધીર;
 મનમાં મનહુર ભાવે કરવા વિમળ વિચાર-સ્વામી વૌર-૪
 સા-સમરણ જગમાં સાર છે, સમરણ સાચો તાર;
 સમરણથી ભવભય મટે, સમરણ અસિની ધાર;
 પ્રભુતું સમરણ સાચુ સંતોનો શણગાર-સ્વામી વૌર-૫
 સા-દેશ ધર્મના કારણે, કરીયે તન કુરખાન;
 જન્મ્યા જગમાં જાણવા, નર ખીજા નાદાન;
 સૂરિ અજીત સાગરને નામ તણા આધાર-સ્વામી-વૌર-૬

શ્રીમહામદ્રજિનસ્તવન. (૧૬૫)

રાગ—ઉપરનો.

સ્વામી મહાભદ્રનું પાવન પૂરણુ નામ છે રે;
 એ છે અંતકાળનો સુખસાગર વિશ્રામ-સ્વામી-મહા-ટેક.

(૨૨૩)

- સા-જૈન ધર્મના મર્મના, સાચો જે સરદાર;
 પાવન કર્મ કરી કર્યા, અતિ પાવન અવતાર;
 રસિયા વસિયા જઈને સુખ જ્યાં અપરંપાર-સ્વામી મહા-૨
- સા-રસનાએ વસતો સદા, સન્મતિનું કંઈ દાન;
 કરે કૃતારથ દેહીને, મોંઘું આપે માન;
 કરીએ વહાલા જેવાં વહાલાં છે સુતદાર-સ્વામી મહા-૨
- સા-ભવ ભટકામણુ ભાગશે, થાસે નિર્મળ જ્યોત;
 ઘટમાં મૃત્તિકા જે રીતે, એમ થસે એત પ્રોત;
 ટળશે જન્મ મૃત્યુના વિષમ વિષય વિકાર-સ્વામી મહા-૩
- સા-મૃત્તિકાથી ઉત્પન્ન થયાં, ઘટ મૃત્તિકા રૂપ થાય;
 આત્માથી અળગો પુરૂપ, આત્મ સ્વરૂપ સોહાય;
 એવી કૃપા પ્રભુની સદૈવ છે સુખકાર-સ્વામી મહા-૪
- સા--હારો નવ હૈડા થકી, હૈડે રાખો હામ;
 મોહ જવાળ શીતળ થશે, અતિ મળશે આરામ;
 શરણું મહાભદ્રનું સહુ તરવોનો સાર-સ્વામી મહા-૫
- સા-વિદ્ય પતિની વાટડી, સુખદ પ્રેમનું સ્થાન;
 ખીજાં ઝાકળ ખિંદુઓ, નક્કી કષ્ટ નિદાન;
 સૂરિ અજીતસાગર પ્રભુ અનુભવનો આધાર-સ્વામી મહા-૬

શ્રીદેવયશજિનસ્તવન. (૧૬૬)

હળવે હળવે હળવે હરજી—એ રાગ.

- મળીએ મળીએ મળીએ સ્વામી, દેવયશને જઈ મળીએ રે;
 રળીએ રળીએ રળીએ નિત્યે, રત્ન પદારથ રળીએરે; ૧
- જઘએ જઘએ જઘએ સ્નેહે, જગપતિને ત્યાં જઘએરે;
 ગઘએ ગઘએ ગઘએ પ્રભુનાં, ગાન અનુપમ ગઘએરે. ૨
- રાજી રાજી રાજી થાવું, દર્શન પ્રભુનાં કરતાંરે;
 શાને માટે પાજી થાવું, પ્રભુ પંથે વિચરતાંરે. ૩

(૨૨૪)

નહાણું નહાણું નહાણું નિર્મળ, જ્ઞાન ગંગમાં નહાણુંરે;
 થાણું થાણું થાણું થનથન, સત્સંગતમાં થાણુંરે. ૪
 લાગી લાગી અંગ અંગમાં, પ્રભુની લગની લાગીરે;
 વાગી વાગી વાગી મુજને, પ્રેમ કટારી વાગીરે. ૫
 નવ હરખાણું નવ હરખાણું, પરની નિંદા થાતાંરે;
 અંતર મધ્યે રાજ થાણું, જીનવર દર્શન જાતાંરે. ૬
 અમૂલ્ય અવસર પામી અંતે, અમૂલ્ય તત્ત્વ મેળવીએરે;
 અજીતસાગર સૂરિ ઉચરે એણું, વિદ્યપતિને વિનવીએરે. ૭

શ્રીઅજિતવીર્યાજિનસ્તવન. (૧૬૭)

મહને મૂકીને ગયો છે મહારો છેલડોરે—અથવા—પરજ રાગ.

સ્વામી અજીતવીર્ય કેરો મહુને આશરોરે;
 પ્રેમ ભક્તિને બતાવો પંથ પાંશરોરે. સ્વામી અજી-૨૬
 ધર્મજ્ઞાન ધ્યાન માંહી કરી નહી મણારે;
 જીનરાજ કેરા ભાવ છે સોહામણારે. સ્વામી અજી-૨૭
 ચિત્તમાંહી પ્રભુનો રસ ચાખીએરે;
 નેષ્ટ ભાવનાઓ દૂર કરી નાખીએરે. સ્વામી અજી-૨૮
 જેમ ચન્દ્રમાં ચકોર કેરી ભાવનારે;
 એમ અજીતની અજીતમાં પ્રભાવનારે સ્વામી અજી-૨૯
 બહાલો પ્રેમની પરીક્ષા રૂઠી પારખેરે,
 એની બરોબરી કોઈના કરીશકેરે. સ્વામી અજી-૩૦
 ભલે લોક બધાં ભાવે એમ બોલતાંરે;
 મહારાં મનડાં પ્રભુના પંથે ડાલતાંરે. સ્વામી અજી-૩૧
 મહુને આશ એક લાગી છે જીનેશનીરે,
 સુરતા જામી છે પ્રભુમાં હુ'મેશનીરે. સ્વામી અજી-૩૨
 મલ્યા દેવ મહુને સિન્ધુ સર્વ સુખનારે;
 સૂરિ અજીતના દિવસ ગયા હુ:ખનારે. સ્વામી અજી-૩૩

(૨૨૫)

શ્રીહીન્દદેવીનેપ્રાર્થના (૧૬૮)

ગઝલ—સોહિની.

હું જન્મ પામ્યો તુજ થકી, તુજ ગોદમાં મહોટો થયો;
 પાલન કર્યું નિર્મળ પણે, નિર્માનથી છોટો થયો.
 સરવર વિષે પાણી ભર્યાં, મુજ કાજ માતા ? હરઘડી;
 પણ પૂર્ણ રીત્યા માવડી ? તુજ, સેવા મહુને નવ આવડી. ૧

તહેં વૃક્ષ દ્વારા ફળ કુલો, મમ કારણે હાજર કર્યાં;
 ને અન્ન પણ સ્વાદિષ્ટ કરી, મુજ કારણે આગળ ધર્યાં;
 રોગો નિવારણ કાજ, માતા ઔષધી કીધી ખડી;
 પણ પૂર્ણ રીત્યા માવડી ? તુજ, સેવા મહુને નવ આવડી. ૨

તુજ વાટીકા શોભે સુભગ, લીલા મળનાં વૃક્ષની;
 પચરંગી પુષ્પોનો મધુર, સદ્ગંધ આવે છે તરી;
 દહી દૂધ દેતી દીકરી, તહારી ફેરે છે ગાવડી;
 પણ પૂર્ણ રીત્યા માવડી ? તુજ, સેવા મહુને નવ આવડી. ૩

આ જન્મ તહારો દાસ છું, દેણું ન તહારું ભરી શકું;
 ગુણ ગાઉં સુન્દર કેટલા, રક્ષનાથી નવ ઉચરી શકું;
 મતિ મોંઘી મનહર આપજો, હું પૂજું તહારી પાવડી;
 પરિપૂર્ણ રીત્યા માવડી ? તુજ, સેવા મહુને નવ આવડી. ૪

(૨૨૬)

આત્મબોધ. (૧૬૬)

હે આત્મન ?

તુંજ વિદ્યાથી મોક્ષ પામે છે.

તુંજ અવિદ્યાથી બંધન પામે છે.

એ બંધનજ જન્મ મૃત્યુ છે.

તું પાપ કરીને પાપ પ્રદેશે જાય છે.

અને પુણ્ય વડે તુંજ ઉદ્ધારલોકે જાય છે.

તુંજ અપકર્મથી ત્હારો વૈરી બને છે.

તુંજ સદ્કર્મથી ત્હારો મિત્ર થાય છે.

હવે દૂરના અંધારપ્રદેશે જા મા ?

બહાસા અને સુખ ભર્યા-

અમૃત જળના સ્નાન સરખા-

જ્યાંતિ: પ્રદેશે ચાલજે ?

અને એનાં સાધન રૂપ-

સત્સંગ પ્રદેશમાં મહાલજે ?

આજે ?

એવું ત્હને તુંજ વિનવે છે.

આ !

સત્ય આદેશ છે.

ૐ શાંતિ:

(२२७)

ॐ अहम्.

“ श्रीमज्जगद्गुरुविजयहीरसूरिगुणाष्टकम्. ”

शादूलविकीडितवृत्तम्.

श्रीमद्भारतभूमिदीव्यतिलकं, संवेगरज्ञोत्सुकं,
 सत्तत्त्वार्थविवेचकं विद्वलिता-ऽनङ्गप्रतापं क्षणात् ।
 सिद्धान्तार्थसमूहरम्यसरिता-मेकं महापर्वतं,
 सूरिन्द्रं गुरुवर्यहीरविजयं वन्दे मुदाऽऽनन्ददम् ॥ १ ॥

भव्याम्भोजगणप्रबोधतरणिं कारुण्यवारां निधिं,
 मित्राऽमित्रसमं समानहृदयं सर्वैस्त्वधर्मिष्वपि ।
 हिंसाहिंसनतत्परं गुणरतं पाखण्डसंभेदकं,
 सूरिन्द्रं गुरुवर्यहीरविजयं वन्दे मुदाऽऽहर्निशम् ॥ २ ॥

श्रीमद्हील्लिपतेरकठवरधरा-धीशस्य सम्बोधकं,
 ज्ञानेन प्रवलेन लोकविदिता-ऽमारोप्रवृत्युषतम् ।
 सर्वापद्रवदारणैकविलसद्बुद्धिप्रभावं सदा,
 सूरिन्द्रं गुरुवर्यहीरविजयं वन्दे मुदाऽऽनन्ददम् ॥ ३ ॥

दीनाऽनाथजनोपकारकरणे -ऽनिर्विण्णमूर्खीनले,
 तीर्थानां शिष्यायिनां शुभवतां सत्कर्मणा रक्षकम् ।
 सद्दिषाधनधारकं हतधियां माहान्धतावारकं,
 सूरिन्द्रं गुरुवर्यहीरविजयं वन्दे मुदानन्ददम् ॥ ४ ॥

सम्यग्बुद्धिमहालयस्य विधिना नित्यं समारम्भकं,
 सच्चारित्रगरिष्ठविष्टरगतं नित्यप्रमोदप्रियम् ।
 पूजार्हं धरणीभूतां भयहरं संसारभाजां नृणां,
 सूरिन्द्रं गुरुवर्यहीरविजयं वन्दे मुदाऽऽनन्ददम् ॥ ५ ॥

शान्ताऽशान्तमनल्पधैर्यमचलं चारित्रभारोद्भवे,
 संघक्लेशनिवारकं यमवर्ता धीरेयमुग्रौजसम् ।
 श्रीमत्तीर्थकरानुशासनमिदं संदीपितं येन तं,
 सूरिन्द्रं गुरुवर्यहीरविजयं वन्दे मुदाऽऽहर्निशम् ॥ ६ ॥

(२२८)

सर्वदामपतिमौक्तिकानि तपदा-म्भोजं प्रभाभासुरं,
 स्वर्गज्ञोज्ज्वलकीर्त्तिदीपितजगद्धामानमापद्धरम् ।
 भक्तानामभयप्रदं मुनिगणै-रासेवनीयं हृदि,
 सूरीन्द्रं गुरुवर्यहीरविजयं वन्दे मुदाऽहर्निशम् ॥ ७ ॥
 पूज्यानां प्रवरं प्रशस्तचरितं निर्मत्सराणां सतां,
 नित्यं संस्मरणीयशीलविभवं सर्वोपकारक्षमम् ।
 निर्वृत्तस्वपरार्थबुद्धिविषयं निर्मानमोहोदयं,
 सूरीन्द्रं गुरुवर्यहीरविजयं वन्दे मुदाऽहर्निशम् ॥ ८ ॥

श्रीमहावीराष्टकम्.

ललित (भद्रिका.)

सकलसिद्धिदं सिद्धभावनं, धनजलोचनं चारुमूर्त्तिकम् ।
 मतिमतां मतं सन्मतार्थिनां, जिनपति महावीरमाश्रये ॥१॥
 मुनिगणैःश्रितं देवदानवै-र्नरगणैः सदा संस्तुतश्रियम् ।
 परमतत्त्वदं यस्य दर्शनं, जिनपति महावीरमाश्रये ॥२॥
 चरितमुत्तमं चारुदेशनं, शमितकामनं मानहारकम् ।
 शिषसुखंकरं योऽचरन्मुदा जिनपति महावीरमाश्रये ॥३॥
 जननमृत्युहं पादपङ्कजं, विमलबोधिदं यस्य शोभनम् ।
 नगति देहिनां तारकं स्थितं, जिनपति महावीरमाश्रये ॥४॥
 जयति शासनं यस्य निर्मलं, प्रणतदेहिनां मुक्तिसाधनम् ।
 निखिलकर्मणां वारकं वरं, जिनपति महावीरमाश्रये ॥५॥
 भवभयार्तिहां यस्य वाचनां, समयवेदिनः श्रद्धयाऽनिशम् ।
 श्रुतिगतां जनाः कुर्वते रता-जिनपति महावीरमाश्रये ॥६॥
 कुहत् केवलं यद्गुणत्रजं, क्षयकरं महामोहवैरिणः ।
 श्रवणगोचरं भव्यभावतो, जिनपति महावीरमाश्रये ॥७॥
 तिथिरहो सदा स्मर्यते सका, मुनिपतिर्गता यत्र मोक्षके ।
 भविष्यन्महामोद्धारकैः, जिनपति महावीरमाश्रये ॥८॥

→* सभापत. *←

